

Häfte A:
Vårt parti

Kongress 2005

29 oktober – 3 november

Malmö

Häfte A

Vårt parti

Partistyreliens förslag om partiets organisation	2
Partistyreliens utlåtanden och motioner som rör partiets ekonomi, avgifter och administration	7
Partistyreliens utlåtanden och motioner som rör partiets organisation och verksamhet.....	15
Partistyreliens utlåtanden och motioner som rör partiets stadgar.....	80
Partistyreliens förslag till nya stadgar	93
Översyn av partiets organisation – slutrapport	176

**Socialdemokratiska partistyreliens
överlämnar härmed till partiets 35e ordinarie kongress,
den 29 oktober–3 november 2005 i Malmö,
i stadgeenlig ordning inlämnade motioner samt partistyreliens utlåtanden
och övriga förslag.**

Detta häfte är utgivet av Socialdemokraterna.
Tryck: EO Print, Stockholm
Layout och produktion: EO Print, Stockholm
Omslag: Gränslösdesign
ISBN: 91 532 0570 7

Vårt parti

Partistyrelsens förslag om partiets organisation

Partikongressen år 2001 beslöt att ”uppdra åt partistyrelsen att inleda en översyn av partiets verksamhet och organisation att föreläggas nästkommande ordinarie kongress”. Kongressen pekade vidare ut ett antal områden som borde bli föremål för översyn:

- Partiets verksamhetsidé och uppgift
- Medlemskapets värde
- Den socialdemokratiska folkrörelsen
- Partiets organisation
- Ekonomi och administration

Hösten år 2002 beslöt partistyrelsen att anta direktiv för arbetet med översynen av partiets organisation och att tillsätta en projektgrupp för arbetet. Projektgruppen avlämnade sin analysrapport till partistyrelsen hösten år 2004. Rapporten sammanfattades till ett rådslagsmaterial, som tillställdes partiorganisationerna. 81 olika rådslagssynpunkter inkom från partiorganisationer och enskilda medlemmar, däribland synpunkter från 15 partidistrikt och 30 arbetarekommuner.

Projektgruppen för översyn av partiets organisation har därefter lämnat sin slutrapport (se sidan 176 ff), vilken innehåller en rad olika förslag. En del av dessa innebär ändringar i stadgar eller andra beslut som partikongressen har fattat, medan andra mer handlar om ändringar i metoder och förhållningssätt.

Partistyrelsen delar till största delen de slutsatser som projektgruppen har dragit. I det följande kommenterar partistyrelsen förslagen något närmare.

Medlemsutvecklingen

Projektgruppens analyser av de senaste årens medlemsutveckling visar att den negativa trenden har flera orsaker. Minskningen beror således inte bara på ett för lågt antal värvade medlemmar, utan är även följden av brister i t. ex. uppföljning av flyttningar mellan arbetarekommuner, i mottagande av medlemmar och i rutiner för uppbörd av medlemsavgifter. Partistyrelsen instämmer mot den bakgrunden i behovet av en heltäckande strategi för den framtida medlemsutvecklingen för hela partiet. Partistyrelsen har därför givit partiexpeditionen i uppdrag att komma med förslag till en sådan strategi, vilken, såsom projektgruppen föreslår, bör innehålla en analys av de kortlivade medlemskapen i partiet och en tydlig inriktning av värvningen på de i dag underrepresenterade grupperna i medlemskåren. Partiexpeditionen har också fått i uppdrag att följa upp organisationsgraden fortlöpande.

Medlemskap och medlemsavgifter

Projektgruppens förslag till framtidens medlemskap innehåller dels förslag om att medlemmen vid inträde i partiet ansluts till den arbetarekommun där han/hon bor, dels att medlemmen om han/hon så önskar, kan välja att överföra sitt partimedlemskap till annan arbetarekommun.

Partistyrelsen anser att det ska vara attraktivt och angeläget att vara medlem i socialdemokraterna, varför medlemmen måste ges möjlighet att påverka innehållet i sitt medlemskap. Partistyrelsen anser att övervägande skäl talar

för att medlemmen ska ha sitt partimedlemskap i den arbetarekommun där denne bor: engagemanget i partiet syftar ytterst till att påverka politiken och till att erövra makten över denna i den egna kommunen. Partistyrelsen delar därför projektgruppens förslag om att medlemmen vid inträde i partiet ansluts till den arbetarekommun där han/hon bor. På många håll i landet finns dock arbetsplatsanknutna socialdemokratiska föreningar, vilka har medlemmar från andra arbetarekommuner än den där arbetsplatsen ligger. Många av dessa medlemmar önskar ha sitt partimedlemskap i den socialdemokratiska föreningen vid arbetsplatsen, vilket i dag inte är förenligt med stadgarna. Partistyrelsen anser, liksom projektgruppen, att en sådan möjlighet att överföra sitt partimedlemskap till en grundorganisation i en annan arbetarekommun bör finnas och har utformat förslaget till stadgar i enlighet med detta.

Projektgruppens förslag i fråga om medlemsavgiftens konstruktion innebär att avgiftssystemet förändras. Enligt förslaget erlägger sidoorganisationernas medlemmar avgift till respektive sidoorganisation samt till sin arbetarekommun, medan avgift till partidistrikt och parti inte ska erläggas av dessa medlemmar. Vidare bygger förslaget på att de olika organisationsleden själva beslutar om sina respektive avgifter och att den enskilde medlemmen betalar summan av dessa avgifter. Partistyrelsen instämmer i dessa förslag från gruppen och vill framhålla att konsekvensen av dem blir att sidoorganisationernas medlemmar i avgiftshänseende behandlas på ett likartat sätt som de medlemmar, som ansluter sig direkt till partiet. I sitt förslag till stadgar har partistyrelsen infört ändringar som möjliggör en sådan ny konstruktion av medlemsavgifterna till partiet.

Projektgruppen föreslår att LO-förbundens påverkan på partiet främst ska ske genom att uppmuntra enskilda LO-medlemmar till att söka medlemskap i partiet och till att bilda s-fackklubbar inom detta. Projektgruppen anser vidare att organisationsanslutningen bör ersättas av andra former för facklig-politisk samverkan och att sådana bör diskuteras med företrädare för LO.

Partistyrelsen vill i detta sammanhang peka på att samverkan mellan partiet och fackföreningsrörelsen nu liksom i framtiden har två dimensioner. En utgår från det enskilda partimedlemskapet. Här är utmaningen att inspirera så många LO-medlemmar som möjligt att ansöka om medlemskap i partiet. Redan i dag har mer än hälften av medlemmarna, 55 procent, LO-bakgrund; en siffra som bör kunna höjas genom effektiv medlemsvärvning. Fler aktiva medlemmar med bakgrund i LO-förbunden stärker partiet, samtidigt som vanliga löntagares erfarenheter kan tas tillvara i utformningen av politiken på olika nivåer.

Den andra aspekten av facklig politisk samverkan är den, som utgörs av samarbete organisationerna emellan. Partikongressen år 1987 angav två olika formaliserade samverkansformer, vilka båda avsåg att stärka partiet samt understödja personligt engagemang och medlemskap: organisationsanslutning och den så kallade anslagsmodellen. Organisationsanslutning innebär att den lokala fackliga organisationen ansluter sig som organisation till arbetarekommunen. Anslagsmodellen tar sikte på att de fackliga organisationerna ger anslag till partiet, vilka helt eller delvis kan användas till att bekosta medlemsavgiften för de fackföreningsmedlemmar, vilka ansluter sig enskilt till partiet.

Som projektgruppen för översyn av partiets organisation har redovisat används formen organisationsanslutning på relativt få håll i landet. Projektgruppens förslag att förenkla stadgarna ter sig mot den bakgrunden motiverat; dessa bör inte tyngas av bestämmelser som bara gäller för en liten del av

partiet. Partistyrelsen instämmer också i att organisationsanslutningen i dess nuvarande form bör förändras. Partistyrelsen har därför givit det fackliga utskottet i uppdrag att komma med förslag till hur organisationsanslutningen kan utvecklas inom ramen för de nya stadgarna, utan att det får negativa följder för de partidistrikt där den i dag tillämpas.

Medlemskapets värde

Projektgruppen för översyn av partiets organisation har sökt precisera begreppet medlemskapets värde och därvid föreslagit att medlemskapet i partiet ska ge medlemmen

- något som de som står utanför partiet inte har tillgång till
- personlig utveckling
- rätten att välja nivå på sitt engagemang.

Partistyrelsen delar vad gruppen har anfört om medlemmens rätt till information och möjlighet att delta i den interna debatten i partiet.

Projektgruppen har vidare föreslagit att medlemmarnas rättigheter och skyldigheter ska förtydligas i stadgarna, samt att motsvarande sker i fråga om dem som har politiska förtroendeuppdrag i partiet. Partistyrelsen instämmer i gruppens förslag, varför partistyrelsen föreslår att stadgarna ändras i den riktning som gruppen har eftersträvat.

Partiets organisation

Partiets organisation föreslås av projektgruppen ändras på så sätt, att arbetarekommunerna i framtiden blir partiets grundorganisation och att organisationsprincipen ska vara att det finns en arbetarekommun i varje primärkommun. De socialdemokratiska föreningarna föreslås av projektgruppen förändras till ett frivilligt organisationsled.

Liksom projektgruppen kan partistyrelsen konstatera, att dagens organisation med socialdemokratiska föreningar som grundorganisationer fungerar mycket olika i skilda arbetarekommuner. Förutsättningarna för att hålla ett nät av aktiva föreningar är olika i arbetarekommuner med ett par tusen medlemmar och i den tredjedel av arbetarekommunerna som har färre än 200 medlemmar. Utmaningen är därför, att hantera de stora olikheterna arbetarekommunerna emellan, vid utformningen av partiets organisation. Den lösning som projektgruppen har föreslagit, att göra de socialdemokratiska föreningarna frivilliga, skulle delvis vara ett sätt att lösa problemen med de olika förutsättningarna i arbetarekommunerna. Partistyrelsen bedömer emellertid, att de socialdemokratiska föreningarna på många håll mycket väl kan spela rollen som väl fungerande grundorganisation i partiet. Att göra arbetarekommunerna till grundorganisation, skulle i detta läge kunna uppfattas som att arbetet i de socialdemokratiska föreningarna inte är prioriterat, varför projektgruppens förslag i denna del inte bör genomföras. Föreningarnas utåtriktade arbete mot väljarna bör i stället understödjas och utvecklas.

Partistyrelsen kan vidare konstatera att vissa arbetarekommuner redan med dagens stadgar har kunnat uppnå den önskade flexibiliteten. Detta har skett genom att den s.k. fria kvoten har nyttjats kreativt i arbetarekommunerna; medlemmar i de socialdemokratiska föreningar, som inte längre kan eller önskar bedriva sin verksamhet i traditionella föreningsformer, har anslutits till

arbetarekommunens fria kvot. Detta har i praktiken givit arbetarekommunen det totala ansvaret för dessa medlemmar och de verksamhetsområden som de tidigare föreningarna hade ansvaret för. Partistyrelsen anser emellertid att den fria kvoten, eller fria gruppen som den föreslås kallas i fortsättningen, ska användas såsom det ursprungligen var avsett, nämligen för att där samla medlemmar som själva väljer att avstå från att delta i verksamheten i partiets grundorganisationer. Därför bör det öppnas en formell möjlighet att anpassa organisationen i arbetarekommunerna – och även i partidistriktet – för att möta de stora skillnader som finns i förutsättningar för organisationsarbete. I stadgeförslaget har därför införts en bestämmelse om att arbetarekommuner och partidistrikt kan ansöka om dispens från grundstadgarna hos partistyrelsen.

Olikheterna i verksamhetsförutsättningar för arbetarekommunerna gör även att partistyrelsen instämmer i förslaget att ge partidistriktet ett uttalat stödansvar för sina arbetarekommuner. På motsvarande sätt bör arbetarekommunerna ges i uppgift att ge sina socialdemokratiska föreningar stöd i fråga om verksamhetsutveckling.

Projektgruppens förslag att den enskilde medlemmens medlemskap knyts till arbetarekommunen faller givetvis, då de socialdemokratiska föreningarna även fortsättningsvis ska vara grundorganisation i partiet. De blir alltså även fortsättningsvis de socialdemokratiska föreningarna, som ska svara för dels att medlemmarnas formella rättigheter kan utövas, dels att medlemskapet utvecklas i den riktning som har angivits i det föregående.

Partiets verksamhetsidé

Projektgruppen har även haft i uppdrag att se över partiets verksamhetsidé. Som framhålls i gruppens rapport handlar detta uppdrag i hög grad om att lämna förslag till hur den interna arbetsfördelningen ska göras i partiet. Partistyrelsen instämmer i de förslag som projektgruppen har lagt och har upprättat förslaget till stadgar med dessa som utgångspunkt. Det innebär att partiets politiska uppgift ytterligare lyfts fram i en portalparagraf till stadgarna, gemensam för alla organisationsled och att de olika nivåernas organisatoriska uppgifter preciseras.

Partiets beslutsorganisation

Projektgruppen har lämnat förslag till relativt stora förändringar i partiets beslutsorganisation. I fråga om kongressen är dock förslaget att denna behålls till såväl storlek som periodicitet, innebärande en kongressperiod om fyra år. Partistyrelsen instämmer i dessa förslag och delar även vad projektgruppen har anfört om extra partikongress och om att utreda kongressens framtida arbetsformer. Förslaget att enbart motioner, som arbetarekommunerna ställer sig bakom, förs fram till kongressen, ter sig också välmotiverat, varför bestämmelser som reglerar detta har tagits in i förslaget till stadgar.

Förtroenderådet föreslås få en ändrad roll, samtidigt som partistyrelsen och VU föreslås minskas i storlek. Förslagen bör ses som en helhet; förtroenderådets förändrade roll är intimt förknippad med att partistyrelsen föreslås minskas drastiskt.

Partistyrelsen delar inte projektgruppens uppfattning om att storleken av partistyrelsen och det verkställande utskottet behöver ändras. I fråga om partistyrelsen kan konstateras att den nuvarande storleken medger en bred repre-

sentation från partidistriktet och även möjliggör att representanter från fackföreningsrörelsen kan beredas plats i styrelsen, något som sannolikt skulle vara svårare om partistyrelsen minskades kraftigt. Att partistyrelsen därmed får karaktären av representantskap är ett mindre problem, i förhållande till värdet av att i ett auktoritativt beslutsforum fortlöpande kunna göra strategiska, såväl som taktiska, vägval.

Partistyrelsen föreslår mot den bakgrunden att förtroenderådet, partistyrelsen och det verkställande utskottet behålls i huvudsak oförändrade. Detta gäller även i fråga om dem, som enligt dagens stadgar har närvarorätt i partistyrelsen. I fråga om det verkställande utskottet föreslås att dagens situation permanentas, vilket innebär att studentförbundets ordförande också ges närvarorätt vid det verkställande utskottets sammanträden.

Med partistyrelsens förslag kvarstår emellertid ett problem som projektgruppen har pekat på: partiets mest intima beslutsforum, det verkställande utskottet, blir även i fortsättningen en mycket stor församling. Som projektgruppen har framhållit finns därmed risken att beslut i särskilt känsliga frågor – personfrågor eller mer principiella politiska ärenden till exempel – bereds i andra fora. För att motverka detta föreslår partistyrelsen att det verkställande utskottet, om synnerliga skäl föreligger, undantagsvis ska kunna sammanträda med enbart de ordinarie – röstberättigade – ledamöterna närvarande. En bestämmelse om detta har därför tagits in i stadgarna.

I fråga om förtroenderådet föreslås en mindre ändring. För att förbättra kontinuiteten föreslås att förtroenderådets ledamöter väljs på fyra år, således för en kongressperiod.

Ekonomi och administration

Projektgruppens förslag i fråga om ekonomi och administration syftar till att effektivisera resursanvändningen i partiet. I allt väsentligt finner partistyrelsen förslagen välavvägda. Partistyrelsen vill dock särskilt kommentera förslaget om att förändra ansvaret för det gemensamma medlemssystemet och att göra detta obligatoriskt för alla organisationsled.

Beslutet om att skapa ett gemensamt medlemssystem fattades av kongressen år 1997. Vid detta tillfälle beslöts att varje registerhållare bara skulle ha tillgång till och behörighet för sin egen del av registret. I praktiken gjordes därför arbetarekommunerna till formellt ansvariga för sina respektive medlemsregister. Fortfarande har emellertid inte alla arbetarekommuner anslutit sig till systemet, varför fördelarna med det gemensamma registret – möjligheten till medlemskommunikation och stöd för medlemsvärvning – inte har kunnat nyttjas fullt ut.

Partistyrelsen anser mot den angivna bakgrunden att tiden nu är mogen att ta nästa steg och att i likhet med projektgruppens förslag ge partistyrelsen ansvaret för registerhanteringen och även för uppbörden av medlemsavgifterna. Som projektgruppen anför, kommer detta att underlätta för arbetarekommuner och partidistriktet och göra det möjligt för dem att fokusera på andra uppgifter än de administrativa.

Beslutet om att flytta ansvaret för medlemssystemet till partistyrelsen kommer emellertid inte att innebära att systemet i ett slag kommer att fungera. Ett relativt omfattande förberedelsearbete kommer att bli nödvändigt, bland annat för att utforma rutiner för uppbörd av medlemsavgifter. Därför bör partistyrelsen få i uppdrag att fastställa sådana rutiner.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör partiets ekonomi, avgifter och administration

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A1:1-5, A2, A3, A4, A5:1-3, A6:1-3 och A7:1-2 (ekonomi, avgifter och administration)

Några motioner behandlar medlemsavgiften till partiet. Tre av dem berör på olika sätt frågan om en enhetlig partiavgift. I motion A1:3 (Södertälje arbetarekommun) ställs krav på att avgiften för medlemskap i grundorganisation, arbetarekommun, partidistrikt och partiet centralt blir densamma, oberoende av var i landet man bor och att avgiften ska beslutas av partikongressen. I motion A6:1 (Eskilstuna arbetarekommun, enskild) ställs kravet att partistyrelsen ska utreda om möjligheterna till en enhetlig avgift. Motion A7:1 (Växjö arbetarekommun) yrkar att partiet tillsammans med sidoorganisationerna ska verka för en enhetlig medlemsavgift. Motionerna A1:5 och A6:2 innehåller dessutom förslag till hur medlemsavgifterna ska fördelas. Kraven i dessa delar bör avslås, då grunden för dem, en enhetlig avgift, avvisas av partistyrelsen. Detsamma gäller kravet i motion A6:2 om att avgiftens storlek ska fastställas "genom en dialog med arbetarekommunerna". Motionerna A2 (Vara arbetarekommun) och A4 (Uppsala arbetarekommun, enskild) föreslår båda att medlemmar under 20 år erhåller avgiftsbefrielse. I motionen från Vara arbetarekommun föreslås detta gälla alla, medan motionen från Uppsala arbetarekommun enbart tar sikte på dem som även är med i SSU. Motion A3 (Skurups arbetarekommun) pekar på att medlemmar av en kvinnoklubb utöver avgifterna till partiet även måste erlägga avgift till kvinnodistriktet och kvinnoförbundet. I motionen framställs kravet att kongressen ska uppdra åt partistyrelsen att tillse att denna orättvisa blir bortarbetad under den kommande kongressperioden och redovisar vidtagna åtgärder vid nästa ordinarie partikongress. Fyra motioner berör på olika sätt det gemensamma medlemssystemet. I motion A1:1-2 och 4 (Södertälje arbetarekommun) föreslås att socialdemokraternas medlemsregister ska innefatta alla medlemmar och att registret, liksom uppbörden av medlemsavgifter, ska administreras av partistyrelsen. I motion A5:1-3 (Uppsala arbetarekommun) yrkas att ett gemensamt medlemsregister införs till vilket alla partiets olika delar bör ansluta sig, att sidoorganisationerna bereds såväl organisatoriska som ekonomiska möjligheter att ansluta sig till detta samt att uppbörden av medlemsavgifter sker centralt utifrån en gemensam avgiftskonstruktion för hela landet, inklusive sidoorganisationerna. Även motion A7:2 (Växjö arbetarekommun) ställer krav på att uppbörden av medlemsavgifter ska ske centralt. Motion A6:3 (Eskilstuna arbetarekommun, enskild) framställer kravet att arbetet med medlemssystemets modernisering och genomförande ges hög prioritet i det inre partiarbetet.

Partistyrelsen kan konstatera att frågan om hur medlemsavgiften ska konstrueras har behandlats av projektgruppen för översyn av partiets organisation. Gruppen har visat att avgifterna för olika organisationsled i olika delar av landet är mycket olika, varför det skulle medföra svårigheter att införa en enhetlig avgift. Gruppen pekar vidare på att respektive organisationsled bör ha möjlighet att besluta om sin egen avgift för att därvid kunna ta hänsyn till andra intäkter och även avväga den grad av service

som medlemsavgiften ska medföra. Partistyrelsen delar projektgruppens bedömning att det inte är lämpligt att nu införa en enhetlig avgift för alla medlemmar, varför motionerna i dessa delar bör avslås.

Frågan om samordning med sidoorganisationernas avgifter och om rabatter eller hel befrielse från avgift har behandlats av projektgruppen för översyn av partiets organisation. I gruppens förslag förändras avgiftssystemet så att sidoorganisationernas medlemmar erlägger avgift till respektive sidoorganisation samt till sin arbetarekommun, medan avgift till partidistrikt och parti inte ska erläggas av dessa medlemmar. Gruppen har vidare avisat generella rabatter på medlemsavgiften. Partistyrelsen delar projektgruppens bedömning och anser att de problem som motionerna tar upp till stor del får sin lösning genom det nya sättet att samordna avgifterna till partiet med sidoorganisationernas avgiftsprinciper. Motionerna A2 och A4 bör därför avslås, medan motion A3 kan anses besvarad.

Partistyrelsen har ställt sig bakom förslagen rörande framtidens medlemsregister, som har lagts av projektgruppen för översyn av partiets organisation. Dessa förslag inbegriper att partiets gemensamma medlemssystem ska omfatta alla partimedlemmar och administreras av partistyrelsen. I förslaget ingår också att uppbörden av medlemsavgifterna administreras av partistyrelsen. Motionerna A1:1-2 och 4, A5:1 och 3 samt A7:2 har med detta förslag från partistyrelsen i sak tillgodosetts.

Kravet i motion A5:2, att sidoorganisationerna ska beredas möjligheter att ansluta sig till registret, bedömer partistyrelsens principiellt sett som rimligt. Till saken hör att alla medlemmar i s-kvinnor och broderskapsrörelsen i praktiken kommer att vara medlemmar i partiet och därmed även ingå i registret. Däremot kommer detta inte att vara fallet med alla SSU:s medlemmar. Frågan om sidoorganisationernas anknötning till medlemssystemet och deras tillgång till uppgifter inom detta, inrymmer en rad såväl principiella som praktiska aspekter, vilka behöver analyseras i detalj efter principbeslutet om att göra det gemensamma medlemssystemet obligatoriskt för alla partiets organisationsled. Partistyrelsen föreslår att en sådan analys genomförs, med syfte att skyndsamt uppnå den önskade situationen, att medlemssystemet omfattar alla partimedlemmar i alla organisationsled. Därmed tillgodoses materiellt sett även kravet i motion A6:3.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta

- 1) att ge partistyrelsen i uppdrag att fastsälla en gemensam kontoplan för partiet och partidistriktet,
- 2) att ge partistyrelsen och partidistriktet i uppdrag att formulera mål för utvecklingen av det egna kapitalet,
- 3) att ge partistyrelsen i uppdrag att stimulera till att den administrativa verksamheten i partidistriktet samordnas så långt möjligt,
- 4) att ge partistyrelsen i uppdrag att i några partidistrikt initiera försöksverksamhet med att anställa all i partidistriktet befintlig personal vid partidistriktet,
- 5) att ge partistyrelsen i uppdrag att ansvara för det gemensamma medlemssystemet och för uppbörden av avgifter inom ramen för detta,

- 6) att ge partistyrelsen i uppdrag att fastställa rutiner m.m. för det gemensamma medlemsystemet,
- 7) att uppdraga åt partistyrelsen att analysera förutsättningarna för att göra medlemsystemet tillgängligt för sidoorganisationerna,
- 8) att avslå motionerna A1:3 och 5, A2, A4, A6:1-2 och A7:1,
- 9) att anse motionerna A1: 1-2 och 4, A3, A5:1-3, A6:3 och A7:2, besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A1

Södertälje arbetarekommun

Modernisera medlemsregistret

I dag har varje grundorganisation ansvaret för medlemsregister, medlemsavgift och uppbörden av medlemsavgift. Det innebär en stor administration och är en ineffektiv lösning. Det innebär också att socialdemokraterna saknar ett enkelt sätt att kommunicera med alla medlemmar – något som utgör den främsta styrkan hos stora organisationer och folkrörelser.

Det finns historiska skäl till att vår organisation ser ut som den gör. Det finns ingen anledning att fastna i dem men det är dags för en modernisering.

Socialdemokraterna har därför mycket att vinna på att inordna samtliga medlemmar i ett och samma medlemsregister. För oss som organisation finns också fördelar med att medlemsavgifterna hanteras centralt och att den är densamma i hela landet.

Vi är ett modernt parti som låter politiken utvecklas i takt med samhällsutvecklingen. Detta borde också avspeglas i organisation och administration. I dag finns ett register (Mysoft) dit många arbetarekommuner anslutit sig och det fungerar bra med samkörning mot skattemyndigheten m.m.

Flera arbetarekommuner tycker dock det är mycket arbete med registret och värdet i ett centralt baserat medlemsregister skulle öka betydligt om alla medlemmar i Sverige var med i det. Ett medlemsregister som samlar alla medlemmar ger till exempel nedanstående vinster:

- Partiledningen kan kommunicera med hela partiet i frågor som behöver förankras snabbt.
- Om möjligheten till kommunikation (tidning, medlemsbrev, enkäter, omröstningar eller dylikt) utnyttjas får man en gemensamhetsfaktor mellan alla medlemmar som inte finns idag.
- Partidistriktens och även partistyrelsens möjlighet att administrativt bistå de arbetarekommuner som har få medlemmar, brist på verksamhet och eller ont om pengar blir större.
- Man får snabbt och enkelt fram statistik vad gäller medlemskåren. Media, studenter och andra vill ofta ha uppgifter av olika slag och idag får man lokalt brottas med att räkna fram statistik. Ibland görs det av ideella krafter där anställd personal saknas.
- Risken för ”fel” minskar. Att regelbundet köra registret mot skattemyndigheten för att nödvändiga ändringar gällande avlidna eller utflyttade ska göras är mycket viktigt och förhindrar onödiga försändelser.

- Bilden av partiet som organisation varierar idag väldigt. På flera håll i landet är den administrativa hanteringen av medlemmar dålig. Utträdna medlemmar ligger kvar, avlidna får brev och så vidare. Det ger ett rörigt, oprofessionellt intryck som vi inte är betjänta av.

Mycket tid och kraft går i dag till att diskutera, svara på frågor om och administrativt hantera medlemsavgifter. Det ser väldigt olika ut i olika delar av landet. Summorna varierar väsentligt mellan partidistrikt, mellan arbetarekommuner och mellan s-föreningar. Många arbetarekommuner har svårt att höja sin medlemsavgift regelbundet, på vissa ställen har man sänkt den i takt med att partidistrikt och partistyrelsen höjer sin del för att kunna bibehålla oförändrad avgift.

På frågan om vad det kostar att vara med i partiet kan ingen idag komma med ett enkelt svar. Det borde vara självklart att medlemsavgiften till partiet är densamma oberoende av var i landet man bor och att administrationen sker centralt.

Det skulle underlätta bland annat enligt följande:

- Arbetarekommuner och s-föreningar skulle besparas det många gånger tidskrävande arbetet att driva in medlemsavgifter
- Vårt medlemsavgiftssystem förenklas.
- Det blir en rättvis medlemsavgift, lika för alla.
- Diskussioner om medlemsavgiftens storlek, skillnader mellan s-föreningar, mellan partidistrikt och mellan arbetarekommuner lyfts från basorganisationen.
- Den lokala s-föreningen eller arbetarekommunen slipper diskutera med enskilda medlemmar om betalt/icke betald avgift. Påminnelser skickas från partistyrelsen.
- Vilka som betalat eller ej framgår tydligt vid utdrag ur medlemsregistret.

Kongressen föreslås besluta:

- 1) att socialdemokraternas medlemsregister ska innefatta alla till partiet anslutna medlemmar i Sverige,
- 2) att medlemsregistret ska administreras av partistyrelsen/partiexpeditionen,
- 3) att avgiften för medlemskap i grundorganisation, arbetarekommun, partidistrikt och partiet centralt blir densamma oberoende av var i landet man bor och beslutas av partikongressen,
- 4) att uppbörden av medlemsavgiften administreras av partistyrelsen/partiexpeditionen,
- 5) att den del av medlemsavgiften som ska tillfalla partidistrikt, arbetarekommuner och grundorganisationer fördelas via partidistrikten.

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A2

Vara arbetarekommun

Avgiftsbefria ungdomar upp till 20 år

I rådslagsmaterialet "Översyn av partiets organisation" kan vi läsa att endast 3,5 procent av medlemmarna i partiet är under 35 år, och att detta huvudsakligen är medlemmar som anslutit sig till partiet via sina SSU-kommuner.

Att en medlemsavgift, även om den är aldrig så liten, kanske inte är en prioriterad utgift för en studerande är full förståeligt. En del arbetarekommuner betalar medlemsavgiften i partiet för de SSU-medlemmar som vill ansluta sig, andra arbetarekommuner gör det inte.

För att stimulera till att fler ungdomar ansluter sig till partiet direkt eller via SSU-kommuner (där sådana finns) föreslår jag kongressen besluta:

- 1) att ungdomar upp till exempelvis 20 års ålder är avgiftsbefriade vid anslutning till partiet.

Marianne Wirén

Vara arbetarekommun beslöt anta motionen som sin egen.

Motion A3

Skurups arbetarekommun

Differentierade medlemsavgifter

Medlemmar i det socialdemokratiska partiet betalar en medlemsavgift till sin grundorganisation. Av detta överföres merparten till Arbetarekommunen som vidarebefordrar en stor del till partidistriktet som i sin tur slutligen vidarebefordrar en del av återstoden till partiet. Detta gäller dock inte alla medlemmar. Den som är medlem i en lokal kvinnoklubb (S) betalar samma avgift som ovan men därutöver en relativt stor avgift till kvinnodistriktet. Detta gör att kvinnoklubben i vår Arbetarekommun har en konstant svag ekonomi och detta är nog inte fallet i bara en Arbetarekommun. Eftersom att alla medlemmar betalar till Partiet och partidistrikt förutsattes att inte kvinnodistriktet betalar till dessa instanser en gång till. De övriga kostnaderna som S-kvinnor har på central nivå bör stödjas ekonomiskt från partiet centralt. Detta så att medlemsavgiften blir någorlunda lika hög mellan män och kvinnor i vårt parti. Det kan inte vara rimligt att kvinnolöner ofta är lägre samtidigt som medlemsavgiften är högre. I alla fall inte i vårt parti.

Jag föreslår därför:

- 1) att kongressen uppdrar åt partistyrelsen att tillse denna orättvisa blir bortarbetad under den kommande kongressperioden och redovisar vidtagna åtgärder vid nästa ordinarie partikongress.

Erik Renfors

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A4

Uppsala arbetarekommun – enskild

Gratis medlemskap i Socialdemokraterna

Det sägs ganska ofta att vi behöver fler unga aktiva politiker. Att det saknas människor som är under trettio år som vill ta tag i politiska frågor och ge sin syn på det hela. Ett sätt att få in fler ungdomar i politiken kan vara att göra kopplingen mellan SSU och partiet lite starkare. För att göra det självklart med fortsatt politiskt engagemang efter det att man slutar i SSU är det lämpligt att man har haft kontakt med partiet redan under SSU-tiden.

I dag är det många unga som avstår sitt medlemskap i Socialdemokraterna innan de ska ställa upp till något politiskt uppdrag. Unga har inte råd att betala sin medlemsavgift till både SSU, Socialdemokraterna och alla de andra organisationerna inom arbetarrörelsen. Detta är ett stort problem för oss och vi måste göra någonting åt det och det finns en ganska enkel lösning – slopa medlemsavgiften för de som är under tjugo år.

Därför yrkar jag

- 1) att socialdemokraterna erbjuder alla SSUare gratis medlemskap så länge man är under 20 år.

Arash Molavi

Uppsala arbetarekommun beslöt att skicka motionen som enskild till kongressen.

Motion A5

Uppsala arbetarekommun

Ett effektivt medlemsregister och medlemsuppbörd

Socialdemokraterna är ett folkrörelseparti där stor kraft läggs på såväl politikens innehåll som dess former. Uppsala arbetarekommuns medlemmar vill i ökad utsträckning göra politik och i mindre grad administrera t.ex. den egna partiorganisationens register eller medlemsavgifter.

Gemensamt medlemsregister

Partiets nuvarande gemensamma medlemsregister används inte av alla delar av partiorganisationen eller av sidoorganisationerna. Det ökar risken för felaktigheter, minskar effektiviteten i partiets interna och externa kommunikation samt försvårar möjligheterna att vända den negativa trenden vad gäller medlemsutvecklingen.

Ett fungerande gemensamt medlemsregister innehåller stora möjligheter. Riktad information kan gå ut i olika frågor (dvs. till vissa regioner, åldrar, kön, intressegrupper, förtroendevalda, sidoorganisationer, etc.) Risken att förlora medlemmar vid flytt minskar liksom vid övergången mellan t.ex. SSU/Studentförbundet och partiet. Medlemsuppbörd kan professionaliseras och effektiviseras. Dessutom kan det stora engagemang som idag ägnas åt administration medlemsregistret i stället ägnas åt politik eller åt att rätta till små luckor i stället för de stora hål som nuvarande system dras med.

Det måste därför bli obligatoriskt för alla arbetarekommuner att ansluta sig till det centrala medlemsregistret. Även sidoorganisationerna (SSU, S-kvinnor, Broderskap och Studentförbundet) bör beredas reella möjligheter att ansluta sig till det centrala medlemsregistret. Det är också viktigt att det blir lättare att överflytta en medlem från en arbetarekommun till en annan.

Gemensam medlemsuppbörd

Medlemsuppbörd bör ske centralt med en avgiftskonstruktion för hela landet, inklusive dess sidoorganisationer. Det finns flera fördelar även med detta. Det går att få en bättre översikt över hur medlemsavgifterna ser ut på olika nivåer, hur de betalas, vilka åtgärder som kan sättas in och hur nya medlemmar bäst kan rekryteras. Tydligheten gentemot den enskilde medlemmen om hur medlemsavgiften används, var huvudmedlemskapet finns och vilka andra s-klubbar man finns med i, skulle öka och risken för dubbeldebitering av en medlem minimeras.

På sikt finns även andra utvecklingsmöjligheter. I samordning med en centralt administrerad medlemsuppbörd skulle den enskilde kunna få ett inbetalningskort där man kan välja ett regelbundet givande till i-fonden, prenumerationer på t.ex. Aktuellt i politiken, tidningen Broderskap eller Frihet. Varumärkesproblematiken kan lösas.

Vi måste lyfta bort så mycket administration som möjligt från våra s-föreningar så att medlemmarna kan ägna sin kraft åt politikens innehåll i stället för dess former. Det är framförallt hos våra s-föreningar partiets verksamhet ska återfinnas.

Uppsala arbetarekommun föreslår därför partikongressen besluta:

- 1) att införa ett gemensamt medlemsregister till vilket alla partiets olika delar bör ansluta sig,
- 2) att sidoorganisationerna bereds såväl organisatoriska som ekonomiska möjligheter att ansluta sig till det gemensamma medlemsregistret,
- 3) att medlemsuppbörd sker centralt utifrån en gemensam avgiftskonstruktion för hela landet, inkl. sidoorganisationerna.

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A6

Eskilstuna arbetarekommun – enskild

Avgiften för medlemmar i det socialdemokratiska partiet

Undertecknad som dagligen hanterar det medlemssystem som partiet har, upptäcker att det finns brister i systemet med avgifter till partiet. Dagens situation innebär att medlemmen i förening A som exempel betalar 200 kr, medlem B betalar 500 kr och medlem C betalar kanske inget i avgift. Många medlemmar känner sig frågande inför att avgiften till partiet varierar så mycket som den idag gör. En medlem borde enligt min uppfattning betala en avgift till partiet.

Avgiften skall vara lika var jag än är medlem, oavsett var i landet jag bor. Exempelvis 300 kr. som betalas in till arbetarekommunen. Arbetarekommu-

nen betalar till partiet, till partidistriktet och till föreningarna, inte utifrån medlemsantal utan efter verksamhet och kostnader för densamma.

Med anledning av ovanstående föreslår jag att kongressen beslutar:

- 1) att partistyrelsen genom en dialog med arbetarekommunerna utreder om det går att genomföra en enhetlig medlemsavgift för medlemmar i det socialdemokratiska partiet,
- 2) att partistyrelsen genom en dialog med arbetarekommunerna fastställer storlek och fördelningssystem för medlemsavgiften till olika föreningar och arbetarekommuner baserat på aktivitet inom varje förening och arbetarekommun,
- 3) att arbetet med medlemssystemets modernisering och genomförande ges hög prioritet i det inre partiarbetet.

Kjell Nissengh

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion A7

Växjö arbetarekommun

Enhetlig avgift för partimedlemskap och central uppbördshantering

Att försöka förklara för en ny medlem hur mycket det kostar att vara medlem i vårt parti är ingen enkel sak. Var bor du? Vill du vara medlem i en kvinnoklubb eller SSU? Kanske en S-fackklubb? Frågorna och alternativen blir många och krångliga. En enhetlig avgift skulle förenkla medlemsvärvning samt minska administration och kostnader för föreningar och arbetarkommuner. Dessa resurser kan istället läggas på verksamhet. En enhetlig avgift och en central uppbördshantering skulle också ge möjlighet att få en klar bild över det totala medlemsantalet i arbetarkommuner och partidistrikt. En viktig aspekt då detta påverkar antalet ombud vid kongresser etcetera.

Organisationsöversynen konstaterar att nivåerna på avgifter inom partiet är väldigt skiftande och diskuterar kring frågan om en enhetlig avgiftsnivå är möjlig. Vi tror att ett sådant system inte bara är möjligt utan också nödvändigt för att minska administration och oklarheter kring avgiftsnivåer. Det nya medlemsregistret (MySoft) är anpassat för att klara denna uppgift.

Med hänvisning till ovanstående skrivelse yrkar socialdemokraterna i Växjö att partikongressen beslutar:

- 1) att det socialdemokratiska partiet tillsammans med sidoorganisationerna verkar för en enhetlig medlemsavgift,
- 2) att uppbördshantering av medlemsavgifter ska göras på central nivå.

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör partiets organisation och verksamhet

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A8, A9:1-2, A10, A11:1, A12:1-4, A13 och A14:1-2 (organisation och verksamhet)

Motion A8 (Växjö arbetarekommun) föreslår att arbetarekommunen görs till grundorganisation i partiet. I motion A9:1-2 (Trollhättans arbetarekommun) föreslås att kongressen ska besluta om att införa virtuella föreningar och att medlemmarnas medlemskap, hemvist i arbetarekommun och utövande av rösträtt utreds. I motion A10 (Krokoms arbetarekommun) föreslås att partistyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av partiets struktur för att finna nya snabba beslutsvägar inom partiet. Tre motioner, A11:1 (enskild, Botkyrka arbetarekommun), A12:3 (enskild, Solna arbetarekommun) och A13 (Linköpings arbetarekommun) kräver att partikongressen ska besluta att kandidaternas ålder ska anges på samtliga socialdemokratiska valsedlar från och med valet 2006. I motion A14:1-2 (enskild, Stockholms arbetarekommun) föreslås dels att partikongressen rekommenderar att partidistrikt och arbetarekommuner utformar sina valsedlar till kommande val så att dessa speglar den mångfald ”som i dag finns i samhället och partiet”, dels att partikongressen ska uttala att mångfald ska råda bland kongressombuden. I motion A12:1-2 (enskild, Solna arbetarekommun) yrkas att partiets förtroendevalda inte ska ha mer än ett tungt uppdrag samtidigt och att man inte ska få inneha samma offentliga uppdrag mer än tre mandatperioder. I samma motion framställs kravet att socialdemokraternas listor inför val ska spegla det mångkulturella Sverige.

Partiets organisatoriska byggnad har utretts av projektgruppen för översyn av partiets organisation som har föreslagit att arbetarekommunen görs till grundorganisation i partiet. Partistyrelsen har emellertid i sin behandling av projektgruppens förslag föredragit en annan lösning för partiets organisation. De socialdemokratiska föreningarna föreslås behållas som grundorganisationer i partiet med samma uppgifter som i dag. De stora olikheter som finns mellan arbetarekommunerna i storlek, struktur och arbetsförutsättningar föreslås av partistyrelsen hanteras genom att de arbetarekommuner, som har problem att upprätthålla en fungerande föreningsorganisation, får möjlighet att ansöka om dispens från grundstadgarna. En sådan ordning kombinerar en fortsatt prioritering av de socialdemokratiska föreningarna med en ökad flexibilitet i byggandet av organisationen. Denna ordning är, som partistyrelsen ser det, bättre anpassad till partiets stora olikheter, än den enhetliga lösning som föreslås i motion A8. Motionen bör därför avslås.

Också frågan om så kallade virtuella föreningar och nätverk har analyserats av projektgruppen. Den utredning som föreslås i motion A9:2 är således redan genomförd. Projektgruppens analys ger vid handen att det är omöjligt att förena medlemskap i föreningar, som inte har anknytning till en arbetarekommun eller ett partidistrikt, med de rättigheter som alla medlemmar ska ha i partiet. Exempelvis måste en medlem tillhöra ett partidistrikt, för att vara ombudsgrundande till partikongressen och för att kunna delta i val av ombud till denna. Rent virtuella föreningar blir där-

med inte möjliga att införa, varför motion A9:1 bör avslås. Partistyrelsen instämmer dock principiellt i motionens syfte att göra partiets verksamhet attraktiv för yngre potentiella medlemmar. Därför bör påpekas att det inte finns några hinder för att partimedlemmar, med medlemskap i olika arbetarekommuner, skapar nätverk eller ”virtuella föreningar”, vilka bedriver sin verksamhet på det sätt som antyds i motionen.

Partistyrelsen konstaterar att kravet om översyn av partiets struktur, som framförs i motion A10, redan har genomförts inom ramen för det uppdrag, som projektgruppen för översyn av partiets organisation har utfört. Projektgruppen har kunnat visa att de senaste åren har fört med sig en kraftig utbyggnad av beslutsorganisationen. Förutom en intensifierad rådslagsverksamhet inför kongresserna, har även förtroenderådet tillkommit. Detta avser att ge partistyrelsen en möjlighet att årligen i ett representativt sammansatt organ förankra för partiet viktiga avväganden. Partistyrelsen bedömer att den utveckling av beslutsorganisationen som har skett tillgodoser motionens krav. Motionen kan mot denna bakgrund anses besvarad.

Partistyrelsen känner rent principiellt sympati för den uppfattning som ligger till grund för kraven i motionerna A11:1, A12:3 och A13, nämligen att kandidaterna till olika val på olika sätt ska spegla den mångfald som finns i valmanskåren.

Det avgörande för hur valsedeln utformas, är att varje kandidat kan identifieras på ett tillräckligt bra sätt, något som har blivit än viktigare i och med möjligheterna till personval. Dessa identifikationsmöjligheter kan behöva vara olika, beroende på till exempel kommunens storlek eller struktur. Yrke, adress eller hemort är exempel på uppgifter som har använts på olika håll i landet. Med den mycket stora variation i storlek och struktur, som Sveriges kommuner uppvisar, är frågan om vilka uppgifter som ska finnas på valsedeln, enligt partistyrelsens uppfattning, något som lämpligen avgörs av det partiorgan som upprättar valsedeln. Där arbetarekommunen eller partidistriktet finner det lämpligt kan då även kandidaternas ålder anges. Det obligatorium som föreslås i motionerna bör därför inte införas och motionerna bör mot den bakgrunden avslås.

Principiellt delar partistyrelsen de krav i fråga om valsedlarnas utformning som framförs i motionerna A12:4 och A14:1. Som yrkandena är utformade är de dock inte möjliga att tillgodose. Att alla valsedlar ska spegla det ”mångkulturella Sverige”, enligt motion A12:4, skulle vid en strikt tolkning innebära att alla listor skulle innehålla 24 procent ålderspensionärer, en tiondel utrikes födda et cetera. Problemet är dock att variationen mellan partidistriktet är mycket stor i fråga både om medlemskårens och valmanskårens sammansättning. Därför kan inte Sverige som helhet användas som mått för hur lokala listor ska utformas. Yrkan-det i motion A14:1 är delvis motstridigt: att samtidigt spegla mångfalden som finns ”i samhället och partiet” är inte möjligt, då partiets medlemskår har brister i fråga om representativiteten i förhållande till befolkningen. Att utforma valsedlar med utgångspunkt i medlemskårens sammansättning får därför mindre goda följd effekter. Exempelvis skulle det i vissa partidistrikt kunna medföra, att bruket att tillämpa ”varannan damernas” på valsedeln, skulle ersättas av att ha blott en knapp tredjedel kvinnor på valsedlarna. Motionerna bör mot denna bakgrund avslås. Ansvar för

kandidaternas representativitet i förhållande till väljarkåren bör i stället även fortsättningsvis ligga på det organisationsled som upprättar valseldn.

Yrkandet i motion A14:2 är sympatiskt, men kommer i praktiken att vara utan verkan. Detta hänger samman med hur kongressombuden väljs. Alla medlemmar kan nominera kandidater till kongressombud. Kandidaterna ställs därefter upp i bokstavsordning på en valseld, varefter medlemmarna i slutna omröstning väljer sina kongressombud. Mångfalden vid en partikongress, eller bristen på sådan, är således resultatet av medlemmarnas fria val. Partikongressen kan därför inte via uttalanden styra sammansättningen av nästa partikongress, varför motionen bör avslås.

Yrkandet i motion A12:1 att man inte ska få ha mer än ett tungt uppdrag samtidigt förutsätter att partiet definierar vad som är "ett tungt uppdrag". Är ledamot av kommunfullmäktige ett sådant? Eller ledamot av byggnadsnämnden, kommunstyrelsen etc.? Ska vidare ett visst uppdrag anses ha samma tyngd i kommuner av olika storlek? Partistyrelsen anser att det i praktiken inte låter sig göra att ange olika uppdrags tyngd i generella termer. Vidare kan partistyrelsen konstatera att de allra flesta kommunalt förtroendevalda – sex av tio – bara har ett uppdrag och att de som har fler än två uppdrag bara utgör 12 procent av antalet förtroendevalda. De senaste årens minskning av antalet innehavare av politiska förtroendeuppdrag är mer än konsekvens av att antalet uppdrag minskar, än av koncentration av uppdrag till färre förtroendevalda. De politiska uppdragens fördelning på personer bör, enligt partistyrelsens mening, även fortsättningsvis avgöras av partidistrikt och arbetarekommuner. Motion A12:1 bör därför avslås.

Förslaget att ingen ska få inneha samma uppdrag i mer än tre mandatperioder behandlades av den senaste partikongressen, som avlog en motion i denna fråga. Partistyrelsen bedömer att det fortfarande saknas motiv för att införa en sådan definitiv regel för alla partiets förtroendevalda. Motionen A12:2 bör därför avslås.

Partistyrelsen föreslår partikongressen besluta

- 1) att avslå motionerna A8, A9:1, A11:1, A12:1-4, A13 och A14:1-2,
- 2) att anse motionerna A9:2 och A10 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A8

Växjö arbetarekommun

Grundorganisation för medlemskap i socialdemokraterna

Socialdemokratin är en folkrörelse som bygger på höga medlemsantal, engagemang, stark och effektiv organisation. På senare år har vi tyvärr sett ett sjunkande medlemsantal och föreningar som läggs ner, saknar verksamhet eller ligger i träda. Då den socialdemokratiska föreningen idag är grundorganisation för medlemskap är med nuvarande utveckling risken stor att blivande och nya medlemmar kommer att sakna det forum och kontaktnät som den lokala föreningen är tänkt att vara. På sikt riskerar vi även att tappa de som

redan är partimedlemmar då "deras" förening ibland saknar både verksamhet, styrelse och avgiftshantering.

I den översyn av partiets organisation som gjorts ställs frågan om vilket organisationsled som i framtiden kan göras ansvarigt för medlemskontakter (värkning, möten, avgifter). Denna frågeställning är mycket relevant med tanke på den på många håll bräckliga föreningsverksamheten,

I flera arbetarkommuner har den "fria kvoten" blivit en plats för medlemmar som saknar förening och gjort att arbetet med föreningars verksamhet och framtid avstannat. Att göra arbetarekommunen till huvudorganisation för medlemskap ställer i sin tur krav på att arbetarekommunerna i många fall förändrar och utvecklar mötesverksamhet, organisation och förbättrar medlemsvärkning samt medlemskontakter. Ett sådant förändringsarbete kan vara nyttigt och vitaliserande för vår organisation. Det bör påpekas att denna motion inte syftar till att avskaffa eller förminska föreningars roll och betydelse utan göra föreningsmedlemskapet frivilligt. Den gamla geografiska föreningen finns idag kvar men vi ser också en utveckling mot att nya föreningar växer fram med profileringar av en viss fråga och/eller specifikt intresse. Detta är positivt då medlemmar erbjuds möjligheter att hitta sin nisch och på så sätt medverka och påverka i vårt parti. Dagens system där nya medlemmar i stor utsträckning tvingas in i föreningar är inte positivt för vårt parti och framför allt inte för medlemmen själv.

Med hänvisning till ovanstående skrivelse yrkar socialdemokraterna i Växjö att partikongressen beslutar:

- 1) att göra arbetarekommunen till grundorganisation för partimedlemskap. Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A9

Trollhättans arbetarekommun

Alternativ medlemsform i form av virtuella föreningar

Sedan partikongressen 2001 uppdrog åt partistyrelsen att göra en översyn av verksamhet och organisation inom partiet har ett studie- och rådslagsmaterial lagts fram, som resultat av arbetet. Materialet innehåller konstateranden över dagens situation och funderingar över framtiden. En del i underlaget behandlar rekrytering av medlemmar och dessas engagemang för rörelsen.

En annan del av materialet behandlar verksamheten och man konstaterar "att verksamheten måste i framtiden i högre grad bedrivas på de yngre medlemmarnas villkor och kanske t o m anpassas till deras krav, som ännu inte är med i partiet. Ett redskap kan vara att, så att säga starta på nytt; att bilda nya s-föreningar om de gamla inte förmår attrahera de nya medlemmarna. Troligen behövs vidare flera media för att kommunicera information formas. Exempelvis bör möjlighet att lämna synpunkter, när det passar medlemmarna, skapas t ex via Internet.

Utredningen förväntas också lämna förslag om alternativa former för partiaktiviteter. Direktiven ger som exempel nätverk och virtuella föreningar. I detta sammanhang måste den enskildes medlemskap i alternativa former nogta belysas.

Vi har med tillfredsställelse konstaterat, att en ny s-förening med yngre

medlemmar bildats i Trollhättan ("Unga Sossar"). Detta ger en vägvisning i en riktning som stämmer överens med vad utredningen anser.

Vad gäller föreningar på nätet, Virtuella föreningar, har utredningen ännu inte gett något svar. I vår förening har frågan om virtuella föreningar diskuterats. Vi ser att ungdomens kommunicerande med Internet och SMS har gett en ny livsstil, som vi på något sätt måste möta, om vi inte ska gå miste om framtida, nya medlemmar. Detta brådskar.

Trollhättans Östra s- förening har uppdragit åt oss att formulera denna motion.

Vi föreslår:

- 1) att partikongressen beslutar om införande av virtuella föreningar och ger handläggningen och utredningen prioritet,
- 2) att som konsekvens utreder och beslutar om dessa medlemmars medlemskap, hemvist i arbetarekommun, utövande av rösträtt och andra anknutna frågor.

Sven-Åke Strandlind och Anders Wiking

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A10

Krokoms arbetarekommun

Partistrukturen

Vårt parti bygger på den struktur som var tillämplig för länge sedan. Vi lever i dag i ett modernt och snabbt samhälle, även världen runt oss har kommit "närmare" och påverkar med sina beslut och tankar. Detta ställer krav på att kunna uträtta något med kort varsel och ändå ha en demokratisk upp/underbyggnad.

Partiets uppbyggnad i fem nivåer gör att det blir långa beslutsvägar för att komma fram till ett beslut som bygger på våra demokratiska traditioner. Det skall vara möten på de olika nivåerna för att komma vidare med en fråga, det blir långa stillestånd då frågan hänger i luften och bara väntar på rätt mötesdatum för nästa nivå. Människorna blir vilsna och ger upp, demokratin och partiets handlingskraft blir allvarligt ifrågasatt.

Kravet bland medborgarna och våra egna är att en fråga kommer upp till avgörande instans och ett beslut kommer till kännedom.

Vi måste behålla de demokratiska värderingarna och ändå kunna komma till avgörande med människors önskan om att förändra samhället i en takt som känns säker och snabb.

För att attrahera nya, och framförallt yngre medlemmar, måste vi hitta nya former för partiarbetet.

Med ovan avgivna tankar vill jag:

- 1) att partistyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av partiets struktur för att finna nya/andra snabba beslutsvägar inom det socialdemokratiska partiet.

Maria Jacobsson, Ritva Svemark och Göran Carlsson

Krokoms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A11

Botkyrka arbetarekommun – enskild

Redovisning av ålder på valsedlar

Mångfald är idag ett allmänt använt och accepterat begrepp i samhällslivet. Ingen ska diskrimineras, vare sig av kön, etnicitet, sexuell läggning eller ålder. Som parti har vi inom socialdemokraterna också antagit olika former av målsättningar för att öka representativitet i vårt parti och inom andra politiska församlingar. ”Varannan damernas” är ett inarbetat begrepp vid tillsättande av olika listor över kandidater till politiska församlingar. Den socialdemokratiska partistyrelsen har även antagit rekommendationer att personer som kandiderar till olika politiska lokala församlingar ska spegla den etniska mångfald som finns inom kommunen.

När det gäller ålder så finns det inga uttalade mål mer än Göran Perssons utfästelse att varannan person på listorna bör vara under 40 år. Om vi som parti kommer att nå detta återstår att se. Vad som däremot borde vara obligatoriskt är att ange ålder på samtliga kandidater i samtliga val. Inget i vallagen hindrar att man gör så. Vanligtvis brukar namn, titel och ort anges. Av namnet kan man vanligtvis utläsa om det är en man eller kvinna och ibland även etniskt ursprung. Titeln kan härleda en till vilken klasstillhörighet personen har. Ålder borde självklart även vara med i detta sammanhang.

Syftet är självklart. Precis som att ingen accepterar en lista med bara män, så ska det inte accepteras listor med dålig åldersspridning. 86 procent av ungdomarna anser att det är mycket eller ganska viktigt att unga människor representerar dem i riksdagen eller kommunfullmäktige (Ungdomarnas demokratikommission, SKOP, 2000). I rapporten ”Demokratiska procedurer eller låtsaskrumelurer” från Ungdomsstyrelsen visar det sig att unga är kraftigt underrepresenterade i samhällets olika beslutande organ. Andelen unga i åldern 18-34 år i Sverige motsvarar 33 procent. I landets samtliga kommunfullmäktigeförsamlingar var andelen personer under 35 år tolv procent och i riksdagen tio procent. Det finns med andra ord en hel del kvar att göra.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

- 1) att socialdemokratiska partikongressen beslutar att ålder på samtliga socialdemokratiska kandidater i samtliga val från och med valet år 2006 ska anges på valsedlarna,
- 2) att socialdemokraterna verkar för att vallagen ändras så att alla partier måste ange ålder på kandidaterna i samtliga val från valet år 2010.

Botkyrka arbetarekommun har beslutat att insända motionen som enskild.

Motion A12

Solna arbetarekommun – enskild

Utveckla demokratin för att omfatta fler

En fungerande representativ demokratis legitimitet bygger på människors deltagande och att den omfattar alla och att den speglar samhällets sammansättning. Det finns många skäl till att i dag vara kritiskt till de förtroendevaldas representativitet i den svenska demokratin. Det finns också anledning att oro sig för det låga valdeltagandet bland många grupper i samhället. För att öppna upp demokratin måste vi ständigt utveckla de demokratiska formerna i vårt samhälle.

I första hand måste vi i vårt eget parti vidta åtgärder för att våra representanter och förtroende valda på ett bättre sätt ska spegla det svenska samhället. För att fler ska ges möjlighet till politiska uppdrag bör därför socialdemokratiska politiker inte inneha mer än ett tungt politiskt uppdrag samtidigt. Man bör inte heller inneha samma offentliga uppdrag i mer än tre mandatperioder i sträck.

Vi måste också arbeta med sammansättningen av våra listor över kandidater vid valen. Vi föreslår därför att kandidaternas ålder bör vara utmärkt på listan. Detta för att på ett bättre sätt göra oss själva och väljarna vikten av en åldersmässig spridning bland våra företrädare. Att våra listor ska spegla det mångkulturella Sverige måste också vara en vägledande princip vid sammansättningen av listor.

Ett sätt att möjliggöra en representativitet och spridning bland dem med politiska uppdrag har visat sig vara inslaget av personval. Vi anser därför att detta inslag bör förstärkas så att kandidater som fått mer än fem procent av rösterna vid alla val flyttas upp på listan.

Det låga valdeltagandet i Sverige är särskilt oroande bland de unga väljarna och väljare med utländskbakgrund. Vi vägrar acceptera förklaringen att det skulle bero på ett lågt intresse från deras sida, tvärtom kan det mycket väl bero på ett lågt intresse för dessa väljargrupper från de politiska partiernas sida. Vi vill därför förstärka dessa väljargrupperns betydelse.

Alla som har permanent uppehållstillstånd och har bott i Sverige i över tre år bör ges rösträtt och vara valbara. I dag har endast svenska medborgare rösträtt i riksdagsvalen. Många som bor, lever och arbetar i Sverige kan av olika skäl, såsom till exempel risk för förföljelse i hemlandet, inte ha svenskt medborgarskap. Detta bör inte exkludera dem från att ha möjlighet att utöva inflytande i det land de lever i.

Grunden för en förstärkelse för demokratin betydelse läggs i skolan. I dag går var tredje årskull ut gymnasiet utan att ha haft möjlighet att delta i ett allmänt under sin skoltid, då skolorna oftast prioriterar undervisning kring dessa frågor. Ungdomar berörs av de beslut som antas i kommunfullmäktige – och landstingssalarna utan att ha reell möjlighet att påverka utgången. Ungdomar är en del av den gruppen som inte accepterar samhälliga orättvisor. Därför anser vi att ungdomar som fyllt 16 år skall ha rösträtt till kommun och landstingsfullmäktige.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

- 1) att socialdemokratiska politiker inte bör ha mer än ett tungt uppdrag samtidigt,

- 2) att ingen socialdemokratisk politiker bör sitta på samma offentliga uppdrag i mer än tre mandatperioder i sträck,
- 3) att kandidaters ålder bör vara utmärkt på de socialdemokratiska valsedlarna,
- 4) att socialdemokraternas listor inför val ska spegla det mångkulturella Sverige,
- 5) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att alla som har rösträttsålder inne och har bott i Sverige i minst tre år ska ges rösträtt och vara valbara i samtliga val,
- 6) att det socialdemokratiska partiet verkar för att det inte krävs en viss tids medborgarskap för att bli minister i en svensk regering,
- 7) att det socialdemokratiska partiet verkar för att rösträttsåldern och valbarhetsåldern för kommun- och landstingsval sänks till 16 år,
- 8) att det socialdemokratiska partiet verkar för att gränsen för att en person ska flyttas upp på valsedeln sänks till fem procent i samtliga val.

Helena Markstedt och Maryam Yazdanfar

Solna arbetarekommun beslöt att sända in motionen som enskild.

Motion A13

Linköpings arbetarekommun

Redovisning av ålder på valsedlar

Mångfald är idag ett allmänt använt och accepterat begrepp i samhällslivet. Ingen ska diskrimineras, vare sig av kön, etnicitet, sexuell läggning eller ålder. Som parti har vi inom socialdemokraterna också antagit olika former av målsättningar för att öka representativitet i vårt parti och inom andra politiska församlingar. "Varannan damernas" är ett inarbetat begrepp vid tillsättande av olika listor över kandidater till politiska församlingar. Den socialdemokratiska partistyrelsen har även antagit rekommendationer att personer som kandiderar till olika politiska lokala församlingar ska spegla den etniska mångfalden som finns inom kommunen.

När det gäller ålder så finns det inga uttalade mål mer än Göran Perssons utfästelse att varannan person på listorna bör vara under 40 år. Om vi som parti kommer att nå detta återstår att se. Vad som däremot borde vara obligatoriskt är att ange ålder på samtliga kandidater i samtliga val. Inget i vallagen hindrar att man gör så. Vanligtvis brukar namn, titel och ort anges. Av namnet kan man vanligtvis utläsa om det är en man eller kvinna och ibland även etniskt ursprung. Titeln kan härleda en till vilken klasstillhörighet personen har. Ålder borde självklart även vara med i detta sammanhang.

Syftet är självklart. Precis som att ingen accepterar en lista med bara män, så ska det inte accepteras listor med dålig åldersspridning. 86 procent av ungdomarna anser att det är mycket eller ganska viktigt att unga människor representerar dem i riksdagen eller kommunfullmäktige (Ungdomarnas demokratikommission, SKOP, 2000). I rapporten "Demokratiska procedurer eller låtsaskrumelurer" från Ungdomsstyrelsen visar det sig att unga är kraf-

tigt underrepresenterade i samhällets olika beslutande organ. Andelen unga i åldern 18-34 år i Sverige motsvarar 33 procent. I landets samtliga kommunfullmäktigeförsamlingar var andelen personer under 35 år tolv procent och i riksdagen tio procent. Det finns med andra ord en hel del kvar att göra.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

- 1) att socialdemokratiska partikongressen beslutar att ålder på samtliga socialdemokratiska kandidater i samtliga val från och med valet år 2006 ska anges på valsedlarna,

Lars Johansson, Spartacus-Linköpings Socialdemokratiska Studentklubb

Linköpings arbetarekommun avslög att-satsen: att socialdemokraterna verkar för att vallagen ändras så att alla partier måste ange ålder på kandidaterna i samtliga val från valet år 2010, och beslöt därmed att anta motionen som sin egen.

Motion A14

Stockholms arbetarekommun – enskild

Mångfald i partiet

Medlemmarna i det Socialdemokratiska arbetarepartiet speglar idag den mångfald som Sverige idag består av. Många av de nya medlemmarna i partiet har invandrarbakgrund. Som ny partimedlem förväntar man sig att man utöver ett varmt mottagande också ges möjlighet till inflytande och påverkansmöjlighet på olika nivåer.

Vid senaste partikongressen hade endast 8 ombud invandrarbakgrund. Tittar man på vem som idag sitter i Riksdagen ser man att den, med få undantag, inte speglar mångfalden i samhället. Det handlar inte om att kvoterar nya svenskar till partiets olika förtroendeuppdrag utan vad det handlar om är att ta vara på den mångfald som finns bland medlemmarna för att vitalisera partiets verksamhet.

Med anledning av detta föreslår vi

- 1) att partikongressen ger en stark rekommendation till arbetarkommuner och partidistrikt att se till att de kommande vallistorna till Riksdagen, Landsting och kommuner speglar den mångfald som idag finns i samhället och partiet,
- 2) att partikongressen uttalar att mångfald ska råda bland ombud till partikongresserna.

Mariana Buzaglo-Penchansky

Stockholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A15:1-2, A16, A17, A18:1-2, A19:3-6, A20:1-2, A21, A51:1, A22:1-3 och A23:1-2 (folkrörelseparti)

I motion A15:1 (Centrala Göteborgs arbetarekommun), A16 (Melleruds arbetarekommun) samt A18:1 (Hisingens arbetarekommun) föreslås att vi satsar på grundläggande medlemsutbildning och att bygga upp studieorganisationen med utbildning av cirkelledare och studieorganisatörer. Dessutom föreslås i motionerna A15:2 (Centrala Göteborgs arbetarekommun) och A18:2 (Hisingens arbetarekommun) att folkrörelseparti är den väg vi ska gå. I motion A17 (Mölnåls arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen ges i uppdrag att se över och utforma nya rutiner för förankringsprocessen i partiet. Motion A20:1-2 (Helsingborgs arbetarekommun) föreslår att partistyrelsen ska utarbeta studieplaner och studiematerial om introduktion i vårt parti, samt att partidistrikt och arbetarekommuner därefter uppmanas att ansvara för att dra igång studiearbetet bland medlemmarna. Motion A22:1-2 (enskild, Örebro arbetarekommun) samt A23:1-2 (Örebro arbetarekommun) vill ge partistyrelsen i uppdrag att organisera en bred diskussion kring partiets grundvärderingar, idéer, färdriktning och provisoriska utopi, och att understödja denna diskussion med en studiekampanj, och motion A22:3 (enskild, Örebro arbetarekommun) vill att Olof Palmes tankar och idéer ges plats i denna diskussion och studiekampanj. Motion A21 (Norrköpings arbetarekommun) vill ha en bred, långsiktig och djupgående folkbildningskampanj kring framtidsfrågorna befolkningsutvecklingen, kretsloppssamhällets krav, teknikutvecklingen, kunskapsamhällets utveckling samt internationaliseringen. Motion A51:1 (Uddevalla arbetarekommun) föreslår att det ska startas bildningscirkel som värnar medborgerliga rättigheter. Motion A19:3-6 (Simrishamnns arbetarekommun) vill hedra och uppmärksamma Olof Palme och hans gärningar bland annat genom att det tas fram ett studie- och informationsmaterial om Palme, att hans politiska profil och viljeinriktning lyfts fram i partiet och partiets politik, samt att partiets ideologiska bas och grund blir föremål för en omfattande utbildningsinsats utifrån den demokratiska socialism som Olof Palme värnade.

Motionerna spänner över ett brett fält av insatser för att främja ideologiska studier och debatt i partiet, och partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att just studieverksamhet och en levande intern debatt är viktig för partiets vitalitet. För att kunna fortsätta vara en folkrörelse krävs det att vi har många medlemmar som kan förstå, utveckla och driva vår politik. Om man studerar statistiken från ABF kan vi snabbt konstatera att antal studietimmar såväl som antal deltagare i utbildningsverksamheten har minskat kraftigt det senaste decenniet, och fortsätter att minska från år till år. De undantag man kan finna det senaste decenniet är år där vi bedrivit centrala studiekampanjer eller rådslag. Den decentralisering av planering och utförande av studier som råder i dag behöver ses över. Det är i detta läge ingen lösning att helt centralisera partiets studieverksamhet. Det händer mycket positivt på många håll såväl regionalt som lokalt där bland annat samarbete med folkhögskolor, ABF och LO skapar mycket god studieverksamhet. Det finns heller ingenting som hindrar att man lokalt och/eller regionalt startar studiesatsningar kring särskilda ämnen.

Emellertid har vi ett behov att se till att studieverksamheten lever i

hela partiet. Ett sätt är att – som några av motionärerna föreslår – satsa på den grundläggande medlemsutbildningen, och att stödja studieverksamheten som helhet genom att bygga studieorganisationen underifrån. Detta måste givetvis ske i samarbete med ABF på alla nivåer. Som stöd finns redan ett material för medlemsutbildning, som består av en pärm och häften om organisation, historia, ideologi och framtid, ett material som även finns inläst på CD-rom-skiva i Daisy-format. Under 2005 genomförs dessutom centrala utbildningar för cirkel-/handledare som ska hålla medlems-/cirkelledarutbildning i partiet.

Denna satsning kommer att ta såväl ekonomiska resurser som stora insatser från medlemmar och förtroendevalda i anspråk, och kan resultera i ett starkt parti, med kunniga och aktiva medlemmar och en levande idédebatt.

Till detta ska läggas att partiet i flera år har genomfört omfattande rådslagsverksamhet inför kongresser och framtagna av bland annat partiprogram (2001). Denna verksamhet har bidragit till stor aktivitet bland medlemmarna och utgjort en bra förutsättning för delaktighet i diskussioner kring våra värderingar och färdriktning. Även lokalt har det med framgång genomförts olika rådslag. Rätt genomfört och uppföljt är detta, och kommer detta även fortsättningsvis, att vara mycket bra metoder att uppnå det som flera av motionärerna efterfrågar.

Partistyrelsen ser emellertid inte att partikongressen ska begränsa de centrala studiesatsningarna till några få, om än viktiga politikområden, utan föredrar en bred satsning på grundläggande medlemsutbildning, där ideologin finns med som en naturlig, röd tråd.

Vår ideologi och värdegrund har av många företrädare genom åren – däribland Olof Palme som en av de främsta – förvaltats, förmedlats och utvecklats. Detta framgår också i de många material som redan är skrivna på detta tema, inte minst om just Olof Palmes gärningar, varför partistyrelsen inte ser behov av att ta fram några nya material om detta.

Det är viktigt att socialdemokraterna förblir ett folkrörelseparti. Det innebär att vi måste jobba aktivt med att värva medlemmar, skola medlemmar och ha en bra verksamhet i våra arbetarekommuner. Partistyrelsen har genomfört flera rådslag vid olika tillfällen. Många, många svar har kommit in och svaren har i sin tur legat till grund för till exempel riktlinjer till kongresser. Partimedlemmar har även haft möjlighet att mejla och chatta med representanter för de olika rådslagsgrupperna, som ytterligare ett sätt att vara med och påverka före beslut.

Möjligheten att påverka politikens innehåll är ett av de viktigaste skälen för medlemskap i partiet. Partistyrelsen kommer att fortsätta utveckla medlemmarnas delaktighet och direkta påverkan.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta

- 1) att bifalla motionerna A15:1, A16:1-2, A18:1 och A20:2,
- 2) att avslå motionerna A19:3-5 och A21,
- 3) att anse motionerna A15:2, A17, A18:2, A19:6, A20:1, A22:1-3, A51:1 samt A23:1-2 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A15

Centrala Göteborgs arbetarekommun

Att vara ett folkrörelseparti

När socialdemokraterna föddes var det en arbetarrörelse och en folkrörelse. Det var ur den arbetande klassen som sympatisörer hittades och partivänner rekryterades. Det är ingen slump att socialdemokratiens lokala organisationer kallades arbetarkommuner. Idén var att man skulle rekrytera ur den arbetande befolkningen på arbetsplatser lokalt. Det var också utifrån detta som det facklig-politiska samarbetet mellan fackföreningsrörelsen och partiet växte sig starkt.

Sedan dess har mycket hänt. Partiet blev inte bara ett stort parti med många medlemmar, partiet blev också det statsbärande partiet. Men det som var kännetecknande för socialdemokratin då var att det byggdes och stärktes underifrån. Man kände att de som valdes till ledare och företrädare för partiet var förankrade bland rötterna i socialdemokratin.

Vad är det då som har hänt utifrån den drygt 100-åriga resa i tiden som vi gjort i partiet. Är bilden densamma om man tittar på hur vårt parti fungerar idag. Om det kommer en ny medlem till partiet är ambitionen att man vill vara med och påverka. Hur stora möjligheter är det då att man som ny och gräsrot verkligen känner att det är här vi diskuterar och fattar beslut om vilken politik som vårt parti kommer att föra. Visst sker val till partikongressen och så vidare, men det finns allt för lite av att den lokala partiverksamheten är en användbar kanal mellan partiets gräsrotter och dess topp. De finns allt för många engagerade människor som har gått på sitt första s-föreningsmöte med stor entusiasm, men som efter ett halvår, ett år, har frågat hur man går från att bara vara med i en diskussionsklubb till att verkligen påverka.

Ett av det riktigt stora problem vi har inom socialdemokratin är att toppskiktet i partiet har gjort "karriär" inom socialdemokratin och arbetarrörelsen i stort, men har i många fall inte rekryterats på grund av sin förankring och sitt stöd underifrån.

Vi står lite inför ett vägval i partiet. Skall vi fortsätta vara ett folkrörelseparti eller välja en annan väg. Att vara ett folkrörelseparti kräver mycket, det kostar pengar och det tar på krafterna. Det skapar delaktighet, men det kan också skapa tröghet och irritation som alltid när många människor samlas. Men det är en kraft att räkna med.

Väljer vi den andra vägen, bort från det arbetskrävande i att vara ett folkrörelseparti och in i nomineringskampanjpartiet blir partiets enda uppgift att hitta bra personer till listor som man går till val på. När det är gjort är uppdraget klart. Det tydligaste exemplet på sådana partier är USA:s två stora partier. Dagen efter att Bush vann det senaste presidentvalet städades allt kampmaterial bort och det enda som var kvar var tomma lokaler.

I dag är allt för många av partiets förtroendevalda medlemmar aktiva i politiken men inte i det lokala partiarbetet. Är detta ett påstående som inte har sin grund i hur de flesta av partiets medlemmar ser på hur partiets inre liv är. Om det ligger något i påståendet, så finns det anledning att fundera på vad vi kan göra för att få en annan bild. Igenkännande samhörighet och möjlighet att påverka, det är inte bara önskvärda utan nödvändiga egenskaper hos ett folkrörelseparti.

Partiets satsning på ledare 900 är ett bra initiativ, men vad vi behöver göra är en liknande satsning i partiet som LO gjort under några år där man

satsar på en grundläggande medlemsutbildning. Vi måste bygga studieorganisation, utbilda studieorganisatörer och cirkelledare där den viktigaste satsningen skall vara att satsa på medlemmarna. Endast genom aktiva och kunliga medlemmar kan vi bli ett folkrörelseparti, som har förmågan att visa på visioner om det goda samhället och där man sätter som främsta mål att bekämpa orättvisorna i samhället, där solidariteten mellan människor är den viktigaste ledstjärnan.

Med hänvisning till ovan hemställer vi att:

- 1) att partikongressen uttalar sitt stöd för att satsa på att grundläggande medlemsutbildning och där man bygger studieorganisation underifrån med utbildning av cirkelledare och studieorganisatörer,
- 2) att partikongressen utifrån de två scenarier som ovan skissats arbetar för att folkrörelsepartiet är den väg vi ska gå.

Handels s-förening.

Centrala Göteborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A16

Melleruds arbetarekommun

Tillbaka till folkrörelsen

När socialdemokraterna föddes var det en arbetarrörelse och en folkrörelse. Det var ur den arbetande klassen som sympatisörer hittades och partivänner rekryterades. Det är ingen slump att socialdemokratiens lokala organisationer kallades arbetarekommuner. Idén var att man skulle rekrytera ur den arbetande befolkningen på arbetsplatser lokalt. Det var också utifrån detta som det facklig-politiska samarbetet mellan fackföreningsrörelsen och partiet växte sig starkt.

Sedan dess har mycket hänt. Partiet blev inte bara ett stort parti med många medlemmar, partiet blev också det statsbärande partiet. Men det som var kännetecknande för socialdemokratin då var att det byggdes och stärktes underifrån. Man kände att de som valdes till ledare och företrädare för partiet var förankrade bland rötterna i socialdemokratin. De finns allt för många engagerade människor som har gått på sitt första s-föreningsmöte med stor entusiasm, men som efter ett halvår, ett år, har frågat hur man går från att bara vara med i en diskussionsklubb till att verkligen påverka.

Ett av det riktigt stora problem vi har inom socialdemokratin är att toppskiktet i partiet har gjort "karriär" inom socialdemokratin och arbetarrörelsen i stort, men har i många fall inte rekryterats på grund av sin förankring och sitt stöd underifrån. Många av dem har ingen förankring i våra LO-förbund utan gått via högskolestudier in i partiet och det är viktigt att vi har dem också, men varför är det så få LO-medlemmar i regeringen och riksdagen?

Vi står lite inför ett vägval i partiet. Skall vi fortsätta vara ett folkrörelseparti eller välja en annan väg. Att vara ett folkrörelseparti kräver mycket, det kostar pengar och det tar på krafterna. Det skapar delaktighet, men det kan också skapa tröghet och irritation som alltid när många människor samlas. Men det är en kraft att räkna med.

Väljer vi den andra vägen, bort från det arbetskrävande i att vara ett folk-rörelseparti och in i nomineringskampanj partiet blir partiets enda uppgift att hitta bra personer till listor som man går till val på. När det är gjort är uppdraget klart. Det tydligaste exemplet på sådana partier är USAs två stora partier. Dagen efter att Bush vann det senaste presidentvalet städades allt kampanjmaterial bort och det enda som var kvar var tomma lokaler. Vill vi ha tomma arbetarekommuner efter valen?

Partiets satsning på ledare 900 är ett bra initiativ, men vad vi behöver göra är en liknande satsning i partiet som LO gjort under några år där man satsar på en grundläggande medlemsutbildning. Vi måste bygga studieorganisation, utbilda studieorganisatörer och cirkelledare. Den viktigaste satsningen skall vara att satsa på medlemmarna. Endast genom aktiva och kunniga medlemmar kan vi bli ett folk-rörelseparti, som har förmågan att visa på visioner om det goda samhället och där man sätter som främsta mål att bekämpa orättvisorna i samhället, där solidariteten mellan människor är den viktigaste ledstjärnan.

Med hänvisning till ovan hemställer jag:

- 1) att partikongressen uttalar sitt stöd för att satsa på grundläggande medlemsutbildning och där man bygger studieorganisation underifrån med utbildning av cirkelledare och studieorganisatörer.

Katarina Norgren

Melleruds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A17

Mölnåls arbetarekommun

Förankringsprocessen inom vårt parti

Jag befinner mig ofta ute bland medlemmar, på föreningsmöten, arbetsplatser, arbetarekommunmöten. Det är mycket tydligt att det idag förekommer en irritation bland medlemmar och sympatisörer på att det saknas förankring bland de beslut och de uttalanden som görs utav partiordförande och partiledning.

Jag tror det finns flera orsaker till detta. Dels är det ju så att vissa frågor inte går att förankra eftersom dom fordrar snabba beslut, men en minst lika stor anledning är att metoderna att förankra frågorna inte längre är anpassade till samtiden. Medlemmar och sympatisörer till Socialdemokraterna har idag ett helt annat synsätt på politiken och vardagen än vad förankringsprocessen klarar.

I takt med att välfärden ökar så ökar också människors valfrihet, valfrihet och möjligheter skapar mångfald. Att i det läget göra utspel från toppnivå för att sedan förankra det i medlemskåren med gårdagens metoder är svårt, för att inte säga förödande.

Eftersom valfriheten och utbudet är så stort blir effekten istället att medlemmarna och sympatisörer väljer något annat, inte nödvändigtvis för att det är bättre utan helt enkelt därför att de tröttnar på att ständigt se sig överkörda utan möjlighet att få vara med och påverka och diskutera frågorna.

Detta är en av anledningarna att medlemmar lämnar partiet, vi riskerar också att tappa röster i kommande val.

Eftersom verkligheten förändras så måste också vi vara beredda att förändra våra metoder som bygger på 100 år gamla traditioner. Detta kan ske både genom ny teknik och genom ett annorlunda arbetssätt.

Jag hemställer åt partikongressen:

- 1) att den socialdemokratiska partistyrelsen ges i uppdrag att se över och utforma nya rutiner för förankringsprocessen inom partiet.

Patrik Karlsson

Mölnadalens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A18

Hisingens arbetarekommun

Att vara ett folkrörelseparti

När socialdemokraterna föddes var det en arbetarrörelse och en folkrörelse. Det var ur den arbetande klassen som sympatisörer hittades och partivänner rekryterades. Det är ingen slump att socialdemokratiens lokala organisationer kallades arbetarkommuner. Idén var att man skulle rekrytera ur den arbetande befolkningen på arbetsplatser lokalt. Det var också utifrån detta som det facklig-politiska samarbetet mellan fackföreningsrörelsen och partiet växte sig starkt.

Sedan dess har mycket hänt. Partiet blev inte bara ett stort parti med många medlemmar, partiet blev också det statsbärande partiet. Men det som var kännetecknande för socialdemokratin då var att det byggdes och stärktes underifrån. Man kände att de som valdes till ledare och företrädare för partiet var förankrade bland rötterna i socialdemokratin.

Vad är det då som har hänt utifrån den drygt 100-åriga resa i tiden som vi gjort i partiet. Är bilden densamma om man tittar på hur vårt parti fungerar idag. Om det kommer en ny medlem till partiet är ambitionen att man vill vara med och påverka. Hur stora möjligheter är det då att man som ny och gräsrot verkligen känner att det är här vi diskuterar och fattar beslut om vilken politik som vårt parti kommer att föra. Visst sker val till partikongressen och så vidare, men det finns allt för lite av att den lokala partiverksamheten är en användbar kanal mellan partiets gräsrotter och dess topp. De finns allt för många engagerade människor som har gått på sitt första s-föreningsmöte med stor entusiasm, men som efter ett halvår, ett år, har frågat hur man går från att bara vara med i en diskussionsklubb till att verkligen påverka.

Ett av det riktigt stora problem vi har inom socialdemokratin är att toppskiktet i partiet har gjort "karriär" inom socialdemokratin och arbetarrörelsen i stort, men har i många fall inte rekryterats på grund av sin förankring och sitt stöd underifrån.

Vi står lite inför ett vägval i partiet. Skall vi fortsätta vara ett folkrörelseparti eller välja en annan väg. Att vara ett folkrörelseparti kräver mycket, det kostar pengar och det tar på krafterna. Det skapar delaktighet, men det kan också skapa tröghet och irritation som alltid när många människor samlas. Men det är en kraft att räkna med.

Väljer vi den andra vägen, bort från det arbetskrävande i att vara ett folkrörelseparti och in i nomineringskampanjpartiet blir partiets enda uppgift att

hitta bra personer till listor som man går till val på. När det är gjort är uppdraget klart. Det tydligaste exemplet på sådana partier är USA:s två stora partier. Dagen efter att Bush vann det senaste presidentvalet städades allt kampanjmaterial bort och det enda som var kvar var tomma lokaler.

Idag är allt för många av partiets förtroendevalda medlemmar aktiva i politiken men inte i det lokala partiarbetet. Är detta ett påstående som inte har sin grund i hur de flesta av partiets medlemmar ser på hur partiets inre liv är. Om det ligger något i påståendet, så finns det anledning att fundera på vad vi kan göra för att få en annan bild. Igenkännande samhörighet och möjlighet att påverka, det är inte bara önskvärda utan nödvändiga egenskaper hos ett folkrörelseparti.

Partiets satsning på ledare 900 är ett bra initiativ, men vad vi behöver göra är en liknande satsning i partiet som LO gjort under några år där man satsar på en grundläggande medlemsutbildning. Vi måste bygga studieorganisation, utbilda studieorganisatörer och cirkelledare där den viktigaste satsningen skall vara att satsa på medlemmarna. Endast genom aktiva och kunniga medlemmar kan vi bli ett folkrörelseparti, som har förmågan att visa på visioner om det goda samhället och där man sätter som främsta mål att bekämpa orättvisorna i samhället, där solidariteten mellan människor är den viktigaste ledstjärnan.

Med hänvisning till ovan hemställer vi

- 1) att partikongressen uttalar sitt stöd för att satsa på att grundläggande medlemsutbildning och där man bygger studieorganisation underifrån med utbildning av cirkelledare och studieorganisatörer,
- 2) att partikongressen utifrån de två scenarier som ovan skissats arbetar för att folkrörelsepartiet är den väg vi skall gå.

Backa s-förening

Hisingens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A19

Simrishamns arbetarekommun

Hedra Olof Palme

Hedra och uppmärksamma Olof Palme, hans arbete och minne, genom inrättandet av Olof Palmes minnesdag – en dag för fred, frihet, jämlikhet och solidaritet och mot våld, förtryck och orättvisor. 28 februari 2006 – 20 år sedan mordet!

Olof Palme är tveklöst Sveriges genom tiderna största och internationellt mest kända statsman! Hans starka övertygelse och ivriga kamp för socialdemokratins bärande tankar gjorde honom känd över hela världen och satte vårt land på världskartan. Även stormakterna tvingades att lyssna på "lilla" Sverige, diktaturer lämnades ingen ro och tvingades till och med på fall! Palme blev de fattigas, förtrycktas och utsatta folkens röst och hopp!

Han hade en stark internationell ställning och många internationella uppdrag. Inte minst för FN. Det sades som bekant vid ett flertal tillfällen att vi här hemma i Sverige inte riktigt förstod hur "stor" han var ute i världen.

Världens ledare tvingades att lyssna och det blev tyst och fullt av folk i församlingarna då han skulle tala. Hans minne lever som bekant kvar ute i världen och många platser och så vidare bär hans namn.

Hoppet om demokrati, fred och frihet levde och blev personifierat genom Palme. På motsvarande sätt genomsyrades politiken även i vårt eget land av hans starka tro på socialdemokratins bärande tankar och ideal om t.ex. alla människors lika värde, jämlikhet, rättvisa, ett mjukare samhälle och ett samhälle för alla, icke-våld och solidaritet och så vidare.

Olof Palme vågade också profilera socialdemokratien, våra ideologiska grundvärderingar och sin politiska övertygelse. Något som gav gehör och efterklang! Tyvärr börjar klangen i dag tona ut.

Palme menade att det var både viktigt och nödvändigt att säga ifrån så att det hördes/märktes och att det var mycket viktigt att budskapen tydligt och klart verkligen nådde fram!

Palme ingav stor respekt även hos våra politiska motståndare. Även USA:s utrikesminister visade prov på detta vid Palmes begravning genom orden ”man kanske inte alltid delade hans svar, men det var omöjligt att ignorera och bortse ifrån hans frågor”.

Ytterligare ett exempel kan hämtas ifrån Sveriges riksdag, så sent som från innevarande år i februari, där ledamoten Agne Hansson, centerpartiet, talar om Palmes lyskraft i världen och att Sverige måste försöka vidmakthålla denna kraft. Detta säger något om hans kraft och att både hans minne och arbete lever!

Ironiskt nog föll Olof Palme offer för just det som han så starkt och ivrigt bekämpade – våldet!

En minnesdag är av vikt inte bara för att hedra och minnas Olof Palme och hans arbete, utan också för att hålla hans ideal, övertygelse och politiska vilja vid liv! Minnesdagen är också av vikt för att uppmärksamma att Sveriges statsminister faktiskt mördades på öppen gata! Dagen kommer alltså också att utgöra en mycket viktig påminnelse för oss alla – oberoende av politisk tillhörighet – om vikten av att bekämpa våldets olika uttrycksformer och värna om vår demokrati och öppenhet! Tyvärr har som bekant utvecklingen gjort att en sådan minnesdag blivit än mer aktuell och viktig.

Minnesdagen bör vara den 28 februari, vilket som bekant är årsdagen för mordet på honom. Det är min fasta övertygelse att det är av största vikt att partiet fortsätter att arbeta för det Palme stod och verkade för och att vi fortsätter framåt på den väg han visade. Vi får inte bara passivt lägga hela hans arbete till handlingarna. Tvärtom måste alltså hans arbete och viljeinriktning leva vidare och jag är övertygad om att just detta skulle stå högst upp i hans politiska testamente!

Bäst uttryckte Palme, som vanligt, saken själv i en utländsk intervju bara några dagar innan mordet genom ett citat hämtat ifrån Joe Hill ”Don't mourn – organize!”

Mot denna bakgrund föreslås partikongressen besluta:

- 1) att Olof Palmes minnesdag inrättas den 28 februari. En dag och manifestation för fred, frihet, jämlikhet, solidaritet och demokrati och mot våld, förtryck och orättvisor!
- 2) att första minnesdagen blir den 28 februari 2006, vilket är 20-årsdagen sedan mordet,

- 3) att partiet tar fram ett studie- och informationsmaterial om Palme och hans arbete att användas för studier både inom och utom partiet,
- 4) att Olof Palmes politiska profil och viljeinriktning lyfts fram på ett klarare sätt i partiet och dagens socialdemokratiska politik,
- 5) att för socialdemokratin viktiga begrepp och värderingar såsom solidaritet, fred, rättvisa, jämlikhet, demokrati och alla människors lika värde, mänskliga rättigheter och kampen för de utsatta och svaga grupperna tydligare lyfts upp i vår politik och argumentation,
- 6) att partiets så viktiga ideologiska bas och grund blir föremål för en omfattande utbildningsinsats för en "pånyttfödelse" och för att fler ska känna sig hemma i partiet, utifrån just den demokratiska socialism som Olof Palme värnade så starkt och tog kampen för!

Christer Grankvist

Simrishamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A20

Helsingborgs arbetarekommun

Gör vårt parti större och starkare genom att utöka studierna i demokrati, partiets historia, ideologi och organisation, samt om vikten av agitation och utåtriktad verksamhet

Om att vårt parti kan bli större och starkare genom att i hela partiet utöka studierna och kunskaperna om demokrati, partiets historia, värderingar, ideologi, organisation samt om vikten av agitation och utåtriktad verksamhet i arbetarekommunerna och dess socialdemokratiska föreningar.

Det socialdemokratiska partiet har inte den styrka och kraft som vi en gång haft. Medlemsantalet har minskat. Studieverksamheten och kunskaperna bland medlemmarna om demokrati, vår historia och ideologi har också minskat i många arbetarekommuner. Likaså har insikten om vikten av en stark organisation blivit mindre bland medlemmarna. Agitationen och den utåtriktade verksamheten i arbetarkommunerna och i de socialdemokratiska föreningarna är också på en låg nivå på många ställen. Glädjande nog finns det ljuspunkter i partiet i dessa frågor, som till exempel i arbetarekommunen i Malmö.

Det kan finnas många förklaringar till att situationen nu är sådan. En viktig förklaring är naturligtvis globaliseringen och hela samhällsutvecklingen från industrisamhälle till informations- och kunskapssamhälle. En annan viktig förklaring är att vi inom partiet inte i tillräckligt hög grad prioriterat dessa frågor. Många gånger går mycket kraft åt att styra landet, landstingen eller kommunerna. En möjlig maktutövning som vi trots allt bara har till läns av väljarna. Krafterna till det viktiga partiarbetet räcker därför alla gånger inte till. En tredje förklaring kan vara att vi i för hög grad faller undan eller går i försvar när brister och orättvisor i samhället påtalas. I stället borde vi vara ett starkare parti i ständigt opposition mot orättvisor i samhället.

Ibland arrangeras kampanjer och tävlingar i medlemsvärning. Det kan vara bra på många sätt. Men om de nya medlemmarna inte introduceras på

ett bra sätt och får skolning i demokrati, ideologi, historia, organisation mm, som är så viktig, så är tyvärr inte mycket vunnet. Vi tappar lätt de nya medlemmarna igen. Det är numera också vanligt att nya medlemmar ganska snabbt får förtroendeuppdrag i kommunerna, utan att ha den viktiga och nödvändiga skolningen i bagaget. Utan sjökort och kompass kan det många gånger vara svårt att styra skutan i kommunalpolitiken. Man kan hamna snett och det är lätt att tröttna. Den nödvändiga skolningen och partiarbete bör naturligtvis komma först, innan man axlar kommunala förtroendeuppdrag. Även klyftor och motsättningar, och därmed ofta en avsaknad av "högt i taket" inom partiet, kan lättare växa om inte skolningen finns där.

Den viktiga frågan blir då: Hur ska vi inom partiet ha det med dessa frågor? Ska vi nöja oss med att konstatera hur läget är, eller ska vi ta tag i frågorna och arbeta för att förändra situationen? Ytterst handlar det om vilken styrka och vilken roll vårt parti ska ha i samhället i framtiden.

Vi menar att det inom partiet på allvar måste tas tag i dessa viktiga frågor. Inte minst för att vårt parti ska bli större och starkare och våra värderingar ska spela en viktig roll i samhällsutvecklingen. Partistyrelsen bör därför, i samarbete med partidistrikt och arbetarkommuner, utarbeta studieplaner och studiematerial om introduktion i vårt parti, om demokrati och vår historia, värderingar, ideologi och organisation, samt om vikten av agitation och utåtriktad verksamhet. Studierna får gärna delas upp i olika steg. Därefter bör partistyrelsen uppmana partidistrikt och arbetarkommuner att på bred front och seriöst dra igång studiearbetet bland medlemmarna. Om så behövs ska nödvändiga ekonomiska och personella resurser tillskapas för detta arbete. Detta arbete bör vara i gång i god tid innan nästa ordinarie partikongress.

Vi föreslår därför att partikongressen beslutar:

- 1) att ge partistyrelsen i uppdrag att utarbeta studieplaner och studiematerial om introduktion i vårt parti, om demokrati, vår historia, värderingar, ideologi och organisation samt kring vikten av agitation och utåtriktad verksamhet,
- 2) att partidistrikt och arbetarkommuner därefter uppmanas att på bred front och regelbundet och seriöst ansvara för och dra i gång studiearbetet bland medlemmarna.

Erik Persson, Adolfsbergs s-förening, Jasminka Inez Avdic, Internationella s-föreningen och Christer Johnn, Kommunals s-förening

Helsingborgs arbetarkommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A21

Norrköpings arbetarkommun

Framtidsfrågor

Samhällsförändringarna går allt snabbare, och politiken utsätts ständigt för nya påfrestningar. Det handlar om en utveckling som får allt större genomslag i samhället och som måste påverka också den socialdemokratiska politiken.

Det handlar framförallt om några olika fenomen:

- befolkningsutvecklingen, som bl a innebär gradvis allt större påfrestningar på vård och pensionssystem, men som också på längre sikt kan komma att leda till minskande befolkningstal och brist på arbetskraft;
- kretsloppssamhällets krav, och kraven på en hållbar utveckling, som måste få allt starkare genomslag på alla nivåer, från lokal avfallshantering till en europeisk politik för att hantera t ex vattenkvaliteten i Östersjön till en global politik för att hantera klimatförändringarna – som redan drabbar oss i form av stormar, översvämningar, skogsbränder mm;
- teknikutvecklingen, som genom IT skapar helt nya möjligheter för kommunikation och demokrati, genom ny bioteknologi skapar möjligheter att bota tidigare obotliga sjukdomar, men som också kan innebära ert hot om nya makt- och kunskapsklyftor;
- kunskapssamhällets utveckling, som kan ge ny skjuts åt ekonomin och jobben utan att leda till samma påfrestningar på miljön som industrisamhället, men som också riskerar att öka klyftorna gentemot dem som inte har förutsättningar att ge sig in i högre utbildning och en allt snabbare snurrande kunskapsekonomi;
- internationaliseringen., både i form av Europafrågor och globalisering, som t ex genom EU ger helt nya möjligheter att ta itu med gränsöverskridande samhällsproblem, men som också skapar nya utmaningar för demokratin.

Rådslaget inför extrakongressen 2004 tog upp en del av de mest akuta tillväxtfrågorna i sammanhanget. Men – många av dessa frågor kräver en betydligt djupare debatt inom partiet. Allra mest behövs en bred folkbildningskampanj kring dessa framtidsfrågor innan vi slutgiltigt utformar en politik inom arbetarrörelsens fackliga och politiska grenar för t ex

- hur Sveriges nya samhällsorganisation ska se ut, om landstingen behöver finnas kvar, om vi ska utveckla nya regioner, vilken relationen till EU, staten och kommunerna i så fall ska vara osv;
- hur vi ska utveckla en svensk, europeisk och global politik för hållbar utveckling
- hur vi ska utveckla en arbetsmarknad och välfärdssystem som klarar befolkningsutvecklingens utmaningar;
- och hur vi ska skapa skattesystem som klarar internationaliseringens tryck.

Mot den här bakgrunden yrkar vi att den socialdemokratiska partikongressen ställer sig bakom kravet

- 1) att arbetarrörelsen, helst alla dess grenar tillsammans (ABF, LO, SAP med sidoorganisationer), snarast organiserar en bred, långsiktig och djupgående folkbildningskampanj kring dessa framtidsfrågor som underlag för en bred folklig debatt om socialdemokratins framtida politik.

Göran Färm och Bertil Ydén, Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A22

Örebro arbetarekommun – enskild

Politik är att vilja... och lite till! Olof Palme och socialdemokratiens idéarv

Olof Palme stod i centrum för socialdemokratisk idédebatt under trettio års tid. Han kan, med all respekt för vårt partis tidigare och senare partiledare, betraktas som svensk socialdemokratis främste idépolitiker vid sidan av Ernst Wigforss. Detta inte minst utifrån sin förmåga att koppla samman idéer med praktisk politik och popularisera det hela i ett slagkraftigt budskap .

Svensk socialdemokratis idémässiga situation idag har vissa likheter med femtioalets före Olof Palme. Det tidiga femtioalets idéfattiga ”kalk- och cementpolitik” har sin motsvarighet i 1990- och 2000-talens ”hålla budgeten-politik”. Precis som under femtioalets koalition med bondeförbundet så måste också partiet kompromissa i den grad att vad som är socialdemokratiens politik och vad som är kompromisspolitik blir oklart för väljarna. Detta förstärker intrycket av att socialdemokratin är ideologiskt osäker och utan verkliga idéer om framtiden.

SAPs idémässiga grundvalar lades genom trettiotalspolitiken

Marxismen och socialismen brukar framhåvas som arbetarrörelsens idémässiga grundvalar. Samtidigt är det ostridigt att svensk socialdemokrati, som vi känner den, konstruerades på 1930-talet. Lite förenklat bestod den av Per-Albin Hanssons klassarbets- och folkhemstanke, Ernst Wigforss ekonomiska politik och Gustav Möllers socialpolitik som inledde den mer omfattande välfärdsstatsuppbyggnaden. Trettiotalspolitiken var en mix av konservativa, radikal- och socialliberala samt socialistiska tankegångar. Genom Saltsjöbadsavtalet 1938 konfirmerade också LO partiets ideologiska linje där korporativa arrangemang utifrån en i grunden liberal ekonomisk politik blev ett huvudinslag. Från krigsslutet fram till sjuttioalets levererade en i huvudsak kapitalistisk ”biandekonomi”, inte minst genom en god tillväxt, ekonomiskt utrymme för både ökad privat konsumtion och en utbyggd offentlig sektor.

Det problematiska åttiotalet

När socialdemokratin återtog regeringsmakten 1982 efter sex år i opposition var mycket förändrat. Keynesianismen betraktades av de flesta som en inte längre gångbar ekonomisk-politisk idé. Internationaliseringen, eller som den senare kommit att kallas – ”globaliseringen” – av världsekonomin hade blivit uppenbar liksom Sveriges internationella beroende. Ekologism och feminism hade framträtt som nya, radikala ideologier och dess anhängare kunde presentera många kritiska synpunkter på både socialismen och det socialdemokratiska projektet. Att välfärdsstaten också representerade en byråkrati som inte enbart var av godo stod också klart. Rent akut stod arbetarrörelsen 1982 även inför stora problem med budgetunderskott och arbetslöshet.

Idémässigt inledde socialdemokratin en så kallad ”frihetsdebatt” som hade en motsvarighet i andra europeiska socialdemokratiska partier. Såväl civilministern Holmbergs avreglerings och decentraliseringssträvanden inom den offentliga verksamheten, som finansministern Feldts liberalisering av svensk ekonomisk politik var praktiska konsekvenser av denna ”frihetsdebatt”. Dess facit ser vi idag i socialdemokratiens och socialdemokraternas ambivalenta och vacklande hållning i fråga om privat-offentligt och konkurrensreglering.

Samtidigt var ju givetvis inte svaren på åttiotalets problem självskrivna.

SAP har aldrig varit ett doktrinärt parti utan pragmatismen har alltid spelat en stor roll. Men även pragmatism måste beledsagas av en tanke eller en idé om riktning. Eller om man nu i Ernst Wigforss anda vill kalla det provisoriska utopier. Det s.k. framtidsprogrammet 1984 var sannolikt tänkt som ett sådant framåtsyftande manifest.

Global kapitalism, en supermakt kvar och det nya, mångkulturella Europa

Med kommunismens fall i först Öst- och Centraleuropa och sedan i dåvarande Sovjetunionen samt Kinas övergång till marknadsekonomi under kommunismen har världen förenats i ett heltäckande ekonomisk system. USA är också utan konkurrens världens militära supermakt. Den anglosaxiska populärkulturen är denna globala marknadsekonomis "andliga" överbyggnad. IT-revolutionen har understött båda den ekonomiska globaliseringen och den kulturella amerikaniseringen.

Från Maastrichtavtalet har Europa snabbt rört sig mot allt starkare ekonomiskt och politiskt samarbete och integration. Ett Europa som också genom invandring blivit allt mera multikulturellt och heterogent.

Alla dessa företeelser och fler därtill har i allt snabbare takt förändrat det ekonomiska, sociala och politiska landskap i vilket svensk socialdemokrati verkar. Det postindustriella eller postmoderna samhället är ett faktum och någon "nationell" väg mot socialism är inte längre möjlig. Frågan är om ens välfärdsstaten kan upprätthållas utifrån enbart nationella politiska åtgärder

En ny vänster i ett nytt Europa?

Vänstern i Sverige utgjordes i början av 1900-talet av socialdemokratin och liberalerna. Det kan diskuteras vilka partier och rörelser som utgör "vänstern" på 2000-talet i Europa eller om ens denna term, stöpt i franska revolutionen, är meningsfull! Väljarna röstar kanske inte på idéer utan mer på konkret vardagspolitik. Samtidigt så utgör idéer partiets livsluft och utan värderingar går dagspolitiken vilse. För en långsiktigt hållbar parti överlevnad så måste nog svensk socialdemokrati snarast börja diskutera vilken som är dess "socialism i vår tid" för Sverige och för Europa.

Med hänvisning till ovanstående yrkas att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag:

- 1) att organisera en bred diskussion kring partiets grundvärderingar, idéer, färdriktning och provisoriska utopi,
- 2) att denna diskussion understöds av en studiekampanj kring både ideologi och filosofiska idéer samt olika tolkningar av partiets historiska idéarv;
- 3) att Olof Palmes tankar och idéer ges en självklar plats i denna diskussion och studiekampanj.

Henry Pettersson

Örebros arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion A23

Örebro arbetarekommun

Intensifiera idédiskussionen

Vid arbetarrörelsens bildande i Sverige, slutet av 1880-talet, fanns flera källor som inspirerade det socialdemokratiska idégodset. Marxismen, de socialistiska utopisterna och liberalismen var några sådana källor. Som nytt parti var de ideologiska striderna många under de första årtiondena och de ledde bland annat fram till en partisplittring 1917. Under de första årtiondena var socialdemokratin ett tydligt antikapitalistiskt parti och under 20-talet användes regeringsinnehavet bland annat för att utreda hur socialiseringar skulle genomföras.

30-talets pragmatism

Samtidigt är det ostridigt att svensk socialdemokrati, som vi idag känner den, konstruerades på 1930-talet. Lite förenklat bestod den av Per-Albin Hanssons klassarbets- och folkhemstanke, Ernst Wigforss ekonomiska politik och Gustav Möllers socialpolitik som inledde den mer omfattande välfärdsstatsuppbyggnaden. Trettiotalpolitiken var en mix av konservativa, radikal- och socialliberala samt socialistiska tankegångar. Genom Saltsjöbadsavtalet 1938 konfirmerade också LO partiets ideologiska linje där korporativa arrangemang utifrån en i grunden liberal ekonomisk politik blev ett huvudinslag. Från krigsslutet fram till sjuttioalet levererade en i huvudsak kapitalistisk "biandekonomi", inte minst genom en god tillväxt, ekonomiskt utrymme för både ökad privat konsumtion och en utbyggd offentlig sektor.

70-talets polarisering

Under 70-talet, när Olof Palme ledde det socialdemokratiska partiet, blev politiken åter mer polariserad. Offensiva lagar för ökad demokrati på arbetsplatserna genomfördes och ett förslag till löntagarfonder började ta form. Frågan om makten över kapitalet stod mer tydligt på dagordningen än den gjort sedan början av 30-talet. Den politiska vänstern satte en tydlig prägel på den politiska dagordningen i början av 70-talet. Polariseringen inspirerade också högern till en viss förnyelse som lade grunden till en ideologisk högeroffensiv.

80-talets (90-talets) defensiv

I Sverige dominerade socialdemokratin den politiska scenen under 80-talet samtidigt som högerens stod ideologiskt starkare än på mycket länge. I flera länder, bland annat USA och Storbritannien, drevs en nyliberal politik igenom. Den ökande internationaliseringen gjorde att en del politiska redskap, som tidigare använts med stor framgång av socialdemokratin, starkt ifrågasattes.

Det välfärdssamhälle som byggts upp under socialdemokratisk ledning kom under 80-talet att mycket starkare än tidigare ifrågasättas och socialdemokratin tvingades agera mer defensivt än tidigare. Det var inte längre möjligt att leverera stora välfärdsreformer och den socialdemokratiska pragmatismen innebar bland annat en budgetpolitik som tvingade fram ifrågasättanden av tidigare uppnådda framgångar. Den ideologiska inriktningen av socialdemokratin blev otydlig och osäker.

Socialdemokratin under 2000-talet

Svensk socialdemokrati har fortfarande sina grundläggande rötter i 30-talets pragmatism, en pragmatism som står stark genom att den lyckats leverera lösningar på människors vardagsproblem. Den idémässiga grunden för socialdemokratin förefaller dock svagare än på länge.

Internationaliseringen ställer politiken inför nya utmaningar men såväl partiets medlemmar som väljarbas är mycket splittrade i synen på det internationella arbetet, detta märks tydligt i synen på EU.

Socialdemokratin som ett parti för arbetarklassens intressen har fortfarande giltighet men klassperspektivet i politiken är inte lika tydligt idag som tidigare. Feminismen innebär, eller borde innebära, att könsfrågan numera sätter en lika stark prägel på partiets politik som klassfrågan.

Många politiska förslag och reformer som socialdemokratin drivit fram under 2000-talet har en stark inspiration från marknadsekonomins principer om att det är den enskildes ekonomiska nytta som ska driva samhället. Avregleringarna på el och telemarknaderna, ökat inslag av individuell lönesättning, ökade individualiseringar av sjukförsäkringar och pensionssystemet är några exempel på ökat marknadsekonomiskt tänkande på beslut som socialdemokratin drivit igenom eller åtminstone deltagit i. Inom delar av politiken gör marknadslösningar stora insteg utan någon mer grundläggande analys, ett exempel på det är miljöpolitiken där helt nya instrument, de sk utsläppsrätigheterna, införts sedan nyåret 2005.

De senaste åren har också inneburit ökande klassklyftor bland annat som ett resultat av de krav som uppfattats som nödvändiga för att upprätthålla en väl fungerande marknadsekonomi. Arbetslösheten har ökat och ligger på en nivå som är flera gånger högre än den nivå som tidigare har accepterats.

Väljarna röstar kanske inte på idéer utan mer på konkret vardagspolitik. Samtidigt så utgör idéer partiets livsluft och utan värderingar går dagspolitiken vilse. För en långsiktigt hållbar partiöverlevnad så måste nog svensk socialdemokrati snarast börja diskutera vilken som är dess "socialism i vår tid" för Sverige och för Europa.

En central fråga måste vara socialdemokratin i en alltmer internationalliserad ekonomi. Socialdemokratins syn på marknadsekonomi och inslag av marknadslösningar är en diskussion som fått förnyad aktualitet och som förtjänar en mer grundläggande prövning. Feminismens ställning som en del av socialdemokratins grundvärderingar är också en angelägen fråga som ytterligare bör diskuteras.

Med hänvisning till ovanstående yrkas att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag:

- 1) att organisera en bred diskussion kring partiets grundvärderingar, idéer, färdriktning och provisoriska utopi,
- 2) att denna diskussion understöds av en studiekampanj kring både ideologi och filosofiska idéer samt olika tolkningar av partiets historiska idéer.

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A24 (demokratisk socialism)

I motion A24 (Örebro arbetarekommun) yrkas att SSU och SAP inte skäms över vår ideologi utan visar tydligt att vi är demokratiska socialister.

Det socialdemokratiska partiet har under sin mer än hundraåriga historia byggt sina ideologiska utgångspunkter på den demokratiska socialismens grund. I det partiprogram som antogs av partikongressen 2001 formuleras detta bland annat på följande sätt:

”Socialdemokratin vill låta dessa demokratiska ideal prägla hela samhället och människors inbördes förhållande. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, könssegregation eller etniska klyftor, ett samhälle utan fördomar och diskriminering, ett samhälle där alla behövs och alla får plats, där alla har samma rätt och samma värde, där alla barn kan växa till fria och självständiga vuxna, där alla kan styra sitt liv och sin vardag och i jämlik och solidarisk samverkan söka de samhälliga lösningar, som gagnar det gemensamma bästa. Dessa den demokratiska socialismens idéer har tagits i arv från tidigare generationer, de har omformats av gjorda erfarenheter och de utgör drivkraften i dagens och morgondagens politiska strävanden. Sina djupaste rötter har socialdemokratin i övertygelsen om alla människors lika värde och varje människas okränkbarhet”.

Samtal och diskussioner kring hur dessa, och andra i partiprogrammet formulerade ideologiska utgångspunkter, på bästa sätt vägleder oss i det mer vardagliga politiska arbetet är av betydelse. Det är viktigt att partiets främsta företrädare när man presenterar partiets politik också beskriver den ideologiska grunden för politiken. Partistyrelsen välkomnar att allt fler medlemmar och förtroendevalda ägnar uppmärksamhet åt dessa samtal.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion A24 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A24

Örebro arbetarekommun

Demokratisk socialism

Ordet socialdemokrati betyder demokratisk socialism. Även om ordet socialism har fått en dålig klang efter att bland annat Sovjetunionen kallade sig en socialistisk stat så ska vi inte skämmas över vår ideologiska grund.

Vi måste börja prata om hur vi vill ha samhället istället för att enbart prata om hur vi ska skära ner på skolorna, vården och dylikt. Med tanke på att socialdemokratiska partiet uppfattas som mer och mer liberalt så tycker vi att det är viktigt att vi visar att vi är ett vänsterparti och att vi socialdemokrater är demokratiska socialister.

Därför kräver vi:

- 1) att SSU och SAP inte skäms över vår ideologi utan visar tydligt att vi är demokratiska socialister.

SSU Örebro årskonferens 2004

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A25:1-2, A26:1-5, A27:1-2, A28, A29, A30:1-2, A31, A32:1-4, A33, A34 och A35 (etiska regler; etikkommission och förtroendevaldas arbetsförhållanden)

Motion A25:1 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att ett rådslag om etiska regler för förtroendevalda ska genomföras. Ett liknande krav framförs i motion A26:1 (Örebro arbetarekommun), som föreslår att partistyrelsen tar initiativ till en bred diskussion i etik och moralfrågor. I samma motion, A26:2-5, framför några olika förslag som handlar om hur diskussionsunderlaget ska utarbetas, var diskussionen ska föras och vilka som ska delta i denna. I motion A27:1-2 (Krokoms arbetarekommun) yrkas att förtroendevalda på olika nivåer får i uppdrag att se över regler och rutiner för såväl tjänstemän som förtroendevalda och vid behov ändra dessa och att rutinerna för revisorerens arbete ses över för att i tid upptäcka oegentligheter och stävja maktmissbruk. Liknande tankar förs fram i motion A28 (Tyresö arbetarekommun) som yrkar att partikongressen ska ta initiativet till att rusta arbetarrörelsen och ”förklara krig mot alla former av girighet med åtföljande fifflande”. I motion A29 (Hässleholms arbetarekommun) ställs krav på ett etiskt program som bygger på partiets ideologiska grunder. Motion A30:1-2 (Ämås arbetarekommun) föreslår, såsom yrkandena får förstås, att en undersökning av möjliga jävssituationer och bristande opartiskhet genomförs, samt att valet av förtroendevalda i och efter 2006 års val görs så att sådana situationer kan förhindras. Motion A25:2 (Stockholms arbetarekommun) föreslår att etiska regler för förtroendevalda utarbetas. Motion A31 (Skurups arbetarekommun) föreslår att partistyrelsen tillsammans med de lokala partidistrikten utarbetar en strategi och ett forum dit aktiva partimedlemmar kan vända sig och få stöd och hjälp i svåra situationer. Flera motioner ställer på olika sätt krav om att en etikkommission inrättas i partiet. Det gäller motion A32:1-4 (enskild, Malmö arbetarekommun), som dels kräver att partistyrelsen initierar tillsättandet av en etikkommission, dels anger olika krav på denna kommissions arbete. I motion A33 (enskild, Skellefteå arbetarekommun) föreslås en arbetsgrupp som ska bevaka frågan om god etik och moral inom partiet och i motion A34 (Ludvika arbetarekommun) föreslås inrättande av ett etiskt råd. Ett liknande krav ställs i motion A35 (Hudiksvalls arbetarekommun).

Under de senaste åren har olika insatser gjorts för att uppmärksamma förtroendevalda och andra inom partiet på vikten av att partiets förtroendevalda uppträder på ett sätt, som medlemmar och allmänhet har anledning att förvänta sig. Med anledning av ett antal uppmärksammade så kallade affärer, vilka fick stort utrymme i media, tillsatte partistyrelsen år 1996 en arbetsgrupp för att söka ”motverka förekomsten av det som kan betecknas som oskäligen fallskärmsavtal.” Gruppen, vilken leddes av Arne Kjörnsberg, skulle även ”uppmärksamma och lämna initiativ från samhällets sida i angränsade frågor om moral och etik, särskilt sådana som kan relateras till orimliga löne- och anställnings-förmåner, anlitande av svart arbetskraft, skattefiffel med mera”. Gruppens rapport omfattar huvudsakligen frågor om chefslöner, fallskärmsavtal, politikens representation och ekonomisk brottslighet och skattefusk. I ett kort avsnitt i rapportens slut berörs dock även insatser inom partiet. Där anges ett antal riktmärken för hur en förtroendevald socialdemokrat bör uppträda, vilka partistyrelsen finner anledning att erinra om.

Gruppen skriver:

”Som förtroendevald och socialdemokrat

- representerar du det socialdemokratiska partiet och därmed de väljare som röstat på vårt parti
- företräder du socialdemokratiska värderingar
- lever du som du lär
- kämpar du för att välfärd och möjligheter kommer alla till del
- ogillar du fusk och fiffel
- verkar du för öppenhet och offentlighet
- kan du redovisa det du företar dig i ditt politiska uppdrag
- är du aktsam om skattebetalarnas pengar.”

Inför valet år 2002 utformade partiexpeditionen exempel på kontrakt om etiska riktlinjer som avsågs tecknas mellan kandidater och respektive partidistrikt. Dessa kontrakt tog i första hand sikte på att säkerställa, att alla kandidater förband sig att följa av partiet fattade beslut och antagna program, samt att de olika kandidaterna skulle redovisa eventuella externa kampanjbidrag till partiet. Motsvarande kontrakt tecknades även med kandidaterna till EU-parlamentsvalet 2004.

I sin rapport har projektgruppen för översyn av partiets organisation föreslagit, att rättigheter och skyldigheter för partiets politiskt förtroendevalda även tas in i stadgarna. I sammanhanget är särskilt följande formulering relevant: ”...Skyldighet att uppträda på ett sätt som är förenligt med socialdemokratins värdegrund”. Med detta förslag, i vilket partistyrelsen instämmer, skapas även stadgemässiga förutsättningar att ställa krav på partiets förtroendevalda medlemmar.

Mot bakgrund av de redovisade åtgärderna bedömer partistyrelsen att det inte finns behov av särskilda rådslag om de etiska reglerna. I stället bör diskussionen om etiska frågor hållas levande i vardagen bland medlemmar och förtroendevalda. Därtill bör de som har politiska förtroendeuppdrag motiveras till sådana diskussioner sinsemellan, till exempel i den egna partigruppen. I syfte att inspirera till sådana diskussioner har även ett avsnitt om moraliskt förhållningssätt tagits in i det studiematerial, ”Uppdraget”, som främst riktar sig till kommunalt förtroendevalda.

Partistyrelsen anser att den moralkodex som uttrycks i de olika dokument, som styrelsen har redovisat i det föregående, är tillräcklig för att partiets förtroendevalda i diskussioner om dessa i sin egen partigrupp ska kunna få ledning till ett uppförande, som inte kan klandras av väljarna. Den senaste tidens övertramp har, enligt partistyrelsens bedömning, inte haft sin grund i bristen på formella regler eller program, utan snarare i en brist i enskilda partiföreträdares tillämpning av den moralkodex, som sedan länge har gällt för partiets förtroendevalda. Det är således inte fler eller mer detaljerade regler som behövs, utan en fortlöpande diskussion om hur man kan och ska uppträda som förtroendevald socialdemokrat. Sådana diskussioner är, som partistyrelsen har anfört i det föregående, en naturlig del av utbildningen av partiets förtroendevalda, oavsett om denna har formen av cirkelverksamhet i den egna partigruppen eller förmedlas som till exempel ledarutbildning i av partiet anordnade kurser.

I fråga om förslaget om att inrätta ett etiskt råd vill partistyrelsen peka på att de brott mot socialdemokratins moraliska förhållningssätt,

som har skett, i varje enskilt fall kan ses som allvarliga, men att dessa trots allt har begåtts av en mycket liten andel av partiets inemot 30 000 politiskt förtroendevalda. Med detta som bakgrund anser partistyrelsen att den precisering av de förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter som partistyrelsen har föreslagit inom ramen för förslaget till stadgar, är tillräcklig för att klargöra de krav som partiet ställer på sina politiskt förtroendevalda medlemmar.

Vi måste försvara demokratin och vi måste arbeta för att förhindra hot och våld mot valda företrädare. Om vi inte lyckas med detta kommer det bland annat att leda till allt större svårigheter att motivera människor att åta sig politiska uppdrag. Stöd och hjälp i svåra situationer, oavsett om det handlar om etiska dilemman eller utsatta situationer, måste därför vara en del i verksamheten i alla organisationsled inom partiet. Ett separat forum kan vara en av många organisatoriska lösningar, men det finns också andra sätt att tillgodose behovet av stöd och hjälp. Sättet att organisera detta bör kunna variera och anpassas till lokala förhållanden.

Regeringen har tillsatt en parlamentarisk kommitté med uppdrag att motverka och förebygga hot och våld mot förtroendevalda i stat, kommun och landsting. Kommitténs ena huvuduppgift är att kartlägga och analysera förekomsten av hot och våld mot förtroendevalda samt lämna förslag till åtgärder som motverkar och förebygger sådana hot och ökar medvetenheten och beredskapen vad gäller frågor som rör hot och våld mot förtroendevalda. Kommittén ska redovisa sitt uppdrag senast 30 april 2006. Under tiden som kommittéarbetet pågår kommer informations- och utbildningsinsatser att genomföras. Partistyrelsen följer arbetet i utredningen och kommer i en dialog med partidistrikten att utarbeta en strategi hur man skall arbeta med dessa frågor i framtiden. Det kommande arbetet får utvisa vilken form vi väljer för det konkreta stödet till de förtroendevalda som av olika skäl är i behov av sådant.

Partistyrelsen föreslår partikongressen besluta

- 1) att avslå motionerna A32:1-4, A33, A34 och A35,
- 2) att anse motionerna A28, A29, A30:1-2, A27:1-2, A31, A25:1-2 och A26:1-5 besvarade.

Motion A25 Stockholms arbetarekommun

Etiska regler

De senaste årens diskussioner kring etik- och moralfrågor i den allmänna debatten om politikernas förmåner, omoraliska beteenden eller enskilda personers olagliga beteenden, riskerar att förstöra medborgarnas tilltro till politiken och dess företrädare. Varje enskild skandal kan synas liten i sammanhanget men sammantaget framkallar det en bild av ett korrupt politiskt system.

Denna bild är naturligtvis inte sann, den måste mötas med offensiva aktiviteter från socialdemokraternas sida för att förebygga sådana händelser. Vi tror att själva samtalet kring etik och moral i våra föreningar kan organiseras på sådan sätt att diskussionen blir en tillgång i arbetet med att förebygga sådana händelser. Det är dock svårt att föra en diskussion om etik och moral då det lätt blir en diskussion om misslyckanden istället för en diskus-

sion om vårt förhållningssätt till vårt uppdrag. Det må gälla uppdrag i för-
eningen på lokala planet eller på regeringsnivå.

Att skriva regel- och policydokument om hur många år en företrädare
ska inneha ett uppdrag eller hur många uppdrag en enskild medlem kan ha
gagnar inte samtalet om etik och moral utan är snarast hämmande. När man
väl fattat ett beslut avstannar diskussionen och efter ett tag uppstår prejudice-
rande undantag från policyn. Dock är det viktigt att vi har en diskussion om
hur vi fördelar våra uppdrag, dels utifrån individnivå men även utifrån vad
som är bäst för partiet.

Om vi vill ha en levande debatt inom rörelsen som stärker våra förtroen-
devalda är det viktigt vi diskuterar och utarbetar etiska regler om hur vi soci-
aldemokrater förhåller oss till vårt uppdrag på olika nivåer och i olika sam-
manhang. Det är även en förutsättning om vi vill förebygga medborgarnas
minskade tilltro till politiker och det politiska systemet.

I detta ingår även hur förtroendevalda bemöter väljare och kommunicer-
ar ut vår politik, både vad gäller vad vallöften och hur vi har uppfyllt dem.
Att som förtroendevald få diskutera förhållningssätt samt vilka förväntningar
det finns på en socialdemokratisk företrädare bör ingå som en del av uppdra-
get. Därför är det viktigt att det till de diskussionerna finns ett material om
våra etiska regler och en studiehandledning.

Som grund för diskussionen bör ett rådslag om etik utformas. Dels för
att diskussionen måste föras på alla nivåer, men även för att våra etiska regler
ska vara väl förankrade i vårt parti.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi partikongressen besluta:

- 1) att partiet genomför ett rådslag om etiska regler för förtroendevalda,
  - 2) att partiet utifrån rådslaget utarbetar etiska regler för förtroendevalda
- Stockholms arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion A26

Örebro arbetarekommun

Moral och etik i partiet

Allt som oftast händer det att massmedia uppmärksammar framträdande
socialdemokrater som agerat på ett moraliskt tveksamt sätt. Det kan röra sig
om middagar eller kräftsivor som bekostas med skattemedel, omotiverat
dyra utlandsresor, höga arvoden, fiffel med kvitton, onödiga taxiresor eller
slarv med reseräkningar. Även om det bara rör sig om ett fåtal personer som
missköter sig så drabbas alla partimedlemmar av den negativa opinion som
uppstår när den här typen av händelser inträffar. Flera av oss socialdemokra-
ter har blivit konfronterade, påställda för de oegentligheter som några av våra
företrädare med hög position varit inblandade i. Vi tycker att det är nödvän-
digt att lyfta frågorna om etik och moral i partiet. En förändring måste till om
vi skall känna igen oss i partiet och uppfattas som trovärdiga av allmänheten.

Vi talar själva om det politikerförakt som finns i delar av samhället och
dess negativa påverkan på demokratin. Om man inte känner förtroende för
sina folkvalda politiker så känner man heller ingen solidaritet med samhället
och demokratin lider skada.

Det är nu inte första gången som denna fråga väcks i partiet. Örebro arbetarekommun har i ett tidigare sammanhang beslutat att samtliga förtroendevalda socialdemokrater skall skriva under ett slags etiskt kontrakt. På Örebro läns partidistrikts årskonferens 2002 beslutades att partiföreträdare skall redovisa sidouppdrag i årsberättelsen. Dessa två åtgärder är formella. Vad vi efterfrågar är en kontinuerlig diskussion eller ett samtal kring etikfrågor. Vi skall vara ett etiskt medvetet parti. Frågorna skall vara ständigt aktuella och inte bara blåsa förbi när en företrädare i sin fartblindhet glömmer att reflektera över rimligheten i sitt agerande. Det är också viktigt att så många som möjligt deltar i dessa samtal. Några exempel på etiska frågeställningar:

Var går gränsen för vad vi som förtroendevalda tycker oss ha rätt att bli bjudna på? Vilka bonusar är OK att ta del av utöver det arvode vi har för våra uppdrag? Vad är en rimlig nivå på ett arvode? Hur mycket mer privilegierade än våra väljargrupper kan vi tillåta oss att vara med bibehållen trovärdighet i det vi står för?

Mot bakgrund av ovanstående argumentation föreslår Stora Mellösa s-förening socialdemokratiska partikongressen besluta:

- 1) att partistyrelsen tar initiativ till en bred diskussion i etik- och moralfrågor,
- 2) att partistyrelsen verkar för att denna diskussion också förs på förenings- och distriktsnivå genom att tillhandahålla resurser och diskussionsunderlag,
- 3) att diskussionsunderlaget tas fram i bred samverkan,
- 4) att partiföreträdare i ledande positioner deltar i diskussionen,
- 5) att diskussionen förs på ett sådant sätt att den ger avtryck såväl inom partiet som hos en bredare allmänhet.

Stora Mellösa s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A27

Krokoms arbetarekommun

Moralen inom partiet

Fortfarande uppdragas oegentligheter och missbruk av skattemedel från såväl förtroendevalda som tjänstemän inom den offentliga världen. Dessa konstigheter upprör med all rätt medborgarna.

Vi ställer inte upp på detta!

Grundstommen för oss socialdemokrater är solidaritet, men var finns den när jag ska förklara för en arbetslös hur man delar en femtioöring ytterligare en gång för att få den att räcka längre, samtidigt som andra tar ut ersättningar utan att ens behöva redovisa kostnader eller handskas vårdslöst med våra gemensamma resurser?!

Det får inte vara legitimt att gömma sig bakom schablonersättningar eller onödigt dyra resor för att "det är besvärligt", det får inte vara acceptabelt att sko sig själv med allmänna medel!

Att vara politiker är ett förtroendeuppdrag och det innebär att jag ska förvalta väljarnas för-troende, bland annat genom att även i det politiska livet vända på kronor och ören som om det vore mina egna! Och visst är det en självklarhet att ersättning bara utgår mot redovisad kostnad!

Samtliga förtroendevalda måste alltid fundera på om deras agerande är till gagn för partiet, kommunen, länet, landet eller världen. Kan man med rent samvete svara ja på denna fråga kan man lugnt agera, annars- låt bli!

Varför upptäcker så sällan våra revisorer sådana här affärer? Det är oftast massmedia som snokar fram oegentligheterna.

Det måste till en kraftig moralisk resning inom partiet och vi s-kvinnor ska gå rakryggade i täten!

Därför föreslår jag:

- 1) att våra förtroendevalda på alla nivåer får i uppdrag att se över regler och rutiner för såväl tjänstemän som förtroendevalda och, där det behövs, förändra dessa i motionens anda,
- 2) att rutinerna för revisorernas arbete ses över så de får bättre möjligheter att i tid upptäcka oegentligheter och stävja maktmissbruk.

Mi Bringsaas

Krokoms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A28

Tyresö arbetarekommun

Krig mot girighet och fiffel

Jag föreslår, att kongressen förklarar krig mot alla former av girighet och fiffel. Det spelar ingen roll om sådant förekommer i storföretagens ledningar – bland riksdagsmän och andra ledande politiker – ledningar för fackföreningar och arbetsgivarorganisationer – entreprenörer och småföretagare – enskildas bedrägerier mot a-kassa och sjukförsäkring. Jag tror att ni kongressdeltagare kan förlänga den listan i det oändliga för så illa är det.

Överträdelse som sker av personer som företräder arbetarrörelsen anses av massmedia som försvårande och det är rättvist. Vår ideologi är grunden mot all girighet och då är också överträdelse ett moraliskt värre brott. De borgerliga partierna ser väl närmast girigheten som meriterande.

Det är endast en samlad arbetarrörelse som kan vända på trenden att allt fler ser det som acceptabelt att genom fiffel, svartjobb eller bedrägerier göra ekonomiska vinster. Därför föreslås

- 1) att partikongressen tar initiativet att rusta arbetarrörelsen och förklara krig mot alla former av girighet med åtföljande fifflande.

Arne Dahlberg

Tyresö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A29

Hässleholms arbetarekommun

Etiska grunder och riktlinjer för det politiska arbetet

Etik och moral är inte bara en fråga för religiösa organisationer och samfund utan är kanske den viktigaste frågan för alla människor och för hur samhället skall utvecklas och livet för dess invånare skall bli.

Just nu återspeglas genom massmedia en del av den moral, som tycks råda bland valda representanter, som erhållit någon form av makt. Företeelsen är på inget sätt ny men aktualiseras då och då och faller snart i glömska. Personerna som varit involverade fortsätter som om inget hänt eller placeras om i en kanske ännu viktigare maktposition.

Exempel: EU-politiker accepterar ersättningar för högre kostnader än som lagts ut. Riksdagsmän väljer att inte sjukskriva sig vid sjukdom (lönen är högre än sjukersättningen). Riksdagsmän tager ut ersättning för måltider, som betalats av annan. Styrelseledamöter använder medlemmars avgifter till bordellbesök. På flera håll har styrelser, som haft att förvalta fastigheter, sett till att de själva eller anhöriga erhållit bostäder i förvaltade fastigheter helt mot riktlinjerna. Toppar inom näringslivet beslutar själva om orimligt höga avgångsvederlag, pensioner och bonusar.

Är det så att makt korrumpierar? Har vi inom arbetarrörelsen varit för passiva när det gäller att rätta till ovannämnda tendenser? Sitter man säker när man valts till eller erhållit en maktposition?

För socialdemokratin har några av de ledande riktlinjerna varit rättvisa och solidaritet när det gäller hur vi ville se hur samhället skulle utvecklas. Är detta blott historia som vi tager fram vid högtidliga tillfällen eller för att dölja motsatsen? Bör inte de förtroendemän/kvinnor som valts representera socialdemokratin svara upp mot den historiska socialdemokratiska etiken? Bör inte rättvisa och solidaritet vara den etiska grund som är självklar för oss socialdemokrater och som vi skall eftersträva för hela samhället?

I dag då marknadskrafterna härjar fritt och den materiella egoismen dominerar måste vi återgå till de etiska grunder, som en gång formade socialdemokratin.

Vi föreslår:

- 1) att partikongressen uppdrager åt partistyrelsen att snarast utforma ett etiskt program som bygger vidare på socialdemokratiska ideologiska grunder och som skall vara vägledande i vårt politiska arbete.

Äldreutskottet inom Hässleholms arbetarekommun

Hässleholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A30

Åmåls arbetarekommun

Etiskt förhållningssätt i politiken

Den senaste tiden har media uppmärksammat olämpligt etiskt förhållningssätt när det gäller förtroendevalda. Vi tänker särskilt den diakon i Skåne som på fritiden satt som förtroendevald i socialnämnden. Biskop Christina Odenberg uppmanade denne att lämna sitt politiska uppdrag eller sluta sin tjänst som diakon. Detta ärende aktualiserar frågan kring vad som är ett etiskt riktigt förhållningssätt i politiken.

Sett ur ett demokratiskt perspektiv har diakonen all rätt att ställa upp för kommunalpolitiska uppdrag men utifrån ett etiskt perspektiv så är det direkt olämpligt då vederbörande har konfidenter som är i beroendeställning till diakonen som därmed har ett dubbelt maktövertag. Dels som själasörjare och förtrogen och sedan som beslutsfattare i frågor som kan gälla konfidenternas ekonomiska och sociala liv. Detta är oetiskt och dessutom jäv (att vara jävig betyder som alla vet, ej opartisk, subjektiv.).

Vi socialdemokrater skriver i vårt partiprogram att demokrati bygger på maktspridning... och koncentration av makt hotar alltid demokratin...och den demokratiska processen och samhällsförvaltningen måste bygga på offentlighet och insyn, och på klara och rättvisa spelregler (ur Partiprogram för socialdemokraterna, antaget på partikongressen 2001, sidan 16).

Vi broderskapare menar att det sker en maktkoncentration när det egna yrkets kompetens direkt an knyter till det politiska uppdraget. Kompetens är bra men vi socialdemokrater måste tänka på att inte utnyttja det faktum att en viss grupp människor har ett särskilt förtroende för dem av oss som är anställda inom exempelvis skola, socialtjänst eller kyrkan.

Vi menar att samhällsförvaltningen inte bygger på klara och rättvisa spelregler när opartiskhet och jäv förekommer. Vi broderskapare, kristna socialdemokrater, anser att vi skall respektera människors integritet och rätt till att känna förtroende för kommunala tjänstemän och klart och tydligt veta att relationen inte utnyttjas av politikern eller att densamme drar politiska fördelar utifrån just detta förtroende.

Ingen bör vara sin egen arbetsgivare, vare sig direkt eller indirekt och vi anser att det är vår skyldighet att vara opartiska när det gäller förtroendeuppdrag. Vi socialdemokrater bör värna vår demokratiska tradition av maktspridning och klara och rättvisa spelregler i politiken genom att ha ett korrekt etiskt förhållningssätt till de uppdrag vi åtar oss som förtroendevalda.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

- 1) att en undersökning omgående påbörjas inför nästa mandatperiod kring de situationer och personer som kommer i konflikt med ovanstående,
- 2) att vid nämndsammansättningen efter valet 2006 står fria från jäv, upprätthållande en god maktspridning, ekonomiskt ansvarstagande och klanderfritt etiskt förhållningssätt.

Åmåls Broderskapsgrupp

Åmåls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A31

Skurups arbetarekommun

Förtroendevaldas arbetsförhållande

Att ta på sig ett politiskt uppdrag gör man utifrån en tro att kunna vara med i samhällets förändring och utveckling, men också utifrån en ideologi som partiet har. Som förtroendevald kan man ibland känna sig väldigt utsatt och beroende på uppdragets tyngd även väldigt ensam. Det finns inga fackliga företrädare ej heller några ombudsmän som i en svår situation kan företräda en enskild förtroendevald. Om det i framtiden skall gå att rekrytera nya medlemmar, och även någon som är villig att fortsätta samhällsbygget måste partiet skapa möjligheter till ett forum dit man kan vända sig som förtroendevald, och även få ett partipolitiskt stöd för att orka med uppdraget.

Utifrån ovan sagda ska det ges ett uppdrag till partistyrelsen:

- 1) att tillsammans med de lokala partidistrikten utarbeta en strategi och ett forum dit aktiva partimedlemmar kan vända sig och få stöd och hjälp i svåra situationer.

Lasse Häggquist

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A32

Malmö arbetarekommun – enskild

Oetiska strukturer och omoraliskt beteende inom rörelsen

Attackerad av journalister, gällande en förtroendevalds moral eller brist på moral, svarade Göran Persson –Vi sköter det inom rörelsen. Vi tycker det var ett mycket bra svar som vi tog fasta på och skrev därför denna motion.

Hur står det egentligen till inom rörelsen? Tycker vi det är bra, önskvärt och moraliskt riktigt när en mer än heltidsarbetande riksdagsman, med lön på närmare 40 000 kronor, har ett till heltidsjobb med en lön på 40 000 kronor?

Finns det annat inom rörelsen som upplevs som stötande eller omoraliskt? Upplever vi att det finns strukturella orättvisor inom rörelsen? Finns det till och med missnöje med demokratin inom rörelsen?

Vi föreslår:

- 1) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att initierar tillsättandet av en etikkommision för att utreda utbredningen av moraliska tvivelaktigheter inom rörelsen och kartlägga behov av åtgärder för att komma tillrätta med de samma,
- 2) att etikkommisionens arbete inte ska handla om att finna syndabockar, utan den ska kartlägga individuellt och strukturellt för att belysa helheten som underlag för att stävja och mota Olle i grind,
- 3) att etikkommisionens arbete ska ske såväl på individnivå som på strukturell nivå och innehålla aspekter rörande ekonomi, makt och demokrati,

- 4) att etikkommissionens färdiga rapport ska ingå i underlag för intern utbildning, strukturellt arbete och i vardagspolitiken.

Lasse Flygare, Broderskapsgruppen i Malmö

Malmö arbetarekommun beslutade att skicka motionen som enskild till kongressen.

Motion A33

Skellefteå arbetarekommun – enskild

Låt oss leva som vi lär

Under flera år har media då och då uppmärksammat hur företag, politiska och andra organisationer och enskilda tillskansat sig fördelar på ett sätt som strider mot allmänhetens uppfattning om vad som är rimligt och rätt.

Vi menar att det är ytterst viktigt att politiska företrädare föregår med gott exempel, och att vi lever som vi lär. Vi måste som en rättvisekämpande organisation alltid hålla ögonen och öronen öppna för att avslöja orättvisor och mygel i samhället. Men krav på andra ekar ihåligt om vi själva överutnyttjar förmåner.

Vi måste som organisation mycket tydligt stå upp för en god moral och etik i samhället och därför också har fullständigt rent mjöl i vår egen påse.

Vi föreslår kongressen besluta ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

- 1) att en arbetsgrupp tillsätts som lägger förslag till och bevakar frågan om god etik och moral inom vårt parti och våra broderorganisationer.

Inga-Lis Karlsson, Handels s-fackklubb, Christer Forssell, Byggfackens s-fackklubb, Mona Bergquist, Kommunals s-fackklubb, Per Lindbäck, Metalls s-fackklubb, Robert Ignberg, SEKO's s-fackklubb

Skellefteå arbetarekommun beslutade att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion A34

Ludvika arbetarekommun

Granskningsgrupp

Vi har under de senare åren fått uppleva politiska, fackliga och andra samhällsorganisationer och dess oärliga maktfullkomlighet. Där egoismen får råda fritt bland våra förtroendevalda och tillsatta verkställande personer. Detta har medfört att förtroendet för våra förtroende valda i alla led har sjunkit till ravinens botten. Misstänksamheten ute bland våra väljare är

i dag mycket hög. Detta medför att i dag lever demokratin på en mycket farlig nivå. Risken kan i en fortsatt misskötsel av demokratin, medföra väldiga konsekvenser med ett mera oärligt och kriminellt samhälle. Det upplevs också att de personer som arbetar på ett inte förtroligt sätt, oftast får enbart en tillrättavisning. Ibland medför det att de skiljs från sin tjänst med bibehållen lön eller avgångsvederlag med sexsiffriga belopp. Våra väljare ser detta

som ett enormt svek, av de människor våra väljare medverkat att tillsätta genom demokratiska val. Vi vet också att vanliga löntagare som är stommen för vår välfärd, oftast kastas ut i kylan om hon/han bryter mot avtalen, utan några som helst avgångsvederlag. Dessutom får de svårt att få nytt förtroende hos annan arbetsgivare på grund av dåliga referenser. En hög politiker/tjänsteman får ofta en bra konstruerad reträttplats och väl avlönad sådan.

Med denna beskrivning föreslår jag härmed:

- 1) att partikongressen uppdrar till partistyrelsen att tillsätta ett etiskt råd, som får till uppgift att formulera etiska regler för socialdemokratiska politiker/förtroendevalda.

Kjell Stenberg, Grängesberg

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A35

Hudiksvalls arbetarekommun

Etik

De senaste månaderna har larm efter larm inkommit om hur förtroendevalda missbrukat sin ställning för egen vinnig, ibland med avsikt, ibland av underlåtenhet.

Väljare måste kunna lita på att den de valt som representant ska ha väljarens intresse i främsta rummet. Förtroendet urgrävs lätt. Politikerföraktet växer och drabbar alla politiker, om en politiker missköter sig. Demokratien undergrävs, om människor tar avstånd från sina företrädare.

Vårt parti måste göra allt för att minimera riskerna för en sådan utveckling.

Vi måste se till att öppenhet råder och beslutsformerna ej medger beslut i små grupper med ömsesidiga beroenden.

Vi måste se till att det blir tydliga regler och rutiner för hur förtroendevalda rapporterar olika förmåner, så att inte misstag görs av rent slarv eller trötthet.

Jag föreslår därför:

- 1) att SAP tillsätter ett etiskt råd, som verkar för tydlighet och samstämmighet i etiska frågor.

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A36, A37, A38, A39:1-3, och A40 (porrfria hotell)

Motion A36 (Trelleborgs arbetarekommun) kräver att partikongressen fattar beslut om att partiet ska verka för att alla hotell- och konferensrum som ska betalas av partiet, av staten, kommunerna och/eller landstingen ska vara pornografifria. I motionerna A37 (Lunds arbetarekommun och A38 (Lunds arbetarekommun) krävs att ett policybeslut tas om att i första hand boka porrfria hotell. Motion A39:1-3 (Gotlands arbetarekommun) yrkar att partiets resereglemente för förtroendevalda upptar som ett krav att hotell- och konferensrummen ska vara pornografifria, att besökare och gäster som inbjuds av partiet bokas in på pornografifria hotell samt att där det inte är möjligt att boka porrfritt kräva att hotellet/konferensanläggningen stänger av porrkanalerna på rummens TV. I motion A40 (Gotlands arbetarekommun) yrkas att partiet i framtiden aktivt propagerar för att sprida kunskap om porrens baksidor.

Partistyrelsen anser att den ökande sexualiseringen av det offentliga rummet är ett stort samhällsproblem. Inom pornografin finns avarter där förnedring av människor används i kommersiella syften. Ekonomiska drivkrafter hotar jämlikhet och människovärde, ett förhållande som vi aldrig kan acceptera. Partistyrelsen upplever att socialdemokratin är tydlig i denna fråga, att vi kraftigt tar avstånd från porrens baksidor.

Sedan en tid tillbaka efterfrågar vi hotell som tagit bort porrkanalerna. Den resebyrå som vi samarbetar med har vid ett flertal tillfällen fört fram frågan vid samtal med hotellkedjor i samband med avtalsskrivande och upphandling för vår räkning.

De listor över pornografifria hotell som finns tillgängliga upptar drygt 200 hotell. Cirka 40 av dessa hotell saknade varen 2005 kollektivavtal, vilket innebär att partiet inte kan använda dessa vid bokningar. Vid stora partiarrangemang krävs hotellrum i en sådan omfattning att vi inte kan få ihop tillräckligt många rum på de hotell som är porrfria och har kollektivavtal. I dessa fall begär vi numera att porrkanalerna stängs av.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att bifalla motionerna A36, A37 och A38,
- 2) att anse motionerna A39:1-3 och A40 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A36 Trelleborgs Arbetarekommun

Boka porrfritt!

Pornografi bygger på kvinnans underordning och på att kvinnor görs till objekt, en vara.

I förlängningen finns prostitution, handel med kvinnor och utnyttjande av kvinnor och flickor samt våld mot kvinnor. Vid framställning av pornografiska bilder och filmer utsätts och förnedras "riktiga" kvinnor.

Kvinnojourrörelsen kan konkret vittna om kopplingen mellan pornografi och våld mot kvinnor.

Som ett led i jämställdhetsarbetet bör vårt parti ta avstånd från pornografi och markera detta genom att ej gynna porrindustrin. Flera arbetarekommuner och socialdemokratiska partidistriktet har redan tagit ett sådant beslut.

Socialdemokraterna bör aktivt agera mot pornografi genom att kräva pornografifria hotell- och konferensmiljöer, dels för våra egna medlemmar och anställda, dels för statliga, kommunala och landstingskommunala tjänstemän, dels för politiker som i sin tjänsteutövning bor på hotell- och konferensanläggningar.

Detsamma bör gälla för besökare/gäster till både partiet, staten, kommunerna och landstingen.

Med pornografifria hotell/konferensanläggningar avses:

- hotell/konferensanläggningar som ej erbjuder betal-TV med pornografiska filmer,
- hotell/konferensanläggningar som ej erbjuder Canal gul, Canal+ eller andra TV-kanaler som erbjuder pornografiska filmer.

En efterfrågan på pornografifria hotell och konferensanläggningar är en viktig påtryckning och kan jämföras med efterfrågan på rökfria hotellrum och miljövänliga produkter. En ökad efterfrågan kommer även att bidra till att hotellstäderskor, som i dag har stora arbetsmiljöproblem, kommer att få en bättre arbetsmiljö om pornografin tas bort från hotellrummen.

Med stöd av ovanstående kräver vi:

- 1) att partikongressen fattar beslut om att partiet ska verka för att alla hotell- och konferensrum som ska betalas av partiet, av staten, kommunerna och/eller landstingen ska vara pornografifria enligt definitionen ovan.

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A37

Lunds arbetarekommun

Boka hotell utan porr!

70 procent av alla svenska hotell i större städer erbjuder sina gäster porr på video eller TV. De två stora kedjorna Scandic Hotel och SAS Radisson hör till dem. I programtablerna som erbjuds gästerna betecknas porren ofta som "erotiska filmer" eller "vuxenfilmer" men vad det handlar om är filmade övergrepp och våldtäkter på de kvinnor som utnyttjas i porrindustrin. Sveriges kommuner köper årligen hotellnätter för flera miljoner kronor. Att boka porrfritt hotell är en aktiv handling för jämställdheten och mot våld mot kvinnor.

ROKS, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, har sammanställt en lista på 210 porrfria hotell i hela landet. Flera myndigheter bland annat Malmö kommun och Länsstyrelsen i Värmland har fattat policy-

beslut om att bara boka porr fria hotell vid till exempel tjänsteresor. Lunds kommun borde följa deras exempel och verka för att fler kommuner gör det, socialdemokrater i hela landet borde agera i sina hemkommuner för att ett sådant beslut tas.

Därför kräver LSSK:

- 1) att ett policybeslut tas om att i första hand boka porr fria hotell.

Lunds Socialdemokratiska Studentklubb

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A38

Lunds arbetarekommun

Boka hotell utan porr!

70 procent av alla svenska hotell i större städer erbjuder sina gäster porr på video eller TV. De två stora kedjorna Scandic Hotel och SAS Radisson hör till dem. I programtablåerna som erbjuds gästerna betecknas porren ofta som "erotiska filmer" eller "vuxenfilmer" men vad det handlar om är filmade övergrepp och våldtäkter på de kvinnor som utnyttjas i porrindustrin. Sveriges kommuner köper årligen hotellnätter för flera miljoner kronor. Att boka porrfritt hotell är en aktiv handling för jämställdheten och mot våld mot kvinnor.

ROKS, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, har sammanställt en lista på 210 porr fria hotell i hela landet. Flera myndigheter bland annat Malmö kommun och Länsstyrelsen i Värmland har fattat policybeslut om att bara boka porr fria hotell vid till exempel tjänsteresor. Lunds kommun borde följa deras exempel och verka för att fler kommuner gör det, socialdemokrater i hela landet borde agera i sina hemkommuner för att ett sådant beslut tas.

Därför kräver SSU-Frihet:

- 1) att ett policybeslut tas om att i första hand boka porr fria hotell.

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A39

Gotlands arbetarekommun

Boka porrfritt!

Pornografi bygger på kvinnans underordning och på att kvinnor görs till objekt, en vara. I förlängningen finns prostitution, handel med kvinnor och utnyttjande av kvinnor och flickor samt våld mot kvinnor. Vid framställning av pornografiska bilder och filmer utsätts och förnedras kvinnor. Kvinnojoursrörelsen kan konkret vittna om kopplingen mellan pornografi och våld mot kvinnor.

Kommunen bör:

- som ett led i jämställdhetsarbetet ta avstånd från pornografi och markera detta genom att offentliga medel ej ska gynna porrindustrin.
- aktivt agera mot pornografi genom att kräva pornografifria miljöer för kommunens tjänstemän, och politiker som i sin tjänsteutövning bor på hotell/konferensanläggningar i andra kommuner och kommunens besökare som bor på hotell i kommunen.
- även kräva pornografi fria hotell/konferensanläggningar vid arrangemang där kommunen är arrangör eller medarrangör.
- ändra resereglementet så att det uppfyller kravet rörande frihet från porr. Kravet bör också finnas med i förfrågningsunderlag vid upphandlingar av logi.

Med pornografifria hotell/konferensanläggningar avses anläggningar som ej erbjuder TV med pornografiska filmer.

En efterfrågan på pornografifria hotell- och konferensanläggningar utgör en viktig påtryckning och kan jämföras med efterfrågan på rökfria hotellrum och miljövänliga produkter. En ökad efterfrågan kommer även att bidra till att hotellstäderskor som idag har stora arbetsmiljöproblem kommer att få en bättre arbetsmiljö om pornografin tas bort från hotellrummen.

ROKS, Riksorganisationen för Kvinnojourer och Tjejourer i Sverige, har sammanställt en lista på c:a 200 pornografifria hotell och konferensanläggningar i en katalog "Boka Porrfritt". Listan är publicerad på ROKS hemsida: www.roks.se och är ett hjälpmedel i bokning av pornografifria hotellrum/konferensrum.

Ett gott exempel har LO-distriktet Gotland nu visat på när man inför kongressen 2004 bokat porrfria hotell!

Med stöd av ovanstående hemställer vi partikongressen besluta:

- 1) att partiets resereglemente för förtroendevalda upptar som ett krav att hotell- och konferensrummen ska vara pornografifria,
- 2) att besökare och gäster som inbjuds av partiet bokas in på pornografifria hotell.
- 3) att där det inte är möjligt att boka porrfritt, kräva att hotellet/konferensanläggningen stänger av porrkanalerna på rummens TV.

Marianne Gottlander, Anette Medbom, Gunilla Öberg, Barbro Ullberg-Gardell, Maud Steen, Margareta Carlström-Nilsson, Aino Friberg-Hansson, Lilian Ronander, Cecilia Brissman och Janica Sörestedt

Gotlands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A40

Gotlands arbetarekommun

Porr fria hotell

Samhället flödar för närvarande över av pornografi av alla de slag. Det finns att få tag i överallt – och så även på hotell runt om i Sverige och utomlands. Pornografi är förnedrande och de individer som förekommer där, ställer sällan upp av egen fri vilja utan tvingas till det p.g.a. ekonomiskt trångmål eller annan orsak. Dessutom förmedlar porren en bild av den kvinnliga sexualiteten som i många fall är både förnedrande och motbjudande. Att som socialdemokratisk politiker vända sig ifrån sådana här företeelser borde vara självskrivet. De socialdemokratiska politikerna bör därför inte ta in på hotell som har ett porrutbud, då stöttar man dylik verksamhet och hjälper den att fortleva. Detta är oacceptabelt och den gotländska socialdemokratin bör ta ett krafttag för att motverka detta. En god start är att enbart boka porrfria hotell.

Argumentet för att avslå liknande motion tidigare har varit kostnadsskäl, men det bör framhållas att det i ovanstående fall är mer än pengar som står på spel – genom att motverka porrens spridning verkar man i förlängningen för efterlevnad av de mänskliga rättigheterna och tar avstånd från förnedring av utsatta. Dylikt beteende kan statuera gott exempel för andra och initiera en kedja av reaktion och handlingskraft gentemot porren runt om i samhället.

Därför föreslår jag:

- 1) att partiet i framtiden aktivt propagerar för att sprida kunskap om porrens baksidor.

Anna Lidgren, SSU Gotland

Gotlands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A41:1-2 (medlemmar med förtroendeuppdrag)

I motion A41:1-2 (Sandvikens arbetarekommun) yrkar motionären att i varje led i partiorganisationen ska grundutbildning erbjudas förtroendevalda innan förtroendeuppdraget startas och avslutas under det första året. Och att varje valberedning inom partiorganisationen informerar varje medlem som skall nomineras om att de ska genomgå partiets grundutbildning under det första året som man är verksam inom partiorganisationen.

Partistyrelsen delar motionens insikt om behovet av grundutbildning för förtroendevalda i syfte att få tryggare och säkrare företrädare i vårt parti, och att detta bör erbjudas våra valda företrädare innan de startar sitt uppdrag. Därutöver anser partistyrelsen att våra företrädare bör ges återkommande möjligheter till utbildning.

Partistyrelsen har sedan förra kongressen satsat en hel del när det gäller förtroendemannautveckling, dels genom framtagande av lämpligt studiematerial och dels genom en stor ledarutvecklingssatsning, 900 ledare, som genomförts som ett gemensamt projekt centralt-lokalt/regionalt. En omfattande utvecklingssatsning för förtroendevalda politiker som nu ska utvärderas. Lärdomarna från denna satsning kommer att ligga till grund

för framtida utveckling och utbildningsåtgärder som berör våra förtroendevalda i framtiden.

Förutom det generella behovet av utbildning och utvecklingsmöjligheter för förtroendevalda och i det uppdrag man har att förvalta så är det bra om detta görs tydligt redan i samband med nomineringarna. Där har valberedningen en särskild roll som motionen lyfter fram i andra att-satsen.

Intresset och ansvaret för utbildnings- och utvecklingsinsatser för förtroendevalda är ytterst en fråga för den lokala partiorganisationen. Engagemanget och ansvaret måste finnas lokalt för att mobilisera till utbildning och utveckling. Verktygen finns i form av centralt framtagna studiematerial. Tillsammans med den utvärdering som 900 ledare gör så finns goda förutsättningar för bra och kontinuerlig utbildning av våra förtroendevalda för kommande mandatperiod. Ansvaret och engagemanget är därför gemensamt och tillsammans ska vi skapa förutsättningar för att medlemmar med förtroendeuppdrag får det stöd som önskas för att göra ett bra jobb och finnas kvar i organisationen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta

- 1) att anse motion A41:1-2 besvarad med hänvisning till partistyrelsen utlåtande.

Motion A41

Sandvikens arbetarekommun

Medlemmar med förtroendeuppdrag

Det pågår ständigt en diskussion om hur vi skall få våra förtroendevalda att vara mer aktiva och hur de skall orka arbeta med ett förtroendeuppdrag. Vi har flera avhopp som vi inte har undersökt orsakerna till.

En av orsakerna kan vara att våra förtroende valda inte är förberedda på vad uppdraget innebär. För att råda bot på detta så föreslår jag att alla som nomineras till ett förtroende uppdrag för partiets räkning skall veta att de ska påbörja partiets grundutbildning innan de börjar med sitt förtroende uppdrag och den skall vara genomförd inom första året som förtroende uppdraget har påbörjats.

Denna utbildning skall innehålla tex historia, ideologi, organisationskunskap, argumentationsteknik, hur verkar man i en politisk styrd organisation, att verka i majoritet, att verka i opposition, hur agerar man när det blir folkstorm, hur för man en dialog med väljarna, mediautbildning osv.

Arbetar vi på detta sätt får vi tryggare och säkrare företrädare för vårt parti. Genom detta så får vi tillbaka allmänhetens förtroende för förtroendevalda och minskar på samma gång det politikerförakt som finns idag.

Med anledning av detta så yrkar jag att:

- 1) att varje led inom partiorganisationen verkar för att stimulera medlemmar som väljs till ett förtroendeuppdrag skall erbjudas en grundutbildning innan förtroendeuppdraget startas och att varje led inom partiorganisationen verkar för att utbildningen avslutas under det första året.

- 2) att varje valberedning inom partiorganisationen skall informera varje medlem som skall nomineras att de skall genomgå partiets grundutbildning under det första året som verksam inom partiorganisationen.

Marie Frestadius, Scherpbäckens s-förening

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A42 och A43:1-2 (representation)

I motion A42 (Malmö arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen ska utarbeta en handlingsplan för mångfald i politiken. Motion A43:1-2 (Mönsterås arbetarekommun) vill att partistyrelsen aktualiserar frågan samt tillsätter en arbetsgrupp som arbetar med frågan om åldersrepresentation.

Motionärerna tar upp en mycket viktig fråga, hur vi får ökad mångfald i politiken. Det vill säga hur vi får yngre, kvinnor och svenskar med utländsk bakgrund att finnas med i det politiska arbetet. När det gäller partiet har vi, genom organisationsutredningen, sett att flera av de underrepresenterade grupperna i medlemskåren de facto är något överrepresenterade vad gäller förtroendeuppdrag i vårt parti. För att komma till rätta med den sneda representationen bland partiets medlemmar måste vi värva nya medlemmar. Det vill säga vi måste värva fler medlemmar som är yngre, kvinnor, invandrare och boende i hyresrätt, eftersom det är de som är underrepresenterade i medlemskåren. När det gäller medlemsvärvningen har partistyrelsen tagit fram en medlemsvärvarstrategi med konkreta förslag till ökad värvning samt ett stimulansbidrag som utgår när en ny ung-(S)-förening bildas. Detta för att få fler yngre att engagera sig i vårt parti.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna A42 och A43:1-2 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A42

Malmö arbetarekommun

Mångfald i politiken

”Alla människor äro födda fria och lika i värde och rättigheter”. Så lyder den första meningen i FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Ett samhälle måste byggas på insikten av att människor är lika värda. Det betyder att alla skall ha rätten till arbete, en bostad och ett drägligt liv. Det handlar också om att bli bekräftad och respekterad som människa. Detta har varit grunden till arbetarrörelsens demokratiska historia.

Ett demokratiskt samhälle mår bäst genom att behandla sina minoriteter väl. En demokratisk organisation måste garantera minoriteternas rättigheter. Detta möjliggör organisationens demokratiska utveckling i en verklighet som innebär ständiga förändringar. Att inte förtrycka minoriteter är en hörnsten i all demokratisk uppbyggnad.

I ett demokratiskt socialistiskt samhälle är jämlikhet, gemenskap och solidaritet grundläggande värden. Kunskap, nytänkande, helhetssyn och ideologisk medvetenhet måste prioriteras högt. I det socialdemokratiska samhället är målet att minska klassklyftorna. Men tyvärr hotar nu en nyrekrytering av en underklass bestående av arbetslösa, ensamstående föräldrar och fattiga invandrare.

Minoriteter (särskilt invandrare) är drabbade av arbetslöshet, fattigdom, segregation och utanförskap. Ofta saknar man kunskap om hur det svenska samhället fungerar och vad arbetarrörelsen och de fackliga organisationerna står för. En del grupper avskärmar sig från samhället och skapar egna marknader och nätverk som kan motverka organiserade samhällsförändringar. Invandrarna i Sverige behövs i kampen mot högern och kapitalismen för ett reformistiskt socialistiskt samhälle.

För detta krävs att människor ges möjlighet att verka på olika platser i samhället, d.v.s. att de integreras och når delaktighet och inflytande. Just därför måste vi erkänna att integrationen i många avseenden har misslyckats. Det är inte bara brist på arbete och bostäder som utgör det misslyckandet, utan även vår ovilja att avstå våra privilegier. Solidaritet är att dela med sig. Det behövs inte bara solidaritet i materiellt avseende utan även socialt. Integration får inte vara samma sak som påtvingad assimilation.

De som representerar en demokratisk organisation måste återspegla organisationens sammansättning. Det krävs att alla människor är representerade såsom äldre, unga, kvinnor och människor med en annan etnisk bakgrund. Om detta inte sker kan demokratin i organisationen urholkas.

För att förverkliga visionen om mångfald i politiken måste vi aktivt arbeta mot detta mål. Vi måste skapa nya och bättre förutsättningar och ligga steget före i utvecklingen. Olika metoder behöver övervägas, exempelvis en bättre representativitet.

Med anledning av överstående föreslår vi kongressen:

- 1) att uppdra åt partistyrelsen att utarbeta en handlingsplan för mångfald i politiken i enlighet med motionens anda.

Hillevi Larsson och Jamal El-Haj, Fabriks 3:ans s-fackklubb och Global (s) Malmö arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion A43

Mönsterås arbetarekommun

Sned åldersfördelning inom socialdemokratiska partiet

I samhället idag diskuteras problemet med lågt politiskt engagemang och svårigheten att få medborgare att aktivt engagera sig inom ett parti. De som är politiskt aktiva befinner sig dessutom till största del i övre medelåldern. Detta gör att representanter för vissa generationer nästan helt saknas inom partiet. Vid arbetarkommunens möten samt distriktkongresser framgår det tydligt att vissa åldersgrupper inte är representerade. Det är ett stort problem att vissa åldersgruppers åsikter och värderingar inte speglar den socialdemokratiska politiken. Alla åldersgrupper måste spegla politiken för att täcka upp frågorna inom huvudområdena skola, vård och omsorg.

I framtiden blir det svårigheter att tillsätta olika politiska uppdrag vilket kan innebära minskning av partiarbetet ute i arbetarkommunerna. För att locka till sig yngre måste det finnas yngre politiska förebilder inom arbetarkommunerna. Arbetssättet i dagens arbetarkommuner lockar inte till engagemang utan det måste till en förändring. Nya arbetsmetoder och infallsvinklar måste till. Detta är ett tungt arbete för arbetarkommunerna att ro iland själva. Problemet är påtagligt i många arbetarkommuner och tidigare försök att värva medlemmar ger inga resultat. Medlemsantalet kommer att minska ytterligare inom de närmaste 20 åren om det inte sker en kraftansträngning. Alla åldersgrupper måste finnas med i partiarbetet eftersom vi har olika behov i olika åldrar. Oavsett ålder vill alla gemensamt ha en god socialdemokratisk politik.

Socialdemokraterna är på god väg att tappa en hel generations kunskap och deltagande. Detta vore förödande. Arbetarkommunerna ser problemet men förmår inte att lösa det på egen hand utan direktiv och vägledning från partistyrelsen. Uppifrån måste frågan prioriteras.

Med hänvisning till det anförda så uppmanas kongressen besluta:

- 1) att partistyrelsen får i uppdrag att aktualisera frågan,
- 2) att partistyrelsen får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp kring detta med representanter från olika grundorganisationer.

Britt-Marie Berg och Katarina Karlsson

Mönsterås arbetarekommun har antagit motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A44:1-4 (facklig-politisk samverkan)

I motion A44:1-4 (Falköpings arbetarekommun) krävs att SAP, LO och fackförbunden tillsammans prövar åtgärder för att öka valdeltagandet, att SAP påbörjar en kraftsamling i valdistrikt med lågt valdeltagande, att SAP i samarbete med fackföreningsrörelsen utarbetar ett program för att stärka valdeltagandet bland yngre LO-medlemmar och att i övrigt stärka den facklig-politiska samverkan mellan fackföreningsrörelsen och SAP.

Partistyrelsen delar till fullo motionärernas oro över det minskade valdeltagandet i de grupper som nämns i motionen. Partistyrelsen delar också motionärernas uppfattning om att facklig-politisk samverkan inte får tas för given utan kräver ständig uppmärksamhet, delat ansvar och gemensamma insatser. Inom ramen för socialdemokraternas fackliga utskott (SFU) sker ett kontinuerligt arbete som syftar till att öka vår förmåga både fackligt och politiskt. Fackliga utskottet försöker ständigt hitta nya infallsvinklar för sitt arbete och prova nya idéer när sådana kommer upp. Inför valet 2006 planeras en rad åtgärder både vad gäller utbildningsinsatser och andra utåtriktade aktiviteter som väl stämmer överens med motionens intentioner. Ett långsiktigt arbete har påbörjats inom partiorganisationen syftande till att stärka partiets fackliga ledares roll såväl regionalt som lokalt. Denna funktion i partiorganisationen kommer att få allt större strategisk betydelse i takt med att fackförbunden omstrukturerar verksamheten, slås samman, med större geografiska verksamhetsområden som följd för respektive kvarvarande förbund.

Det kan inte nog understrykas hur viktig den lokala och regionala verksamheten är i partiet och den fackliga organisationen, för att nå just de grupper som inte ser det som självklart att gå och rösta. Det betyder också att de beslut dessa själva förfogar över på detta område, är avgörande för hur det sammantagna resultatet blir.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion A44:1-4 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A44

Falköpings arbetarekommun

Facklig-politisk samverkan

Det är mycket allvarligt att valdeltagandet bland yngre väljare sjönk ytterligare i 2002 års val. Inte minst gäller detta yngre LO-medlemmar vars valdeltagande uppgick till drygt 66 procent enligt SCBs valdeltagandeundersökning.

Klyftan i valdeltagande mellan yngre LO-medlemmar och äldre kvinnliga SACO-medlemmar har väl aldrig varit så stor som i samband med valet 2002. LO-medlemmarnas valdeltagande är överhuvudtaget klart och tydligt lägre än för TCO- och SACO-medlemmarna.

Bilden av klassvalet 2002 förstärks också av det faktum att valdeltagandet var klart och entydigt lägre bland låginkomsttagare, väljare med lägre formell utbildning, arbetslösa med flera samband.

Den här utvecklingen är illavarslande ur flera synpunkter, och formas till nya utmaningar för arbetarrörelsen. Insatser fordras inom flera olika områden. Det gäller inte minst i valdistrikt i vilka valdeltagandet sjönk och/eller motsvarade högst 75 procent.

Väljarnas val av parti 2002 blev också en bekräftelse på ett mycket tydligt klassval, LO-medlemmarnas betydelse för valresultaten är omtvistad. För SAPs valresultat är LO-medlemmarnas valdeltagande och röstandel på partiet helt avgörande för dess framtida ställning i kommuner, landsting/regioner och i riksdagen.

SAP, LO och fackförbunden har ett gemensamt ansvar för att fördjupa och utveckla den facklig-politiska samverkan, och stärka det politiska engagemanget överhuvudtaget bland medlemmar och förtroendevalda. Även om olika insatser pågår behöver dessa förstärkas ännu mer.

Samtidigt finns det anledning att understryka vikten av att diskutera och forma politiken gemensamt. Det bör vara en självklarhet att handlingsprogram, valmanifest och dylikt utarbetas tillsammans i god tid före valet 2006.

I Västsverige är den facklig-politiska samverkan uppbyggd kring vissa gemensamma riktlinjer som har utarbetats av LO- och SAP-distrikten gemensamt, och innebär sammanfattningsvis följande:

- Politikens roll i fackföreningsrörelsen ska stärkas.
- Bredda partiets kontaktytor i den fackliga verksamheten med förtroendevalda och medlemmar i avdelningar och i LO-facken i kommunerna.
- Samverka kring utformningen av riktlinjerna för partiets politik.

- Fler (S)-fackklubbar/föreningar och SAP-medlemmar med bakgrund i LO.
- Utbildning av förtroendevalda för facklig-politiska uppdrag i både partiorganisationerna och i de fackliga avdelningarna.

LO-kongressen 2004 medförde förnyade förpliktelser inom fackföreningsrörelsen för att ta sin del av ansvaret för den facklig-politiska samverkan. SAP-kongressen ger på motsvarande sätt möjligheter för partiet att göra en kraftsamling kring både den facklig-politiska samverkan och stärka partiets förankring bland människor som bor i valdistrikt med lågt valdeltagande.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kongressen besluta:

- 1) att SAP, LO och fackförbunden tillsammans prövar åtgärder för att öka valdeltagandet bland väljare i kommande val,
- 2) att SAP påbörjar en kraftsamling bland människor i valdistrikt med lågt valdeltagande,
- 3) att i samarbete med fackföreningsrörelsen på motsvarande sätt utarbeta ett program för att stärka valdeltagandet bland yngre LO-medlemmar,
- 4) att i övrigt stärka den facklig-politiska samverkan mellan fackföreningsrörelsen och SAP i linje med intentionerna i denna motion.

Dan Gabriellsson

Falköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A45 (socialdemokratiska småföretagare)

Motion A45 (Krokoms arbetarekommun) vill stärka organisationen för socialdemokratiska småföretagare.

Partistyrelsen välkomnar fler och aktiva s-föreningar för småföretagare. Småföretagare har erfarenheter och kunskaper som berikar det socialdemokratiska partiet.

Framväxten av nya s-föreningar kan inte beordras fram av en kongress. Men vi kan tillsammans, i partistyrelsen, i partidistriktet och i arbetarkommunerna, hjälpas åt för att välkomna fler småföretagare som medlemmar och fler och aktivare s-föreningar för småföretagare.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion A45 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A45

Krokoms arbetarekommun

Stötta småföretagare

Småföretagare är en mycket viktig del av Sveriges utveckling.

Vi har i många år pratat om att förenkla och förbättra villkoren för småföretagen med trots många utredningar är det fortfarande ett stort avstånd mellan partiet och verkligheten.

För att komma framåt i detta viktiga samarbete vill jag att partiet återigen satsar på att stärka organisationen för socialdemokratiska småföretagare.

Jag yrkar:

- 1) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka i motionens anda.

Mi Bringsaas

Krokoms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A46 (särskilja ledarskapet)

I motion A46 (enskild, Salems arbetarekommun) yrkas att vi bör särskilja ledarskapet för partiet från regeringen.

Partistyrelsen delar inte motionärens uppfattning. Vårt parti har en lång tradition av att partiordföranden och regeringsbildaren är en och samma person, en modell som visat sig fungera mycket bra.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motion A46.

Motion A46

Salems arbetarekommun – enskild

Vi behöver särskilja ledarskapet för partiet från regeringen

Ledarskapet är idag ett begrepp, som diskuteras på alla nivåer i samhället. Ju mer komplicerad en organisation är desto viktigare och betydelsefullare är det att ledarskapet handhas på rätt sätt. Det är viktigt att särskilja de olika kompetenser som behövs för en långsiktig, strategisk beslutsordning och för en kortsiktig, taktisk och operativ beslutsförmåga.

Det torde inte vara meningsfullt att här redovisa alla egenskaper, som vi år 2005 begär av våra ledare i olika samhällssektorer och på olika ledarnivåer. Det är i dag klarlagt att ledare inom den gemensamma verksamheten, den s.k. offentliga sektorn, har en tuffare arbetssituation än ledare inom den privata sektorn. Särskilt krävande är det att som politiker ansvara för såväl en operativ som en strategisk verksamhet, som ingår i en komplicerad, offentlig organisation.

Jag anser att Göran Persson är en skicklig statsminister. Han känner de problem som globaliseringen och omvärlden fört med sig. Han försöker på ett pragmatiskt och balanserat sätt hävda Sveriges auktoritet och anseende på den internationella arenan. Han ger genom sitt lugn och trygghet bilden av en statsman.

Inom arbetarrörelsen höjs röster från medlemmar, som uppfattar partiets ställningstagande i många frågor som högervändning. Väljare har svårt att förstå partiets balansgång som minoritetsregering.

En regeringsbildare med 40 % väljarstöd måste söka parlamentariskt stöd och kompromissa. En partiledare ska formulera de krav medlemmarna upplever som ideologiskt rättfärdiga.

Många kommuner har inte kommunalråd som arbetarekommunens ledare. Det manifesterar det lokala partiets strävan att stå fritt och oberoende från kompromisser och oheliga allianser.

Under hösten 1995, då Sven Hulterström, sonderade inför det förestående partiledarvalet, framfördes ett delat ledarskap som ett tänkbart alternativ.

Med stöd av det som ovan anförts föreslår jag

- 1) att kongressen uttalar sig för att sära ledarskapet.

Alf Hjertström

Salems arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A47 (namnändring)

I motion A47 (Borlänge arbetarekommun) kräver att benämningen arbetarekommuner ändras till Socialdemokraterna i XXXXXX.

Redan i dag använder många arbetarekommuner "Socialdemokraterna i (kommunnamn) i kontakterna med väljarna och allmänheten. Detta kan göras även fortsättningsvis, utan att vi för den skull behöver överge benämningen arbetarekommuner som har en tydlig koppling till en del av vårt partinamn (Arbetarepartiet).

Partistyrelsen anser att benämningen arbetarekommuner, som anknyter till vår unika ställning bland de breda löntagargrupperna och kopplingen till arbetsplatserna, är väl värd att slå vakt om.

Frågan om att ändra namn på partiet, och även att ta bort benämningen arbetarekommuner, har varit uppe till prövning flera gånger under vårt partis historia. Benämningen arbetarekommun är väl förankrad och partistyrelsen ser inget skäl att ompröva detta beslut.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motion A47.

Motion A47

Borlänge arbetarekommun

Ändra namn på partiet

Namnet arbetarekommun är något som ligger djupt i själen på de äldre socialdemokraterna. Vi vet vad namnet står för.

Tyvärr uppstår många gånger en begreppsförvirring när yngre personer hör namnet. Det blandas ofta ihop med, till exempel den vanliga kommunen.

Namnet socialdemokraterna säger direkt vad det gäller. Många arbetarekommuner kallar sig redan, för att ta Borlänge, för Socialdemokraterna i Borlänge.

Det är hög tid att även ändra på namnet i mer formella sammanhang.

Jag föreslår därför:

- 1) att partikongressen beslutar att ändra benämningen arbetarekommuner till Socialdemokraterna i XXXXX.

Duv Lars Gunnar Lech

Borlänge arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A48:1-2 (dokumentation om inträde i SAP med mera)

I motion A48:1-2 (enskild, Karlskrona arbetarekommun) yrkas att partiet centralt ska uppmana de lokala organisationerna att registrera uppgifter om inträde i SAP samt inträde i respektive förening/klubb samt att detta ska registreras av arbetarekommunen i det digitala medlemsregistret.

Det motionären föreslår ligger helt i linje med det sätt på vilket arbetet i och med medlemsystemet bedrivs. Kravet kan därmed anses vara tillgodosett.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion A48:1-2 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande

Motion A48

Karlskrona arbetarekommun – enskild

Dokumentation om inträde i SAP

Vikten av att dokumentera människornas insats i det svenska samhället har under senare år lyfts fram inte minst i det politiska arbetet.

Förändringarna har varit stora inom arbetarrörelsen men tyvärr har en del material med viktiga uppgifter försvunnit under årens lopp. Föreningar har upplösts och de som tidigare varit aktiva och pådrivare har gått bort. Det politiska arbetet har för många varit stimulerande och resulterat i förnämliga framsteg inom skilda sektorer.

I samband med jubileum, födelsedagar, dödsfall och dylikt, ställs ofta frågan om när medlemmen blev aktiv inom det socialdemokratiska partiet. Förr stod det prydligt i medlemsboken, men i dagens digitala medlemsregister har de uppgifterna glömts bort att tagas med.

Vi är stolta över vårt kulturarv och alla är ense om det historiska värdet av att också människors engagemang bevaras genom forskning och uppdatering. Ett arbete av detta slag bör därför snarast igångsättas inom arbetarrörelsens olika grenar.

S-kvinnor i Karlskrona föreslår därför partikongressen besluta

- 1) att partiet centralt går ut till alla anslutna föreningar/klubbar och uppmanar att dokumentation om inträde i SAP samt respektive förening/klubb sker,

- 1) att uppgifterna lämnas till föreningarnas/klubbarnas arbetarekommun för registrering i det digitala medlemsregistret

Katarina Möller

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till partikongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A49 (kulturpolitik i arbetarrörelsen)

I motion A49 (Norrköpings arbetarekommun) yrkas att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utarbeta ett rådslagsmaterial omkring socialdemokratisk kulturpolitik.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att kulturpolitiken är ett viktigt område samt att rådslagsformen är ett bra sätt att vidareutveckla den socialdemokratiska politiken. De rådslagsmaterial som motionären nämner (exempelvis Trygg och rättvis välfärd och Det gröna folkhemmet) får betecknas som mycket lyckosamma i så motto att väldigt många partimedlemmar deltagit i arbetet att utforma den socialdemokratiska politiken inom respektive områden.

Vilka frågor som ska tas upp i rådslag eller andra former av aktiviteter bör dock prövas fortlöpande av partistyrelsen under kongressperioden.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta

- 1) att avslå motion A49 med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A49

Norrköpings arbetarekommun

Kulturpolitiken i arbetarrörelsen

Inför den kommande partikongressen ger partiet ut ett antal rådslagsmaterial om livet efter arbetslivet, Trygg och rättvis välfärd, arbete åt alla, brott och straff och det gröna folkhemmet. Men jag saknar ett rådslag, ett som handlar om Arbetarrörelsens kulturpolitik.

Riksdagen tog de klassiska kulturpolitiska målen 1974, en kulturmotion 1994 beskrev den dåvarande socialdemokratiska kulturpolitiken, med framtida förslag och visioner. Det måste vara dags att SAP formulerar och diskuterar 2000-talets kulturpolitik.

Undertecknad hemställer:

- 1) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utarbeta ett rådslagsmaterial omkring socialdemokratisk kulturpolitik.

Hans Lindberg

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A50:1-3 (kulturen och organisationen)

Motionärerna föreslår i motion A50:1-3 (Sörmlands partidistrikt) att kongressen ska besluta att vissa symboler och inslag alltid ska förekomma vid arrangemang i partiorganisationen.

Partistyrelsen inser till fullo värdet av våra symboler och sånger, såsom samlade, mobiliserande och skapande av känslan att tillhöra ett sammanhang.

Partistyrelsen anser dock att det är arrangören som vid varje tillfälle har att avgöra vilken bild och stämning man vill skapa beroende av det enskilda mötets syfte. Partiet arrangerar möten och träffar i många olika sammanhang där målgrupperna varierar stort, att då reglera med vilka symboler ett möte skall ske utan hänsyn till detta vore fel.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motion A50:1-3.

Motion A50 Sörmlands partidistrikt

Kulturen och organisationen

Under de första hundra åren i arbetarrörelsens kamp för ett bättre samhälle var kulturen ett viktigt inslag. I sångerna och i symbolerna lever de traditioner och ideal som utgör vår stolta ideologiska bas vidare.

Med ovan framförda argument föreslår vi:

- 1) att den röda fanan alltid vajar vid partiets arrangemang,
- 2) att våra sånger alltid ges plats vid större arrangemang så som årsmöten, demonstrationer och torgmöten,
- 3) att socialdemokraterna antar motionen och arbetar för att implementera motionens syfte och anda i organisationernas samtliga led.

SSU Eskilstuna

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionen A51:2-6 (språkbruk med mera)

Motionen A51:2-6 (Uddevalle arbetarekommun) har en bred ansats om socialdemokrati, demokrati, språkbruk och värderingar. Konkret föreslår den att det socialdemokratiska partiet ska forma resurser för att öka kunskaper om kooperativa strategier, att via bildningsförbunden ge resurser till olika kulturella uttrycksformer, att stimulera folkrörelser till en öppen debatt om etik och grundläggande värderingar, att utifrån folkrörelsernas demokratiska beslutsformer ge stöd till folkrörelserna på deras villkor och inte utifrån kommersiella och byråkratiska styrbegrepp, samt att arbetarrörelsen söker genom brett stöd till ungdomsrörelserna medverka till att

de i samverkan med folkbildningen medverkar till ett brett samhälleligt och politiskt engagemang.

Den socialdemokratiska regeringen tog hösten 2002 initiativet till den återkommande dialog och samrådsstruktur med företrädare för olika folkrörelser, föreningar och andra medborgarsammanslutningar som kallas för Folkrörelseforum.

Målet med dialogen är att med hjälp av bland annat konferenser och fördjupande seminarier på olika teman utveckla folkrörelsernas möjligheter att påverka i samhället, och därigenom stärka demokratin. Ett antal seminarier har genomförts sedan tidigt 2003 som behandlat folkrörelsernas villkor vad gäller lagstiftning och finansiering och hur man på bästa sätt tar tillvara föreningslivets kunskaper och resurser. Dialogen ska också handla om hur man kan undanröja hinder för att främja föreningsengagemang. I samband med detta ingår också diskussioner kring social ekonomi, ett begrepp som även innefattar kooperativa strategier. Under 2005 genomför Folkrörelseforum ett antal seminarier rörande frågor om folkrörelser och social ekonomi. Syftet med idéforum om social ekonomi, är just att öka kunskapen utifrån demokratiaspekter.

När det gäller bildningsförbunden får dessa redan i dag statsanslag. Dessa bidrag är till för att stödja förbundens verksamhet, i synnerhet för att främja kultur och demokrati.

Ungdomsorganisationer får i dag bidrag för att främja barns och ungdomars demokratiska fostran. Tanken med stödet till föreningslivet är vidare att ge ungdomar erfarenhet av hur demokrati fungerar och en möjlighet att växa, ta ansvar och bli aktiva samhällsmedborgare.

Ett av villkoren för bidragsgivningen är att organisationen skall vara demokratiskt uppbyggd.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion A51:2-6 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A51

Uddevalla arbetarekommun

Socialdemokrati, demokrati, språkbruk och värderingar.

Demokrati har ett historiskt arv som proteströrelse mot sin tids övermakt, förtryck, slaveri, vanvård, politisk och ekonomisk ojämlikhet. Denna protest riktar sig mot dem som besitter makten. Det innebär, att den som på något sätt vill ifrågasätta gällande system, filosofi, ideologi eller politiskt tänkande betraktas som upprorsmakare, vilken vill rubba en makthavares position.

Varje tid har en tendens i tiden till att överta makten genom ett språkbruk som utövar inflytande på olika företeelser i samhället.

Socialdemokratin föddes ur ett perspektiv att motverka det då samlade samhällsförtrycket och fick stöd av eller i gick i allians med stora folkrörelser såsom frikyrkligheten, nykterhetsrörelsen och rösträttsrörelserna. Det ledde till att vi i Sverige fick andra livsstilar och språkbruk. Också socialdemokratin formulerade in i sitt språkbruk och bilduttryck mängder av det arv kristenheten skapat. Under tidigt 1900-tal påbörjade också ett antal ledande socialdemokrater att tolka Bibeln och Nya testamentet i former av de handlingar Jesus

utförde i t.ex. Apostlagärningarna. Därmed föddes en av socialdemokratins radikala rörelser, Broderskapsrörelsen.

Socialdemokratins idéer danades för att samhällsbygget skulle utformas så att

- Enstakas rikedom skulle fördelas rättvist och jämlikt till folkflertalet.
- Kunskapsförmedling skulle ges till alla på rättvisa villkor och inte till enstaka med politisk eller ekonomisk makt.
- Det politiska medvetandet skulle genom bildning breddas till alla och ge varje individ rätten att tala och välja politiska meningsfränder som ett led i att motverka politiskt förtryck eller samhälleligt kaos.
- Statlig helighet skulle utbytas mot religionsfrihet och formas i demokratiska system, vilket skapade mera mångfald än enfald.
- Näringslivet skulle gå från oligarki till blandekonomi, där samhället värnade grundläggande demokratiska och ekonomiska rättigheter som ett system att motverka fattigdom och utsatthet.
- Konsten skulle få stöd för att kunna förverkliga sina fria uttrycksformer, visioner och uttryckssätt i relation till att forma konstutövare för bild, musik, rörelse mm och inte efter makthavares tyckande.

Ägandets värsta avart, den otyglade kommersialismen, har moderna politiska system inte kunnat helt tygla. Ägandet formar en maktstruktur över människor och ting och gör levande varelser till ting eller neutrala begrepp.

Kommersialism har ett språkbruk som danar individer, växter och ting till enheter och språket får en robotiserande form som klumpar ihop människor till förtingligade enheter. Människor blir ett konglomerat i form av sjuk-skrivna, pensionärskollektiv, asylsökande, skattesmitare, köttberg, kändisar eller t.o.m. klassificerade som doldisar. Det innebär att individen inte syns. Det strider mot grundläggande filosofiska värderingar och utgångspunkter som präglat de bildningsideal arbetarrörelsen lagt grunden för i det moderna samhället. Tyvärr har det starkt kommersiella samhället tenderat till att könsneutralisera och förtingliga människor till en detvarelse.

Socialdemokratin har använt gruppen som ett skydd för att värna individen. Fackföreningar bildades för att varje arbetare skulle ha en trygghet. Försäkringskassor skapades för att trygga den sjukes ekonomi vid sjukdom. Rösträtt, demonstrationsrätt och valbarhet till samhälleliga uppdrag och yttrandefrihet för att varje medborgare skulle få rätten till medinflytande genom aktivt deltagande.

En av dem som i modern tid var en mästare i att åskådliggöra medborgarens roll i samhället var Olof Palme. Han talade inte om tygindustrin. Han talade om Ludvig Svenssons tygfabrik och gardiner till arbetarens bostad.

Han påpekade, att även om vi till synes styrs av maskiner, så är det mänskliga minnet sådant, att det både i vissa situationer kan reparera sig självt eller forma bättre ersättningar för det som skadats.

Maskinerna och penningen tar enbart makten om vi avstår från att nyttja vår intelligens för att forma ett medmänskligt liv för medborgaren, oavsett om han eller hon är arbetare, hemmafru, cancersjuk, studerande eller har en annan livssituation i samhället.

Vägen till ett humant samhälle gick oftast via bildningsideal, som skapades av folkbildare, vilka tog till sig kulturarbetare och samhällsfilosofer, och

som fördes ut via bildningsförbund, folkhögskolor och kulturella media. Dessa människor skapade en etik och moral inom arbetarrörelsen som bl.a. Ronny Ambjörnsson skildrat i den skötsamme arbetaren. Det borde även gälla för dagens politik.

Kommersialismen har nu köpt upp arbetaren och borgerligt ekonomiskt tänkande har medfört, att vi nu skall bli aktieägare i sjukvård i stället för delägare i kooperativa företag eller politiskt ansvariga för viktiga samhällsliga funktioner.

Tyvärr är media märkt av detta språkbruk. Tidningar talar om politiker i generaliserande former. Medan arbetarrörelsen formade ett språkbruk för optimism talar media om pessimism. Optimisten talar om ett glas som är halvfyllt medan pessimisten talar om ett halvtomt glas.

Därför är det dags för det socialdemokratiska partiet

- 1) att starta bildningscirklar som i sin tid ser till att värna medborgerliga rättigheter,
- 2) att forma resurser för att åstadkomma en politisk medvetenhet hur vi förverkligar kooperativa strategier för vår tid,
- 3) att via bildningsförbunden ge olika kulturella uttrycksformer resurser för att odla medborgarnas kreativa begåvningar,
- 4) att stimulera folkrörelser av olika slag till att skapa en öppen debatt om etik och grundläggande värderingar för vår och framtidens värld,
- 5) att utifrån folkrörelserna demokratiska beslutsformer ge stöd till folkrörelserna på deras villkor och inte utifrån kommersiella och byråkratiska styrbegrepp,
- 6) att arbetarrörelsen söker genom brett stöd till ungdomsrörelserna medverka till att de i samverkan med folkbildningen medverkar till ett brett samhälleligt och politiskt engagemang.

Ulf Wallin, Ann-Marie Bengtsson och Anna-Lena Heydar

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A52:1-3, A53, A54, A55, A56, A57 och A58:1-3 (media)

I motion A52:1-3 (Malmö arbetarekommun) yrkas att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att initiera en övergripande utredning gällande intern (s) medias behov och resurser, att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera och samordna samtal mellan de olika aktörerna för att möjliggöra samordningsvinster, att ge partistyrelsen i uppdrag att övervaka, medla och stödja processen samt, att vid behov, komma med konkreta förslag. I motion A53 (Hisingens arbetarekommun) yrkas att partiet utreder möjligheten till att skapa/återskapa en socialdemokratisk media förslagsvis tidning/TV/radiokanal. I motion A54 (Lunds arbetarekommun) föreslås att partikongressen beslutar att ett särskilt mediepolitiskt handlingsprogram utarbetas. I motion A55 (Svenljunga arbetarekommun) föreslår att det snarast måste tillsättas en arbetsgrupp inom såväl, parti, som rörelse,

med det klara mandatet att utarbeta en kraftfull och dynamisk handlingsplan för att snarast vända den nuvarande utvecklingen, och primärt för att förhindra att flera av den socialistiska pressens aktörer går samma öde till mötes som Arbetet i Malmö för en tid sedan; bland möjliga åtgärder finns till exempel ett gemensamt rörelseorgan, för att inför framtiden kunna garantera framtiden, såväl politiskt som ekonomiskt, för dessa rörelsen utåtriktade språkrör, delvis för att långsiktigt kunna dämpa den nuvarande liberala samhällsklimatologiska träden. Motion A56 (Vänersborgs arbetarekommun) yrkar att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram former för en medlemstidning till alla socialdemokratiska medlemmar där till exempel AiP kan utgöra en grund hur den kan se ut. I motion A57 (Sundbybergs arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen får i uppdrag att ta kontakt med de andra delarna av arbetarrörelsen för att skapa en Arbetarrörelsens Öppna Portal på Internet. Motion A58:1-3 (Sundbybergs arbetarekommun) yrkar att AiP omändras till en månadstidning, att i densamma inordna Stockholms Tidningen och övriga partidistrikts motsvarande information som bilagor till huvudtidningen samt att kostnaderna för tidningen till den del reklamintäkter inte räcker till kostnaderna, ska inräknas i medlemsavgiften.

Motion A52:1-3 beskriver i brödtexten Tidningen Broderskaps situation. Partistyrelsen känner sympati för motionärens vilja att rädda Tidningen Broderskap. Dock anser partistyrelsen att detta är en fråga för Broderskaprörelsen.

Att det finns vinster att göra vid samordning av arbetarrörelsens olika tidningar är ganska självklart, men man måste också ta hänsyn till reglerna för presstöd och viljan att vara en oberoende tidning.

Motion A53 (Hisingens arbetarekommun) pekar på behovet av att skaffa sig kanaler för att nå ut med vårt budskap. Partistyrelsen har förståelse för den frustration som motionären upplever. Mot bakgrund av mediernas betydelse för demokratin i stort är det också viktigt att arbetarrörelsen följer utvecklingen på mediemarknaden. Steget från detta till att starta en egen TV- och/eller radiokanal är däremot långt. En starkare position när det gäller åsiktsbildningen kommer dock att vara en angelägen uppgift, utan att vi för den skull binder oss vid exakt hur, och via vilken typ av medier, detta bör åstadkommas.

Motionerna A54 och A55 tar upp önskemål om ett mediepolitiskt handlingsprogram respektive en arbetsgrupp inom arbetarrörelsen för att ta fram en handlingsplan för att vända den nuvarande utvecklingen på mediaområdet. Liksom motionärerna ser partistyrelsen att mediesektorn är stadd i mycket stora förändringar. Medielandskapet är på väg att förändras radikalt där olika mediekkanaler är på väg att flyta samman till en ny sorts "multimedia". Samtidigt sker en maktkoncentration på flera håll inom mediesektorn. Ett tydligt exempel är TV4 som nu har mediekoncernerna Bonnier och Schibsted som stora ägare. Ett annat är hur socialdemokratiska andratidningar förvärvas av konkurrerande tidningshus.

Den socialdemokratiska regeringen har tillsatt en presstödsutredning under ledning av Sören Thunell. Utredningen avser att presentera ett betänkande i slutet av 2005. Det finns dock starka skäl till att utreda förutsättningarna nu och i framtiden för den socialdemokratiska mediapolitiken i allmänhet och vår egen press i synnerhet. Därför bör beslutet från

föregående kongress om att se över partiets mediapolitik nu omsätts i praktisk handling. Den mediearbetsgrupp som tillsatts i partiet – och som lämnade en delrapport till partistyrelsen 2002 – har en fortsatt viktig roll i arbetet.

Motionerna A56 och A58:1-3 tar upp frågan om en medlemstidning. Socialdemokratiska partiet fick sin första allmänna partitidskrift 1954 i och med startandet av magasinet *Aktuellt i Politik och Samhälle*. Någon egentlig medlemstidning kunde den dock inte vara eftersom den på grund av avsaknad av centralt medlemsregister inte kunde distribueras till samtliga medlemmar.

Utän att ändra målet att redigera AiP som partitidning bytte den 1992 format till tabloid och utgivning varje vecka. Partiet behövde en tidning som mer levde upp till namnet om att vara just aktuell. Dessutom var det nödvändigt att minska kostnaderna för tidningsutgivningen. Sedan 1993 finansieras AiP (och systertidningen *Stockholms Tidningen*) via prenumerations-, annons- och presstödsintäkter. De är självbärande och vinstgivande.

AiP kan dock inte både vara gratisdistribuerad medlemsförmån och samtidigt leva upp till presstödsförordningens definition om "allmän nyhetstidning". Alltså förlorar AiP sitt presstöd, och därtill prenumerationsintäkterna, om den görs om till medlemstidning.

Under kongressperioden har partiet gett ut ett antal olika medlems-tidningar. Den första hette *Hjälmar*, därefter kom *Samtal* och, sedan den 28 april i år, ges *Aktuellt i Partiet* ut.

Aktuellt i Partiet ska ge medlemmarna direkt information om aktuella politiska och organisatoriska frågor, erbjuda nya och uppmärksamma redan befintliga kanaler till kommunikation med partiledningen (motionsskrivande, besöka hemsidan, deltagande i diskussionsforum med mera), dessutom ska *Aktuellt i Partiet* fungera som idébank, uppmuntra och ge stöd till lokala partiaktiviteter.

För en ganska billig penning kan samtidigt lokalt producerat material bladas in i tidningen. Tidningen ger medlemskapet ett mervärde.

Partistyrelsen håller med motionären om det kraftfulla verktyget Internet. Utvecklingen går snabbt i IT världen och begränsningar för vad som kan göras är små. I dag har många av våra förtroendevalda egna hemsidor och även så kallade blogggar. Under den senaste tiden har även AiP kompletterats med en blogg som går under namnet "Bakom rubrikerna".

Motion A57 kräver att en gemensam portal ska öppnas för hela arbetarrörelsen. I dag har arbetarrörelsens olika organisationer egna hemsidor. Dessa hemsidor är lätta att hitta. Länksamlingar på de olika sidorna underlättar också för besökarna.

Vår egen hemsida är under ständig utveckling och anpassas allt eftersom världen omkring oss utvecklas. Nya och större krav ställs hela tiden på tillgänglighet, aktualitet och information. Partiexpeditionen jobbar kontinuerligt på att ligga i framkant för att vår hemsida ska vara så attraktiv som möjligt.

Just nu pågår ett arbete på partiexpeditionen med att starta ett Intranät. Inloggning ska ske via vår hemsida och Intranätet ska vara åtkomligt för partiexpeditionen, partidistrikt, arbetarekommuner, regeringskansliet, riksdagsgruppen och s-kansliet i Europaparlamentet.

Partistyrelsen ser den nya informationstekniken som ett kraftfullt hjälpmedel för kommunikation, information och organisation. Successivt utvecklar vi vår verksamhet på detta område. För närvarande finns dock inga resurser att prioritera en gemensam portal.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att bifalla motion A54,
- 2) att anse motionerna A52:1-3, A53, A55, A56, A57 och A58:1-3 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande

Motion A52

Malmö arbetarekommun

Samverkan mellan interna (s) media

Tidningen Broderskap har länge varit en stark röst för solidaritet och medmänsklighet. Den har väckt frågor av vikt, vägrat tystnaden och tillfört Socialdemokratin ideologisk kraft och ryggrad, här hemma, internationell och globalt. Många utanför Broderskapsrörelsen uppmärksammar och läser tidningen. Mindre känt är kanske de ekonomiska problem tidningen brottats med i många år. Det är svårt att vara en stark röst under konstgjord andning.

I all sin enkelhet vill motionen undersöka möjligheterna för samverkan inom rörelsen. Är det möjligt att samordna resurser, materiell, tryck, distribution etc. Skulle Broderskapstidningen kunna utgöra en bilaga i den andra stora veckotidningen aktuellt i politiken?

Vi föreslår:

- 1) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att initiera en övergripande utredning gällande intern (s) medias behov och resurser,
- 2) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att initiera och samordna samtal mellan de olika aktörerna för att möjliggöra samordningsvinster.
- 3) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att övervaka, medla och stödja processen samt, att vid behov, komma med konkreta förslag.

Lasse Flygare, Broderskapsgruppen i Malmö

Malmö arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion A53

Hisingens arbetarekommun

Återskapa en media som vilar på det socialdemokratiska partiets grundsyn

Socialdemokraterna måste skaffa sig en möjlighet att få ut sitt budskap via media utan att det förvanskas eller censureras.

Förslag: Vi måste återskapa en media som vilar på en socialdemokratisk grundsyn. Förslagsvis genom egna TV-kanaler, radio, dagstidning.

Vi vill därför

- 1) att partiet utreder möjligheten till att skapa/återskapa en socialdemokratiskt media förslagsvis tidning, TV-/radiokanal.

Traudel Sihlbom, Lundby s-stadsdelsförening

Hisingens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A54

Lunds arbetarekommun

För en socialdemokratisk mediepolitik

Den förra partikongressen beslutade att tillsätta en mediepolitisk utredning. Bakgrunden var den tilltagande maktkoncentrationen inom mediesektorn och den socialdemokratiska pressens svårigheter att överleva som självständiga alternativ till borgerliga tidningar.

Kongressen tog också ställning för att arbetarrörelsen skulle; "tillsammans med andra progressiva intressenter, ta initiativ till och ansvar för mediesatsningar som vidgar och fördjupar den samhällskritiska journalistiken och bidrar till en allsidig opinionsbildning".

Sedan besluten fattades har koncentrationen av ägandet fortsatt och den borgerliga dominansen över medierna i Sverige stärkts. Bland annat har ett antal socialdemokratiska tidningar köpts upp av sina större borgerliga konkurrenter. Genom dessa lösningar har mångfalden mer eller mindre – lösningarna ser lite olika ut – åtminstone på kort sikt kunnat bevaras. Men det innebär också, som det uttryktes i en rubrik i Aktuellt i Politiken, att "S-pressen lever – på nåder".

När detta skrivs har ännu ingen rapport från den utredning som tillsattes efter den förra kongressen presenterats. De utmaningar och arbetsuppgifter som den kongressen pekade ut kvarstår med andra ord.

Yrkande:

- 1) att den socialdemokratiska partikongressen beslutar att ett särskilt mediepolitiskt handlingsprogram ska utarbetas.

Bo Bernhardsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A55

Svenljunga arbetarekommun

Rädda den socialdemokratiska pressen

I dagens allt mera mediacentrerade samhälle tycks medias makt ständigt öka. Det har till stor del visat sig under de senaste årtiondena att såväl väljarstöd, som opinionsbildning, och allmänna opinion, till väldigt stor del kommit att påverkas härav. Samtidigt har det under samma tidsperiod i Sverige, såväl som internationellt, skett en enorm koncentration utav mediaägandet. Ur vårt

perspektiv, har dessutom denna så kallade mediaägandekonzentration dessutom lätt fram till en radikal minskning av såväl upplagan, som antalet dagstidningar, med socialistisk, samt primärt socialdemokratisk inriktning. Denna utveckling är långsiktigt med avseende på, såväl partiet som hela rörelsen, långsiktigt av allra allvarligaste art.

”Kamrater”, just därför föreslår jag:

- 1) att det snarast måste tillsättas en arbetsgrupp inom såväl, parti, som rörelse, med det klara mandatet att utarbeta en kraftfull och dynamisk handlingsplan för att snarast kunna vända den nuvarande utvecklingen, och primärt för att förhindra att flera av den socialistiska pressens aktörer går samma öde till mötes som Arbetet i Malmö för en tid sedan. Bland möjliga åtgärder skulle jag till exempel gärna vilja se någonting likt ett gemensamt rörelseorgan, för att inför framtiden kunna garantera framtiden, såväl politiskt som ekonomiskt, för dessa rörelsen utåtriktade språkrör. Detta delvis för att långsiktigt kunna dämpa den nuvarande liberala samhällsklimatologiska träden.

Jonas Adelsten Kristiansen

Svenljunga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A56

Vänersborgs arbetarekommun

Det är hög tid för en permanent medlemstidning

I takt med att antalet s-föreningar sjunker och mötesverksamheten minskar i omfattning blir den aktuella politiska medlemsinformationen lidande. Allt fler medlemmar får i snabb takt sämre möjligheter och många inte alls någon tillgång till aktuell politisk information. Nya medlemmar som värvats får sällan tillgång till aktiva föreningar och går därmed miste om det politiska samtalet och informationen. Det är säkert bara en tidsfråga hur länge sådana nyvärvade stannar kvar när de inte får chans att känna en koppling och samhörighet till vårt parti genom bl a den politiska informationen. Kontakten till det parti man nyligen blivit medlem i är tyvärr för många nästan obefintlig.

Frågan om en medlemstidning har förts på tal tidigare och försök har gjorts att ge ut en medlemstidning. Ofta har uthålligheten brustit och tvekan att våga lösa ekonomin blivit orsaker till de försök som avbrutits.

Aktuellt i Politiken som i dag är en prenumerationstidning är en alldeles utmärkt tidning men har ett allt för svagt genomslag i medlemskåren.

Det är hög tid för socialdemokratin att ta fram former för en medlemstidning som ingår i medlemsavgiften. Aktuellt i Politiken bör enligt vår mening kunna utgöra en grund för hur en sådan tidning bör se ut.

Det är hög tid att våga tala om en medlemsavgift i en sådan storlek att förutsättningar till att kunna fungera som ett modernt arbetande parti kan realiseras. Medlemmar borde kunna erbjudas att välja medlemstidningen Aktuellt i politiken som antingen en nättidning eller utskickad pappersupplaga. Medlemsavgifter i andra intresseorganisationer i Sverige visar att en betydligt större avgift än den vi har i dag inte borde förskräcka.

Vi vill föreslå:

- 1) att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram former för en medlems-tidning till alla socialdemokratiska medlemmar där till exempel Aktuellt i politiken kan utgöra en grund för hur den kan se ut.

Brålanda s-förening

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A57

Sundbybergs arbetarekommun

Arbetarrörelsens Öppna Portal

Arbetarrörelsen saknar en sammanhållande portal där alla arbetarrörelsens olika delar kan komma till uttryck. Pressen behärskas av borgerliga tidningar och TV förmedlar en borgerlig syn på tillvaron. S har många gånger svårt att komma ut med sitt budskap då de socialdemokratiska tidningarna är få. Många av de hemsidor som arbetarrörelsens olika organisationer har är föråldrade och ej användarvänliga dessutom saknas bra medel för att en dialog ska kunna uppstå. Modern teknik kan skapa en arbetarrörelsens Öppna Portal där många kan vara engagerade och där arbetarrörelsens företrädare blixtnabbt kan ge svar på tal när högeralliansen gör sina utspel. Även journalister kommer att lära sig att gå in på portalen vilket medför att rapporteringen kan bli annorlunda.

Inför valrörelsen år 2006 och framöver behövs ett kraftfullt verktyg där arbetarrörelsens fulla kraft kan komma till uttryck. Nya tider behöver nya hjälpmedel för att nå ut till väljarna detta gäller inte minst den nya generationen.

Internet är ett kraftfullt medel för att kunna nå ut till många människor om det används på rätt sätt. Lättillgänglighet är ett av honnörns orden, ett annat är interaktivt ett tredje är aktuellt. Människor måste känna sig engagerade och att de tas på allvar. Howard Dean är en demokratisk före detta presidentkandidat som framgångsrikt har lyckats bygga upp en internet baserad gräsrots rörelse. Ett annat exempel är sammankallningen av mellan 50 000-100 000 tusen människor till massdemonstrationer mot Irak kriget bara i Stockholm. I världen cirka 10 miljoner demonstranter. Medierna som TV och press höll i stort sätt tyst om när och var demonstrationer skulle hållas.

Själva kärnan i det demokratiska samhället är att den fria debatten får råda därför är ett väl fungerande forum system av yttersta vikt. Inte bara ska de olika delarna av arbetarrörelsen kunna debattera med varandra utan intresserade från allmänheten skall välkomnas att delta. För att motverka missbruk byggs säkerhetssystem in.

Ett av demokratins mest verksamma medel är som sagt var den fria debatten. Detta märktes inte minst i den förra valrörelsen i kommunerna Norrtälje och Södertälje. I bägge kommunerna ställde främlingsfientliga partier som Sverigedemokraterna och Nationaldemokraterna upp i valet. I Norrtälje hade man en debatt i lokal tidningen där Sverigedemokraterna tilläts delta och kommuninnevånarna blev bekanta med deras argument. I Södertälje tilläts ingen sådan debatt i lokalpressen. Resultatet blev att i valet till Norr-

tälje kommunfullmäktige kom ingen Sverigedemokrat in. I valet till Södertälje kommunfullmäktige kom två Nationaldemokrater in.

Samarbetspartners skulle vara:

Arbetarekommuner

Fackförbund

SSU

S-kvinnor

ABF

Unga Örnar

Andra inom arbetarrörelsen verksamma kulturföreningar

Förtroendevalda s-ledamöter

S-riksdagsmän och regeringsföreträdare

EU s-parlamentariker

Det finns ett stort mervärde i att samla alla arbetarrörelsens delar i en portal då den medborgare som är intresserad kan få en klar blick om alla de delar som arbetarrörelsen är engagerad i på ett enda ställe. Även de yngre skulle kunna bli engagerade om man lägger in olika spel.

Jag hemställer om

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att ta kontakt med de andra delarna av arbetarrörelsen för att skapa en Arbetarrörelsens Öppna Portal på internet.

John Bornemark

Sundbybergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A58

Sundbybergs arbetarekommun

Medlemstidning

Tidningen Aktuellt i Politiken (AiP) bör ändras till månadstidning och sändas gratis till alla medlemmar, det vill säga kostnaden skall ingå i medlemsavgiften. Genom att alla medlemmar får tidningen, blir upplagan stor redan från starten, vilket kommer att locka annonsörerna, som med reklamintäkterna kommer att delfinansiera projektet. Vi har två lysande exempel på sådana "självfinansierade" medlemstidningar, nämligen Vår bostad och PRO-pensionären. Den senare kan tack vare annonsintäkterna sändas till medlemmar för 200 kronor/år tio gånger om året med 80 sidor varje gång. Avgiften höjdes för rån 175 kronor till 200 kronor i år, men täcker dessutom medlemsavgiften till PRO centralt, till distrikt och lokala föreningar förutom den gedigna tidningen, som bara den är värd mångdubbelt mer.

Även distriktens informationstidningar såsom Stockholms Tidningen bör ingå som en särskild bilaga till AiP varje månad. Med dagens teknik torde det inte vara någon problem att framställa, trycka och distribuera både AiP och respektive distriktsbilaga gemensamt.

Många medlemmar avstår troligen av ekonomiska skäl från att prenumrera på AiP och ST. Genom att tidningen erhålles genom medlemsavgiften blir den aktuella socialdemokratiska politiken och debatten spridd på ett helt

annat sätt än nu. Dessutom borde den nya månadstidningen säljas via Pressbyrån till allmänheten.

Jag föreslår att kongressen tar upp medlemsinformationen till behandling och prövar förslaget:

- 1) att omändra AiP till månadstidning,
- 2) att i densamma inordna Stockholms Tidningen och övriga partidistrikts motsvarande information som bilagor till huvudtidningen,
- 3) att kostnaderna för tidningen till den del reklamintäkter inte räcker till kostnaderna, ska inräknas i medlemsavgiften.

Sjunne Andersson, HÖRU-föreningen

Sundbybergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A59:1-3 och A19:1-2 (inrättande av utmärkelse och minnesdag)

I motion A59:1-3 (Växjö arbetarekommun) föreslås att en utmärkelse i Anna Lindhs namn instiftas som delas ut till partimedlemmar som genomför arbete som rör frågor om mänskliga rättigheter, demokrati och miljö. Motion A19:1-2 (Simrishamns arbetarekommun) vill hedra och uppmärksamma Olof Palme och hans gärningar genom en minnesdag 28 februari, den dag Olof Palme mördades.

Under de senaste tjugo åren har nyinstiftade utmärkelser för förtjänstfulla gärningar blivit allt sällsyntare. Det vanligaste är att det bildas någon form av minnesfond där aktiva individer och föreningar kan söka eller föreslås till ett stipendium.

Både vid Olof Palmes och Anna Lindhs död bildades fonder som ger stöd och uppmuntrar till fortsatt engagemang för de enskilda och föreningar som tilldelas stipendier ur dessa fonder. Partistyrelsen tycker att den modellen är att föredra eftersom den ger fortsatt aktivitet i deras anda.

Vidare finns Olof Palmes Internationella Center, som är arbetarrörelsens gemensamma organisation för internationella frågor och bistånd. Palmecentret grundades 1992 av LO, KF och Socialdemokraterna och har i dag 29 medlemsorganisationer.

Både Olof Palmes minnesfond för internationell förståelse och gemensam säkerhet och Anna Lindhs minnesfond delar ut stipendier och genomför arrangemang. Det sker också en mängd aktiviteter lokalt för att hedra Olof Palme och Anna Lindh. Partistyrelsen menar att de traditioner som redan utvecklats ska fortsätta.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motionerna A59:1-3 och A19:1-2

Motion A59

Växjö arbetarekommun

Inrättade av utmärkelse i Anna Lindhs namn och anda

Idag delar socialdemokraterna ut förtjänstmedaljer till medlemmar som genomfört ett långt och troget arbete för partiet Både Erlander- och Bran-tingmedaljen delas ut till människor som ar i slutet av sin politiska gärning

Vi anser att det är lika viktigt att kunna uppmärksamma ett pågående arbete, till en yngre person En utmärkelse som bekräftar och uppmuntrar till fortsatt arbete Vi vill därför föreslå partikongressen att en utmärkelse inrättas i Anna Lindhs namn Utmärkelsen ska utdelas till medlemmar som är mitt i sin politiska gärning och som arbetar på ett framgångsrikt sätt med kombinationen mänskliga rättigheter, demokrati- och miljöfrågor.

Vi föreslår därför:

- 1) att en utmärkelse i Anna Lindhs namn inrättas,
- 2) att utmärkelsen delas ut till partimedlemmar som genomför ett arbete i frågor som rör mänskliga rättigheter, demokrati och miljö,
- 3) att styrelsen för Anna Lindhs minnesfond alternativt partistyrelsen delar ut utmärkelsen, efter nomineringar från arbetarekommuner, en gång per år.

Birgitta Skoglund

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A60 (bokföringsprogram till föreningarna)

I motion A60 (Karlskrona arbetarekommun) vill motionären att partiet centralt ger föreningskassören tillgång till ett datorbaserat bokföringsprogram.

Det finns redan idag ett antal bokföringsprogram på marknaden som kan tillgodose motionärens påtalade behov av ett enkelt program för föreningarnas bokföring. Att centralt tillhandahålla detta är inte rimligt med tanke på bland annat behovet av användarstöd och support.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motion A60

Motion A60

Karlskrona arbetarekommun

Bokföringsprogram till föreningarna

Runt om i vårt land finns det i nästan varje kommun flera till partiet anslutna föreningar. I varje förening finns det en styrelse och därmed också en kassör.

För att kunna hålla god medlemservice anser vi i Karlskrona S-kvinnor att varje förening ska ha möjligheten att få tillgång till ett datorbaserat bokföringsprogram avsett för föreningar som bara behöver hantera enkel bokföring.

Vi ser det också som ett naturligt steg i vår tekniska utveckling. Detta skulle underlätta rekryteringsprocessen av nya kassörer då man idag inte alltid har kunskap om hur man använder manuella bokföringssystem.

S-kvinnor i Karlskrona föreslår därför partikongressen besluta

- 1) att centralt till partiets anslutna föreningar ge möjligheten att få tillgång till ett datorbaserat bokföringsprogram.

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion A61 (samepolitiskt program)

I motion A61 (Motala arbetarekommun) yrkas att kongressen omarbetar och reviderar nuvarande samepolitiska program så att det överensstämmer bättre med de förhållanden som råder i dag.

Partiets samepolitiska program antogs 1995 och har sedan dess utgjort riktlinjer för den socialdemokratiska regeringen och partiets riksdagsledamöter. När det gäller politiska program, inom en rad olika sakpolitiska områden, är det vanligtvis så att partistyrelsen hanterar och behandlar programmen. Det gör det möjligt att följa upp och göra förändringar utan att kongressen måste samlas. När det gäller stora och principiella program som partiprogram och politiska riktlinjer hanterar dock kongressen frågan.

Inom ramen för partiets samepolitiska arbete har partistyrelsen i uppgift att löpande se till att programmet svarar mot dagens förhållanden.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta

- 1) att anse motion A61 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion A61

Motala arbetarekommun

Omarbeta det samepolitiska programmet

Riksdagen har år 1977 uttalat att samerna i egenskap av ursprunglig befolkning i Sverige intar en särställning (prop. 1996/77:80, bet. 1976/77: KrU 43 s. 4, rskr. 1976/77:289). Genom detta uttalande är det klarlagt att samerna anses som ett ursprungsfolk i Sverige. Dessutom är alla samer som bor i Sverige svenska medborgare.

Jag föreslår partikongressen:

- 1) att omarbeta och revidera nuvarande samepolitiska program så att den överensstämmer bättre med de förhållanden som råder i dag.

Lars-Paul Kroik , Kommunals S-klubb Motala

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör partiets stadgar

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A62, A63, A64, A65, A66, A67, A68 och A69

Motion A62:1 (Västmanlands partidistrikt) behandlar kongressperiodernas längd. I motionens första att-sats föreslås att kongress ska hållas varannat år och att en regel i stadgarna införs med följande lydelse: "Ordinarie partikongress hålls året före och året efter det år ordinarie val till riksdagen hålls." I motionens andra att-sats ställs kravet att förtroenderådet ska avvecklas.

Motionerna A63:1-2 (Kävlinge arbetarekommun) och A64:1-2 (Svedala arbetarekommun) kräver med något olika formuleringar att varje arbetarekommun ska få sända ett ombud till kongressen. I motion A63:1 föreslås att varje arbetarekommun ska få ett kongressombud som grund och i A63:2 att fördelning av ombud därefter sker efter storlek. I motion A64:1 ställs kravet att varje arbetarekommun ska ha rätt att skicka minst ett ombud, alternativt garanteras att få sända en gäst till varje partikongress och i motionens andra att-sats att stadgarna ändras i enlighet med detta.

I motion A65 (Örnsköldsviks arbetarekommun) framför motionärerna kravet att reglerna för arbetarekommunens behandling av motion till partikongress och distriktskongress formuleras lika. Förslaget är att stadgarna ska ha följande lydelse: "Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, eller avslå den, avslås motionen ska den sändas in som enskild motion om motionären/motionärerna så önskar."

Motion A66 (Linköpings arbetarekommun) berör uppdraget som studieorganisationsledare. I motionen föreslås att begreppet studie- och utvecklingsledare ska ersätta ordet studieorganisationsledare i stadgarna, att uppdraget som studie- och utvecklingsledare ska beskrivas i stadgarna och att motionen i övrigt beaktas.

Motion A67:1-8 (Stockholms läns partidistrikt) innehåller en rad konkreta förslag om stadgeändringar med syftet att göra arbetarekommunen till grundorganisation i stadgarna, att ge partidistriktet dispens från stadgarna för val av kongressombud, att ändra stadgarnas regler för på vilket medlemsantal kongressombuden ska beräknas, att ändra stadgarnas text om reglerna för de socialdemokratiska föreningarnas representation i representantskapet, att ändra reglerna för hur medlemsavgift beslutas och rapporteras, samt att stadgarna ändras med innebörden att de socialdemokratiska föreningarna inte ska behöva bedriva egen ekonomisk verksamhet.

Motion A68 (Ljusdals arbetarekommun) berör frågan om betalning av medlemsavgift. I motionen föreslås att paragraf 3, moment 5 i stadgarna för socialdemokratiska föreningar ska ha följande lydelse: "Medlem, som trots skriftlig påminnelse senast den 30 juni verksamhetsåret ej betalar sin avgift, ska på nytt senast den 31 oktober verksamhetsåret meddelas, att uteslutning automatiskt sker om avgiften ej kommit arbetarkommunen tillhanda senast den 31 december."

Motion A69 (Västerås arbetarekommun) föreslår dels att partiets stadgar tillförs regler för hur valberedningsarbetet ska bedrivas inför val till

kyrkoråd, kyrkofullmäktige stiftsfullmäktige och kyrkomötet och att stadgar införs som reglerar stiftfullmäktigegruppernas arbete.

Frågan om kongressperiodens längd har behandlats av projektgruppen för översyn av partiets organisation. I sin rapport konstaterar gruppen att partiet har hållit åtta kongresser på femton år. Gruppen har mot den bakgrunden föreslagit att extra kongress ska förbehållas extraordinära situationer och att förtroenderådet i stället bör nyttjas för att avgöra för partiet viktiga frågor. Partistyrelsen har i sin behandling av gruppens förslag instämt i detta och föreslår att kongressperioderna även fortsättningsvis ska vara fyraåriga. Kravet i motion L0183:1 bör därför avslås. I motion A62:2 anges att förtroenderådet är en försöksverksamhet, vilket inte är fallet. Förtroenderådet infördes vid kongressen 1997 som ett nytt organ, för att möjliggöra för partistyrelsen att förankra olika ställningstaganden i ett representativt sammansatt organ, vilket kan sammanträda med väsentligt kortare varsel än en kongress. I sitt förslag till stadgar föreslår partistyrelsen att förtroenderådet behålls, varför motion A62 bör avslås.

Kraven i motionerna A63 och A64 om att alla arbetarekommuner ska representeras vid kongressen har behandlats av tidigare partikongresser, vilka har avslagit sådana krav. Partiets interna demokrati bygger på alla medlemmars lika värde, något som även bör gälla vid fördelningen av ombud till kongressen. Med de dramatiska skillnader, som finns i arbetarekommunernas storlek, skulle denna princip rubbas väsentligt om motionernas krav genomfördes. Till detta kommer att det är partidistriktet som bildar partiet, inte arbetarekommunerna. Därför är det inte rimligt att arbetarekommunerna ska utgöra grund för fördelning av ombud till kongressen. Motionerna bör mot denna bakgrund avslås.

Förslaget i motion A65 tar sikte på att likställa reglerna för arbetarekommunens behandling av motioner till partikongressen, respektive till distriktskongressen. Huvudkravet är att alla motionärer ska ha rätt att få sina motioner prövade av dessa kongresser. I partistyrelsens förslag till stadgar ges arbetarekommunerna möjlighet att anta motion till distriktskongress som sin egen eller att sända in den som enskild. En motionär kan således alltid få sin motion prövad av sin distriktskongress. I fråga om partikongressen föreslår partistyrelsen att endast motioner, vilka antas som arbetarekommunens egna, ska föras vidare till kongressen. Partistyrelsen anser att denna ordning är rimlig, då antalet motioner vid partikongresserna regelmässigt är mycket stort. Motion A65 bör därför avslås.

Motion A66 berör ett mycket viktigt ämne, partiets studieverksamhet. Partistyrelsen delar uppfattningen att uppdraget som studieorganisationsförer har varit och är mycket viktigt för partiet. I motionens första att-sats föreslås att ordet studieorganisatör ska ersättas med begreppet ”studie- och utvecklingsledare”. Partistyrelsen välkomnar en utveckling av såväl partiets studieverksamhet, som rollen som studieorganisatör, men bedömer inte att en sådan utveckling står och faller med ett byte av beteckning på den, som har ansvaret för studierna på olika nivåer. Begreppet studieorganisatör har god förankring i partiet och ordet studieorganisatör – organisatör av studier – uttrycker tydligt vad som är centralt i uppdraget. Mot den bakgrunden ser partistyrelsen ingen anledning att byta ut ordet studieorganisatör. Motionens andra att-sats innehåller ett krav om att uppdraget ska beskrivas i stadgarna. Partistyrelsen anser inte att detta bör göras. I stadgarna

anges många uppdrag, till vilka innehavare ska utses, allt ifrån partiordförande till revisorssuppleant i socialdemokratiska föreningar. Om alla dessa uppdrag skulle beskrivas i stadgarna, skulle de bli avsevärt mera omfattande än de är i dag. Till detta kommer att studieorganisationsrollen rimligen är mycket olika i en socialdemokratisk förening och i ett partidistrikt; det skulle således behövas flera beskrivningar. Att arbetarekommunerna därtill är mycket olika till sin storlek och struktur gör det än mer svårt att stadgemässigt ange uppdragets innehåll. Motion A66:2 bör därför avslås. I motionens tredje att-sats föreslås att ”motionens innehåll i övrigt beaktas”. Partistyrelsens har i behandlingen av flera andra motioner om partiets studier framhållit vikten av att studieverksamheten utvecklas, varför partistyrelsen anser att den redan har beaktat innehållet i motionens motivtext. Den tredje att-satsen kan därför anses besvarad.

Att-satserna A67:1,4 och 5 innehåller regler, som förutsätter att arbetarekommunerna görs till grundorganisation i partiet. I behandlingen av förslagen från projektgruppen för översyn av partiets organisation och i förslaget till stadgar, har partistyrelsen motiverat varför den nuvarande organisationen med de socialdemokratiska föreningarna som grundorganisationer, bör bibehållas. I stadgeförslaget har partistyrelsen också öppnat en möjlighet för arbetarekommunerna att begära dispens från grundstadsstadgarna, vilken eventuellt skulle kunna utnyttjas av en arbetarekommun för att uppnå det som avses i de tre nämnda att-satserna. Dessa bör därför avslås.

I detta sammanhang bör även kravet i motionen A67:8 behandlas. Där föreslås att stadgarna för socialdemokratiska föreningar anpassas, så att föreningarna inte ska behöva bedriva ekonomisk verksamhet. Partistyrelsens kan konstatera, att detta krav inte är förenligt med att de socialdemokratiska föreningarna även fortsättningsvis kommer att vara grundorganisationer i partiet. Som sådana får det anses självklart att deras verksamhet även har en ekonomisk sida. Motion A67:8 bör därför avslås.

Motionen A67:2 ställer krav på att kongressen beviljar partidistriktet i Stockholms län dispens för att utse en valberedning inför val av kongressombud. Principiellt är det inte lämpligt att kongressen beviljar dispens; stadgeförslaget innehåller en regel om att detta åvilar partistyrelsen, varför att-satsen bör avslås. Emellertid vill partistyrelsen påpeka att det förhållande som partidistriktet önskar uppnå, är möjligt redan med dagens stadgar; inget hindrar att ett partidistrikt, genom styrelsen eller en särskild valberedning, lämnar en rekommendation i fråga om hur en kongressdelegation bör sammansättas.

Den tredje att-satsen i motion A67 innehåller ett förslag om ny skrivning av paragraf 5, moment 1 i partistadgarna, om vilken medlemsrapport som ska ligga till grund för fördelning av ombud till kongressen. Partistyrelsen har, som en konsekvens av förslaget att ansvaret för medlemsregistret ska överföras till partistyrelsen, föreslagit en ny skrivning av denna regel i stadgarna. I framtiden blir det medlemsantalet den 31 december året före kongressåret som kommer att styra fördelningen av ombud till kongressen. Detta torde helt tillgodose motionens krav, vilket dock av formella orsaker bör avslås.

I motion A67:6 föreslås att det tredje stycket i paragraf 2, moment 2 ska ersättas med följande: ”Arbetarekommunens årsmöte beslutar vid

införande av representantskap om vilken representationsordning som ska gälla utifrån den fastställda organisationsplanen.” Partistyrelsen föreslår att stycket i de nuvarande stadgarna, vilket reglerar den fria kvotens ställning i representantskapet, utgår. I sak uppnås därmed det som önskas i motionens att-sats, då det redan i dagens stadgar anges att ”Regler för fördelning av ombud till representantskap fastställs av arbetarekommunens årsmöte”. (paragraf 2, moment 5 i stadgarna för arbetarekommuner). Detta innebär att kravet sakligt sett tillgodoses, men det måste formellt avslås.

I motion A67:7 föreslås nya regler för hur avgifterna ska hanteras. Motionens krav utgår från det nuvarande uppördssystemet. Därmed är kravet inte längre relevant när partistyrelsen övertar ansvaret för uppörden av medlemsavgifter från och med år 2007. Motionen bör därför avslås.

Kravet i motion A68 handlar om betalningen av medlemsavgift och hur medlemmen ska uppmärksammas på att han/hon inte har erlagt den. Partistyrelsen föreslår att uppörden av medlemsavgifterna i framtiden ska handläggas av partistyrelsen och att medlemmar inte ska få restera längre än sex månader med betalningen av avgift. Med detta system löser man i allt väsentligt de problem som tas upp i motionen. Motionens uttryckliga krav om stadgeändring bör dock av formella skäl avslås.

Ett av kraven i motion A69 är redan tillgodosett: i stadgarna för kyrkofullmäktige grupper regleras hur beredningen av val till kyrkoråd ska gå till. Motionens krav i övrigt ter sig rimliga, varför partistyrelsen i sitt förslag till stadgar har tagit in regler om valberedning till kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte, medan regler rörande stiftsfullmäktiges arbete kommer att fastställas av partistyrelsen i stadgar för sådana fullmäktige grupper. Motionen kan mot denna bakgrund anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att fastsälla partistyrelsens förslag till stadgar,
- 2) att uppdra åt partistyrelsen att låta utreda kongressens framtida arbetsformer under den kommande kongressperioden,
- 3) att ge partistyrelsen i uppdrag att utforma närmare regler för hur allmän omröstning ska genomföras,
- 4) att avslå motionerna A62, A63, A64, A65, A66:1-2, A67 och A68, samt,
- 5) att anse motionerna A66:3 och A69 besvarade.

Motion A62

Västmanlands partidistrikt

Partikongresser

Socialdemokratiska partikongresser är av tradition stora viktiga arrangemang. De brukar beskrivas som Sveriges största politiska händelser. Där formas framtiden. Det är på kongresserna de stora idéerna formas och alla stora politiska reformer har formats på våra kongresser.

Så ser vår självbild ut. Och till viss del stämmer den. Men i takt med att de politiska förutsättningarna ändras blir också villkoren för hur politiken formas annorlunda. I de nuvarande partistadgarna slås i fjärde paragrafen moment 2 fast att ordinarie kongress hålls året före det år ordinarie val till riksdagen äger rum. Där regleras också att extra partikongress hålls då partistyrelsen beslutar så eller när en allmän omröstning bland partimedlemmarna beslutat att den ska äga rum.

Det innebär att vi före 1994 hade treåriga kongressperioder och att de numera är fyraåriga eftersom riksdagsvalen genomförs var fjärde år.

I partiet har vi på olika sätt försökt överbrygga de långa mandatperioderna genom olika åtgärder. Det har genomförts tre extra partikongresser 1996, 2000 och 2004. På partikongressen i Sundsvall beslutades om en försöksverksamhet med rådgivande förtroenderåd. Erfarenheterna av dessa två åtgärder är inte odelat positiva.

Förtroenderådet som skulle vara en möjlighet att med partiorganisationerna stämma av viktiga frågor har inte funnit sin form. Mycket beroende på den stora partistyrelsen som redan fyller denna funktion. De extra partikongresser som genomförts har varit korta, en veckohelg, och antalet frågor som behandlats för många. De har därför uppfattats som stressiga och arbetsmässigt dåliga kongresser.

Vår uppfattning är att det vore bättre korta kongressperioderna för att uppnå de effekter tidigare kongresser eftersträvat med sina beslut. Det skulle innebära att ordinarie kongress även skulle genomföras året efter riksdagsval och vi därför inte skulle var i behov av vare sig extra partikongresser eller rådgivande förtroenderåd.

Kongressen som hålls året före valet ska i första hand anta valprogram och välja partistyrelse. Kongressen året efter valet ska behandla partiprogram och partiorganisatoriska frågor.

Västmanlands socialdemokratiska partidistrikt föreslår kongressen besluta

- 1) att ändra fjärde paragrafen moment två i partistadgarna till följande lydelse. "Ordinarie partikongress hålls året före och året efter det år ordinarie val till riksdagen hålls".
- 2) att försöksverksamheten med ett rådgivande förtroenderåd upphör.

Motion A63

Kävlinge arbetarekommun

Representativ och rättvis demokrati vid partikongresser

I det systemet som partiet har idag i sina stadgar, då det gäller hur många kongressombudsplatser respektive "valkrets" har, blir flera arbetarekommuner utan ombud. Som exempel, kan en "valkrets" bestå av 6 arbetarekommuner, men man har bara 4 kongressombudsplatser, två arbetarekommuner blir utan! Detta tycker vi är högst odemokratiskt!

Ser man till exempel på partidistriktet i Skånes mandatfördelning till distriktkongress har man där grundmandat för varje Arbetarekommun. Och tittar man på hur de flesta fackföreningar byggt upp sina system idag, så utgår man från grundmandat för alla avdelningar och så vidare.

Varför kan vi inte ha samma system med ett grundmandat till partikongressen? Vi kan inte se det demokratiska eller att det är mer demokratiskt att till exempel en stor arbetarekommun har flertalet ombud, och många mindre arbetarekommuner ställs helt utanför det högst beslutande organet i partiet.

Varför inte ge varje kommuns Socialdemokratiska arbetarekommun ett ombud som grund, och sedan fördela efter storlek? På detta sätt får åtminstone varje arbetarekommun en "röst". Så är det inte idag!

Kävlinge socialdemokratiska arbetarekommun yrkar därför att kongressen beslutar:

- 1) att ändra i partiets stadgar så att varje socialdemokratisk arbetarekommun får ett ombud som grund,
- 2) att fördelning sedan sker efter storlek.

Gert Nilsson

Kävlinge arbetarekommuns beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A64

Svedala arbetarekommun

Ombud för varje arbetarekommun till parti-kongressen

Under de 30 år som jag varit aktiv i partiet, har jag konstaterat att det är mycket svårt för mindre arbetarekommuner att skicka en egen delegat till partikongresserna. Med egen delegat menar jag ett ombud från, i mitt fall, Svedala arbetarekommun. I senaste kongressombuds-valet röstade endast 14,5 procent av medlemmarna i vår arbetarekommun (med ungefär samma resultat även i andra små arbetarekommuner). Lågt val-deltagande samt ett svagt intresse är en följd av att medlemmarna inte vill rösta på okända personer från andra kommuner. Att ha ett eget ombud leder högst troligt till ett högre val-deltagande.

Ett annat bra argument för att reglerna skall ändras är att vi bör tillämpa samma regler som tillämpas för alla små länder (inklusive Sverige) inom EU vid t ex val av EU-kom-missionär, dvs att varje arbetarekommun har rätt att utse ett ombud oavsett arbetarekommunens storlek.

Väl medveten om problemet med att antalet kongressombud är 350 stycken och att dessa idag fördelas i valkretsar efter arbetarekommunernas

storlek anser jag ändå att samtliga arbetarekommuner ska ha en egen representant på plats, antingen som valt ombud alternativt som inbjuden gäst tillsammans med egen regional delegation. Kunskapen om fattade beslut kring kongresserna och om partiets politik skulle kunna både förankras bättre före deras genomförande som efter. Delaktighet och inflytande för alla! Tillsammans gör vi skillnad!

Därför kräver jag i första hand:

- 1) att varje arbetarekommun skall ha rätt att skicka minst ett ombud alternativt garanteras att få sända en gäst till varje partikongress enligt ovan,
- 2) att nödvändiga stadgeförändringar sker för att möjliggöra första satsen.

Alexandros Kiotseridis

Svedala arbetarekommunen beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A65

Örnköldsviks arbetarekommun

Förändrade stadgar avseende motionsrätt

Grundläggande för människors aktivitet och engagemang är deras möjlighet att påverka som medlem i ett parti eller förening blir medlemskapet utan eller av mindre värde om möjligheten till förändring beskärs.

För att som enskild eller tillsammans med sina kamrater få möjlighet att påverka det egna partiet torde vara den största drivkraften för medlemskap och för alla som har eller vill ha ett förtroendeuppdrag i vårt parti, att som medlem kunna få sitt förslag behandlad av högsta beslutande instans, Partikongressen, torde vara ett högt prioriterat inslag i vad vi kallar medlemskapets värde.

Våra nuvarande stadgar begränsar tyvärr denna självklara rätt när det gäller motioner till Partikongressen, om den arbetarekommun som en viss medlem tillhör, ej delar motionärens förslag till motion kan förslaget stoppas genom att arbetarekommunen beslutar att avslå motionen, denna rätt har ej arbetarekommunen när det gäller Distriktskongress.

Vi tycker att det rimliga vore att ge medlemmar en obligatorisk rätt att få sitt förslag behandlad oavsett om frågan gäller Distrikts eller Partikongress, skulle motionären efter behandling av arbetarekommunen få argument som gör att motionären anser att frågan ej bör föras till högre nivå, ska sådant ställningstagande vara motionärens eget beslut.

Nedanstående är den skrivning som återfinns i nuvarande partistadgar, avslutningsvis följer vårt förslag till förändring av stadgarna.

§ 4 Partikongress

Moment 12

Motion kan väckas av enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, besluta att sända in den

som enskild eller avslå den. Motion kan även väckas av partidistriktets styrelser. Förslag kan även väckas av partistyrelsen och dess verkställande utskott och programkommissionen. Om partistyrelsen så beslutar kan motionsrätt gälla till extra kongress.

Motion till extra kongress kan endast behandla frågor som upptagits i kallelse till kongressen.

§ 4 Distriktskongress

Moment 13

Motion kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör partidistriktet och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen eller besluta att sända in den som enskild. Av ovanstående framgår att behandlingen av medlemmars motioner skiljer sig om motionen avser Parti alternativt Distriktskongress. Grundkravet borde vara att medlems motion alltid ska behandlas på den kongress motionen avser, därför föreslås:

- 1) att följande text i § 4 moment 12 "Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, besluta att sända in den som enskild eller avslå den. och Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen eller besluta att sända in den som enskild. I § 4 moment 13 ersätts i båda fallen med Texten: "Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, eller avslå den, avslås motionen ska den sändas in som enskild motion om motionären/motionärerna så önskar."

Helge Westman och Torbjörn Westman

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionens som sin egen.

Motion A66

Linköpings arbetarekommun

Uppdraget som studieorganisatör

I partiets stadgar lyfts uppdraget som studieorganisatör fram i flera avsnitt. Förutom ordförande och kassörsuppdraget, är studieorganisatören det enskilda uppdrag som ska väljas särskilt, till skillnad från övriga styrelseuppdrag, detta oavsett nivå på det beslutande organet. Tolkningen av varför detta regleras i stadgarna måste rimligen vara att uppdraget som studieorganisatör anses särskilt viktigt. Traditionen bakåt sett bekräftar en sådan tolkning.

Studieorganisatörens status

Att arbeta med studier i partiet kan intimt kopplas samman med flera viktiga interna beståndsdelar i det politiska arbetet. Medlems- och förtroendemanutbildning, rådslags-, utvecklings- och programarbete, allt detta rymms under begreppet studier. Studier som sker på folkbildningsmässig grund, oftast med studiecirkeln som utgångspunkt.

Genom åren har tyvärr denna goda och utvecklande sida av det interna arbetet tappat status. Studieorganisatören, som är utvald för att organisera detta viktiga arbete, ses emellanåt som mindre viktig och fokus har, på olika nivåer, alltmer hamnat på arbetet i den parlamentariska organisationen. Med

den utveckling som allmänt kan ses – arbete i koalitioner av mycket blandat slag – är det lätt hänt att det viktiga arbetet inom det egna partiet tappas styrka och status. Rimligen borde det vara tvärtom. När vi som parti i allt fler sammanhang måste bilda majoritet tillsammans med andra partier, behövs det interna studie- och utvecklingsarbetet mer än någonsin. Det är viktigt, inte minst ur demokratisynpunkt, att tydliggöra partiets egen hållning och inte tona fram som en grå politisk massa tillsammans med allehanda konstellationer.

En granskning av verkligheten visar tyvärr ofta på en motsatt utveckling, där partiprofilen blir allt suddigare. Även medborgarkontakter, utvecklingsarbete och förtroendemannautbildning, sköts i allt högre grad via den parlamentariska organisationen. Inte sällan svarar tjänstemän för utbildningsinsatserna av nya förtroendevalda. Vår egen bildning och utveckling har med andra ord "kommunaliserats". I linje med detta har också den status studieorganisationsörerna har inom partiet minskat sett över tid.

Vidga uppdragets innehåll

Det är dags att kraftfullt återupprätta det interna arbetet med studier och utveckling. Detta för att i högre grad göra det möjligt att skapa en utvecklande kraft, med högre aktivitet såväl bland medlemmar som förtroendevalda. Metoden för ett sådant folkbildningsmässigt arbete är välkänd och fungerande, nämligen studiecirkeln, kompletterad med andra aktiviteter i form av seminarier, kurser, föreläsningar och workshops.

En given roll i detta arbete har studieorganisationen, på alla nivåer i partiet, som initiativtagare och organisatör av en utvecklande och lärande inre process. För att ge ett sådant uppdrag högre status bör det benämnas studie- och utvecklingsledare. Uppdraget bör också kortfattat beskrivas i partiets stadgar, också detta för att höja uppdragets status.

Med stöd av ovanstående föreslår undertecknad att kongressen beslutar:

- 1) att begreppet studie- och utvecklingsledare införs i stadgarna och därmed ersätter termen studieorganisatör,
- 2) uppdraget som studie- och utvecklingsledare kortfattat beskrivs i stadgarna,
- 3) att motionens innehåll i övrigt beaktas.

Richard "Nicke" Bremer, Handels s-förening, Tomas Lindgren, Rimfors s-förening och Roger Berzell, Slaka-Lambohovs s-förening

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A67

Stockholms läns partidistrikt

Stadgar för struktur och flexibilitet i en föränderlig värld

Människors sätt att resonera om engagemang i olika sammanhang idag skiljer sig från gårdagens. I dagens samhälle är kampen för jämställdhet oerhört central. Arbetslivet ställer stora krav, utbildning är av stor vikt och människor har ett stort utbud av fritidsaktiviteter att välja mellan. Då blir prioritering ett honnörsord och ett måste för att var och en ska kunna hantera sin egen vardag. Kampen står om tiden men också om att söka nå det meningsfulla, det engagerande och inte minst det lustfyllda.

Att vara medlem i det socialdemokratiska partiet måste innehålla alla dessa ingredienser. Människor måste ges utrymme för att arbeta partipolitiskt på det sätt som känns anpassat efter de individer som finns i organisationen, här och nu.

Vi är alla olika och har också helt olika förutsättningar i skilda delar av landet, i stora städer eller små samhällen, i olika traditionsbundenhet eller i olika synsätt på organisationens utformning. Det gäller att låta många blommar blomma och tillåta att olika organisations och aktivitetsmodeller får utvecklas och växa.

De senaste kongressernas reformering av stadgarna har varit positiva steg för organisationen och dess medlemmar. Stadgarna är idag betydligt mer flexibla än förr, men fortfarande finns några viktiga steg till att ta för att bejaka människors egen organisationsförmåga och att ha en organisation som anpassas efter de som idag vill vara aktiva.

Låt detta synsätt präglade våra stadgar. Arbetarekommunens ansvar för organisationsstrukturen inom sin primärkommun måste tillåtas bli tydlig samtidigt som den ska vara flexibel. Människor som är kreativa och engagerade och som vill ägna kraften till opinionsbildning måste kunna få välja att göra det. Kravet på administrativa uppgifter, så som medlemsrapportering och egen ekonomisk verksamhet med mera, måste kunna få överlämnas att skötas till arbetarekommunen som gemensamt ges utrymme att ta ställning till hur det ska hanteras. Vi anser därför att partiets stadgar bör ändras för att medge detta.

Våra partikongresser är idag det enda sammanhang där stadgarna föreskriver direkta medlemsval vilket är viktigt att försvara. Det föreskrivs också att den direkta nomineringsprocessen ska ske utan mellanliggande beredande organ. Även denna fråga är principiellt viktig och har sina historiska skäl. Frågan måste dock ställas om detta idag är en möjlighet eller en begränsning för att få delegationer som är en god spegling av medlemsviljan. I många delar av landet händer det att det lämnas rekommendationer eller att det ibland rent av förekommer uppgörelser om vilka arbetarekommunen rekommenderar medlemmarna att rösta på. Det är inte ett bra uttryck för demokratin som vi ser det.

Erfarenheterna av tidigare val av kongressdelegationer är inte heller entydigt positiva i detta avseende. Det är därför dags att på försök pröva modellen med ett beredande organ som väljs på distriktkongress för att rekommendera hur en bra kongressdelegation skulle se ut, dock med bibehållen möjlighet att rösta på samtliga inkomna nominerade. En utsedd beredning bör göra en helhetsbedömning för att göra det möjligt för delegationen att återspegla medlemskåren. På detta sätt tror vi att det är möjligt att uppnå

en bra representativitet vad gäller kön, ålder, bakgrund, yrkeserfarenhet, erfarenhet och förnyelse, fackligt engagemang och representation för våra sidorganisationer.

Stockholms läns partidistrikt vill därför ansöka om dispens att införa en valberedning inför val till partikongress. Valberedningen bestående av 9 ledamöter utses av distriktskongress. Valberedningen äger mandatet att rekommendera en delegation baserat på de nomineringar som inkommit i förfarandet enligt gällande stadgar. Valberedningen äger ej rätt att begränsa antalet kandidater. Gällande stadgar för utformning av valsedel gäller.

I de nuvarande partistadgarna står §5, mom 1, "Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet enligt medlemsrapporten året före kongressåret". Vi anser såväl att paragrafen behöver förtydligas som förändras i sin innebörd. Förtydligas genom att ange vilket verksamhetsår som avses. Förändras så att ombudsantalet istället bör beräknas på medlemsantal verksamhetsåret innan kongressåret. Detta för att öka synbarheten av medlemsvärningen nära effekter. Vi föreslår därför att stadgarna förändras enligt nedan.

Stockholms läns partidistrikt föreslår därför partikongressen besluta

- 1) att i Partistadgar §2, mom 1 anges att arbetarekommunerna är partiets huvudorganisation vari medlemmen har sitt medlemskap och att den organisationsplan arbetarekommunen antar utgör grundorganisation,
- 2) att på försök inför nästkommande extra eller ordinarie partikongress ge Stockholms läns partidistrikt dispens att införa en valberedning inför val till partikongress,
- 3) att i Partistadgar §5, mom 1, tredje meningen förtydligas stadgarna att lyda "Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet enligt medlemsrapporten som avser verksamhetsåret före kongressåret",
- 4) att i Grundstadgar för arbetarekommuner §1, 2:a att-satsen ändra lydelsen till "att vara partiets lokala huvudorganisation och sammansluta alla medlemmar och enligt organisationsplanen beslutad grundorganisation inom primärkommunen som erkänner de allmänna grundsatserna i socialdemokratins program och partiets stadgar",
- 5) att i Grundstadgar för arbetarekommuner §2, mom 1 ändra lydelsen till "Arbetarekommunen är partiets lokala huvudorganisation och ska omfatta samtliga medlemmar och den enligt organisationsplanen beslutade grundorganisationen inom en primärkommun." Att därtill i enlighet med denna förändring konsekvensändra resterande del av stadgarna,
- 6) att i Grundstadgar för arbetarekommuner §2, mom 2, tredje stycket ändra lydelsen till "Arbetarekommunens årsmöte beslutar vid införande av representantskap om vilken representationsordning som ska gälla utifrån den fastställda organisationsplanen.",
- 7) att i Grundstadgar för arbetarekommuner §4, mom 1 ändras till lydelsen "Varje avgiftspliktig partimedlem ska erlägga avgift per helår. Avgifterna för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång. Arbetarekommunen fastställer i sina lokala stadgar rutiner för hur avgift och medlemsrapport ska administreras." Att därtill i enlighet med denna förändring konsekvensändra resterande del av stadgarna,

- 8) att i Grundstadgar för socialdemokratiska föreningar och klubbar anpassa dessa med innebörden att föreningen, klubben inte måste bedriva egen ekonomisk verksamhet och istället kan överlåta ansvaret på arbetarekommunen om man så önskar. Att i enlighet med denna möjlighet minska kraven på räkenskaper, revision, kassör, ansvaret för att ta in avgifter et cetera.

Motion A68

Ljusdals arbetarekommun

Medlemskap och medlemsavgift

I grundstadgarna för socialdemokratiska föreningar framgår av § 3 moment 5 att medlem, som trots skriftlig påminnelse resterar med avgift under längre tid än tolv månader, kan uteslutas ur föreningen/klubben. Vid återinträde ska de avgifter erläggas som resterade vid uteslutningen.

Partistadgarnas § 5 moment 8 lyder på följande sätt: Alla partimedlemmar som betalat sin medlemsavgift är röstberättigade vid val av kongressombud i den arbetarekommun där medlemskapet finns.

Detta innebär, att man kan vara medlem i SAP utan att ha rösträtt i det viktigaste valet inom organisationen, ett förhållande som Färila socialdemokratiska förening anser vara mindre väl genomtänkt.

Färila s-förening föreslår:

- 1) att föreningsstadgarnas § 3 moment 5 ska ha följande lydelse: Medlem, som trots skriftlig påminnelse senast den 30 juni verksamhetsåret ej betalar sin avgift, ska på nytt senast den 31 oktober verksamhetsåret meddelas, att uteslutning automatiskt sker om avgiften ej kommit arbetarkommunen tillhanda senast den 31 december.

Ljusdals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion A69

Västerås arbetarekommun

Partiets normalstadgar avseende valberedning för kyrkoval och socialdemokratisk stiftsfullmäktige

Partiets normalstadgar är i många avseenden mycket heltäckande vilket gör det lätt att se hur olika frågor skall hanteras. Dock har det visat sig att det finns luckor. En allvarlig brist är att det i stadgarna saknas vägledning för hur valberedningsarbetet ska bedrivas i arbetarekommuner inför kyrkovalet. Det medför att frågan kan skötas efter eget gottfinnande. Därför ska valberedningsarbetet regleras på samma sätt som till valet för riksdag, landsting och kommunfullmäktige.

När det gäller den socialdemokratiska stiftsfullmäktigegruppen finns inga särskilda stadgar införda i normalstadgarna. Däremot finns det för socialdemokratiska partigrupper i kyrkofullmäktige och kyrkomötet. Ett starkt skäl till att en sådan reglering görs för stiftsfullmäktige är att de flesta stift

omfattar mer än ett partidistrikt. I det här sammanhanget är det självfallet viktigt att själva valberedningsarbetet regleras i stadgarna för arbetarekommuner och partidistrikt.

Jag hemställer att partikongressen beslutar:

- 1) att det i partiets normalstadgar införs regler för hur valberedningsarbetet ska bedrivas inför val till kyrkoråd, kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet,
- 2) att det införs stadgar som reglerar de socialdemokratiska stiftsfullmäktigegrupernas arbete.

Lars-Evert Larsson, Metalls s-förening

Västerås arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens förslag till nya stadgar

Förslaget till stadgar har utarbetats av en stadgekommitté med följande sammansättning: Birgitta Lönegård, partikassör, ordförande, Anna Fransson, Kronoberg, Kristina Zakrisson, Norrbotten, Ola Nilsson, partiexpeditionen och Lars-Ola Dahlquist, partiexpeditionen. Partistyrelsen instämmer i stadgekommitténs förslag och pekar här på de viktigaste förändringarna.

Partistyrelsens förslag till ändringar i stadgarna är av två slag. Dels har ändringsförslag utarbetats, vilka är resultat av översynen av partiets organisation, dels har en allmän översyn av stadgarna gjorts, bland annat med syfte att ge delar av stadgarna en klarare uppbyggnad. Det senare slaget av ändringar innebär ett antal omdispositioner, men få ändringar i de enskilda bestämmelserna.

I förslaget har alla ändringar markerats med kursiv stil. Detta gäller även borttagen text i de nuvarande stadgarna. I de fall där omdisponeringar har gjorts har den föreslagna lydelsen fått styra redovisningen av de nuvarande stadgarna. Det innebär att momenten redovisas i en något annorlunda ordning än de har i de gällande stadgarna.

Förslaget till stadgar är indelade i kapitel. Som ett nytt första kapitel har det inledande avsnittet i partiprogrammet tagits in. Syftet är att än klarare redovisa partiets politiska mål. Genom detta tydliggörs även partiets centrala värderingar och därmed vad man som medlem måste ställa sig bakom, för att kunna inträda i partiet.

Paragraf 1 i partistadgarna är ny. I denna redovisas partiets uppgift på motsvarande sätt som för övriga organisatoriska nivåer i partiet. Förslaget beskriver det ansvar som respektive nivå i partiet har.

I paragraf 2 har det nuvarande momentet 2 ersatts av den uppräkningslista av partidistrikten som i dag finns i stadgar för partidistrikt. I moment 3 har tillagts de övriga organ som partiet har förutom kongressen.

Paragraf 3, som handlar om avgifter och rapporter av medlemsantal föreslås vara oförändrad under år 2006. Paragrafen föreslås få en helt ny lydelse, vilken föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. Dessa förslag hänger samman med det att partistyrelsen föreslås få ansvar för medlemsregister och avgifts-uppbörd. Medlemssystemet behöver anpassas till detta och samtliga arbetarekommuner behöver anslutas till systemet, vilket gör att de nya reglerna inte är möjliga att tillämpa redan från år 2006. Motsvarande förslag om nya regler från år 2007 finns även för övriga organisationsled.

De nya reglerna redovisar dels den nya avgiftskonstruktionen, dels hur medlemsavgifterna tas in och att de utbetalas till respektive organisationsled två gånger årligen.

Paragraf 4 föreslås liksom paragraferna 5 och 6 få en ny disposition. Förändringarna i paragraf 4, moment 4, hänger samman med det förändrade ansvaret för partiets medlemsregister. Genom att registeransvaret läggs på partistyrelsen blir det i framtiden inte nödvändigt att sammanställa medlemsrapporter på det sätt som har skett hittills. Det gör också att fördelningen av kongressombud kan ske med utgångspunkt i antalet medlemmar vid utgången av året före kongressåret. Också i fråga om dessa regler finns motsvarigheter för övriga organisationsled.

Utöver detta behöver reglerna om representationen i kongressen för partigrupperna i Landstings- och Kommunförbunden ändras, då dessa förbund sammanslås under den kommande kongressperioden. Därför föreslås att moment 8 får en ny lydelse från och med år 2007. Motsvarande ändringar har gjort på andra ställen i stadgarna.

I moment 13 anges att valberedning och granskningsutskott ska utses av förtroenderådet före kongressen. I dagens stadgar finns bestämmelser om val av valberedning enbart i paragraf 6. Förslaget att även granskningsutskott ska utses före kongressen motiveras av att utskottets arbete lämpligen inleds före kongressen, då annars utskottet får ägna stor del av den tid, då kongressen i övrigt sammanträder, åt sitt granskningsarbete.

Formerna för kongressens beslut behandlas i moment 16. Där har en mindre ändring vidtagits med innebörden att alla kongressens omröstningar, där lika röstetal uppstår, ska avgöras av lotten. Dagens bestämmelser innebär att tjänstgörande kongressordförande ska falla utslagsröst. Motivet till förändringen är att det nu enligt praxis bara undantagsvis förekommer att kongressens ordförande är ombud och att det inte ter sig rimligt att andra än ombud faller avgöranden i de ärenden, som behandlas av kongressen. Motsvarande förändring föreslås, med samma motiv, gälla även i fråga om distriktskongress.

I paragraf 5, moment 17 redovisas förslaget att en förutsättning för att en motion ska kunna sändas in till kongressen, är att arbetarekommunen ställer sig bakom den.

I moment 11 klargörs beslutsgången i fråga om brevröstning i val av kongressombud. Om valkretsen utgörs av en arbetarekommun är det denna som fattar beslut om huruvida brevröstning ska tillämpas. När fler än en arbetarekommun ingår i en valkrets, fattas beslut om brevröstning av distriktsstyrelsen för att undvika att olika beslut fattas i de i valkretsen ingående arbetarekommunerna.

I paragraf 6, moment 4, har bestämmelser om den fyraåriga mandatperioden för förtroenderådets ledamöter tagits in. I moment 6 har bestämmelser om granskningsutskottet införts, vilka korresponderar med reglerna i partistadgarna.

Paragraf 7, moment 4, reglerar hur partikassör utses och dennes närvarorätt vid styrelsens och det verkställande utskottets sammanträden. Med förslaget till ändring anpassas stadgarna till praxis: att partistyrelsen utser partikassör tills vidare. Därtill markeras dennes skyldighet att närvara vid partistyrelsens och det verkställande utskottets sammanträden.

Den tidigare kommenterade möjligheten att i vissa fall hålla sammanträde med det verkställande utskottet med enbart de ordinarie ledamöterna, har uttryckts i paragraf 8, moment 4. I moment 3 kodifieras praxis, så att även ordföranden för studentförbundet ges närvarorätt i det verkställande utskottet.

Regeländringen i paragraf 11 hänger samman med att medlemsregistret fortsättningsvis ska föras av partistyrelsen. Partistyrelsen kan vidare i fråga om allmän omröstning konstatera att stadgarnas regler för sådan är jämförelsevis översiktliga. De behöver därför kompletteras med relativt detaljerade bestämmelser om hur en eventuell omröstning ska genomföras. Partistyrelsen föreslår därför att kongressen uppdrar åt partistyrelsen att fastställa sådana mer detaljerade regler om genomförande av allmän omröstning.

Den nya paragrafen 14 anger att partistyrelsen, på samma sätt som i fråga om riksdagsgruppen och den socialdemokratiska gruppen i Europaparlamentet, ska fastställa stadgar för partigrupperna i kyrkomötet och i styrelsen för Sveriges kommuner och Landsting.

Förslaget till stadgar för partidistrikt innehåller, utöver en del omdisponeringar, språkliga förändringar och ändringar, vilka är konsekvensändringar av nya regler i partistadgarna, i huvudsak två förändringar. Den ena avser paragraf 1. Där anges partidistriktens uppgifter på ett nytt sätt. Syftet är att

ange partidistriktens ansvarsområden, i stället för att uttrycka vad respektive partidistrikt ska göra i några att-satser.

Den andra förändringen återfinns i paragraf 9. Ett tillägg i moment 3 gör det möjligt för partidistriktet hos partistyrelsen ansöka om dispens från grundstadgarna. Därmed ges partidistriktet möjlighet att anpassa stadgarna till de praktiska verksamhetsförutsättningarna. En motsvarande bestämmelse har även införts för arbetarekommunerna i paragraf 10 i stadgarna för arbetarekommuner.

Liksom för övriga organisationsled har arbetarekommunens uppgifter fått en ny utformning i stadgeförslaget. I paragraf 2 förslås begreppet "fri kvot" ersättas av "fri grupp". Det tredje stycket i moment 2 föreslås utgå, då den fria gruppens ställning förutsätts styras av de regler om fördelning av ombud till representantskapet, som arbetarekommunens årsmöte ska besluta om. Härigenom ges varje arbetarekommun frihet att avgöra, om den fria gruppen ska ges representation i representantskapet.

I moment 5, samma paragraf, och flera andra moment, har regler om organisationsansluten lokal facklig organisation utgått. Syftet med detta är, som tidigare nämnts, att inte tynga stadgarna med regler om denna form av facklig-politisk samverkan. De erforderliga reglerna bör i stället fastställas av partistyrelsen.

Med hänsyn till den nya konstruktionen av medlemsavgifterna har reglerna i paragraf 3, moment 1 ändrats. I förslaget anges att partiets grundorganisationer ska ingå i arbetarekommunen. Därmed klargör stadgarna att även sidoorganisationernas klubbar utgör grundorganisationer i partiet. Den nuvarande valfriheten för SSU-kommun/SSU-klubb att ansöka om inträde föreslås dock kvarstå.

Paragraf 3, moment , innehåller de bestämmelser som dels gör att medlemmens partimedlemskap vid inträde placeras i den arbetarekommun där medlemmen är bosatt, dels ger medlemmen möjlighet att överföra partimedlemskapet till en grundorganisation i en annan arbetarekommun.

I paragraf 6 har en mindre ändring vidtagits. Den innebär, på samma sätt som i fråga om partidistriktet, att facklig ledare och studieorganisatör inte behöver utses av årsmötet. Däremot ska de ingå i styrelsen. Arbetarekommunernas styrelser får således möjlighet att inbördes fördela sina arbetsuppgifter. En motsvarande regel föreslås även införas för de socialdemokratiska föreningarna.

Förändringarna i paragraferna 1 och 3 i stadgarna för socialdemokratiska föreningar är konsekvensändringar i enlighet med stadgarna för övriga organisationsled. I paragraf 3 moment 6 har en ny bestämmelse intagits, vilken syftar till att förhindra att medlemmar utesluts på administrativ väg: innan en medlem utesluts på grund av bristande betalning, ska den arbetarekommun som medlemmen tillhör, underrättas. Hur detta ska ske i praktiken bör analyseras i samband med att de detaljerade rutinerna för medlemsystemet utformas. I momentet har även karenstiden för hur länge en medlem kan restera med avgift kortats till sex månader. Det nya uppbördssystemet skapar en mer effektiv hantering av påminnelser et cetera, som gör detta möjligt.

Paragraf 4 är helt ny. I denna har regler om medlemmarnas rättigheter och skyldigheter samlats i enlighet med förslagen från projektgruppen för översyn av partiets organisation.

Regler för kandidatnomineringar m.m.

I den del av stadgarna som reglerar kandidatnomineringar, förhållandet mellan de förtroendevalda och partiorganisationen samt behandlingen av landstings- och primärkommunala frågor har ett fåtal förändringar vidtagits. Två av dessa är av materiellt slag, medan övriga är förändringar i språk och disposition.

I reglerna har intagits bestämmelser om upprättande av valsedlar och kandidatnomineringar för val inom Svenska kyrkan. Till en del saknas reglering av detta i dag – till exempel i fråga om stiftsfullmäktige och kyrkomötet – medan bestämmelserna till andra delar är placerade i normalstadgarna för kyrkomötesgrupper. Genom förändringen uppnås att processen för att upprätta valsedlar och nominera kandidater till alla förtroendeuppdrag beskrivs på ett ställe i stadgarna.

Vidare har, i enlighet med förslagen från projektgruppen för översyn av partiets organisation, ett stycke som beskriver de förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter införts i denna del av stadgarna.

I det följande kommenteras de föreslagna ändringarna mer i detalj.

I avsnittet "Allmänna regler" har angivits att dessa regler även gäller val inom Svenska kyrkan. Därtill har en ändring av språklig art vidtagits.

Under "Valberedning" har bestämmelser införts om hur valberedning ska ske inför upprättande av valsedel till de kyrkliga valen. I den nya punkten 4. används termen "kyrkofullmäktigeval" för att beteckna val till såväl församlingars fullmäktige, som samfälligheters. I punkt 5. anges att valberedning till stiftsfullmäktige och kyrkomötet ska utses i samråd med partistyrelsen. Bestämmelsen syftar till att beredningen av valen ska ske på ett likartat sätt i stiftet.

Stycket "Provval" har flyttats med syfte att ge stadgarna en bättre disposition. Bestämmelserna står i partistyrelsens förslag nu i kronologisk ordning. Reglerna är i övrigt oförändrade.

Rubriken "Allmän omröstning" i de nuvarande stadgarna har ändrats till "Fastställande av valsedel genom allmän omröstning" med avsikt att tydligare ange vad som avses.

Under rubriken "Kandidatnomineringar till övriga uppdrag" har bestämmelser samlats, vilka i dag finns på olika ställen i stadgarna. Reglerna beskriver hur kandidatnomineringar ska göras till nämnder och styrelser i landstingen, kommunerna och inom Svenska kyrkan, samt hur fyllnadsval under mandatperioden ska beredas. Utöver omdispositionen har en ändring av närmast språklig karaktär gjorts. I punkt 2. under "Landstingsuppdrag", liksom på flera andra ställen, har formuleringen "socialdemokratiska föreningar och klubbar, anslutna lokala fackliga organisationer" ersatts av "anslutna organisationer". Detta sker i konsekvens med utformningen av punkt 2. i de allmänna bestämmelserna, där begreppet "ansluten organisation" används.

Som tidigare kommenterats har förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter samlats till ett nytt stycke under "Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna".

I avsnittet "Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor" har inga andra ändringar gjorts än de tidigare nämnda omdispositionerna.

Partistadgar

§ 1 Ändamål

Socialdemokratien vill låta demokratins ideal prägla hela samhällsordningen och människors inbördes förhållanden. Vi strävar efter en samhällsordning, där varje individ kan påverka både utvecklingen i stort och samhällsarbetet i vardagen. Vi strävar efter en ekonomisk ordning där varje människa som medborgare, löntagare och konsument kan påverka produktionens inriktning och fördelning, arbetslivets organisation och arbetslivets villkor. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, segregation eller etniska klyftor, ett samhälle utan fördomar och diskriminering, där alla behövs och alla får plats, där alla har samma rätt och samma värde, där alla barn kan växa till fria och självständiga vuxna, där var och en är fri att utvecklas som individ och att i jämlik och solidarisk samverkan med andra söka de lösningar som gagnar det gemensamma bästa. Partiet vill i detta syfte sammansluta alla som erkänner principerna i socialdemokratins partiprogram och partiets stadgar.

Stadgar för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti

Kapitel 1 Partiets ändamål

Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål.

Varje människa ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv och påverka det egna samhället. Frihet handlar både om frihet från yttre tvång och förtryck, hunger, okunnighet och fruktan för framtiden och om frihet till delaktighet och medbestämmande, till egen utveckling, trygg gemenskap och möjlighet att styra sitt liv och välja sin framtid.

Denna människors frihet förutsätter jämlikhet. Jämlikhet innebär att alla människor trots olika förutsättningar ges samma möjlighet att forma sitt eget liv och påverka sitt samhälle. Denna jämlikhet förutsätter rätten att välja och utvecklas olika, utan att olikheterna leder till underordning och klyftor i makt och inflytande över vardag och samhälle.

Frihet och jämlikhet handlar både om individuella rättigheter och kollektiva lösningar för att skapa det gemensamma bästa, som utgör grunden för den enskildes liv och möjligheter. Människan är en social varelse som utvecklas och växer i samspel med andra, och mycket av det som är viktigt för den enskildes välfärd kan bara skapas i gemenskap med andra.

Detta gemensamma bästa förutsätter solidaritet. Solidaritet är den sammanhållning som kommer ur insikten att vi alla är ömsesidigt beroende av varandra, och att det samhälle är bäst, som byggs i samverkan i ömsesidig hänsyn och respekt. Alla måste ha samma rätt och möjlighet att påverka lösningarna, alla måste ha samma skyldighet att ta ansvar för dem. Solidaritet utesluter inte strövan till individuell utveckling och framgång, men väl den egoism som gör det tillåtet att utnyttja andra för egna fördelar.

All makt i samhället måste utgå från de människor som tillsammans bildar samhället. Ekonomiska intressen har aldrig rätt att sätta gränser för demokratin; demokratin har alltid rätten att ange villkoren för ekonomin och sätta gränserna för marknaden.

Demokrati måste utövas på många vägar och flera plan. Socialdemokratin strävar efter en samhällelig ordning, där människor som medborgare och individer kan påverka både utvecklingen i stort och samhällsarbetet i vardagen. Vi strävar efter en ekonomisk ordning där varje människa som medborgare, löntagare och konsument kan påverka produktionens inriktning och fördelning, arbetslivets organisation och arbetslivets villkor.

Socialdemokratin vill låta dessa demokratins ideal prägla hela samhället och människors inbördes förhållande. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, könssegregation eller etniska klyftor, ett samhälle utan fördomar och diskriminering, ett samhälle där alla behövs och alla får plats, där alla har samma rätt och samma värde, där alla barn kan växa till fria och självständiga vuxna, där alla kan styra sitt liv och sin vardag och i jämlik och solida-

Nuvarande lydelse

Ny paragraf

§ 2 Organisation

Moment 1

De socialdemokratiska föreningarna och klubbarna är partiets grundorganisationer. Föreningarna sammansluter sig i arbetarekommuner, vilka är partiets lokala huvudorganisationer. Arbetarekommunerna sammansluter sig till distrikt, vilka är partiets regionala huvudorganisationer och bildar partiet.

Moment 2

Stockholms och Gotlands arbetarekommuner bildar var för sig ett partidistrikt.

Momentet flyttat från stadgar för partidistrikt

Föreslagen lydelse

risk samverkan söka de samhälleliga lösningar, som gagnar det gemensamma bästa.

Denna den demokratiska socialismens idéer har tagits i arv från tidigare generationer, de har omformats av gjorda erfarenheter och de utgör drivkraften i dagens och morgondagens politiska strävanden. Sina djupaste rötter har socialdemokratin i övertygelsen om alla människors lika värde och varje människas okränkbarhet.

Kapitel 2 Partistadgar

§ 1 Partiets uppgift

Partiet ansvarar för

- anslutning till partiet av alla som delar de socialdemokratiska grundvärderingarna*
- opinionsbildning för de socialdemokratiska idéerna med utgångspunkt i partiets program*
- utveckling av socialdemokratiens idéer, program och politik*
- planering och samordning av valrörelser*
- samordning av socialdemokratiens politiska arbete i kommuner och landsting samt inom Svenska kyrkan*
- samordning av partiets internationella verksamhet*
- strategisk utveckling av den facklig-politiska verksamheten*
- val av politiskt förtroendevalda i den europeiska unionen*
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i partidistriktet*
- strategisk planering av partiets medlemsutveckling*
- utveckling av för partiet gemensamma system för medlemsregister och avgiftsuppbörd*

§ 2 Organisation

Moment 1

De socialdemokratiska föreningarna och klubbarna är partiets grundorganisationer. Föreningarna sammansluter sig i arbetarekommuner, vilka är partiets lokala huvudorganisationer. Arbetarekommunerna sammansluter sig till distrikt, vilka är partiets regionala huvudorganisationer och bildar partiet.

Momentet utgår

Moment 2

Partiet består av följande partidistrikt

Stockholms partidistrikt

Stockholms läns partidistrikt

Uppsala läns partidistrikt

Södermanlands partidistrikt

Östergötlands partidistrikt

Jönköpings läns partidistrikt

Kronobergs partidistrikt

Kalmar läns partidistrikt

Gotlands partidistrikt

Moment 3

Kongressen är partiets högsta beslutande organ.

§ 3 Avgifter, rapporter

Moment 1

Varje partidistrikt erlägger av kongressen fastställd avgift per helår till partiet. Partidistriktet ska insända avgiften, tillsammans med medlemsrapporten, till partiexpeditionen för varje avgiftspliktig medlem senast den 1 mars.

Moment 2

Varje partidistrikt erlägger av kongressen fastställd avgift för organisationsansluten facklig organisation. Avgiften ska, tillsammans med medlemsrapport för perioden, sändas till partiexpeditionen senast den 1 mars.

Moment 3

Partidistrikt som inte inom stadgad tid sänder avgifter och rapporter till partiexpeditionen äger inga rättigheter inom partiet.

Föreslagen lydelse

Blekinge partidistrikt

Skånes partidistrikt

Hallands partidistrikt

Göteborgs partidistrikt

Bohusläns partidistrikt

Norra Älvsborgs partidistrikt

Älvsborgs södra partidistrikt

Skaraborgs partidistrikt

Värmlands partidistrikt

Örebro läns partidistrikt

Västmanlands partidistrikt

Dalarnas partidistrikt

Gävleborgs partidistrikt

Västernorrlands partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt

Västerbottens partidistrikt

Norrbottnens partidistrikt

Moment 3

Kongressen är partiets högsta beslutande organ. *Övriga organ är förtroenderådet, partistyrelsen och dess verkställande utskott.*

§ 3 Avgifter, rapporter

Moment 1

Varje partidistrikt erlägger av kongressen fastställd avgift per helår till partiet. Partidistrikten ska insända avgiften, tillsammans med medlemsrapporten, till partiexpeditionen för varje avgiftspliktig medlem senast den 1 mars.

Moment 2

Varje partidistrikt erlägger av kongressen fastställd avgift för organisationsansluten facklig organisation. Avgiften ska, tillsammans med medlemsrapport för perioden, sändas till partiexpeditionen senast den 1 mars.

Moment 3

Partidistrikt som inte inom stadgad tid sänder avgifter och rapporter till partiexpeditionen äger inga rättigheter inom partiet.

Paragraf 3 upphör att gälla den 31 december 2006

Ny paragraf 3 från den 1 januari 2007:

§ 3 Medlemsregister och avgifter

Moment 1

Partistyrelsen ansvarar för registrering av samtliga enskilda medlemmar i partiets grundorganisationer liksom för uppbörd av medlemsavgifter.

Respektive grundorganisation, arbetarekommun och partidistrikt ska ges tillgång till sin respektive del av medlemsregistret.

§ 4 Partikongress

Moment 1

Kongressen är partiets högsta beslutande organ *och den ska bestå av 350 valda ombud. (meningen flyttad)*

Ordinarie kongress hålls året före det år ordinarie val till riksdagen äger rum. Extra kongress hålls då så beslutats av partistyrelsen, eller genom omröstning enligt partistadgarnas § 11. Extra kongress kan endast behandla de frågor som upptagits i kallelsen.

Moment 3

Kallelse till partikongress ska utfärdas av partistyrelsen senast tio månader före kongressen. Extra kongress kan sammankallas utan iakttagande av denna tid. Partistyrelsen fastställer därvid tider för i partistadgarnas §§ 4 och 5 berörda moment.

Nytt moment

Föreslagen lydelse

Moment 2

Varje medlem betalar en medlemsavgift som utgör summan av förenings- /klubb-avgift, avgift till arbetarekommunen, till partidistriktet och till partiet.

Medlem, som har sitt partimedlemskap i kvinnoklubb, broderskapsgrupp, studentklubb eller SSU-kommun/SSU-klubb erlägger medlemsavgift enligt 4 § 4 mom. stadgarna för socialdemokratiska föreningar.

Medlemsavgiften inbetalas till partistyrelsen. Inbetalade avgifter för vardera partidistriktet, arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna utbetalas av partistyrelsen till dessa per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Moment 3

Regler om anslutning av lokal facklig organisation fastställs av partistyrelsen.

§ 4 Partikongress

Moment 1

Kongressen är partiets högsta beslutande organ.

Ordinarie kongress hålls året före det år ordinarie val till riksdagen äger rum. Extra kongress hålls då så beslutats av partistyrelsen, eller genom omröstning enligt partistadgarnas § 11. Extra kongress kan endast behandla de frågor som upptagits i kallelsen. *(flyttat från moment 2)*

Moment 2 *(flyttat från moment 3)*

Kallelse till partikongress ska utfärdas av partistyrelsen senast tio månader före kongressen. Extra kongress kan sammankallas utan iakttagande av denna tid. Partistyrelsen fastställer därvid tider för i partistadgarnas §§ 4 och 5 berörda moment.

Moment 3

Kongressen ska bestå av 350 ombud för partidistriktet. *(mening flyttad från moment 1)*

Moment 4 *flyttat från paragraf 5, moment 1*

I varje partidistrikt väljs ett ombud för varje fullt tal motsvarande en trehundra femtiondedel av partiets medlemsantal. Med medlemsantal avses antal partimedlemskap. Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet enligt medlemsrapporten året före kongressåret.

Momentet utgår den 31 december 2006

Nytt moment 4 från den 1 januari 2007:

Moment 4

I varje partidistrikt väljs ett ombud för varje fullt tal motsvarande en trehundra femtiondedel av partiets medlemsantal. Med medlemsantal avses antal partimedlemskap. Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet *per den 31 december* året före kongressåret.

Moment 7

Socialdemokratiska riksdagsgruppen och den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet utser inom sig en representant för varje påbörjat tiotal ledamöter. Representant ska närvara vid kongressen och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 8

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommission, partidistriktens ordföranden och en representant från vardera parti-gruppen i *Landstingsförbundets* och *Kommunförbundets* styrelser har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Motsvarar nuvarande moment 8

Moment 9

S•Kvinnor, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund och Sveriges Socialdemokratiska studentförbund har rätt att utse vardera en representant till kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 4

Fullmakt för ombud utfärdas av distriktsstyrelsen och sänds till partiexpeditionen senast tre månader före ordinarie kongress.

Moment 5

Fullmaktsgranskningen företas av partiets revisorer och ska vara verkställd före kongressens öppnande.

Moment 10

Förslag till arbetsordning och dagordning för kongressen ska upprättas av partistyrelsen.

Föreslagen lydelse

Moment 5 (*flyttat från paragraf 5, moment 2*)

Om det antal ombud som ska väljas enligt moment 4 inte uppgår till 350 ska återstående ombud fördelas med ett ombud vardera på de partidistrikt som har de största överskottstalen. Är överskotten lika avgör lotten.

Moment 6 (*flyttat från paragraf 5, moment 3*)

Partistyrelsen fastställer, och meddelar partidistriktet senast nio månader före kongressen, det antal ombud varje partidistrikt ska välja.

Moment 7

Momentet är oförändrat

Moment 8

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommission, partidistriktets ordföranden och en representant från vardera partigruppen i styrelserna för *Sveriges Kommuner och Landsting* har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007

Moment 8

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommission, partidistriktets ordföranden och två representanter från partigruppen i styrelsen för *Sveriges Kommuner och Landsting* har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 9

Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, *Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund*, *Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund* och *Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund* har rätt att utse vardera en representant till kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 10

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 11

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 12

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Nuvarande lydelse

Moment 16

Kongressen kan välja olika utskott och fastställer arbetsuppgifter för dessa.

Moment 6

Partistyrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 17

Endast ombud har rösträtt vid kongressen. Varje ombud har en röst. Rösträtten får inte överlåtas.

Moment 18

Omröstning sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar. Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstningen där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning *gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.*

Moment 12

Motion kan väckas av enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, *besluta att sända in den som enskild* eller avslå den. Motion kan även väckas av partidistrikts styrelser. Förslag kan även väckas av partistyrelsen och dess verkställande utskott och programkommissionen. Om partistyrelsen så beslutar kan motionsrätt gälla till extra kongress. Motion till extra kongress kan endast behandla frågor som upptagits i kallelse till kongressen.

Moment 13

Motion ska sändas till *partiexpeditionen* senast sex månader före kongressen. Senare inkommen motion tas inte upp till behandling vid kongressen.

Moment 14

Partistyrelsen ska avge utlåtande över väckta motioner. Motioner jämte utlåtanden samt förslag från partistyrelsen ska sändas till arbetarekommunerna, partidistriktet och kongressombuden senast sex veckor före kongressen.

Moment 15

Innan partistyrelsen uttalar sig över motion som rör partiprogrammet ska den vara behandlad av programkommissionen.

Föreslagen lydelse

Moment 13

Valberedning och granskningsutskott utses av förtroenderådet. Kongressen kan för sitt arbete i övrigt välja olika utskott och fastställer arbetsuppgifter för dessa.

Moment 14

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 15

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 16

Omröstning sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedeln. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upp-tar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röste-talen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstningen där enbart två kandi-dater deltar avgör lotten.

Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning *avgör lotten.*

Moment 17

Motion kan väckas av enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundor-ganisation och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen *och sända in den till partikongressen* eller avslå den. Motion kan även väckas av partidistriktens styrelser. Förslag kan även väckas av partistyrelsen och dess verkställande utskott och programkommissionen. Om partistyrelsen så beslutar kan motionsrätt gälla till extra kongress. Motion till extra kongress kan endast behandla frågor som upptagits i kallelse till kongressen.

Moment 18

Motion ska sändas till *partistyrelsen* senast sex månader före kongressen. Senare inkommen motion tas inte upp till behandling vid kongressen.

Moment 19

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 20

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Nuvarande lydelse

Moment 11

Årsberättelser för den gångna kongressperioden ska av partistyrelsen föreläggas ordinarie kongress.

Moment 19

Kongressbeslut och ändringar i program och stadgar träder omedelbart i kraft, såvida inte kongressen beslutar annorlunda.

Moment 20

Protokoll från kongresser utsänds till distrikt, arbetarekommuner och kongressombud senast tolv månader efter kongressen.

§ 5 Val av ombud till partikongress

Moment 1

I varje partidistrikt väljs ett ombud för varje fullt tal motsvarande en trehundrafemtiondedel av partiets medlemsantal. Med medlemsantal avses antal partimedlemskap. Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet enligt medlemsrapporten året före kongressåret.

Moment 2

Om det antal ombud som ska väljas enligt moment 1 inte uppgår till 350 ska återstående ombud fördelas med ett ombud vardera på de partidistrikt som har de största överskottstalen. Är överskotten lika avgör lotten.

Moment 3

Partistyrelsen fastställer, och meddelar partidistriktet senast nio månader före kongressen, det antal ombud varje partidistrikt ska välja.

Moment 4

För val av kongressombud bör partidistriktet indelas i valkretsar. Dessa fastställs av distriktsstyrelsen som också fastställer antal ombud och suppleanter i varje valkrets.

Moment 5

Valkretsindelning och tidpunkt för kandidatnomineringens avslutande ska av distriktsstyrelsen meddelas i cirkulär till arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna senast åtta månader före kongressen.

Moment 7

Ombudsvalen ska börja tidigast sex månader före och vara avslutade senast fyra månader före kongressen.

Moment 11

Ombudsvalet ska pågå minst två dagar. Tid och plats/platser för valförrättningen bestäms av arbetarekommunens styrelse. *Ombudsvalet kan också ske genom poströstning enligt regler som fastställs av distriktsstyrelsen.*

Föreslagen lydelse

Moment 21

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 22

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 23

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

§ 5 Val av ombud till partikongress

Momentet flyttat till paragraf 4

Momentet flyttat till paragraf 4

Momentet flyttat till paragraf 4

Moment 1

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 2

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 3

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 4

Ombudsvalet ska pågå minst två dagar. Tid och plats/platser för valförrättningen bestäms av arbetarekommunens styrelse.

Arbetarekommunens styrelse kan besluta att ombudsvalet ska ske genom brevröstning. Om fler än en arbetarekommun ingår i en valkrets skall sådant beslut fattas av distriktsstyrelsen. Regler för brevröstning fastställs av distriktsstyrelsen.

Nuvarande lydelse

Moment 10

Arbetsarekommunen ska senast 14 dagar före valförrättningen genom annons eller skriftligt meddelande se till att medlemmarna får kännedom om valet.

Moment 8

Alla partimedlemmar som betalat sin medlemsavgift är röstberättigade vid val av kongressombud i den arbetsarekommun där medlemskapet finns.

Moment 12

När röstande lämnar valsedel ska partimedlemskap i arbetsarekommunen kunna styrkas.

Moment 6

Val av ombud ska ske genom slutna omröstning.

Moment 9

Varje medlem har rätt att föreslå kandidater. Förslag ska lämnas till arbetsarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Arbetsarekommunen ska till distriktsstyrelsen sända uppgift på alla föreslagna kandidater. Distriktsstyrelsen framställer valsedlar och sänder dem till arbetsarekommunerna. Samtliga kandidater inom valkretsen ska föras upp i bokstavsordning på valsedeln. På valsedlarna ska anges det antal ombud valet avser. Endast valsedel upprättad av distriktsstyrelsen får användas vid valet.

Moment 13

Godkänd valsedel ska uppta det antal ombud som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig.

Moment 14

Arbetsarekommunen ska senast åtta dagar efter valförrättningens slut till distriktsstyrelsen sända avgivna valsedlar och protokoll över valet i förseglat kuvert, märkt med "Valsedlar".

Moment 15

Kuverten ska brytas sammanräkningsdagen och sammanräkningen av avgivna röster verkställas av distriktsstyrelsen eller av distriktsstyrelsen utsedda rösträknare före utgången av 15:e veckan före kongressen. Tid och plats för sammanräkningen ska i förväg ha meddelats arbetsarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna.

Moment 16

Valda ombud är den eller de som i varje valkrets erhållit högsta röstetal. Suppleanter är de som kommit de valda närmast i röstetal. Suppleanter kallas in i den ordning de erhållit röster. Vid lika röstetal avgör lotten.

Moment 17

Distriktsstyrelsen ska omedelbart efter sammanräkningen meddela valresultatet genom cirkulär till arbetsarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna.

Föreslagen lydelse

Moment 5

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 6

Alla partimedlemmar som betalat sin medlemsavgift är röstberättigade vid val av kongressombud i den arbetarekommun där medlemmen *har sitt parti-medlemskap*.

Moment 7

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 8

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 9

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 10

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 11

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 12

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 13

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 14

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Nuvarande lydelse

Moment 18

Valordning i övrigt bestäms av distriktsstyrelsen.

Moment 19

Anser medlem att ombudsvalet stått i strid med partistadgarna och vill överklaga valet ska detta ske hos distriktsstyrelsen senast fem dagar efter det att valresultatet meddelats.

Distriktsstyrelsen ska sända sådant klagomål, jämte sitt yttrande över det-samma, till partistyrelsen. Om partistyrelsen finner att valet förrättats stadgestridigt, och att detta kunnat inverka på valets utgång, ska den påbjuda nytt val inom berörd valkrets eller arbetarekommun.

§ 6 Förtroenderåd

Moment 3

Förtroenderådet ska vara partistyrelsens samrådsorgan.

Partistyrelsen beslutar inför varje sammanträde om dagordning och arbetsordning för sammanträdet.

Moment 1

Förtroenderådet sammanträder minst en gång om året *de år som kongress ej hålls*, samt i övrigt på kallelse av partistyrelsen.

Moment 2

Kallelse till förtroenderådet ska utfärdas av partistyrelsen senast två veckor före sammanträdet.

Moment 4

Förtroenderådet består av 120 ombud fördelade på partidistrikt enligt samma fördelningsprincip som gäller för ordinarie kongress.

Ombud och ersättare till förtroenderådet väljs av distriktskongressen för ett år.

Moment 5

Verkställande utskottets och partistyrelsens ledamöter samt suppleanter i verkställande utskottet ska kallas till förtroenderådets sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

Suppleanter för partistyrelsens ledamöter ska vid ordinarie ledamots förhinder kallas till förtroenderådets sammanträden i den ordning de blivit valda och har då yttrande- och förslagsrätt.

Moment 7

Socialdemokratiska riksdagsgruppen och den svenska socialdemokratiska gruppen i EU-parlamentet utser inom sig en representant för varje påbörjat trettioårlig ledamöter. Representant ska närvara vid förtroenderådets sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt vid förtroenderådets sammanträde.

Föreslagen lydelse

Moment 15

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 16

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

§ 6 Förtroenderåd

Moment 1

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 2

Förtroenderådet sammanträder minst en gång om året, samt i övrigt på kallelse av partistyrelsen.

Moment 3

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 4

Förtroenderådet består av 120 ombud fördelade på partidistrikt enligt samma fördelningsprincip som gäller för ordinarie kongress.

Ombud och ersättare till förtroenderådet väljs av distriktskongressen *året efter ordinarie partikongress för en tid om fyra år.*

Moment 5

Momentet är oförändrat

Moment 6

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Nuvarande lydelse

Moment 8

Av partikongressen utsedda revisorer, en ledamot ur partiets programkommission, partidistriktens ordföranden och en representant från vardera partigruppen i *Landstingsförbundets och Kommunförbundets styrelser* har rätt att närvara med yttrande- och förslagsrätt vid förtroenderådets sammanträde.

Motsvarar moment 8

Moment 9

S•Kvinnor-, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund och Sveriges Socialdemokratiska studentförbund har rätt att utse vardera en representant till förtroenderådets sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 6

Förtroenderådet väljer valberedning för tiden fram till nästa kongress. Valberedningen består av elva ordinarie ledamöter och sex ersättare. Ersättare inträder vid ordinarie ledamots förhinder i den ordning de valts. Valberedningen har uppgiften att förbereda kongressens val av partistyrelse, verkställande utskott, revisorer, programkommissionen jämte suppleanter i enlighet med partistadgarnas §§ 7, 8, 9 och 10. Nomineringar ska insändas till valberedningen inom den tid som valberedningen fastställer.

Moment 10

För förtroenderådet gäller samma regler för rösträtt och omröstning som vid kongress.

Moment 11

Protokoll från förtroenderådets sammanträde utsänds till partidistrikt, arbetarekommuner och ombud senast 6 månader efter sammanträde.

Föreslagen lydelse

Moment 7

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommision, partidistriktens ordföranden och en representant från vardera partigruppen *i styrelserna för Sveriges Kommuner och Landsting* har rätt att närvara vid förtroenderådet . De har yttrande- och förslagsrätt.

Momentet utgår den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007

Moment 7

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommision, partidistriktens ordföranden och två representanter från partigruppen *i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting* har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 8

Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund och Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund har rätt att utse vardera en representant till förtroenderådets sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 9

Förtroenderådet väljer valberedning *och granskningsutskott* för tiden fram till nästa kongress.

Valberedningen består av elva ordinarie ledamöter och sex ersättare.

Granskningsutskottet ska bestå av nio ledamöter och fyra ersättare.

Ersättare inträder vid ordinarie ledamöts förhinder i den ordning de valts.

Valberedningen har uppgiften att förbereda kongressens val av partistyreelse, verkställande utskott, revisorer, programkommissionen jämte suppleanter i enlighet med partistadgarnas §§ 7, 8, 9 och 10, *samt val av utskott enligt § 4, mom. 13 partistadgarna.*

Nomineringar ska insändas till valberedningen inom den tid som valberedningen fastställer

Granskningsutskottets uppgift är att förbereda kongressens behandling av partistyrelsens verksamhetsberättelse och revisorernas berättelse.

Moment 10

Momentet är oförändrat

Moment 11

Momentet är oförändrat

§ 7 Partistyreelse

Moment 1

Partistyrelsen handhar ledningen av partiets verksamhet i överensstämmelse med partiets program och stadgar samt av kongressen fattade beslut.

Partistyrelsen är partiets högsta beslutande organ då kongressen inte är samlad.

Partistyrelsen ska fastställa budget och verksamhetsplan för kommande verksamhetsår.

Partistyrelsen ska fastställa attest- och delegationsordning för VU, partistyreelse och partiexpedition.

Partistyrelsen fastställer lista över svenska socialdemokratiska kandidater vid val till Europaparlamentet. Partistyrelsen kan, om man så önskar, överlåta fastställelse av listan till förtroenderåd eller kongress.

Moment 2

Kongressen väljer en partistyreelse som består av 33 ledamöter. Av dessa ska sju utgöras av de ordinarie ledamöterna av verkställande utskottet.

Ordförandena i S•Kvinnor, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund samt Sveriges Socialdemokratiska studentförbund har rätt att närvara vid partistyrelsens sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 3

Kongressen väljer sju suppleanter för verkställande utskottets ledamöter.

Kongressen väljer dessutom 15 suppleanter för de övriga partistyreleledamöterna. Dessa ska kallas till partistyrelsens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 4

Den nyvalda partistyrelsen väljer vid sitt första sammanträde partikassör.

Partikassören har närvaro-, yttrande och förslagsrätt vid verkställande utskottets och partistyrelsens sammanträden.

Moment 5

Partistyrelsen ska varje år ha årsmöte i april månad. Därutöver hålls sammanträde då verkställande utskottet anser det erforderligt eller då minst fem partistyreleledamöter så begär.

Moment 6

Till partistyrelsens årsmöte ska verkställande utskottet lägga fram berättelse över partistyrelsens räkenskaper och verksamhet under föregående år.

Föreslagen lydelse

§ 7 Partistyreelse

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Kongressen väljer en partistyreelse som består av 33 ledamöter. Av dessa ska sju utgöras av de ordinarie ledamöterna av verkställande utskottet.

Kongressen väljer sju suppleanter för verkställande utskottets ledamöter. Kongressen väljer dessutom 15 suppleanter för de övriga partistyreelseledamöterna. Dessa ska kallas till partistyreelsens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 3

Ordförandena i Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund samt Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund har rätt att närvara vid partistyreelsens sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 4

Partistyrelsen skall utse partikassör.

Partikassören, som skall närvara vid verkställande utskottets och partistyreelsens sammanträden, har yttrande- och förslagsrätt vid dessa.

Moment 5

Momentet är oförändrat

Moment 6

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

§ 8 Verkställande utskottet

Moment 1

Verkställande utskottet handhar med ansvar inför partistyrelsen den omedelbara ledningen av partiets verksamhet.

Utskottet ansvarar för att beslut som fattats av kongressen och partistyrelsen blir utförda. Verkställande utskottet ansvarar för att partistyrelsens och partikongressens arkivhandlingar förvaras och bevaras på ett betryggande sätt.

Verkställande utskottet har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs vid partiexpeditionen.

Moment 2

VU består av sju ordinarie ledamöter och sju suppleanter.

Av utskottets ledamöter väljs ordföranden och sekreteraren särskilt.

Ordförandena i S•Kvinnor-, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund samt Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund har närvaro, yttrande och förslagsrätt vid verkställande utskottets sammanträden.

Moment 3

Suppleanter i verkställande utskottet ska kallas till verkställande utskottets och partistyrelsens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Nytt moment.

§ 9 Programkommission

Moment 1

Programkommissionen består av fem ledamöter och fem suppleanter. Suppleanterna ska kallas till programkommissionens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 2

Programkommissionen ska innan partistyrelsen uttalar sig om sådana förslag som omnämns i partistadgarna § 4, moment 15, yttra sig över dessa.

Moment 3

Programkommissionens ledamöter och suppleanter har rätt att närvara vid partistyrelsens sammanträden då förslag från kommissionen ska behandlas och har då yttrande- och förslagsrätt.

Föreslagen lydelse

§ 8 Verkställande utskottet

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

VU består av sju ordinarie ledamöter och sju suppleanter.

Av utskottets ledamöter väljs ordföranden och sekreteraren särskilt.

Suppleanter i verkställande utskottet ska kallas till verkställande utskottets och partistyrelsens sammanträden *utom vid sådana sammanträden som avses i moment 4*. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 3

Ordförandena i Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund samt *Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund* har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid verkställande utskottets sammanträden *utom vid sådana sammanträden som avses i moment 4*.

Moment 4

Om synnerliga skäl föreligger kan verkställande utskottet sammanträda med enbart ordinarie ledamöter närvarande.

§ 9 Programkommission

Moment 1

Programkommissionen består av fem ledamöter och fem suppleanter, *vilka väljs av ordinarie partikongress*. Suppleanterna ska kallas till programkommissionens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 2

Programkommissionen ska innan partistyrelsen uttalar sig om sådana förslag som omnämns i partistadgarna § 4, moment 20, yttra sig över dessa.

Moment 3

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

§ 10 Revision

Moment 1

För granskning av partistyrelsens och verkställande utskottets verksamhet samt partiets räkenskaper väljer ordinarie kongress tre revisorer och tre suppleanter. Suppleanterna kallas in vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de blivit valda.

Partistyrelsen har att utse auktoriserad revisor.

Moment 2

Till partistyrelsens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och verkställande utskottets verksamhet under föregående år.

Moment 3

Till ordinarie kongress avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och partistyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

Moment 4

Revisorerna utser inom sig en ordförande som är föredragande inför verkställande utskottet, partistyrelsen och kongressen.

Moment 5

Revisorernas arvode fastställs av kongressen.

§ 11 Allmän omröstning

Moment 1

Partistyrelsen kan över väckt fråga låta företa omröstning inom partiet. Samtidigt med utsändandet av det ärende omröstningen gäller ska partistyrelsen meddela inom vilken tid omröstningen ska vara verkställd och protokollet däröver insänt till distrikts- och partistyrelse. Behandlingen av frågan kan ske vid av arbetarekommunen utlyst möte, poströstning eller på annat sätt enligt regler som fastställs av partistyrelsen.

Moment 2

Om omröstning sker på av arbetarekommunen utlyst möte ska arbetarekommunens styrelse sända protokoll över omröstningen till distriktsstyrelsen. I protokollet ska anges såväl hela antalet avgivna röster som antal röster för och emot de framställda förslagen. Distriktsstyrelsen sänder protokoll och sammandrag över dem till partistyrelsen.

Moment 3

Om minst fem procent av partiets medlemmar, enligt senast avgivna medlemsrapporter, biträder framställt yrkande om omröstning är partistyrelsen skyldig att genomföra sådan.

Motsvarar moment 3

Föreslagen lydelse

§ 10 Revision

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Momentet är oförändrat

Moment 5

Momentet är oförändrat

§ 11 Allmän omröstning

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007:

Moment 4

Endast på detta sätt kan, utom av kongressen själv, ett kongressbeslut ändras eller upphävas.

§ 12 Riksdagsgruppen

Moment 1

Riksdagsgruppen, som är ansvarig inför partikongressen, ska till partistyrelsens årsmöte lägga fram rapport om sin verksamhet under föregående år. Denna rapport förs in i partistyrelsens berättelse till nästkommande partikongress.

Moment 2

Gemensamt sammanträde med partistyrelsen och riksdagsgruppen hålls då det av någondera parten anses erforderligt. Protokoll vid sådant sammanträde ingår i partistyrelsens protokoll.

Moment 3

Stadgar för riksdagsgruppen fastställs av partistyrelsen på förslag av riksdagsgruppen.

§ 13 Europaparlamentsgruppen

Moment 1

Den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet som är ansvarig inför partikongressen, ska till partistyrelsens årsmöte lägga fram rapport om sin verksamhet under föregående år. Denna rapport förs in i partistyrelsens berättelse till nästkommande partikongress.

Moment 2

Gemensamt sammanträde med partistyrelsen och den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet hålls då det av någondera parten anses erforderligt. Protokoll vid sådant sammanträde ingår i partistyrelsens protokoll.

Moment 3

Stadgar för svenska gruppen i Europaparlamentet fastställs av partistyrelsen på förslag av den svenska gruppen i Europaparlamentet.

Ny paragraf

Föreslagen lydelse

Moment 3

Om minst fem procent av partiets medlemmar, enligt medlemsantalet *vid senaste kalenderårsskifte*, biträder framställt yrkande om omröstning är partistyrelsen skyldig att genomföra sådan.

Moment 4

Momentet är oförändrat

§ 12 Riksdagsgruppen

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

§ 13 Europaparlamentsgruppen

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

§ 14 Övriga grupper

Stadgar för kyrkomötesgruppen och för den socialdemokratiska gruppen i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting fastställs av partistyrelsen på förslag av respektive grupp.

§ 14 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Till förtroendeposter inom partiet kan endast partimedlemmar väljas. Medlem som lämnar partiet frånträder därmed sina av partiet givna uppdrag.

Moment 2

Medlem som uppträder osolidariskt mot partiet, som bedriver propaganda i uppenbar strid mot partiets *allmänna grundsatser* eller som på annat sätt uppenbart skadar partiet och dess verksamhet kan uteslutas av partistyrelsen. För uteslutning fordras 3/4 av de avgivna rösterna.

Moment 3

Medlem, som av arbetarekommun föreslås till uteslutning, kan av verkställande utskottet suspenderas från sitt partimedlemskap intill dess partistyrelsen fattat beslut i ärendet, där inte verkställande utskottet enligt moment 4 har beslutanderätten.

Moment 4

Då anklagelse i uteslutningsärende avser osolidariskt uppträdande i facklig strid, medlemskap i annat politiskt parti eller uppträdande mot partiet vid allmänt val kan ärendet handläggas av verkställande utskottet. För beslut av verkställande utskottet fordras enhällighet.

Moment 5

Det åligger arbetarekommunens styrelse att underrätta ansluten förening eller klubb om medlem har uteslutits ur partiet.

Moment 6

Om utesluten medlem söker återinträde i partiet avgörs ansökan av partistyrelsen. För beviljande av återinträde fordras 3/4 av de avgivna rösterna.

Moment 7

Dispens från grundstadgar för partidistrikt och arbetarekommuner kan beviljas av partistyrelsen.

Moment 8

Dessa stadgar, liksom partiets program, kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Föreslagen lydelse

§ 15 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Medlem som uppträder osolidariskt mot partiet, som bedriver propaganda i uppenbar strid mot partiets *grundläggande idéer som de uttrycks i partiprogram och stadgar* eller som på annat sätt uppenbart skadar partiet och dess verksamhet kan uteslutas av partistyrelsen. För uteslutning fordras 3/4 av de avgivna rösterna.

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Momentet är oförändrat

Moment 5

Momentet är oförändrat

Moment 6

Momentet är oförändrat

Moment 7

Momentet är oförändrat

Moment 8

Momentet är oförändrat

Grundstadgar för partidistrikt

§ 1 Ändamål

Partidistriktet har till ändamål

att på grundval av partiets program verka för de socialdemokratiska idéerna, att vara partiets regionala huvudorganisation för alla anslutna arbetarekommuner inom av partistyrelsen fastställt område,

att på grundval av distriktets landstings- och länspolitiska program leda och samordna partiets politiska arbete i partidistriktet,

att upprätthålla kontakten med distriktets lokala partiorganisationer och partistyrelsen,

att leda, samordna och utveckla partiets agitations-, organisations-, studie- och informationsverksamhet inom distriktet,

att främja arbetarrörelsens barn- och ungdomsverksamhet,

att planlägga och leda partiets deltagande i allmänna val inom distriktsområdet,

att utveckla och samordna den facklig-politiska verksamheten,

att verka för att ansluta fler medlemmar till det socialdemokratiska partiet.

§ 2 Organisation

Moment 1

Partidistriktets område ska utgöras av en eller flera valkretsar för val till riksdagen. Förändring av distriktsområde kan efter förslag av partidistrikt eller flertalet arbetarekommuner i en valkrets beslutas av partistyrelsen.

Moment 2

Varje arbetarekommun inom distriktsområdet ska tillhöra partiet genom partidistriktet.

§ 3 Avgifter och rapporter för arbetarekommunerna

Moment 1

Varje arbetarekommun ska erlägga avgift per helår till partidistriktet, i vilken avgiften till partiet ingår.

Avgiften fastställs av distriktskongressen. Arbetarekommunen ska erlägga avgift för varje avgiftspliktig medlem. Avgiften ska, tillsammans med medlemsrapport, sändas till distriktsexpeditionen senast den 15 februari.

Motsvarar moment 1

Kapitel 3 Grundstadgar för partidistrikt

§ 1 Partidistriktets uppgift

Partidistriktet ansvarar för

- utåtriktad opinionsbildning för partiets idéer och politik inom verksamhetsområdet*
- valorganisationen i verksamhetsområdet*
- utveckling och samordning av politiken inom landstinget*
- val av företrädare på länsnivå*
- kommunikationsstöd till riksdagsledamöter på länsnivå*
- kontakter med distriktets lokala partiorganisationer och med partistyrelsen*
- samarbete med arbetarrörelsens barn- och ungdomsorganisationer*
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet*
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i arbetarekommunerna*

§ 2 Organisation

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

§ 3 Avgifter

Moment 1

Varje arbetarekommun ska erlägga avgift per helår till partidistriktet, i vilken avgiften till partiet ingår.

Avgiften fastställs av distriktskongressen. Arbetarekommunen ska erlägga avgift för varje avgiftspliktig medlem. Avgiften ska, tillsammans med medlemsrapport, sändas till distriktsexpeditionen senast den 15 februari.

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007:

Moment 1

Partidistriktets medlemsavgift för kommande verksamhetsår fastställs av distriktskongressen. Uppböörden av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för partidistriktet utbetalas av partistyrelsen per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Nuvarande lydelse

Moment 2

Varje arbetarekommun erlägger av distriktskongressen fastställd avgift för organisationsanslutna organisationer.

Avgiften ska, tillsammans med medlemsrapport för perioden, sändas till partidistriktets expedition senast den 15 februari.

Moment 3

Arbetarekommunens styrelse ska senast den 15 april varje år sända berättelse till partidistriktet över verksamheten under föregående år.

Moment 4

Arbetarekommun som inte i stadgad tid sänder avgifter och rapporter till distriktsexpeditionen äger inga rättigheter i partidistriktet.

§ 4 Distriktskongress

Moment 1

Distriktskongressen är partidistriktets högsta beslutande organ.

Moment 2

Ordinarie kongress hålls årligen på tid och plats som bestäms av distriktsstyrelsen.

Extra kongress hålls då distriktsstyrelsen så beslutar eller då minst 1/3 av arbetarekommunerna inom partidistriktet så begär. Extra kongress kan behandla endast de frågor som upptagits i kallelsen.

Moment 3

Kallelse till ordinarie kongress ska utfärdas av distriktsstyrelsen senast fem månader före kongressen.

Extra kongress kan inkallas utan iakttagande av denna tid. Distriktsstyrelsen fastställer därvid tider för i distriktsstadgarna § 4 berörda moment.

Moment 4

Varje arbetarekommun, som fullgjort sina stadgeenliga förpliktelser till partidistriktet, har rätt att utse ombud till kongressen enligt regler som fastställts av distriktskongress eller, då så inte skett, bestämts av distriktsstyrelsen.

Moment 5

Ombudsval till extra kongress sker efter samma regler som gäller för ordinarie kongress.

Föreslagen lydelse

Momentet utgår

Moment 2

Arbetarekommunens styrelse ska senast den 15 april varje år sända berättelse till partidistriktet över verksamheten under föregående år.

Moment 3

Arbetarekommun som inte i stadgad tid sänder avgifter och rapporter till distriktsexpeditionen äger inga rättigheter i partidistriktet.

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

§ 4 Distriktskongress

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Varje arbetarekommun, som fullgjort sina stadgeenliga förpliktelser till partidistriktet, har rätt att utse ombud till kongressen enligt regler som fastställts av distriktskongress eller, då så inte skett, bestämts av distriktsstyrelsen.

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007:

Moment 4

Varje arbetarekommun har rätt att utse ombud till kongressen enligt regler som fastställs av distriktskongress.

Moment 5

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Moment 6

Medlem, som tillhör partidistriktet, har rätt att föreslå kandidater till kongressombud. Förslag på kandidater ska lämnas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Socialdemokratisk förening/klubb ska sända uppgift på alla föreslagna kandidater till arbetarekommunens styrelse. Arbetarekommunens möte väljer ombud och suppleanter. Har arbetarekommunen infört representantskap sker valet av representantskapsmötet.

Moment 12

Av partistyrelsen utsedd representant och de socialdemokratiska riksdagsledamöterna inom distriktsområdet har rätt att närvara på kongressen och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 11

Till kongressen ska de socialdemokratiska landstingsledamöterna inom partidistriktet framlägga skriftlig rapport om sin verksamhet under föregående år. (meningen flyttad till mom. 18)

De utser en representant för varje landstingsområde, som har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 7

Fullmakt för ombud och suppleanter för dessa utfärdas av arbetarekommunens styrelse och sänds till distriktsstyrelsen inom av denna angiven tid.

Moment 8

Fullmaktsgranskningen företas av distriktets revisorer och ska vara verkställd före kongressens öppnande.

Moment 19

Förslag till arbetsordning och dagordning för kongressen ska upprättas av distriktsstyrelsen.

Moment 10

Distriktsstyrelsens ledamöter och en föredragande revisor har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 9

Endast ombud har rösträtt vid kongressen. Varje ombud har en röst. Rösträtten får inte överlåtas.

Moment 17

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald. Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning *gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.*

Föreslagen lydelse

Moment 6

Momentet är oförändrat

Moment 7

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 8

De socialdemokratiska landstingsledamöterna inom partidistriktet utser en representant för varje landstingsområde, som har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 9

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 10

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 11

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 12

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 13

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 14

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald. Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning *avgör lotten*.

Nuvarande lydelse

Moment 13

Motion kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör partidistriktet och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen eller besluta att sända in den som enskild.

Moment 14

Motion ska efter behandling av arbetarekommunens möte sändas till distriktsstyrelsen senast tre månader före kongressen.

Moment 15

Motionshäftet jämte distriktsstyrelsens utlåtande ska senast en månad före kongressen sändas till arbetarekommunerna, de socialdemokratiska föreningarna, klubbarna och kongressombuden.

Moment 18

Berättelse för det gångna årets verksamhet samt riktlinjer för det kommande årets verksamhet ska av distriktsstyrelsen föreläggas ordinarie kongress.

Moment 16

Kongressen väljer till nästkommande kongress en valberedning.

§ 5 Partidistriktets förtroenderåd

Moment 1

Förtroenderåd inrättas efter beslut av distriktskongress. Förtroenderådet sammanträder minst en gång om året på kallelse av distriktsstyrelsen.

Moment 2

Kallelse till förtroenderådet ska utfärdas av distriktsstyrelsen senast två veckor före sammanträdet.

Moment 4

Förtroenderådet består av det antal ombud som fastställs av distriktskongressen och fördelas på arbetarekommuner enligt samma fördelningsprincip som gäller för distriktskongress.

Ombud och ersättare till förtroenderådet väljs av arbetarekommunerna för tiden fram till nästa distriktskongress.

Moment 3

Distriktsstyrelsen beslutar inför varje sammanträde om dagordning och arbetsordning för sammanträdet.

Moment 5

Distriktsstyrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt vid förtroenderådets sammanträde.

Föreslagen lydelse

Moment 15

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 16

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 17

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 18

Berättelse för det gångna årets verksamhet samt riktlinjer för det kommande årets verksamhet ska av distriktsstyrelsen föreläggas ordinarie kongress.

Till kongressen ska de socialdemokratiska landstingsledamöterna inom partidistriktet framlägga skriftlig rapport om sin verksamhet under föregående år.

Moment 19

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

§ 5 Partidistriktets förtroenderåd

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 4

Momentet är oförändrat. Ny numrering.

Moment 5

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Moment 6

För förtroenderådet gäller samma regler för rösträtt och omröstning som vid distriktskongress, § 4 moment 9 och 17.

Moment 7

Protokoll från förtroenderådets sammanträde utsänds till arbetarekommuner och ombud senast sex månader efter sammanträde.

§ 6 Distriktsstyrelse

Moment 1

Distriktsstyrelsen handhar ledningen av distriktets verksamhet i överensstämmelse med dessa stadgar och av kongressen fattade beslut.

Distriktsstyrelsen är, då kongress inte är samlad, distriktets högsta beslutande organ.

Distriktsstyrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på distriktsexpeditionen. Distriktsstyrelsen kan delegera arbetsgivaransvaret till verkställande utskottet.

Moment 2

Distriktsstyrelsen ska bestå av minst sju ledamöter. För dessa kan suppleanter utses.

Ordföranden väljs särskilt.

Moment 3

Inom styrelsen kan verkställande utskott utses. Om distriktskongressen så beslutar kan verkställande utskottet väljas separat.

Moment 4

Vid förfall för ordinarie ledamot inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de blivit valda.

Moment 5

Studieorganisatör och facklig ledare ska utses i distriktet. *De* ska ingå i distriktsstyrelsen.

§ 7 Revision

Moment 1

För granskning av distriktsstyrelsens och verkställande utskottets verksamhet samt distriktets räkenskaper väljer kongressen tre revisorer och tre suppleanter. Suppleanterna inkallas vid förfall för ordinarie revisorer i den ordning de erhållit röstetal.

Moment 2

Till kongressen avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och distriktsstyrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

Föreslagen lydelse

Moment 6

För förtroenderådet gäller samma regler för rösträtt och omröstning som vid distriktskongress, § 4 moment 13 och 14.

Moment 7

Momentet är oförändrat

§ 6 Distriktsstyrelse

Moment 1

Distriktsstyrelsen handhar ledningen av distriktets verksamhet i överensstämmelse med dessa stadgar och av distriktskongressen fattade beslut.

Distriktsstyrelsen är, då *distriktskongress* inte är samlad, distriktets högsta beslutande organ.

Distriktsstyrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på distriktsexpeditionen. Distriktsstyrelsen kan delegera arbetsgivaransvaret till verkställande utskottet.

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Momentet är oförändrat

Moment 5

Studieorganisatör och facklig ledare ska utses i distriktet *och* ska ingå i distriktsstyrelsen.

§ 7 Revision

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

§ 8 Allmänna val och behandling av landstingsfrågor

Moment 1

För kandidatnomineringar vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstingsfrågor gäller partiets ”Regler för kandidatnomineringar”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstingsfrågor”.

§ 9 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Partidistrikt och dess styrelse *ska utöver dessa stadgar också* iakttäva partiets stadgar och partikongressens beslut *innehåller av rättigheter och skyldigheter*.

Moment 2

Tilläggsstadgar för partidistrikt kan antas vid distriktskongress. Dessa får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Moment 4

Stadgar för Stockholms, Göteborgs och Gotlands partidistrikt fastställs av partistyrelsen.

Distriktsindelning

Partidistriktet är

Stockholms partidistrikt

Stockholms läns partidistrikt

Uppsala läns partidistrikt

Södermanlands partidistrikt

Östergötlands partidistrikt

Jönköpings läns partidistrikt

Kronobergs partidistrikt

Kalmar läns partidistrikt

Gotlands partidistrikt

Blekinge partidistrikt

Skånes partidistrikt

Hallands partidistrikt

Göteborgs partidistrikt

Bohusläns partidistrikt

Norra Älvsborgs partidistrikt

Älvsborgs södra partidistrikt

Skaraborgs partidistrikt

Värmlands partidistrikt

Örebro läns partidistrikt

Västmanlands partidistrikt

Dalarnas partidistrikt

Gävleborgs partidistrikt

Västernorrlands partidistrikt

§ 8 Allmänna val och behandling av landstingsfrågor

Moment 1

För kandidatnomineringar vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstingsfrågor gäller partiets "Regler för upprättande av valseklar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan", "Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag", "Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna" och "Regler för behandling av landstingsfrågor".

§ 9 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Partidistrikt och dess styrelse *ska iaktta partiets stadgar och av partikongressen fattade beslut.*

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress. *Partidistrikt kan hos partistyrelsen ansöka om dispens från dessa stadgar.*

Moment 4

Momentet är oförändrat

Flyttas till partistadgarna (2 §, 2 mom.)

Jämtlands läns partidistrikt
Västerbottens partidistrikt
Norrbottens partidistrikt

Grundstadgar för arbetarekommuner

§ 1 Ändamål

Arbetarekommunen har till ändamål

att på grundval av partiets program verka för de socialdemokratiska idéerna, att vara partiets lokala huvudorganisation och sammansluta alla inom primärkommunen befintliga föreningar och klubbar som erkänner de allmänna grundsatserna i socialdemokratins program och partiets stadgar, att på grundval av arbetarekommunens kommunalpolitiska handlingsprogram och de lokala aktionsprogrammen leda och samordna partiets politik i kommunen,

att leda, samordna och utveckla partiets agitations-, organisations-, studie- och informationsverksamhet inom primärkommunen,

att främja arbetarrörelsens barn- och ungdomsverksamhet,

att planlägga och leda partiets deltagande i allmänna val inom primärkommunen,

att genom anordnande av möten och demonstrationer bereda medborgarna tillfälle att uttala sina meningar i politiska frågor,

att utveckla och samordna den facklig-politiska verksamheten,

att utveckla medlemskapets värde,

att verka för att ansluta fler medlemmar till det socialdemokratiska partiet.

§ 2 Organisation

Moment 1

Arbetarekommunen är partiets lokala huvudorganisation och *ska omfatta samtliga inom en primärkommun befintliga socialdemokratiska föreningar och klubbar.*

Moment 2

Arbetarekommunen antar för sitt verksamhetsområde en organisationsplan. Av denna ska framgå vilka socialdemokratiska föreningar och klubbar som ingår i arbetarekommunen.

Arbetarekommun med medlemmar som inte önskar ha sitt partimedlemskap i någon av de existerande föreningarna/klubbarna ska *upprätta en fri kvot där partimedlemskapet placeras.*

Den fria kvoten är inte en grundorganisation och erhåller därmed inte representation till arbetarekommunens representantskap.

Moment 3

Arbetarekommunens styrelse ansvarar för att det inom arbetarekommunens verksamhetsområde finns en förenings/klubb- och valorganisation med anknytning till bostadsområden och arbetsplatser.

Kapitel 4 Grundstadgar för arbetarekommuner

§ 1 Arbetarekommunens uppgift

Arbetarekommunerna ansvarar för

- opinionsbildning för partiets idéer och politik inom kommunen*
- kommunikation med väljare inom kommunen*
- valorganisationen i sitt verksamhetsområde*
- utveckling av politiken inom kommunen*
- val av politiskt förtroendevalda*
- utveckling av förtroendevalda*
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet*
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i de socialdemokratiska föreningarna*

§ 2 Organisation

Moment 1

Arbetarekommunen är partiets lokala huvudorganisation och *ska omfatta en primärkommun.*

Moment 2

Arbetarekommunen antar för sitt verksamhetsområde en organisationsplan. Av denna ska framgå vilka socialdemokratiska föreningar och klubbar som ingår i arbetarekommunen.

Arbetarekommun med medlemmar som inte önskar ha sitt partimedlemskap i någon av de existerande föreningarna/klubbarna ska *samla dessa medlemmar i en för hela arbetarekommunen gemensam fri grupp.*

Stycket utgår

Moment 3

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Moment 4

Arbetarekommun kan vid årsmöte besluta om införande av representantskap. Regler för fördelning av ombud till representantskap fastställs av arbetarekommunens årsmöte.

Moment 5

Har arbetarekommunen infört representantskap ska alla till arbetarekommunen anslutna föreningar och klubbar välja ombud direkt till representantskapet.

Lokal facklig organisation erhåller vid organisationsanslutning ett grundmandat i samtliga arbetarekommuner med representantskap som organisationen omfattar och där den har medlemmar boende som individuellt har anslutit sig till partiet.

Organisationsansluten facklig organisation erhåller också representation enligt fastställda regler för de medlemmar som individuellt har anslutit sig till partiet.

§ 3 Medlemskap i arbetarekommunen

Moment 1

Rätt till inträde i arbetarekommunen äger socialdemokratiska föreningar och klubbar, medlemmar i den fria kvoten, socialdemokratiska kvinnoklubbar, kristna socialdemokratiska grupper, socialdemokratiska studentklubbar och SSU-klubbar som erkänner de allmänna grundsatserna i socialdemokratis program och partistadgar.

Vid anslutning till arbetarekommuner ska samtliga medlemmar i dessa föreningar och klubbar tillhöra arbetarekommunen. *Till inträdesansökan ska fogas uppgift om antalet partimedlemmar i föreningen/klubben.*

Moment 2

Lokal facklig organisation kan anslutas som medlem till arbetarekommun.

Organisationens medlemmar erhåller medlemskap efter individuell ansökan.

Moment 3

Organisationsansluten lokal facklig organisation är ansluten genom arbetarekommunen i den primärkommun där den har sitt säte.

Den fackliga organisationen är medlem i samtliga arbetarekommuner inom sitt verksamhetsområde, där det finns individuellt anslutna partimedlemmar som tillhör den fackliga organisationen.

Föreslagen lydelse

Moment 4

Momentet är oförändrat

Moment 5

Har arbetarekommunen infört representantskap ska alla till arbetarekommunen anslutna föreningar och klubbar välja ombud direkt till representantskapet.

Stycket utgår

Stycket utgår

§ 3 Medlemskap i arbetarekommunen

Moment 1

Samtliga inom en primärkommun befintliga socialdemokratiska föreningar och klubbar, socialdemokratiska kvinnoklubbar, kristna socialdemokratiska grupper, socialdemokratiska studentklubbar samt medlemmar i den fria gruppen skall ingå i arbetarekommunen.

SSU-kommun/SSU-klubb som erkänner de allmänna grundsatserna i socialdemokratins program och som begär inträde i arbetarekommunen skall beviljas detta.

Vid anslutning till arbetarekommuner ska samtliga medlemmar i *sådan SSU-kommun/SSU-klubb som har fyllt femton år* tillhöra arbetarekommunen.

Moment 2

Lokal facklig organisation kan anslutas som medlem till arbetarekommun.

Organisationens medlemmar erhåller partimedlemskap efter individuell ansökan.

Momentet utgår

Nuvarande lydelse

Moment 4

Medlem i det socialdemokratiska partiet *ska ha* sitt partimedlemskap i grundorganisation eller i den fria kvoten i arbetarekommunen i den primärkommun där man är bosatt.

§ 4 Avgifter och rapporter från föreningar, klubbar och lokala fackliga organisationer

Moment 1

Varje ansluten förening/klubb ska erlägga avgift per helår till arbetarekommunen. Avgifterna för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång. Föreningen/klubben ska erlägga avgift för varje avgiftspliktig partimedlem. Avgiften ska – tillsammans med medlemsrapport – sändas till arbetarekommunen senast den 1 februari.

Moment 2

Förening/klubb som inträder i arbetarekommunen erlägger avgift för det år under vilket inträdet sker.

Moment 3

Organisationsansluten facklig organisation erlägger en årsavgift senast den 1 februari varje år. Samtidigt med avgiften sänds medlemsrapport.

Organisationsavgiften till arbetarekommunen för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång.

Moment 4

Anslutna organisationer, som trots skriftlig påminnelse resterar med avgifter och rapporter under längre tid än tolv månader, har inga rättigheter i arbetarekommunen.

§ 5 Möten

Moment 1

Arbetarekommunens medlemsmöte är högsta beslutande organ, såvida inte representantskap införts, vilket i så fall övertar medlemsmötets befogenheter.

Moment 2

Årsmöte hålls före mars månads utgång.

Föreslagen lydelse

Moment 3

Medlem i det socialdemokratiska partiet *erhåller vid inträde* sitt partimedlemskap i grundorganisation eller i den fria gruppen i arbetarekommunen i den primärkommun där *medlemmen* är bosatt. *Medlem kan därefter överföra sitt partimedlemskap till en grundorganisation i en annan arbetarekommun.*

§ 4 Avgifter

Moment 1

Varje ansluten förening/klubb ska erlägga avgift per helår till arbetarekommunen. Avgifterna för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång. Föreningen/klubben ska erlägga avgift för varje avgiftspliktig partimedlem. Avgiften ska – tillsammans med medlemsrapport – sändas till arbetarekommunen senast den 1 februari.

Momentet upphör att gälla den 31 december 2006

Nytt moment från den 1 januari 2007:

Moment 1

Arbetarekommunens avgift för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång. Uppbörderna av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för arbetarekommunen utbetalas av partistyrelsen per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Momentet utgår

Momentet utgår

Momentet utgår

§ 5 Möten

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Moment 3

Vid årsmötet ska, utom övriga ärenden, följande behandlas.

1. Styrelsens och revisorernas berättelser för föregående år
2. Rapport från kommunfullmäktigegruppen
3. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
4. Val av styrelse och suppleanter
  - a) Ordförande
  - b) Övriga styrelseledamöter
  - c) Suppleanter
5. Val av revisorer och suppleanter
6. Val av valberedning för nästkommande årsmöte
7. Riktlinjer för den kommande verksamheten

Moment 4

Motion till medlemsmöte respektive representantskapsmöte kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör arbetarekommunen. Motion ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. *Organisationsansluten facklig organisation har motionsrätt i samtliga arbetarekommuner som organisationen omfattar, där det finns individuellt anslutna partimedlemmar.*

Moment 5

Vid beslut om styrelsens ansvarsfrihet har styrelsens ledamöter inte rösträtt.

Moment 6

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upp-tar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte mötet beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.

Moment 7

Förslag på kandidater för val på årsmötet sänds till valberedningen inom den tid som fastställs av arbetarekommunens möte. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater.

Föreslagen lydelse

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Motion till medlemsmöte respektive representantskapsmöte kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör arbetarekommunen. Motion ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid.

Moment 5

Momentet är oförändrat

Moment 6

Momentet är oförändrat

Moment 7

Momentet är oförändrat

§ 6 Arbetarekommuns styrelse

Moment 1

Arbetarekommunens styrelse handhar ledningen av verksamheten i överensstämmelse med dessa stadgar och av kongressen och arbetarekommunen fattade beslut. Styrelsens uppgift är härvid att agitera för partiet och dess politik, att utarbeta kommunalpolitiska program, att ansvara för arbetarekommunens ekonomi och medlemsadministration samt att stödja de socialdemokratiska föreningarnas och klubbarnas verksamhet. Styrelsen är, då arbetarekommunmöte inte är samlat, arbetarekommunens högsta beslutande organ.

Styrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på arbetarekommunens expedition, såvida man inte överlåtit detta på partidistriktets styrelse.

Moment 2

Arbetarekommunens styrelse ska bestå av minst sju ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Styrelsen väljs för en tid av två år. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande, kassör, studieorganisatör och facklig ledare särskilt.

Antalet ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året nyväljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Inom styrelsen kan verkställande utskott utses eller om årsmötet så beslutar kan verkställande utskottet väljas separat.

Moment 4

Vid förfall för ordinarie ledamot inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de blivit valda.

§ 7 Allmän omröstning

Moment 1

Styrelsen för arbetarekommunen kan i viss fråga låta företa allmän omröstning bland partimedlemmarna i arbetarekommunen. Sådan omröstning ska vara rådgivande.

Moment 2

Slutligt beslut i ärende som varit föremål för allmän omröstning fattas av medlemsmöte respektive representantskapsmöte.

Moment 3

Regler för omröstningens genomförande fastställs av arbetarekommunens styrelse.

§ 8 Revision

Moment 1

Tre revisorer och tre suppleanter väljs årligen av årsmötet. Suppleanterna inkallas vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de blivit valda.

§ 6 Arbetarekommunens styrelse

Moment 1

Arbetarekommunens styrelse handhar ledningen av verksamheten i överensstämmelse med dessa stadgar och av *partikongressen, distriktskongressen* och arbetarekommunen fattade beslut. Styrelsens uppgift är härvid att agitera för partiet och dess politik, att utarbeta kommunalpolitiska program, att ansvara för arbetarekommunens ekonomi och medlemsadministration samt att stödja de socialdemokratiska föreningarnas och klubbarnas verksamhet. Styrelsen är, då arbetarekommunmöte inte är samlat, arbetarekommunens högsta beslutande organ.

Styrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på arbetarekommunens expedition, såvida man inte överlåtit detta på partidistriktets styrelse.

Moment 2

Arbetarekommunens styrelse ska bestå av minst sju ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Styrelsen väljs för en tid av två år. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande och kassör särskilt. *Studieorganisatör och facklig ledare skall utses i arbetarekommunen och skall ingå i styrelsen*

Antalet ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året väljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Momentet är oförändrat

§ 7 Allmän omröstning

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

§ 8 Revision

Moment 1

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Moment 2

Till arbetarekommunens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och styrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

§ 9 Allmänna val och kommunala frågor

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets ”Regler för kandidatnominering”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor”.

§ 10 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Arbetarekommun kan inte läggas ner utan distriktsstyrelsens godkännande. Om arbetarekommun läggs ner ska samtliga dess tillgångar tillfalla partidistriktet

Moment 2

Tilläggsstadgar för arbetarekommun kan antas vid arbetarekommuns årsmöte. Sådana stadgar får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Grundstadgar för socialdemokratiska föreningar och klubbar

§ 1 Ändamål

Föreningen/klubben har till ändamål
att sammanluta de personer inom föreningens/klubbens verksamhetsområde som delar de socialdemokratiska värderingarna,
att utveckla medlemskapets värde,
att i en öppen och aktiv dialog med väljarna utforma den socialdemokratiska politiken,
att på grundval av partiets program verka för socialdemokratins idéer och politik,
att genom utåtriktad opinionsbildning sprida kännedom om partiet och dess politik,
att verka för att ansluta fler medlemmar till det socialdemokratiska partiet.

Föreslagen lydelse

Moment 2

Momentet är oförändrat

§ 9 Allmänna val och kommunala frågor

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets "Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan", "Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag", "Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna" och "Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor".

§ 10 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress. *Arbetarekommun kan hos partistyrelsen ansöka om dispens från dessa stadgar.*

Kapitel 5 Grundstadgar för socialdemokratiska föreningar och klubbar

§ 1 Den socialdemokratiska föreningens uppgift

Den socialdemokratiska föreningen ansvarar för

- opinionsbildning för partiet, dess idéer och politik*
- utformning av den lokala socialdemokratiska politiken i dialog med väljarna*
- medlemsutveckling och medlemskontakter*
- utveckling av medlemskapets värde*

Nuvarande lydelse

§ 2 Organisation

Moment 1

Den socialdemokratiska föreningen/klubben är partiets grundorganisation. Dess verksamhetsområde fastställs i arbetarekommunens organisationsplan.

§ 3 Medlemskap och avgifter

Moment 1

Medlemskap i föreningen/klubben beviljas varje person som erkänner *de allmänna grundsatserna i socialdemokratins program och partistadgar*.

Nytt moment

Moment 2

Vid inträde i föreningen/klubben erläggs avgift för det år under vilket inträdet sker.

Moment 3

Genom att erlägga avgift är man medlem i partiet. *Man är medlem i den grundorganisation man väljer att tillhöra eller i den fria kvoten i den arbetarekommun och det partidistrikt där man bor*. Varje partimedlem erlägger avgift omfattande samtliga organisationsled endast en gång.

Föreningen/klubben kan ta ut en administrationskostnad av medlem som vill ta del av föreningens/klubbens verksamhet men som ej är partimedlem i föreningen/klubben.

Moment 4

Medlemsavgiften till föreningen/klubben för nästkommande år fastställs av förenings-/klubbmöte före november månads utgång.

Moment 5

Medlem, som trots skriftlig påminnelse resterar med avgift under längre tid än tolv månader, kan uteslutas ur föreningen/klubben. Vid återinträdet ska de avgifter erläggas som resterade vid uteslutningen.

Föreslagen lydelse

§ 2 Organisation

Moment 1

Momentet är oförändrat

§ 3 Medlemskap och avgifter

Moment 1

Medlemskap i föreningen/klubben beviljas varje person som erkänner partiets stadgar.

Moment 2

Man är medlem i den grundorganisation man väljer att tillhöra eller i den fria gruppen i den arbetarekommun och det partidistrikt där man bor. Medlem kan även överföra sitt partimedlemskap till en grundorganisation i en annan arbetarekommun.

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Genom att erlägga avgift är man medlem i partiet. Varje partimedlem erlägger avgift omfattande samtliga organisationsled endast en gång.

Avgiften utgörs av summan av förenings-/klubbavgift, avgift till arbetarekommunen, till partidistriktet och till partiet.

Medlem, som har sitt partimedlemskap i kvinnoklubb, broderskapsgrupp, studentklubb eller SSU-kommun/SSU-klubb, erlägger avgift till klubb/grupp/kommun, distrikt och förbund enligt respektive organisations stadgar och regler, samt erlägger avgift till den arbetarekommun där partimedlemskapet finns.

Uppböörden av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för föreningen/klubben utbetalas av partistyrelsen per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Föreningen/klubben kan ta ut en administrationskostnad av medlem som vill ta del av föreningens/klubbens verksamhet men som ej är partimedlem i föreningen/klubben.

Moment 5

Momentet är oförändrat

Moment 6

Medlem, som trots skriftlig påminnelse resterar med avgift under längre tid än sex månader, kan uteslutas ur föreningen/klubben. *Innan sådan uteslutning sker, ska den arbetarekommun som medlemmen tillhör underrättas skriftligen.*

Vid återinträdet ska de avgifter erläggas som resterade vid uteslutningen.

Nuvarande lydelse

Ny paragraf

§ 4 Möten

Moment 1

Föreningens/klubbens medlemsmöte är högsta beslutande organ.

Moment 2

Föreningens/klubbens årsmöte hålls före februari månads utgång.

Moment 3

Vid årsmötet ska, utom övriga ärenden, följande behandlas.

1. Styrelsens och revisorernas berättelser för föregående år
2. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
3. Val av styrelseledamöter och suppleanter
4. Val av revisorer och suppleanter
5. Val av en eller flera medlemsansvariga
6. Val av valberedning för nästkommande årsmöte
7. Riktlinjer för den kommande verksamheten

Moment 4

Vid beslut om styrelsens ansvarsfrihet har styrelsens ledamöter inte rösträtt.

Moment 5

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedeln. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upp-tar fler eller färre namn är ogiltig.

Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte mötet beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

§ 4 Medlems rättigheter och skyldigheter

Moment 1 Medlems rättigheter

- Medlemskap i det socialdemokratiska partiet ger medlemmen rätt till*
- att delta i föreningars och arbetarekommuners mötes- och studieverksamhet*
  - att rösta vid medlemsmöten, kongressval och allmänna omröstningar*
  - att kunna väljas till förtroendeuppdrag inom partiet och i politiska församlingar*
  - att få information om partiets ställningstaganden i politiska och organisatoriska frågor*
  - att ställa förslag vid möten i socialdemokratiska föreningar och arbetarekommuner*
  - att motionera till årsmöten och kongresser*
  - att delta i rådslag anordnade av partiet, partidistrikt eller arbetarekommun*

Moment 2 Medlems skyldigheter

Medlem av det socialdemokratiska partiet

- måste erkänna partiets grundläggande idéer som de uttrycks i partiprogram och stadgar*
- är skyldig att betala av partiet fastställd medlemsavgift*
- får inte uppträda osolidariskt mot partiet*
- får inte propagera i strid mot partiets grundläggande idéer*
- får inte skada partiet eller dess verksamhet.*

§ 5 Möten

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Moment 4

Momentet är oförändrat

Moment 5

Momentet är oförändrat

Nuvarande lydelse

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar, avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.

Moment 6

Förslag till kandidater för val på årsmötet sänds till valberedningen inom den tid som fastställs av föreningsmötet. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater.

§ 5 Föreningens/klubbens styrelse

Moment 1

Föreningens/klubbens styrelse handhar föreningens/klubbens verksamhet i överensstämmelse med dessa stadgar och av föreningen/klubben fattade beslut. Styrelsens uppgift är härvid att bilda opinion för partiet och dess politik, att utveckla medlemskapets värde, att befrämja ett aktivt och öppet partiarbete inom föreningen/klubben samt att svara för att medlemmarna ges möjligheter att påverka partiets hållning i aktuella politiska frågor och aktivt delta i utformningen av föreningens verksamhet. Styrelsen är, då medlemmötet inte är samlat, föreningens/ klubbens högsta beslutande organ.

Moment 2

Föreningens/klubbens styrelse ska bestå av minst fem ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande, kassör och studieorganisatör särskilt.

Antal ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året nyväljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Vid förfall för ordinarie ledamöter inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de har blivit valda.

§ 6 Revision

Moment 1

Minst två revisorer och två suppleanter väljs årligen av årsmötet. Suppleanterna inträder vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de har blivit valda.

Moment 2

Till föreningens/klubbens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och styrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

Moment 6

Momentet är oförändrat

§ 6 Föreningens/klubbens styrelse

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Föreningens/klubbens styrelse ska bestå av minst fem ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande *och* kassör särskilt. *Föreningen/klubben skall utse studieorganisatör som skall ingå i styrelsen.*

Antal ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året nyväljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Momentet är oförändrat

§ 7 revision

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 1

Momentet är oförändrat

§ 7 Allmänna val och behandling av kommunala frågor

Moment 1

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets ”Regler för kandidatnomineringar”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor”.

§ 8 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Tilläggsstadgar för socialdemokratisk förening/ klubb kan antas vid föreningens/klubbens årsmöte och ska för godkännande underställas arbetarekommunen. Sådana stadgar får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 2

Föreningen/klubben kan inte läggas ner utan arbetarekommunens godkännande. Om förening/klubb läggs ner ska samtliga dess tillgångar tillfalla arbetarekommunen.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Regler för kandidatnomineringar

Allmänna regler

1. Partimedlem som innehar europaparlaments-, riks- eller kommunalpolitiska förtroendeuppdrag ska genom uppdragen medverka i genomförandet av socialdemokratins program, fastställda av partikongress, distriktskongress eller arbetarekommunmöte.
2. Varje partimedlem och till partiet ansluten organisation har rätt att föreslå kandidater till *europaparlaments-, riks- och kommunalpolitiska* förtroendeuppdrag.
3. Partiets valsedlar ska upprättas så att jämn könsfördelning tillgodoses. En fortgående nyrekrytering av yngre krafter ska tillgodoses.
4. Partiets valsedlar fastställs på möte, konferens eller genom allmän omröstning.
5. För att främja ett enigt uppträdande vid allmänna val tillråds organisationer och partimedlemmar att motverka uppkomsten av så kallade spränglistor.

Föreslagen lydelse

§ 8 Allmänna val och behandling av kommunala frågor

Moment 1

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets ”Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan”, ”Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor”.

§ 9 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Momentet är oförändrat

Moment 2

Momentet är oförändrat

Moment 3

Momentet är oförändrat

Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan

Allmänna regler

1. Partimedlem som innehar europaparlaments-, riks- eller kommunalpolitiska förtroendeuppdrag eller *uppdrag inom Svenska kyrkan* ska genom uppdragen medverka i genomförandet av socialdemokratins program, fastställda av partikongress, distriktskongress eller arbetarekommunmöte.
2. Varje partimedlem och till partiet ansluten organisation har rätt att föreslå kandidater till *sådana* förtroendeuppdrag som avses i punkt 1.

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Nuvarande lydelse

6. Riks- och kommunalpolitiska uppdrag bör fördelas på så många medlemmar som möjligt.

Valberedning

1. För att förbereda fastställandet av valsedel till riksdagsval utser distriktets ordinarie kongress en valberedning året före det år riksdagsval äger rum.

2. För att förbereda fastställandet av valsedel till landstingsval beslutar distriktets ordinarie kongress året före det år landstingsval äger rum på vilket sätt valberedning ska utses.

3. För att förbereda fastställandet av valsedel till fullmäktigeval utser arbetarekommunens årsmöte en valberedning året före det år fullmäktigeval äger rum.

Ny punkt

Ny punkt

4. Inom valberedning kan arbetsutskott utses.

5. I partidistriktets valberedning bör minst en representant från partidistriktets fackliga utskott ingå.

6. I arbetarekommunens valberedning bör minst en representant från arbetarekommunens fackliga utskott ingå.

Kandidatnomineringar

1. Förslag på kandidater till riksdags- och landstingsval sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligen meddelas arbetarekommuner och socialdemokratiska föreningar och klubbar.

2. Partimedlemmar, anslutna *föreningar, klubbar, lokala fackliga* organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till riksdags-, landstings- och fullmäktigeval till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska ske genom annonsering och skriftligt meddelande till anslutna *föreningar, klubbar, lokala fackliga* organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

3. Arbetarekommunen sänder till distriktsstyrelsen uppgift på alla föreslagna kandidater till riksdags- och landstingsval. Arbetarekommunen kan i yttrande rangordna kandidaterna.

4. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedning rätt att föreslå kandidater. Sådan nominering får dock inte ske efter det att beslut fattats om allmän omröstning.

Föreslagen lydelse

Punkten oförändrad

Valberedning

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

4. För att förbereda fastställandet av valsedel till kyrkofullmäktigeval utser arbetarekommunens årsmöte en valberedning året före det år fullmäktigeval äger rum. Arbetarekommunen kan delegera uppgiften att utse valberedning för kyrkofullmäktige till socialdemokratisk förening.

5. För att förbereda val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet utses i samråd med partistyrelsen en valberedning för varje stift bestående av representanter för de partidistrikt som helt eller till del ingår i stiftet.

Punkten oförändrad. Endast ny numrering

Punkten oförändrad. Endast ny numrering

Punkten oförändrad. Endast ny numrering

Kandidatnomineringar

Punkten oförändrad

2. Partimedlemmar, *till partiet* anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till riksdags-, landstings- och fullmäktigeval till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska ske genom annonsering och skriftligt meddelande till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens

1. Valberedning gör upp förslag till valsedel för riksdagsval. Förslaget föreläggs distriktsstyrelsen för yttrande.

Före den 15 april valåret ska valberedningens förslag och distriktsstyrelsens yttrande behandlas på distriktets valkonferens. Detta kan vara distriktets ordinarie kongress, om det i kallelsen angetts att denna kongress ska vara valkonferens. Om särskild valkonferens ordnas gäller i tillämpliga delar vad som stadgas för distriktets ordinarie kongress.

2. Valberedning gör upp förslag till valsedel för landstingsval. Förslaget föreläggs distriktsstyrelsen för yttrande. Därefter behandlas valberedningens förslag och distriktsstyrelsens yttrande på möte eller valkonferens i varje landstingsvalkrets. Distriktsstyrelsen ordnar dessa möten eller valkonferenser före den 15 april valåret. Grunderna för representationsrätt vid sådan valkonferens fastställs av distriktets ordinarie kongress.

Om partidistriktets ordinarie kongress så beslutar – senast året före det år landstingsval äger rum – övertar distriktets valkonferens behandlingen av distriktsstyrelsens yttrande och valberedningens förslag till valsedlar inom samtliga landstingsvalkretsar.

3. Valberedning gör upp förslag till valsedel för fullmäktigeval. Förslaget föreläggs arbetarekommunens styrelse för yttrande. Därefter behandlas valberedningens förslag och yttrandet från arbetarekommunens styrelse på arbetarekommunens möte före mars månads utgång valåret.

4. Vid fastställande av valsedel på möte eller valkonferens ska omröstning ske plats för plats.

För placering på valsedel fordras att kandidat fått minst en röst över hälften av samtliga godkända röster. Uppnås inte sådan majoritet företas omval mellan de båda som erhållit högsta röstetalen. Vid lika röstetal avgör lotten.

Om någon så begär ska omröstning ske med slutna sedlar, såvida inte partidistrikt eller arbetarekommun i sina tilläggsstadgar infört andra regler för sluten omröstning.

Provval

1. *Under nomineringsprocessen kan rådgivande provval genomföras.*

2. *Regler för rådgivande provval fastställs av distriktsstyrelsen i fråga om valsedlar för riksdagsval och landstingsval och av arbetarekommunens styrelse i fråga om valsedlar för fullmäktigeval.*

Föreslagen lydelse

Provval

1. *Under nomineringsprocessen kan rådgivande provval genomföras.*

2. *Regler för rådgivande provval fastställs av distriktsstyrelsen i fråga om valsedlar för riksdagsval och landstingsval och av arbetarekommunens styrelse i fråga om valsedlar för fullmäktigeval.*

Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Stycket är flyttat

Allmän omröstning

1. Om minst 1/3 av de närvarande röstberättigade på möte eller valkonferens kräver allmän omröstning bland partimedlemmarna ska sådan omröstning äga rum. Krav om allmän omröstning behandlas sedan valsedel gjorts upp enligt punkt 4, "Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens". Bestämmelser för allmän omröstning, utöver här angivna, fastställs samtidigt.
2. Vid allmän omröstning används som valsedel den valsedel som gjorts upp enligt punkt 4, "Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens". På valsedel anges regler för omröstningen. I vallokal ska förteckning finnas över samtliga kandidater som nominerats inom föreskriven tid.
3. Röstande som önskar ändra placeringen av kandidaterna på valsedel kan göra detta genom numrering. Valbara är alla medlemmar som inom föreskriven tid nominerats.
4. Giltig är endast valsedel som upptar det antal namn valsedel i slutligt skick ska uppta. Valsedel som efter strykningar upptar fler eller färre namn är ogiltig.
5. Valsedel som ger anledning till tvekan om den röstandes önskan kasseras.
6. Efter allmän omröstning placeras kandidaterna på partiets valsedel enligt följande regler. Första platsen besätts av den kandidat som erhållit flest godkända röster på denna plats. Andra platsen besätts av den kandidat som sammanlagt erhållit flest godkända röster på första och andra platserna. Tredje platsen besätts av den kandidat som sammanlagt erhållit flest godkända röster på första, andra och tredje platserna. Därpå följande platser tillsetts med samma beräkningsmetod som ovan. Vid lika röstetal avgör lotten.

Ny rubrik

*Ny rubrik
Stycket flyttat*

6. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligt meddelas till arbetarekommuner, *socialdemokratiska föreningar och klubbar*, anslutna lokala fackliga organisationer samt till arbetarekommunernas fackliga utskott. Partimedlemmar, anslutna *föreningar och klubbar*, anslutna lokala fackliga organisationer samt arbetarekommunernas fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Arbetarekommuns styrelse ska sända in uppgift på alla föreslagna kandidater till distriktsstyrelsen. Arbetarekommunerna kan i yttrandet rangordna kandidaterna.

Föreslagen lydelse

Fastställande av valsegel genom allmän omröstning

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag

Landstingsuppdrag

1. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av partidistriktets årskongress. I valberedningen bör även ingå representanter från partidistriktets och landstingsgruppens styrelser samt partidistriktets fackliga utskott.

2. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligt meddelas till arbetarekommuner, anslutna organisationer samt till arbetarekommunernas fackliga utskott.

Partimedlemmar, anslutna organisationer samt arbetarekommunernas fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid.

Arbetarekommuns styrelse ska sända in uppgift på alla föreslagna kandidater till distriktsstyrelsen.

Arbetarekommunerna kan i yttrandet rangordna kandidaterna.

Nuvarande lydelse

Stycket flyttat

Stycket flyttat

Ny rubrik

Stycket flyttat

6. Partimedlemmar, anslutna *föreningar och klubbar*, *lokala* fackliga organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna *föreningar och klubbar*, *anslutna lokala fackliga* organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

Stycket flyttat

Stycket flyttat

Ny rubrik

Stycket flyttat (från normalstadgarna för kyrkofullmäktige grupper)

Motsvarar följande stycke

Förslag på kandidater sänds till arbetarekommunens/föreningens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna *föreningar, klubbar och anslutna lokala fackliga* organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

Föreslagen lydelse

3. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Partidistriktets styrelse behandlar förslaget. Därefter behandlar och fastställer landstingsgruppen samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till landstingets beredande organ. Om partidistriktets årskongress så beslutar behandlas valberedningens förslag av valkonferens innan det överlämnas till landstingsgruppen.

4. Förslag på kandidater till fyllnadsval till styrelser och nämnder inom landstinget förbereds av landstingsgruppens styrelse och partidistriktets verkställande utskott, om partidistriktets ordinarie kongress inte har beslutat annorlunda.

Primärkommunala uppdrag

1. Förslag på kandidater till val som förrättas av fullmäktige samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av arbetarekommunens årsmöte. I valberedningen bör även ingå representanter för arbetarekommunens och fullmäktigegruppens styrelser samt arbetarekommunens fackliga utskott.

2. Partimedlemmar, anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

3. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater till val som förrättats av fullmäktige samma år som allmänna val har ägt rum.

Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Förslaget föreläggs arbetarekommunens styrelse för yttrande. Därefter behandlas förslagen på arbetarekommunens möte. Fullmäktigegruppen fastställer samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till kommunens beredande organ. Valberedningens förslag samt yttranden från arbetarekommunens styrelse ska senast 14 dagar före arbetarekommunens möte sändas till anslutna organisationer.

4. Förslag på kandidater till fyllnadsval, som förrättas av fullmäktige, förbereds av arbetarekommunens verkställande utskott och fullmäktigegruppens styrelse, om inte arbetarekommunens årsmöte har beslutat annorlunda.

Uppdrag inom Svenska kyrkan

1. Förslag på kandidater till val, som förrättas av kyrkofullmäktige samma år som val ägt rum, förbereds av en valberedning som utses av arbetarekommunens/föreningens årsmöte. I valberedningen bör även ingå representanter för arbetarekommunens/föreningens och kyrkofullmäktigegruppens styrelser samt arbetarekommunens fackliga utskott.

2. Förslag på kandidater sänds till arbetarekommunens/föreningens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

Nuvarande lydelse

Stycket flyttat (från normalstadgarna för kyrkofullmäktige grupper)

Stycket flyttat (från normalstadgarna för kyrkofullmäktige grupper)

Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna

Det är angeläget att partiets förtroendevalda och övriga partimedlemmar upprätthåller en fast och obruten kontakt. Därutöver måste förutsättningar skapas för goda kontakter mellan de förtroendevalda och den väljarkår de representerar. De förtroendevalda är visserligen utsedda att under fri och förbehållslös prövning fatta beslut om de åtgärder som är väsentliga för medborgarna, men de är också ombud för väljarna och partiet och ska därför delta i möten och andra partisammanskomster för att ta del av medlemmarnas och väljarnas synpunkter och förslag samt lämna information om partiets politik.

Partiets medlemmar måste alltid vara medvetna om att politikens alla detaljer inte kan bestämmas på möten. Huvudlinjerna i partiets politik utformas i partiprogrammet, i distriktens länspolitiska program och i arbetarekommunernas kommunalpolitiska handlingsprogram.

Dessa program och partiorganisationernas beslut i övergripande och principiellt viktiga frågor utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. Medlemmar och organisationer bör vid bedömning av de förtroendevaldas sätt att handha uppdragen ta hänsyn till de olika skäl som legat till grund för deras ställningstaganden.

Ny rubrik

Nytt stycke

Föreslagen lydelse

3. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Förslaget föreläggs arbetarekommunens/föreningens och kyrkofullmäktigegruppens styrelser för yttrande. Därefter behandlar arbetarekommunens/föreningens möte förslag och yttrande innan kyrkofullmäktigegruppen fastställer samtliga valärenden.

4. Förslag på kandidater till fyllnadsval och andra val, som förrättas av kyrkofullmäktige under treårsperioden, förbereds av kyrkofullmäktigegruppens styrelse och arbetarekommunens verkställande utskott, föreningens styrelse om inte arbetarekommunens/föreningens årsmöte har beslutat annorlunda.

Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna

Stycket oförändrat

Stycket oförändrat

Stycket oförändrat

Förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter

Rättigheter

En medlem som uppbär offentligt förtroendeuppdrag på partiets mandat har förutom de rättigheter som tillkommer honom/henne som medlem

- rätt att delta i studieverksamhet som anordnas för offentligt förtroendevalda*
- rätt att i enlighet med partiets principer och politiska program förbehållslöst bilda sig en egen uppfattning om och fatta beslut inom det område som förtroendeuppdraget omfattar.*

Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor

Regler för behandling av landstingskommunala frågor

1. Ledamöter av landstinget, vilka tillhör Sveriges socialdemokratiska arbetareparti, ska bilda en landstingsgrupp.
2. Ledamöter och suppleanter i styrelse eller nämnd inom landstinget ska bilda en partigrupp.
3. Stadgar för landstingsgruppen fastställs av partidistriktets ordinarie kongress. Före fastställandet ska landstingsgruppens och partidistriktets styrelser yttra sig över stadgeförslag.
4. Partidistriktets kongress fastställer inför de allmänna valen partiets program för landstingspolitiken. Programmet utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. På partidistriktets kongress ska också behandlas sådana landstingsfrågor som har stor principiell eller ekonomisk betydelse. Partidistriktets styrelse bör fortlöpande behandla landstingspolitiken. Därutöver bör olika landstingsfrågor behandlas på partiorganisationens möten. Landstingsgruppen ska lämna rapport om sin verksamhet under föregående år till partidistriktets ordinarie kongress. Rapporten införs i distriktets årsberättelse.
5. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av partidistriktets årskongress. I valberedningen bör även ingå representanter från partidistriktets och landstingsgruppens styrelser samt partidistriktets fackliga utskott.

Föreslagen lydelse

Skyldigheter

En medlem som uppbär offentligt förtroendeuppdrag på partiets mandat har förutom de skyldigheter som tillkommer honom/henne som medlem

- skyldighet att låta sina beslut vägledas av partiets idéer och fattade principbeslut*
- skyldighet att upprätthålla en fast och obruten kontakt med partiorganisationen, till exempel genom att regelbundet delta i mötesverksamheten*
- skyldighet att fortlöpande informera partiorganisationerna om utvecklingen inom det område som förtroendeuppdraget omfattar*
- skyldighet att erlägga de så kallade kansliavgifter som har beslutats av partiet*
- skyldighet att uppträda på ett sätt som är förenligt med socialdemokratins värdegrund.*

Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor

Regler för behandling av landstingskommunala frågor

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten flyttad

Nuvarande lydelse

6. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligt meddelas till arbetarekommuner, socialdemokratiska föreningar och klubbar, anslutna lokala fackliga organisationer samt till arbetarekommunernas fackliga utskott.

Partimedlemmar, anslutna föreningar och klubbar, anslutna lokala fackliga organisationer samt arbetarekommunernas fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid.

Arbetarekommuns styrelse ska sända in uppgift på alla föreslagna kandidater till distriktsstyrelsen.

Arbetarekommunerna kan i yttrandet rangordna kandidaterna.

7. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Partidistriktets styrelse behandlar förslaget. Därefter behandlar och fastställer landstingsgruppen samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till landstingets beredande organ. Om partidistriktets årskongress så beslutar behandlas valberedningens förslag av valkonferens innan det överlämnas till landstingsgruppen.

8. Förslag på kandidater till fyllnadsval till styrelser och nämnder inom landstinget förbereds av landstingsgruppens styrelse och partidistriktets verkställande utskott, om partidistriktets ordinarie kongress inte har beslutat annorlunda.

9. När sammanräkningen är klar efter allmänt val av landstingsledamöter ska partidistriktets styrelse kalla valda landstingsledamöter och distriktsstyrelsen till gruppmöte.

10. Partistyrelsen fastställer normalstadgar för socialdemokratiska landstingsgrupper.

Regler för behandling av primärkommunala frågor

1. Ledamöter och suppleanter av fullmäktige, vilka tillhör Sveriges socialdemokratiska arbetareparti, ska bilda en fullmäktigegrupp.

2. Ledamöter och suppleanter i kommunal nämnd eller styrelse ska bilda en partigrupp.

3. Stadgar för fullmäktigegruppen fastställs av arbetarekommunens årsmöte. Före fastställandet ska fullmäktigegruppens och arbetarekommunens styrelse yttra sig över stadgeförslag.

Föreslagen lydelse

Punkten flyttad

Punkten flyttad

Punkten flyttad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Regler för behandling av primärkommunala frågor

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

4. Arbetarekommunen fastställer inför de allmänna valen partiets kommunalpolitiska handlingsprogram och lokala aktionsprogram. Programmen utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. Kommunala frågor som har stor principiell eller ekonomisk betydelse ska behandlas på arbetarekommuns möte.

Kommunala frågor av stor betydelse för området ska behandlas av de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna. Fullmäktigegruppen ska lämna rapport om sin verksamhet under föregående år till arbetarekommunens årsmöte. Rapporten införs i arbetarekommunens verksamhetsberättelse.

5. Förslag på kandidater till val som förrättas av fullmäktige samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av arbetarekommuns årsmöte. I valberedningen bör även ingå representanter för arbetarekommunens och fullmäktigegruppens styrelser samt arbetarekommunens fackliga utskott.

6. Partimedlemmar, anslutna föreningar och klubbar, lokala fackliga organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna föreningar och klubbar, anslutna lokala fackliga organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

7. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater till val som förrättats av fullmäktige samma år som allmänna val har ägt rum.

Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Förslaget föreläggs arbetarekommunens styrelse för yttrande. Därefter behandlas förslagen på arbetarekommunens möte. Fullmäktigegruppen fastställer samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till kommunens beredande organ. Valberedningens förslag samt yttranden från arbetarekommunens styrelse ska senast 14 dagar före arbetarekommunens möte sändas till anslutna organisationer.

8. Förslag på kandidater till fyllnadsval, som förrättas av fullmäktige, förbereds av arbetarekommunens verkställande utskott och fullmäktigegruppens styrelse, om inte arbetarekommunens årsmöte har beslutat annorlunda.

9. När efter allmänt val sammanräkningen är klar av ledamöter till fullmäktige ska arbetarekommunens styrelse kalla valda fullmäktigeledamöter och suppleanter samt arbetarekommunens styrelse till gruppmöte.

10. Minst en gång årligen ska arbetarekommunens styrelse, fullmäktigegruppens styrelse och gruppordförandena i kommunens styrelser och nämnder ha överläggningar om den kommunala verksamheten. Arbetarekommunens styrelse kallar till denna överläggning.

11. Partigruppen i lokala organ ska årligen lämna rapport om sin verksamhet till de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna inom sitt område.

12. Partistyrelsen fastställer normalstadgar för socialdemokratiska fullmäktigegrupper.

Föreslagen lydelse

Punkten oförändrad

Punkten flyttad

Punkten flyttad

Punkten flyttad

Punkten flyttad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Punkten oförändrad

Översyn av partiets organisation – slutrapport

Inledning

Partikongressen år 2001 beslöt att ”uppdra åt partistyrelsen att inleda en översyn av partiets verksamhet och organisation att föreläggas nästkommande ordinarie kongress.”

Partistyrelsen beslöt den 28 oktober 2002 att anta direktiv för arbetet med översynen av partiets organisation. Genom beslut samma dag tillsatte partistyrelsen en projektgrupp för arbetet. Gruppen fick följande sammansättning Lars Stjernkvist, partisekreterare, ordförande, Frank Andersson, Göteborg, Tomas Eneroth, Kronoberg, Ulla Lindqvist, andre vice ordförande i LO, Stockholms arbetarekommun, Ulrica Messing, Gävleborg, Ola Nilsson, partiexpeditionen, Peter Olofsson, Västerbotten, Nils Vikmång, Östergötland, Christina Zedell, Stockholms län, och Britt Öhman, Örebro län. Biträdande partisekreterare Håkan Juholt ersatte Lars Stjernkvist som gruppens ordförande den 10 september 2004. Till sekreterare i gruppen utsågs Lars-Ola Dahlquist, partiexpeditionen. I arbetets inledningsskede har även Inger Mäler, partiexpeditionen, medverkat.

Direktiven föreskriver att projektgruppens arbete skall inledas ”med analyser av flera för partiet och dess verksamhet viktiga områden”. Projektgruppen avlämnade sin analysrapport till partistyrelsen den 25 oktober 2004. Rapporten sammanfattades till ett rådslagsmaterial, som tillställdes partiorganisationerna. 81 olika rådslagssynpunkter inkom från partiorganisationer och enskilda medlemmar, däribland synpunkter från 15 partidistrikt och 30 arbetarekommuner.

Projektgruppen avlämnar härmed sin slutrapport. Rapporten innehåller förslag vilka, om de genomförs, kommer att behöva leda till relativt omfattande stadgeändringar. Projektgruppen har emellertid inte utformat något förslag till nya stadgar, utan enbart beskrivit de materiella förändringar som gruppen anser vara nödvändiga. Projektgruppen förutsätter att den stadgekommitté, som har tillsatts av partistyrelsen, utformar stadgar med utgångspunkt i partistyrelsens ställningstagande till projektgruppens rapport.

Under arbetet med den föreliggande rapporten har Ulrica Messing varit förhindrad att delta i gruppens arbete.

Stockholm den 19 april 2005

Håkan Juholt   *Frank Andersson*

Tomas Eneroth   *Ulla Lindqvist*

Ola Nilsson   *Peter Olofsson*

Nils Vikmång   *Christina Zedell*

Britt Öhman

/Lars-Ola Dahlquist

Den socialdemokratiska folkrörelsen

Medlemsutveckling

Projektgruppen har i sin analysrapport redovisat bland annat. medlemutvecklingen i partiet de senaste trettio åren. Under denna tid har partiet utvecklats från ett folkrörelseparti, med bred förankring och en mycket stor medlemskår – som mest nära 1,3 miljoner medlemmar – till ett visserligen stort parti med folkrörelseambitioner, men som i likhet med de övriga partierna har förlorat en stor del av medlemskåren. Den stora förlusten i medlemmar räknat åstadkoms förstås av kollektivanslutningens avveckling. Även efter kollektivanslutningens avveckling har dock medlemsantalet minskat, totalt sett med 48 procent de senaste femton åren. Vid utgången av 2004 hade partiet drygt 136 000 medlemmar.

Större delen av denna minskning skedde under åren i mitten av 1990-talet, då partiet på sju år förlorade 40 procent av medlemmarna. Sedan dess har utvecklingen planat ut: medlemsvärningen har stabiliserats normala år och kunde under valåret 2002 nå en topp, då mer än 15 000 medlemmar värvades.

Det största problemet för närvarande är den höga andelen medlemmar som årligen lämnar partiet. Genomsnittligt har andelen utträden de senaste femton åren varit 12,2 procent, medan andelen har sjunkit något de senaste åren. De senaste fem åren har utträdesandelen således varit 8,9 procent i genomsnitt. Dessa siffror är bruttosiffror; i dem finns alla anledningar till utträden med, således även dödsfall, flyttning till annan arbetarekommun et cetera. Projektgruppen har emellertid observerat att partiet har en stor andel korta medlemskap: medlemmar som går med i partiet och lämnar det efter mycket kort tid, ibland utan att ens ha betalt – eller fått möjlighet att betala – sin medlemsavgift. Ett av problemen torde vara att det saknas gemensamma rutiner för mottagande av medlemmarna.

Medlemsutvecklingen har varit likartad i de flesta arbetarekommuner och partidistrikt; endast fem arbetarekommuner har ökat sitt medlemsantal sedan 1994. Graden av medlemsminskning har dock varierat relativt kraftigt; drygt tjugo arbetarekommuner har kvar mer än 80 procent av medlemsantalet år 1994, medan ungefär lika många har tappat två tredjedelar av medlemmarna sedan dess. Olikheterna är också stora i fråga om organisationsgrad; alltså antalet medlemmar relaterat till antalet röstande i senaste riksdagsvalet. Tjugo arbetarekommuner har en organisationsgrad på mer än 14 procent, medan lika många har en organisationsgrad som understiger fyra procent, således en skillnad på tio procentenheter eller mer.

Partiet har sedan några år ett gemensamt system för medlemsregistrering. Detta tillhandahåller relativt avancerade möjligheter för partiorganisationerna i fråga om registerhantering, utskick, registrering av olika förtroendeuppdrag et cetera. Vidare finns möjligheter till uppföljning av medlemmar; inträden, utträden, anledningar till utträden, betalningsgrad, flyttningar osv. Svagheten med medlemsystemet är att det inte används av alla; ett fyrtiotal arbetarekommuner använder inte systemet och ytterligare drygt lika många gör enbart sporadiska uppdateringar av uppgifterna i det.

Medlemsutvecklingen i framtiden

Redan i sin analysrapport pekade projektgruppen på vikten av en helhetssyn på området medlemsutveckling. Det handlar om att se medlemsvärningen i den helhet där den hör hemma – länkad till ett bra mottagande av medlem-

mar, till en professionellt skött uppbörd av medlemsavgifterna, till ett fungerande medlemsregister som verkligen används av arbetarekommuner och partidistrikt, till uppföljning av flyttningar osv. Lika viktigt är att se utträdenas roll i medlemsutvecklingen; att få ned utträdesfrekvensen påverkar möjligheterna till en positiv medlemsutveckling i avgörande grad. Om partiet som helhet hade haft halva utträdesfrekvensen de senaste fem åren skulle medlemantalet ha ökat med 7 000 medlemmar i stället för att minska med 19 000.

Vidare behöver partiet formulera en strategi för området medlemsutveckling. Dess främsta kännetecken bör vara långsiktighet och att partiets olika delar samverkar till att göra rätt saker i rätt ordning. Ett led i detta är enligt projektgruppen att fördela ansvaret inom områden medlemsutveckling rationellt på partiets olika organisationsled, vilket kommenteras i avsnittet om partiets verksamhetsidé.

En av utgångspunkterna för strategin för medlemsutveckling är att medlemvärvningen inriktas på de grupper som i dag är underrepresenterade i partiet i relation till väljarna. Dessa är främst unga, kvinnor, invandrare och hyresgäster. Övergången från SSU till partiet måste underlättas; varje år lämnar ett stort antal ungdomar SSU, utan att söka medlemskap i partiet. Vidare måste samarbetet med de LO-förbund som har en stor andel kvinnor som medlemmar förbättras; där finns en stor potential för medlemvärvning.

Den snabba genomströmningen av medlemmar måste motverkas. Partiet måste bli öppnare för att ta emot och välkomna nya medlemmar. En metod måste utvecklas för att slussa in nya medlemmar i partiet, så att de kan delta i verksamheten i den grad de själva väljer. I detta sammanhang måste fenomenet med att personer anmäler sig för medlemskap, men sedan avstår från att betala avgift, analyseras ytterligare.

I sin analys har projektgruppen funnit klara samband mellan en positiv medlemsutveckling och utåtriktat arbete. Under valåren är medlemvärvningen betydligt bättre än under mellanvalsperioderna. Vidare finns det tydliga samband mellan framgång i val och hög organisationsgrad. Mot den bakgrunden bör allt göras för att underlätta partiets utåtriktade arbete. Till en del handlar det förstas om insatser för att påverka den stundom negativa bild som tecknas av partiet i media, men viktigare är att förbättra det lokala utåtriktade arbetet; att träffa väljarna i deras vardag, att visa en öppenhet för deras synpunkter och kunna sprida kunskap om partiet och vad det står för. Partiet bör därför underlätta spridning av goda idéer och underlätta s.k. benchmarking mellan olika delar av partiet. Här har projektgruppen i sin analysrapport pekat på organisationsgraden som ett effektivt sätt att göra rättvisa jämförelser mellan arbetarekommuner och partidistrikt med olika strukturella och politiska förutsättningar. Därför bör organisationsgraden i partidistrikt och arbetarekommuner följas upp kontinuerligt och resultaten spridas till partioorganisationerna.

En av de sannolikt viktigaste åtgärderna för en framgångsrik medlemutveckling är att förbättra medlemsregistren. Projektgruppen föreslår att det gemensamma medlemssystemet blir obligatoriskt för alla partiets delar, det vill säga att alla som är medlemmar i partiet samlas i ett enda system. Projektgruppen menar vidare att det från administrativ synpunkt är att föredra om hanteringen av systemet sker på en enda plats i landet, varför partistyrelsen bör få ansvaret för registerhållningen, medan övriga organisationsled ges tillgång till de uppgifter som systemet innehåller. Detta förslag utvecklas närmare under avsnittet om ekonomi och administration.

- Projektgruppen föreslår sammanfattningsvis
- att en strategi för området medlemsutveckling, omfattande hela partiet formuleras
- att medlemsvärvningen under den kommande kongressperioden inriktas främst på de grupper som i dag är underrepresenterade i medlemskåren
- att en analys görs av de kortlivade medlemskapen i partiet
- att organisationsgraden i partidistrikt och arbetarekommuner följs upp fort-löpande
- att alla medlemmar i partiet samlas i ett gemensamt medlemsregister

Medlemskap och medlemsavgifter

Dagens medlemskap i partiet

Dagens medlemskap i partiet präglas av att partiet är byggt underifrån: medlemskapet är knutet till den grundorganisation – förening eller klubb – man är medlem i. Föreningarna och klubbarna har olika karaktär. Förutom olika former av socialdemokratiska föreningar finns oftast även sidoorganisationernas organisationer med som medlemmar i arbetarekommunerna; broderskapsgrupper, kvinnoklubbar, studentklubbar och SSUkommuner. När dessa har anslutits till arbetarekommunen, skall de i deras egenskap av socialdemokratiska grundorganisationer betraktas som normala s-föreningar, något som inte alltid tillämpas i alla arbetarekommuner. I sin analysrapport har vidare projektgruppen pekat på att det brister i överensstämmelse mellan partiets stadgar och de olika sidoorganisationernas för hur medlemskapet i partiet betraktas.

Förutom enskilt anslutna medlemmar finns även en möjlighet för lokala fackliga organisationer att vara anslutna till partiet, s. k. organisationsanslutning, dock utan att organisationernas individuella medlemmar blir medlemmar i partiet.

Som enskilt ansluten medlem skall man enligt dagens stadgar ha sitt partimedlemskap i den arbetarekommun där man är bosatt. Från denna regel har Göteborgs partidistrikt dispens genom de särskilda stadgar som partistyrelsen har antagit för detta partidistrikt. Regeln om bostadsband i fråga om partimedlemskapet är i och för sig logisk: om man skall vara valbar till politiska uppdrag i sin hemkommun, måste man självfallet vara medlem i partiet där. Emellertid skapar den problem för de orter som har stora arbetsplatser (till exempel Volvo i Göteborg) eller gemensamma yrkesklubbar (till exempel Handelsossen i Stockholm) och stor inpendling från kranskommunerna. I sådana lägen kan det förekomma att medlemmar bara vill vara aktiva i den socialdemokratiska föreningen på arbetsplatsen och inte alls i sin hemkommun. Dagens stadgar upplevs i sådana fall som alltför begränsande, vilket har kommit att medföra att de heller inte tillämpas konsekvent.

Till den beskrivna situationen hör att ett relativt stort antal arbetarekommuner – omkring 40 st. – i dag står utanför det gemensamma medlemsregistret, vilket också gör att det är omöjligt att kontrollera om en medlem är med i fler än en arbetarekommun eller partidistrikt.

Vägen in i partiet

I dag kan man anmäla sitt inträde på flera olika sätt. Man kan anmäla sitt medlemskap personligen till sin socialdemokratiska förening; i praktiken till någon

i dess styrelse. I bästa fall tar styrelseledamoten reda på alla relevanta uppgifter och informerar om att personuppgifterna kommer att databehandlas.

Vidare kan man värvas mer aktivt av partiet och erbjudas att fylla en ansökan som ofta, men inte alltid, innehåller ett medgivande att partiet får behandla personuppgifterna maskinellt. I de båda nämnda fallen hanteras uppgifterna lokalt av den egna föreningen eller av arbetarekommunen.

Allt oftare införs värvningstalonger i broschyrer och i tidningsannonser, där man kan anmäla sitt medlemskap i partiet. Vidare kan man anmäla medlemskap via partiets hemsida. I dessa fall anges förstås att personuppgifterna kommer att föras i partiets register. När man anmäler sig på dessa sätt sänder partiexpeditionen ut ett första välkomstbrev till medlemmen, varefter information lämnas till respektive arbetarekommun om att han eller hon har sökt medlemskap.

Vägen in i partiet kan således gå via lokala eller centrala instanser. Emellertid saknas entydiga regler för vilken information som den nye medlemmen skall få, vem som skall ansvara för att den sänds ut, vem som har ansvar för att mer handgripligt välkomna medlemmen i partiet (till exempel genom att ringa upp vederbörande), vem som gör vad när en medlem flyttar från sin arbetarekommun och så vidare. Avsaknaden av sådana rutiner gör sannolikt att en ganska stor andel av dem som anmäler sitt inträde i partiet aldrig kommer med i detta i praktiken.

Organisationsanslutning

Genom ett beslut av partikongressen 1987 gavs fackliga organisationer – klubbar, sektioner eller avdelningar – möjlighet att ansluta sig till partiet. Respektive organisations medlemmar berörs ej av medlemskapet – de måste för att bli partimedlemmar göra en enskild ansökan på vanligt sätt.

Organisationsanslutningens kärna kan sägas vara att de fackliga organisationerna genom att erlagga medlemsavgift till partiet markerar sin samhörighet med detta, samtidigt som anslutningen ger möjlighet att påverka partiet. Detta sker genom att organisationen får rätt till representation i arbetarekommunens representantskap, där sådant finns. Vidare tillerkänns man nominerings- och motionsrätt inom alla de arbetarekommuner där det finns till partiet enskilt anslutna medlemmar i respektive fackförening.

Medlemsavgifter betalas till de olika organisationsleden i partiet, således till arbetarekommun, partidistrikt och partiet. Avgiften beräknas med utgångspunkt i den anslutna fackliga organisationens medlemsantal.

Organisationsanslutning förekommer, enligt av partidistriktens inrapporterade uppgifter, år 2004 i följande partidistrikt.

Blekinge

Dalarna

Jämtland

Jönköpings läns

Skaraborg

Skåne

Stockholms arbetarekommun

Stockholms läns

Sörmland

Uppsala läns

Således existerar organisationsanslutning i omkring en tredjedel av partidistrikten. Alla partidistrikt redovisar inte medlemsantalet i de fackliga organisationer som är anslutna, varför det inte går att ange någon totalsiffra för detta. Det är heller inte så att de enskilt anslutna medlemmarna, som tillhör respektive fackförening redovisas: den fackliga tillhörigheten anges inte i partiet register annat än undantagsvis. Lokalt spelar emellertid organisationsanslutningen i flera fall en ganska stor roll för partiets ekonomi.

Medlemsavgifterna i dag

Partiets medlemsavgift konstrueras så att varje organisatorisk nivå, partiet, partidistriktet, arbetarekommunen och den socialdemokratiska föreningen beslutar var för sig om sin medlemsavgift. Den enskilde medlemmen debiteras sedan summan av dessa fyra avgifter.

Genom att medlemsavgifterna tas in lokalt – i många fall även där medlemskapen i övrigt administreras av arbetarekommunen eller partidistriktet inom ramen för det gemensamma medlemssystemet – har det varit svårt att kartlägga nivån på de avgifter, som den enskilde erlägger till partiet. Utifrån de avgifter som ändå är registrerade i medlemssystemet kan dock antas att en vanlig medlemsavgift är 150-250 kr per år. För medlemmar i sidoorganisationerna gäller att de avses erlägga både avgift till partiet och till den egna organisationen. Emellertid finns ett otal lokala konstruktioner för att kompensera detta krav. I extremfallet tillåts sidoorganisationen att ansluta sig till partiet med alla sina medlemmar utan att erlägga avgifter till partiet. Detta är särskilt vanligt i fråga om SSU-kommunerna.

Ett specialproblem är att en del fackliga organisationer vill stimulera sina medlemmar till att arbeta politiskt inom partiet, varför de åtar sig att subventionera avgiften för dem som ansluter sig enskilt till partiet. Ofta, men inte alltid, sker detta när det finns en särskild s-fackklubb, till vilken medlemmarna är anslutna, typ ”Byggsossen”.

Krav på ett framtida medlemskap

För ett framtida medlemskap i socialdemokratin finns ett antal grundkrav. Ett första är att det skall vara lätt att ansluta sig till partiet. Det förutsätter enkla och likadana inträdesrutiner och en klar arbetsfördelning mellan olika led i fråga om de åtgärder som skall vidtas i fråga om den nye medlemmen. Vidare bör medlemskapet vara överblickbart för den enskilde medlemmen i olika avseenden. Det gäller till exempel avgiftens nivå och vilka rättigheter och skyldigheter som medlemmen har. Därtill är det självklart att medlemskapet skall följa medlemmen även om denne flyttar till annan arbetarekommun eller annat partidistrikt. Medlemmen bör vidare själv kunna påverka var han eller hon vill vara aktiv i partiet.

Framtidens medlemskap måste även underlätta en positiv medlemsutveckling. Detta förutsätter rationell registrering och avgiftsuppbörd, liksom enkelhet i konstruktionen av avgiften. Vidare bör medlemskapet i framtiden möjliggöra kommunikation med alla medlemmar på olika nivåer, såväl från arbetarekommunernas som från partidistriktens och partiets sida.

En förutsättning för en rationell medlemshantering i framtiden är de stora olikheter i resurserna som finns i partiets olika led. Som exempel kan medlemsantalet anges. År 2003 hade 99 arbetarekommuner färre än 200 medlemmar, en majoritet av arbetarekommunerna hade färre än 300 medlemmar och endast 31 arbetarekommuner hade fler än 1000 medlemmar. Således

är en genomsnittlig arbetarekommun en relativt liten organisation med jämförelsevis begränsade resurser. Exempelvis är det bara omkring hälften av arbetarekommunerna som har tillgång till egen personal och i många av dessa fall är det fråga om deltidstjänster.

Medlemskapet i framtiden

Med utgångspunkt i de i det föregående anförda kraven föreslår projektgruppen att reglerna för medlemskap i de socialdemokratiska partiet ändras i flera avseenden. Viktiga inslag i förändringen är följande

- En strävan mot ett enda medlemskap i socialdemokratien
- Organisationsanslutningen bör tills vidare behållas som system, men få en annan ställning i stadgarna
- Ansvar för registerhantering och avgiftsuppbörd läggs på partistyrelsen
- Medlemmen avgör själv var han/hon vill vara medlem
- Partimedlemskapet ("huvudmedlemskapet") berättigar till deltagande i partiinterna val bara i en arbetarekommun och därmed i ett partidistrikt
- Avgiften beslutas av respektive organisationsled och sammanläggs till en avgift som medlemmen betalar
- Medlemsavgifterna erläggs av alla och rabatter på avgiften skall i huvudsak inte förekomma

Ett socialdemokratiskt medlemskap

Det avgörande ställningstagande vid inträdet i partiet är, som projektgruppen har visat, en anslutning till socialdemokratins idéer i stort. Det är således bara i andra hand viktigt vilken specifik betoning som socialdemokratien har; om det är en kvinnoklubb, en broderskapsgrupp, en facklig arbetsplatsklubb eller liknande. Det viktiga är bekännelsen till socialdemokratien.

Dagens komplicerade bild av medlemskapet, där vissa sidoorganisationers medlemmar obligatoriskt skall vara medlemmar och andra kan vara det, men även stå utanför och ändå vara socialdemokrater, gör medlemskapet svårt att överblicka för den enskilde.

Projektgruppen vill mot denna bakgrund se en utveckling där alla medlemmar ansluts till det socialdemokratiska partiet, oavsett vilken speciell profil de vill ha på sitt medlemskap. Ett sådant medlemskap kan formos genom att den enskilde vid inträdet anger om han/hon vill gå in i partiet via en arbetarekommun eller s-förening eller någon av sidoorganisationerna, till exempel en kvinnoklubb.

I fråga om ett inträde direkt i partiet – och således inte i en sidoorganisation – placeras medlemskapet i den arbetarekommun där medlemmen bor. Om medlemmen aktivt väljer att tillhöra en annan arbetarekommun och kanske även en s-förening i denna arbetarekommun, så skall detta vara möjligt. Huvudregeln blir alltså att medlemmen själv avgör var han eller hon vill ha sitt partimedlemskap (huvudmedlemskap). Genom detta aktiva val från medlemmen löses de problem som finns i framför allt Göteborg och Stockholm, men sannolikt även på andra håll.

När medlemmen gör ett sådant aktivt val i fråga om medlemskapet, medför det att partimedlemskapet flyttas. Detta innebär att rätten att delta i till exempel kongressval eller andra partiinterna val, också flyttas. En medlem

som exempelvis bor i Mölndal men har valt att ha sitt partimedlemskap i Göteborg (till exempel i en arbetsplatsförening) kan således bara vara kongressombudsgrundande och delta i kongressval i Göteborg. I sitt hemdistrikt – Bohusläns partidistrikt – kommer han eller hon inte att kunna delta i sådana val. Tanken är således att kombinera en frihet för medlemmen att välja var han vill ha sitt partimedlemskap, med att varje medlem bara skall ha en röst i olika val inom arbetarekommunen, partidistriktet och partiet.

Projektgruppen föreslår ingen ändring i reglerna om extra medlemskap. Man kan alltså också välja att vara med i ytterligare s-föreningar inom eller utom den arbetarekommun där man har sitt partimedlemskap. I det angivna exemplet kan således medlemmen ansöka om extra medlemskap i en s-förening i arbetarekommunen i Mölndal, till exempel för att kunna komma ifråga för politiska uppdrag på hemmaplan. För sådana medlemmar bör denna s-förening ges möjlighet att ta ut en särskild föreningsavgift. Däremot skall medlemmen inte debiteras avgift för övriga organisationsled (partidistrikt och parti).

Vidare anser projektgruppen att medlemskapet i partiet i princip bör berättiga till att besöka vilket socialdemokratiskt möte som helst, om man kan ge bevis på medlemskap, något som inte framgår av dagens regelsystem.

Det fria valet av var partimedlemskapet kan placeras föreslås även gälla för sidoorganisationerna. Det innebär att en medlem kan välja att ansluta sig till partiet enbart via till exempel kvinnoklubben eller broderskapsgruppen. Frågan uppstår då till vilka organisationsled som medlemmen skall betala avgift – såväl partiet som sidoorganisationerna har ju sina egna avgiftshierarkier. Projektgruppen föreslår att de som väljer att ha sitt partimedlemskap i en av sidoorganisationerna betalar föreningsavgift enligt sidoorganisationens regler, arbetarekommunavgift enligt partiets, distrikts- och förbundsavgift enligt respektive sidoorganisations regler. Detta innebär således att sådana medlemmar inte erlägger avgift till partidistriktet och partiet. Den nu upplevda dubbla avgiften för sidoorganisationernas medlemmar försvinner med detta förslag. Den följande uppställningen skildrar hur olika medlemmars avgifter föreslås konstrueras.

	Partimedlem	Medlem, s-kvinnor	Medlem Broderskap	Medlem Studentförbund	Medlem SSU
Central avgift	Partiets	s-kvinnors	Broderskaps	SSU:s	SSU:s
Distriktsavgift	Partidistriktets	s-kvinnors	Broderskaps	SSU:s	SSU:s
Arbetare-kommunavgift	Arbetare-kommunens	Arbetare-kommunens	Arbetare-kommunens	Arbetare-kommunens	Arbetare-kommunens
Klubbavgift	Ev. s-förenings	Kvinnoklubbens	Broderskaps-gruppens	Student-förbundets	SSU-kommunens

Också medlemmar med sina partimedlemskap i en sidoorganisation kan förstås välja att även vara med i en annan s-förening. I så fall får de erlägga den avgift som respektive s-förening tar ut, precis som i dag. Förslaget om att göra s-föreningarna frivilliga kan komma att leda till att det kommer att finnas arbetarekommuner utan s-föreningar. I sådana fall får medlemmar som vill ha sitt extra medlemskap där betala den avgift som är beslutad för arbetarekommunen.

En konstruktion av medlemskapet i enlighet med det föregående får en del konsekvenser. Stadgarna för såväl parti som för sidoorganisationer måste

ändras. Projektgruppen bedömer dock att redan dagens regler kräver att stadgarna för såväl parti som flera av sidoorganisationerna behöver ändras för att inbördes harmoniera. Emellertid kan en del specialregler behöva övervägas. När SSU-kommuner ansluts till partiet kommer med dagens regler alla medlemmar, även mycket unga, att anslutas. Mot den bakgrunden kan en åldersgräns behöva prövas. Projektgruppen föreslår att en sådan införs och att den sätts till 15 år, alltså till samma ålder då man bland annat blir straffmyndig.

Projektgruppens förslag om medlemsavgifterna i framtiden kommer att minska de totala intäkterna till partiet. I fråga om de ekonomiska aspekterna bör dock konstateras att medlemsavgifterna generellt spelar en mycket liten del av de olika organisationsledens totala ekonomi. Den föreslagna förändringen skulle därtill bara marginellt påverka det totala avgiftsuttaget. Enligt uppgifterna i medlemssystemet finns 35 000 extra medlemskap. Avgifterna för partidistriktet är olika, men utifrån ett genomsnitt om 30 kr per medlem och år skulle den totala förlusten bli omkring 1 milj. kr, fördelad på 26 partidistrikt. För partiet skulle förlusten bli knappt 2,5 milj. kr. Dessa siffror är dock sannolikt överskattade, eftersom de bygger på att alla extra medlemskap i dag debiteras avgifter till distrikt och parti, något som inte är för handen. Mot den bakgrunden ter sig förlusten av de i framtiden uteblivna avgifterna som möjlig att bära utan alltför stora påfrestningar.

Nätverk

Enligt direktiven skall projektgruppen analysera om man skall kunna vara med i partiet enbart via ett till exempel nationellt nätverk. Projektgruppen har mot den bakgrunden diskuterat olika former av nätverk – till exempel nätverk av partimedlemmar med gemensamma intressen eller nätverk som är lösliga sammansättningar av både medlemmar och icke-medlemmar, ofta i syfte att inspirera till medlemskap. Projektgruppen har därvid kommit fram till att det principiellt naturligtvis är omöjligt att hindra partimedlemmar att forma olika typer av nätverk med andra medlemmar eller sådana som står utanför partiet. Det som är avgörande är den enskildes medlemskap i partiet och de rättigheter detta skall medföra. Projektgruppen har i detta avseende funnit att medlemskap enbart i ett nätverk inte går att förena med andra krav inom partiet. Exempelvis: om man bara är ansluten till ett nationellt nätverk; i vilket partidistrikt skall man då räknas som kongressombudsgrundande, vara valbar och ha rösträtt i partiinterna val? Huvudregeln blir därför att man skall ha sitt i en arbetarekommun; normalt där man bor, om man inte själv aktivt har valt en annan arbetarekommun. Med detta synsätt blir olika nätverk ett komplement till den normala partistrukturen och inte en ersättning för denna.

Den lösning som projektgruppen har föreslagit i fråga om medlemmens fria val av placering av partimedlemskap ger också en annan möjlighet. Det kommer att gå att forma ett "nätverk" och låta detta organisatoriskt tillhöra en och samma arbetarekommun – förutsatt att alla nätverkets medlemmar väljer att placera sitt partimedlemskap där. En sådan konstruktion kommer förstås att vara ytterst lik en socialdemokratisk förening med medlemmar från andra partidistrikt – blott arbetssättet inom nätverket kommer i praktiken att utgöra skillnaden.

Organisationsanslutningen förändras

Organisationsanslutningen förekommer blott i en tredjedel av partidistriktet, men upplevs där fungera och vara en bra form för facklig-politiska samverkan. I sin nuvarande form medför den dock en del problem av bland annat formell natur. Dessa handlar dels om hur det kan säkerställas att den fackliga organisationen har enskilt anslutna medlemmar i olika arbetarekommuner, dels om att tillämpningen av reglerna på sina håll avviker från kongressbeslutet från 1987.

Projektgruppen anser att formen för det facklig-politiska arbetet i framtiden i första hand bör följa de riktlinjer som har dragits upp av LO-kongressen, således att basen för LO-förbundens påverkan på partiet främst skall ske genom att inspirera enskilda LO-medlemmar till att söka medlemskap i partiet och till att bilda s-fackklubbar inom detta. Projektgruppen anser därför att organisationsanslutningen bör ersättas av andra former för facklig-politisk samverkan och att sådana bör diskuteras med företrädare för LO, exempelvis inom ramen för verksamheten i socialdemokraternas fackliga utskott. I detta arbete bör även ingå att se över de styrdokument som finns för verksamheten.

I avvaktan på en avveckling av den nuvarande konstruktionen bör vissa förändringar vidtas i denna. Mot bakgrund av att så få partidistrikt tillämpar organisationsanslutningen bör reglerna om denna starkt förenklas i stadgarna. I stället bör det nödvändiga detaljerade regelverket utformas av partistyrelsen och utgöra bestämmelser som bara gäller för de arbetarekommuner och partidistrikt där organisationsanslutning förekommer.

Medlemsavgifter

Projektgruppen skall enligt direktiven dels bedöma möjligheten att införa en enda, lika stor avgift för alla medlemmar, dels pröva frågan om den framtida avgiftens möjliga nivå.

Gruppen har funnit att det inte är lämpligt att införa en enhetlig avgift till partiet. Skälen för detta är dels principiella, dels praktiska.

Hittills har ett av partiets kännetecken varit dess starka grad av decentralisering: s-föreningar och arbetarekommuner har alltid förfogat över sina egna beslut, sin egen ekonomi, et cetera. Verksamheten har kunnat anpassas till de egna resurserna och den egna avgiftens nivå. Projektgruppen anser att mycket talar för att denna princip skall tillämpas även fortsättningsvis. Visserligen är avgifterna totalt sett av relativt liten betydelse, såväl för partiets, som i de flesta fall för den enskildes ekonomi, men en genomgång av avgifter i partidistrikt och arbetarekommuner visar att det råder ganska betydande skillnader mellan olika avgiftsnivåer. Exempelvis har det partidistrikt, som har högst avgift, en tjugo gånger så hög avgift som partidistriktet med den lägsta avgiften. I båda dessa fall – och alla däremellan – är det naturligtvis fråga om aktiva val från respektive partidistrikts sida: behovet av avgift får ses i relation till andra intäkter och till den servicenivå som respektive partidistrikt erbjuder sina medlemmar och arbetarekommuner. Det förefaller mindre lämpligt att tvinga några att höja respektive sänka sina avgifter, blott för att få en enhetlig avgift i hela landet. Avgiftens nivå – och den service den medger – bör även fortsättningsvis beslutas av dem som är närmast berörda av dem.

Projektgruppens förslag innebär således att det även i fortsättningen kommer att finnas många olika avgiftsnivåer inom partiet. Emellertid är detta av två skäl i framtiden hanterligt. För det första föreslås avgiftsdebiteringen i det följande flyttas till ett ställe. Det innebär att man där kommer att förfoga

över ett register över landets alla avgifter, vilket kan göras öppet för alla användare av registret att läsa i – möjligheten att från partiets sida upplysa om avgiftens storlek i olika delar av landet ökar därmed dramatiskt. Vidare föreslår projektgruppen att avgifter i medlemsystemet bara omfattar de obligatoriska organisationsleden, således arbetarekommuner, partidistrikt och parti. Antalet ställen från vilka uppgifter skall hämtas in blir därför bara drygt 300, vilket gör det möjligt att ganska enkelt hålla registret à jour i dessa avseenden.

I fråga om den framtida nivån på medlemsavgiften kan projektgruppen konstatera att en av de grundläggande frågorna är vad avgiften skall spela för roll i den framtida partiverksamheten. Skall den användas för att öka självfinansieringsgraden i partiet påtagligt eller bara vara till för att täcka de direkta kostnader som partiet har för medlemmen, i form av utskick, registerhållning med mera?

I sin analysrapport redovisade projektgruppen att medlemsavgifterna står för en ganska liten del av intäkterna i partidistrikt och arbetarekommuner. Andelen medlemsavgifter av verksamhetsintäkterna överstiger bara undantagsvis tio procent och i många delar av landet är andelen väsentligt lägre, trots att andra intäktskällor har minskat i omfång de senaste åren: såväl anslag, som partistöd och egengenererade intäkter, till exempel lotterier och försäljning, har minskat i omfattning på de allra flesta håll. Avgiften fungerar i dag inte annat än marginellt som ett bidrag till att ekonomisera partiets verksamhet. I stället strävar partiets olika led att hålla avgiften nere för att göra det attraktivt för så många som möjligt att ansluta sig. Projektgruppen bedömer att avgiften även i framtiden bör hållas på en rimligt låg nivå och således göra det möjligt för även lågavlönade att markera sin samhörighet med partiet genom ett medlemskap.

Projektgruppen bedömer vidare att medlemsavgiftens möjliga nivå i hög grad hänger samman med vad medlemmen upplever sig få ut av medlemskapet. Om medlemskapet i framtiden kan tillföras ett högre upplevt värde, till exempel genom att medlemmarna får fortlöpande information om partiverksamheten och den förda politiken, finns sannolikt utrymme för även ganska substantiella höjningar av medlemsavgiften. Detta gäller särskilt om partiet i framtiden kan erbjuda medlemmarna att dela upp betalningen av avgiften på två eller flera tillfällen under året.

Vid senaste kongresserna har det förekommit motioner om olika former av rabatter på medlemsavgiften. Projektgruppen menar att de nivåer som medlemsavgifterna har bör vara fullt möjliga att erlagga även för medlemmar med låga inkomster. Rabattsystem kommer alltid att vara svåra att administrera och det är vidare svårt att ange de grupper som bör få rabatt. Därför menar projektgruppen att det inte bör införas något system med rabatt på medlemsavgiften (den betalningsbefrielse för de medlemmar som var pensionärer vi 1991 års ingång skall förstås ligga kvar, enligt tidigare beslut).

I detta sammanhang vill projektgruppen beröra möjligheten att kombinera medlemskapet i partiet med rabatterbjudanden i andra sammanhang till exempel att medlemskapet skulle medföra rabatt på vissa produkter eller i vissa varuhus kedjor. Gruppen anser inte att det bör initieras något arbete för att försöka få till stånd detta på riksnivå. Om däremot enskilda arbetarekommuner eller partidistrikt har den möjligheten bör det inte finnas några hinder mot detta.

- Projektgruppen föreslår
- att medlemmen vid inträde i partiet ansluts till den arbetarekommun där han/hon bor
  - att medlemmen kan välja att flytta sitt partimedlemskap till annan arbetarekommun
  - att medlemmar som väljer att ha sitt partimedlemskap i en av sidoorganisationerna betalar föreningsavgift enligt sidoorganisationens regler, arbetarekommunavgift enligt partiets, distrikts- och förbundsavgift enligt respektive sidoorganisations regler,
  - att medlemskap i enbart ett nätverk inte skall kunna förekomma
  - att organisationsanslutningen bör ersättas av andra former för facklig-politisk samverkan
  - att reglerna för organisationsanslutningen övergångsvis förenklas i stadgarna

Medlemskapets värde

I sin analysrapport pekade projektgruppen på att medlemskapets värde inte har definierats särskilt tydligt. I stadgarna finns skyldigheter och rättigheter angivna, men på ett sätt som inte gör det lättillgängligt för en medlem att ta till sig dessa. Vidare kunde gruppen konstatera att stadgarnas uppdrag ”att utveckla medlemskapets värde” tolkas mycket olika på skilda håll i landet.

Projektgruppen föreslår att de rättigheter och skyldigheter, som så att säga definitivt är förknippade med medlemskapet samlas på ett ställe i stadgarna. I korthet handlar det om följande

Rättigheter

Medlem av det socialdemokratiska partiet

- har rätt att delta i föreningars och arbetarekommuners mötesverksamhet
- har rösträtt vid medlemsmöten, kongressval och allmänna omröstningar
- är valbar till förtroendeuppdrag inom partiet och i politiska församlingar (förutsatt att valbarhetsvillkor som samhället formulerat uppfylls)
- kan ställa förslag vid möten i socialdemokratiska föreningar och arbetarekommuner
- kan motionera till årsmöten och kongresser
- har rätt att delta i rådslag anordnade av partiet, partidistrikt eller arbetarekommun

Skyldigheter

Medlem av det socialdemokratiska partiet

- måste betala av partiet fastställd medlemsavgift
- ställa sig bakom partiets grundläggande idéer
- får inte uppträda osolidariskt mot partiet
- får inte propagera i strid mot partiets grundläggande idéer
- får inte skada partiet eller dess verksamhet.

Utveckling av medlemskapets värde

Projektgruppen har i sin analysrapport pekat ut tre områden för utveckling av medlemskapets värde

- att få något som de som står utanför partiet inte har tillgång till
- personlig utveckling
- rätten att välja nivå på sitt engagemang.

I fråga om den första punkten har projektgruppen pekat på tillgång till information och att kunna delta i den interna debatten på enkelt sätt, till exempel via Internet. Vidare kan det handla om tillgång till exklusiv information, exempelvis genom sidor på partiets hemsida, som bara är öppna för medlemmar eller annan form av medlemsinriktad information.

Medlemmarnas personliga utveckling kan handla om att få kunskaper om hur det politiska systemet fungerar, men också om att få vara behövd; att partiet efterfrågar – och tillvaratar – alla medlemmars insatser blir därför en av partiets stora utmaningar i framtiden.

Att välja nivå på sitt engagemang handlar om att kunna delta i partiets verksamhet på sina villkor; allt ifrån att endast bidra med avgiften till att kunna vara mycket aktiv som förtroendevald inom partiet och inom politiken. Här är utmaningen att partiet för en diskussion med medlemmarna om hur de vill bidra till partiets utveckling, hur aktiva de vill vara, i vilka frågor och på vilket sätt; uppgifter som sedan kan registreras i medlemssystemet för att bättre kunna anpassa verksamheten till medlemmarnas krav.

I avsnittet om partiets organisation anges att det är arbetarekommunerna som har ansvaret för utvecklingen av medlemskapets värde. Det innebär således att det är arbetarekommunerna som skall svara för dels att medlemmarnas formella rättigheter kan utövas, dels att medlemskapet utvecklas på de angivna områdena. Projektgruppen är medveten om att många av de mindre arbetarekommunerna kan komma att få svårigheter att tillgodose alla krav. I vissa lägen kommer det därför sannolikt att bli nödvändigt att partidistriktet bidrar till utvecklingen av medlemskapet inom ramen för det ansvar för arbetarekommunernas utveckling som har tilldelats distriktet.

De förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter

Projektgruppen angav i analysrapporten att kraven på de politiskt förtroendevalda och även deras rättigheter i sin egenskap av förtroendevalda skall klarläggas. Projektgruppen föreslår att sådana rättigheter och skyldigheter införs i de regler som skall gälla för de förtroendevaldas förhållande till partiorganisationerna, där vissa bestämmelser om detta redan finns. Projektgruppen föreslår följande regler.

Rättigheter

En medlem som uppstår offentligt förtroendeuppdrag inom partiet har förutom de rättigheter som tillkommer honom som medlem

- Rätt att delta i studieverksamhet som anordnas för offentligt förtroendevalda
- Rätt att i enlighet med partiets principer och politiska program förbehållslöst bilda sig en egen uppfattning om och fatta beslut inom det område som förtroendeuppdraget omfattar

Skyldigheter

En medlem som uppbär offentligt förtroendeuppdrag inom partiet har förutom de skyldigheter som tillkommer honom som medlem

- Skyldighet att låta sina beslut vägledas av partiets idéer och fattade principbeslut
- Skyldighet att upprätthålla en fast och obruten kontakt med partiorganisationen, till exempel genom att regelbundet delta i mötesverksamheten
- Skyldighet att fortlöpande informera partorganisationerna om utvecklingen inom det område som förtroendeuppdraget omfattar
- Skyldighet att erlægga de s.k. kansliavgifter som har beslutats av partiet
- Skyldighet att uppträda på ett sätt som är förenligt med socialdemokratiens värdegrund.

Projektgruppen föreslår

att samla bestämmelser om medlemmarnas rättigheter och skyldigheter på ett ställe i stadgarna

att arbetarekommunerna ges ansvaret för att utveckla medlemskaptets värde

att regler om rättigheter och skyldigheter för partiets politiskt förtroendevalda tas in i stadgarna

Partiets framtida organisation

Partiorganisationens utveckling

Under partiets mer än hundraåriga historia har det gjort ganska få stora förändringar i den organisatoriska strukturen. Partiet indelades i partidistrikt genom beslut av kongressen 1911. Efter detta skedde egentligen ingen större förändring än den som föranleddes av kommunreformen i 1970-talets början. Sammanslagningen av drygt 800 kommuner till knappt 300 föranledde partiet att följa efter: ett stort antal arbetarekommuner omvandlades till socialdemokratiska föreningar och principen en arbetarekommun i varje primärkommun infördes. De grundläggande besluten fattades av 1968 års partikongress. Utvecklingen fullföljdes genom att ge de socialdemokratiska föreningarna egna stadgar och ställning som grundorganisation vid kongressen år 1975.

En förändring av annat slag, men som har fått stora konsekvenser på partiets organisation, var avvecklingen av kollektivanslutningen av medlemmar i LO-förbunden, vilken genomfördes med formell verkan från år 1991. Redan tidigare hade dock en påtaglig minskning av kollektivt anslutna medlemmar kunnat iakttas – ett antal fackavdelningar gick händelserna i förväg och lämnade partiet under den tid som diskussionen om kollektivanslutningens vara eller inte vara pågick. Detta var bland annat ett resultat av att möjligheten till organisationsanslutning öppnades vid 1987 års partikongress. Partiets toppår i fråga om medlemsanslutning var 1983, då inemot 1,3 miljoner personer var anslutna, enskilt eller kollektivt. Vid utgången av 1991 var antalet nere i 260 000.

Ett mycket tydligt drag i partiets organisatoriska uppbyggnad är dess starka samband med samhällets politiska uppbyggnad. Detta är ganska självklart, då partiets arbetsfält är just politikens. Sambanden mellan valkretsar och partidistrikt och mellan primärkommunernas och arbetarekommunernas gränser har sin förklaring i behovet av att ha en motsvarighet inom partiet till

samhällets organisatoriska uppbyggnad. Endast på ett par punkter har avvikelser förekommit. Skåne har länge varit ett partidistrikt, alldeles oavsett att valkretsarnas antal i landskapet har varierat och att landskapet har varit indelat i två landsting. I Västra Götaland har partidistriktsorganisationen fortsatt att följa valkretsarna till riksdagsvalet även efter att "storlandstinget" har bildats. På tre ställen i landet utgörs partidistriktet av en primärkommun, nämligen i fråga om Gotlands, Göteborgs och Stockholms partidistrikt. Göteborgs partidistrikt är indelat i fyra arbetarekommuner. Dessa har emellertid inte samma funktion som de normala arbetarekommunerna.

Ett tydligt undantag från sambandet med samhällets politiska organisation är de socialdemokratiska föreningarna. Dessa har på de flesta håll ingen motsvarande nivå inom kommunen och i de kommuner, som har kommunalnämnder och motsvarande, saknas ofta gemensamma geografiska gränser mellan dessa nämnder och föreningarna. I fråga om s-föreningarna finns även andra grunder i den geografiska för deras organisation, till exempel kategori (kvinnoklubbar, invandrareföreningar), intresseföreningar, yrkesföreningar och fackanknutna föreningar (till exempel "kommunalsossen", tjänstemannaföreningar).

Olikhet som gemensamt kännetecken

Som projektgruppen har redovisat i sin analysrapport är partiets organisationsled av mycket olika karaktär. Partidistriktens storlek varierar kraftigt, från cirka 1 800 medlemmar till drygt 13 600. Detsamma gäller organisationsgraden – medlemsantalet som andel av antalet socialdemokratiska röster i riksdagsvalet 2002 – som skiftar från 4,4 till 12,9 procent. Också i fråga om ekonomisk styrka visar partidistriktet stora olikheter; det egna kapitalet varierar mellan 18 procent och 110 procent av verksamhetsintäkterna år 2003.

Skillnaderna är än större i fråga om arbetarekommunerna. Medan de minsta arbetarekommunerna har långt färre än 100 medlemmar – de minsta har runt 50 medlemmar – har den största arbetarekommunen nära 9 800 medlemmar. På motsvarande sätt varierar organisationsgraden från 2,0 till 20,1 procent. Till viss del är de olika arbetarekommunernas organisatoriska styrka kopplad till respektive kommuns storlek och struktur. Det finns dock tydliga tecken som tyder på att de olika arbetarekommunernas medlemsantal, organisationsgrad och organisatoriska styrka även hänger samman med lokala organisationstraditioner och ambitionerna hos respektive arbetarekommun.

Verksamheten i landets inrapporterade cirka 2 900 socialdemokratiska föreningar är mycket skiftande. Att döma av den enkät, som projektgruppen har gjort till de socialdemokratiska föreningarna i fyra olika partidistrikt, är den socialdemokratiska föreningen ett tämligen bräckligt organisationsled. Verksamheten är ofta beroende av ett fåtal eldsjälar och verksamhetsutvecklingen i föreningarna som helhet betraktad är ganska svag. Projektgruppen bedömer att många föreningar i praktiken är vilande; ofta i förhoppningen om att något skall få verksamheten att blomstra igen. De föreningar som inte är geografiskt anknutna har därtill ofta en oklar ställning i valorganisationen inom arbetarekommunen. Till detta skall läggas att en del föreningar sätter verksamheten på sparlåga under mellanvalsperioderna, för att, i bästa fall, agera som kampanjorganisationer inför valen.

Sina olikheter till trots har partiets organisationsled formellt identiska uppgifter på respektive nivå. Alla partidistrikt, arbetarekommuner och s-föreningar förutsätts i stadgarna ha sin givna roll och tilldelas där uppgifter, som

kan sägas uttrycka en intern arbetsfördelning i partiet. Det säger sig självt att den praktiska tolkningen av stadgarnas verksamhetskrav är mycket olika beroende på till exempel respektive arbetarekommuns organisatoriska styrka: uppgiften "att leda, samordna och utveckla partiets agitations-, organisations-, studie- och informationsverksamhet inom primärkommunen" kommer exempelvis självfallet till ytterst skilda uttryck i en liten arbetarekommun i en liten landsbygdskommun, jämfört med en stor arbetarekommun i en av de större städerna.

På samma sätt blir förstås tolkningen av uppgiften för en socialdemokratisk förening helt beroende på om det är en stor arbetsplatsanknuten förening, eller en liten kategori- eller intresseförening. Ett specialproblem är därtill att verksamhetsområdena inte är entydigt definierade för de socialdemokratiska föreningarna: vem "har rätt" att utforma ett lokalt politiskt program – den geografiska stadsdelsföreningen; kategoriföreningen eller föreningen vid den stora arbetsplatsen i stadsdelen?

Kampanjorganisation eller folkrörelse?

En grundfråga för hur partiet skall organiseras i framtiden är vilket slags parti socialdemokraterna skall vara i framtiden. Skall strävan vara att fortsätta som traditionellt folkrörelseparti eller skall partiet söka utvecklas mer i riktning mot en kampanjorganisation; med huvudsakligt syfte att verka i valrörelser och bedriva nomineringsarbete för att välja förtroendevalda?

Hittills har partiet i hög grad tagit folkrörelsevägen för given och förutsatt att det är den enda vägen, även i ett samhälle med helt andra kännetecken än det, som partiet ursprungligen formades i. Projektgruppen vill mot den bakgrunden något skärskåda de möjligheter som står till buds.

Inledningsvis kan konstateras att alla svenska partier i allt väsentligt brottas med samma problem: minskande och i vissa fall låga medlemsantal och allt större svårigheter att rekrytera till förtroendeposter, såväl inom partierna, som i fråga om politiska förtroendeuppdrag. Den minskade medlemsnumerären har, tillsammans med minskat väljarstöd, inneburit att vårt partis kansliesurser för det organisatoriska arbetet har minskat med en dryg tredjedel under det senaste decenniet.

Den synnerligen kraftiga förändringen av medias uppmärksamhet på partierna har också bidragit till utvecklingen på flera sätt. Som demokratiutredningen beskriver det i sitt slutbetänkande, (SOU 2000:1) En uthållig demokrati, har "*medierna fått en dominerande ställning i politiken och är i rollen av agendasättare en farlig konkurrent till partierna*". Utredningen pekar på att snabbheten och det stora genomslaget i mediernas rapportering även ökar frestelserna för partiernas ledningar att "*hellre använda medierna för att få ut information, testa och förankra förslag, än att gå genom partiorganisationerna*".

I olika undersökningar har visats att intresset för att delta i traditionellt partipolitiskt arbete har minskat. Detta har självfallet till en del sin grund i den bild av detta arbete och dess utövare, som tecknas i media. Dock torde det på sina håll starkt förbundna partiarbetet – med dagordningar, talarlistor och i övrigt stela mötesformer – också ha bidragit till att partiets attraktionskraft har avtagit. Detta gäller särskilt som ett flertal andra vägar att påverka politiken har öppnats för den politiskt intresserade allmänheten. Öppna kommunala sammanträden eller gruppsammanträden, medborgarinitiativ i fullmäktige och allt fler lokala folkomröstningar har gjort det möjligt att göra sin stämma hörd på andra vägar än via partierna. Den nya informationstekniken

har verkat i samma riktning; den som vill komma i kontakt med politiker eller tjänstemän kan göra det genom att sända e-post när som helst på dygnet.

Mot den i korthet tecknade bakgrunden skulle det kunna finnas skäl att överväga att lämna det i många avseenden mödosamma traditionella partiarbetet och ställa om organisationen i riktning mot en mer renodlad kampanjorganisation. De jämförelsevis mycket stora framgångar som Junilistan hade i det senaste valet till Europaparlamentet och Ny Demokrati hade i valet år 1991, skulle kunna tala för att en sådan förändring borde kunna bli framgångsrik för partiet. Projektgruppen anser emellertid att det finns ett antal skäl för att behålla – och utveckla – partiets hävdvunna roll som folkrörelseparti.

Partiet har i dag knappt 140 000 medlemmar. Även om antalet har minskat, särskilt i förhållande till åren med kollektivanslutning, är det ett stort antal människor som är organiserade socialdemokrater. Till detta skall läggas att partiet i andra former har ett nära samarbete med Landsorganisationen och dess förbund – den facklig-politiska samverkan som organisationerna har enats om. Genom denna kan arbetarrörelsens gemensamma intressen komma till uttryck och dess folkrörelsekaraktär behållas.

Vidare är det därutöver en mycket stor andel av väljarkåren som definierar sig som socialdemokrater; alltså väljare för vilka det inte finns något annat partialalternativ och som står fast vid sin övertygelse även när partiet drabbas av politisk motvind. Det går givetvis inte att exakt fastställa storleken av denna grupp. Olika uppskattningar har gjorts, utifrån vilka man kan anta att 700-800 000 personer definierar sig som socialdemokrater. I andra undersökningar har det visat sig att en klar majoritet av väljarkåren delar socialdemokratins syn på de centrala välfärdsfrågorna. Partiet och dess idéer har således en bred folklig förankring.

Partiet är vidare representerat i hela Sverige. I alla kommuner finns, olikheterna till trots, fungerande partiorganisationer och i de flesta finns socialdemokratiska föreningar som kan utgöra en kanal för väljarna när de vill komma i kontakt med partiet. Genom de många medlemmarna, de förtroendevalda och nätet av socialdemokratiska föreningar har partiet unika möjligheter att representera väljarna; att vara ”ett parti i människornas vardag”. Trots de brister som finns, kan partiet såsom folkrörelse erbjuda en kanal för kontinuerlig påverkan i konkreta sakfrågor och i fråga om politiska handlingsprogram, som tillfälliga kampanjorganisationer, vilka är aktiva under några få veckor i samband med valen, aldrig kan erbjuda. Risken för en ytterligare medialisering av politiken är därtill troligen mycket större med en mer kampanjbetonad partiorganisation; beroendet av medierna skulle bli än större om partiet inte hade det traditionella folkrörelsearbetet, med mötesverksamhet och opinionsbildning i vardagen, att falla tillbaka på. Kärnan i folkrörelsetanken – att man kan åstadkomma mer genom att verka tillsammans – gäller förstås också det snävt politiska området; det socialdemokratiska partiets möjligheter att erövrå och behålla den politiska makten i olika församlingar är högregradigt kopplad till dess folkrörelsekaraktär. Genom att hämta sin kraft ur umgänget med andra människor och genom att i vardagen tillämpa ett demokratiskt arbetssätt, skapar partiets aktiva förutsättningar att erövrå och bibehålla den politiska makten samt att använda den för att utmejsla och förverkliga partiets politiska mål.

Projektgruppen har vidare kunnat visa att ett av de främsta yttre kännetecknen på en folkrörelse – en stor medlemsnumerär i relation till potentialen – i mycket hög grad är beroende av respektive organisationsleds ambitioner: det går att värva nya medlemmar, behålla dem och engagera dem i verksam-

heten. De goda värvningsresultaten under de senaste valåren visar att det är möjligt att värva stora grupper medlemmar till partiet. Det finns således förutsättningar för att vidmakthålla respektive återupprätta partiets folkrörelsekaraktär i hela landet, även om det på sina håll kommer att innebära ett omfattande organisationsarbete.

Projektgruppen menar mot den bakgrunden att partiet bör forma sin framtida organisation med inriktning på att underlätta för partiet och dess olika delar att utvecklas till ett modernt folkrörelseparti, med en medlems- och förtroendemannakår som är representativ för sina väljare; ett parti som förmår att ta tillvara medlemmarnas engagemang och utveckla medlemskaps värde.

Krav på framtidens organisation

I sin analysrapport har projektgruppen angivit att partiet i framtiden bör organiseras med huvuduppgifterna i fokus. Detta innebär i översikt att organisationen skall underlätta att tillgodose medlemmarnas krav på sitt medlemskap, göra det möjligt att vinna framgång i de allmänna valen på olika nivåer, bidra till att utveckla partiets politik för framtiden och garantera att partiet kan välja skickliga och representativa företrädare till de politiska förtroendeposterna. Till detta kan läggas att en av framtidens huvuduppgifter blir att utveckla partiet som folkrörelse.

Uppgiften att tillgodose medlemmarnas krav innefattar det som projektgruppen i sin analysrapport kallade "socialdemokratins löfte" till medlemmarna. Det handlar således om att ge medlemmarna något, som de som står utanför partiet inte har tillgång till. Exempel på sådan verksamhet är information och möjligheter till påverkan, såväl inom partiet som på samhället. Projektgruppen menar även att medlemmarna bör ha tillgång till regelbunden skriftlig information från partiet.

I kravet från medlemmarna ligger även en rationellt ordnad intern administration; det skall vara lätt att komma in i partiet, att få betala sina avgifter och att få kontakt med företrädare för partiet. Den kanske viktigaste delen handlar om att hantera medlemmarnas engagemang utifrån insikten, att alla inte kan göra allt eller delta i allt, men att alla kan göra något. En mycket stor grupp medlemmar säger sig vilja göra en insats för partiet, men färre får i dag möjligheten.

Organisationen för att vinna framgång i valen, med sikte på att påverka samhället, formar sig delvis sig själv. Partiet behöver ha väl fungerande organisationer på de olika nivåerna i samhället, således kommunorganisationer, distriktsdito och en väl fungerande central organisation. De arbetsuppgifter som organisation skall understödja handlar om att organisera valrörelser; det vill säga bedriva politisk agitation, ha kontakter med väljarna och hantera deras engagemang i politiska sakfrågor.

Organisationen skall även tillgodose kraven på att utveckla partiets politik på olika nivåer. I uppgiften ingår inslag av omvärldsbevakning och formulering av politiska visioner samt program härledda ur dessa. Inte minst viktigt är att kommunicera partipolitikens inriktning med väljarna, särskilt i tider när partiets politik på olika nivåer måste sammanjämkas med andra partiers för att forma hållbara majoriteter.

Det har på många håll i landet blivit allt svårare att rekrytera till politiska uppdrag, samtidigt som partiet har behov av att sprida uppdragen ytterligare. För att kunna välja de bästa företrädarna måste organisationen underlät-

ta en behovsanalys och en plan för systematisk nyrekrytering av förtroendevalda. Givetvis måste partiets traditionella processer, med nomineringar och valberedning fungera, men organisationen måste även understödja kompetensutveckling hos de valda och utveckling av det socialdemokratiska ledarskapet.

En av partiets största utmaningar är att utveckla partiet till en modern folkrörelse, vilken förmår att växa och attrahera nya grupper av väljare. Organisationen måste därför byggas för att göra det möjligt att öka medlemsantalet och att utveckla partiorganisationen. I praktiken innebär detta att partiets framtida organisation måste underlätta det utåtriktade arbetet – att träffa väljarna på deras egna villkor för att värva medlemmar och sympatisörer till partiet.

Organisation för framtiden: Arbetarekommunen i fokus

I dag är de socialdemokratiska föreningarna partiets grundorganisation. Detta innebär att det är det organisationsled som skall svara för kontakterna med väljarna och medlemmarna, svara för mottagandet av medlemmar et cetera. Projektgruppen har kunnat konstatera att det finns många mycket väl fungerande socialdemokratiska föreningar, men att det på många håll också mer är en organisation på papperet än i verkligheten. Det finns till och med ett antal arbetarekommuner, som har avskaffat sina s-föreningar, för att verksamheten helt enkelt inte fungerar.

Projektgruppen föreslår mot den angivna bakgrunden att arbetarekommunen blir grundorganisation i framtiden. Det innebär att den enskilde medlemmens medlemskap knyts till arbetarekommunen, inte till den socialdemokratiska föreningen. Detta innebär också att socialdemokratiska föreningar, s-fackklubbar et cetera blir ett frivilligt organisationsled i partiet – om medlemmarna vill organisera sig i sådana, så skall det självklart uppmuntras, men om medlemmarna i en arbetarekommun önskar arbeta utan socialdemokratiska föreningar skall det också vara möjligt. Projektgruppen vill betona att detta förslag inte avser att avskaffa fungerande socialdemokratiska föreningar. Som exempel kan tas s-fackklubbar; när dessa fungerar är de utmärkta redskap för partiets opinionsbildande arbete. Gruppen har emellertid tvingats konstatera att arbetarekommunerna är alldeles för olika för att man skall kunna ställa samma krav på alla att organisera s-föreningar till vilka det enskilda medlemskapet knyts.

De största arbetarekommunerna och arbetarekommuner som har infört representantskap kommer vidare naturligen att behöva behålla sina s-föreningar. I de medlemsmässigt stora arbetarekommunerna kommer verksamheten sannolikt att kräva att en indelning i s-föreningar bibehålls. I fråga om arbetarekommuner med representantskap behövs s-föreningarna också för att ha fungerande valkorporationer för val av ombud till representantskapet. I detta sammanhang vill projektgruppen kommentera den s.k. fria kvotens ställning i dagens stadgar. Medlemmar som väljer att ansluta sig till partiet via den fria kvoten har hittills inte varit ombudsgrundande vid val till representantskapet; de har ju valt bort all aktivitet i en traditionell socialdemokratisk förening. När nu medlemskapet flyttas till arbetarekommunnivån bör alla medlemmar behandlas lika. Av detta skäl bör även medlemmarna som tillhör den fria kvoten ha rätt till representation i representantskapet, om sådant finns.

Projektgruppens förslag innebär att det i framtiden blir arbetarekommunerna som får ansvar för

- medlemsutveckling och medlemskontakter
- utveckling av medlemskapets värde
- kommunikation med väljare
- valorganisationen i sitt område
- utveckling av politiken inom kommunen
- val av politiskt förtroendevalda
- utveckling av förtroendevalda
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet

Den hittillsvarande organisationsprincipen för arbetarekommunerna – en arbetarekommun per primärkommun föreslås bibehållas. Detta innebär att det även efter projektgruppens förslag är genomfört kommer att råda ganska olika förhållanden i de olika arbetarekommunerna. Risker är särskilt stora att de riktigt små arbetarekommunerna kommer att ha svårt att fullt ut leva upp till de krav som ställs på dem, till exempel i fråga om att infria partiets ”löfte” till medlemmarna. Mot den bakgrunden menar projektgruppen att partidistriktet bör få ett uttalat stödansvar för ”sina” arbetarekommuner.

De socialdemokratiska föreningarna

De socialdemokratiska föreningarna föreslås således bli ett frivilligt organisationsled. En följd av detta kommer troligen att bli att ett antal arbetarekommuner inte kommer att ha någon s-förening alls, medan andra kommer att bedriva sin verksamhet praktiskt taget oförändrat i detta avseende. Också mellanting kan förekomma: arbetarekommuner där medlemmar i en del av kommunen eller av en viss kategori vill organisera sig i en s-förening. I sådana arbetarekommuner har förstas arbetarekommunen kvar sina principiella skyldigheter mot medlemmar och andra. I praktiken kommer en del av dessa dock att kunna delegeras till de fungerande s-föreningarna.

Med de förslag som projektgruppen sammantaget lägger kommer en hel del av det interna, administrativa arbetet att minska för s-föreningarna, exempelvis avgiftsuppbörd och medlemsrapportering. Detta kan i och för sig kanske komma att upplevas som en urholkning av ansvaret, men kan i praktiken innebära att de får mer tid för det viktiga utåtriktade arbetet. I en organisation där s-föreningarna är ett frivilligt led bör de regler som styr verksamheten minimeras; föreningarna bör ha stor frihet att utforma verksamheten, utan alltför många formella krav på denna.

Partidistriktet

Partidistriktets ansvarområde föreslås bli relativt oförändrat, med undantag av det utvidgade stödansvaret för verksamheten i arbetarekommunerna som har kommenterats i det föregående. Det innebär att partidistriktet översiktligt får ansvar för följande verksamhetsområden.

- valorganisationen i sitt område
- utveckling av politiken inom landstinget
- val av företrädare på länsnivå
- kommunikationsstöd till riksdagsledamöter på länsnivå (valkrets nivå)
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet.
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i arbetarekommunerna

Partiet

I sin analysrapport kommenterade projektgruppen att det för partiet (riksnivån) inte anges några specifika organisatoriska uppgifter, förutom den mycket generella: *"Partiet vill i detta syfte sammansluta alla som erkänner principerna i socialdemokratins partiprogram och partiets stadgar."* Ändamålsparagrafen för partiet omfattar i stället en sammanfattning av partiets politiska principer.

Likväl har partiet, som organisationsled betraktat, ganska tydliga uppgifter som har utmejslats under lång tid. Projektgruppen anser att dessa bör beskrivas i en motsvarande paragraf i stadgarna som i fråga om de övriga organisationsleden. I det följande uppräkningsavsnittet anger projektgruppen hävdvunna uppgifter för partiet (riksnivån), men har därutöver lagt till ett ansvar för utveckling av system för medlemsregister och avgiftsuppbörd, i enlighet med gruppens förslag om förändrat ansvar för dessa verksamheter.

Partiet ansvarar för

- strategisk planering av medlemsutveckling
- gemensamma system för medlemsregister och avgiftsuppbörd
- utveckling av socialdemokratins idéer, program och politik
- planering av valrörelser och utformning av valstrategi
- val av politiskt förtroendevalda i den europeiska unionen
- samordning mellan partiet och den socialdemokratiska riksdagsgruppen
- samordning av partiets internationella verksamhet
- strategisk utveckling av den facklig-politiska verksamheten
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i partidistrikten

Projektgruppen föreslår

- att arbetarekommunen blir grundorganisation i partiet i framtiden
- att den enskilde medlemmens medlemskap knyts till arbetarekommunen
- att den socialdemokratiska föreningen blir ett frivilligt organisationsled
- att den fria kvoten ges rätt till representation i representantskapet, där sådant finns,
- att organisationsprincipen en arbetarekommun per primärkommun bibehålls
- att partidistriktet i stadgarna ges ett uttalat stödansvar för sina arbetarekommuner

Partiets verksamhetsidé

Direktivens uppdrag att se över partiets verksamhetsidé handlar dels om att överväga hur den politiska och den mobiliserande verksamheten skall komma till uttryck i stadgarna, dels om hur arbetsfördelningen mellan olika organisationsled skall göras.

I föregående avsnitt har projektgruppen beskrivit de olika obligatoriska organisationsledens uppgifter, således i praktiken lämnat förslag till den interna arbetsfördelningen inom partiet. Projektgruppen har där sökt att översiktligt beskriva de uppgifter som kan sägas utgöra partiets kärnverksamhet och fördela dessa på olika organisationsled. Beskrivningen skulle givetvis kunna göras mer detaljerad, men den har gjorts med utgångspunkt i vad som rimligen bör kunna rymmas i stadgarnas beskrivning av verksamheten på respektive nivå.

I fråga om partiets ändamål – således beskrivningen av partiets politiska syfte – föreslår projektgruppen att detta bryts ut till en inledande portalparagraf i partiets stadgar. Genom detta klargörs att ändamålet inte blott gäller för organisationsledet partiet, alltså riksnivån, utan att ändamålet skall genomsyra partiverksamheten på alla nivåer.

Partiets politiska mål, som det uttrycks i stadgarna, är kortfattat uttryckt; det utgör en sammanfattning av partiprogrammets inledande avsnitt. Om man bryter ut det ur stadgarna såsom projektgruppen föreslår, blir det enligt projektgruppens bedömning även möjligt att tillåta att det görs något mer omfattande. Gruppen anser därför att hela partiprogrammets avsnitt ”Den demokratiska socialismen” bör inleda även stadgarna. En sådan mer utförlig text skulle också underlätta för den som söker medlemskap i partiet att se vilka idémässiga krav denne förutsätts ställa sig bakom.

Projektgruppen föreslår

att stadgekommittén ges i uppdrag att utforma förslag till verksamhetsidé i enlighet med projektgruppens förslag

Partiets beslutsorganisation

I sin analysrapport har projektgruppen visat att ett av beslutsorganisationens främsta kännetecken under de senaste dryga decenniet har varit tillväxt. Genom tillkomsten av förtroenderådet, flera extra kongresser, rådslagsverksamheten inför kongresserna och allt fler adjungeringar till såväl partistyrelsen som VU har beslutsorganisationens volym blivit större. Ambitionen har varit att ge allt fler möjlighet att delta i diskussioner och beslut.

Parallellt med beslutsorganisationens tillväxt har partiets verksamhet i övrigt på flera vitala områden minskat. Medlemsutvecklingen har varit negativ ända sedan kollektivanslutningen avskaffades år 1990/1991, antalet socialdemokratiska föreningar har minskat med en tredjedel och verksamheten i dem som är kvar har avtagit, såväl i antalet möten som i besöksfrekvensen vid dessa. Antalet anställda inom partiet har därtill minskat på alla nivåer. Ett extremt exempel som belyser utvecklingen är att kongressen, om den skulle ha samma relation mellan antalet ombud och medlemmar som i mitten av 1980-talet, i dag skulle bestå av knappt 40 ombud.

Sedan 1990-talets början har partiet haft åtta kongresser – de extra partikongresserna har i praktiken gjort att kongressperioderna har varit tvååriga, i stället för fyraåriga som stadgarna förskriver. Antalet motioner är regelmässigt stort, med toppar 1996 och 1997, då 2 341 respektive 1 824 motioner behandlades.

Förtroenderådet infördes av partikongressen år 1997 och består av 120 ledamöter. Vid tillkomsten av förtroenderådet motiverades det bland annat, med att *”med de möjligheter som förslaget om förtroenderåd ger bör ... alternativet att inkalla en extra kongress bli en undantagsåtgärd.”* Denna funktion har emellertid förtroenderådet inte kommit att få.

Förtroenderådet skall enligt stadgarna sammanträda minst en gång om året och vara partistyrelsens samrådsorgan. Av det senare följer att det är partistyrelsen som avgör vilka ärenden som skall behandlas av förtroenderådet och i vilka ärenden som partistyrelsen önskar överlåta sin beslutsrätt på rådet. Det är också partistyrelsen som avgör om motionsrätt skall gälla till förtroenderådet, något som hittills inte har tillämpats.

Partistyrelsens uppgift enligt stadgarna är att handha *"ledningen av partiets verksamhet och att vara partiets högsta beslutande organ mellan kongresserna"*. Partistyrelsen består formellt av 33 ledamöter, men stadgarna innehåller regler som ger närvarorätt till ytterligare omkring dubbelt så många. Minimumantalet som skall beredas närvarorätt när partistyrelsen sammanträder är 60 personer. När fråga om partiprogrammet behandlas skall därutöver programkommissionens ledamöter och suppleanter ha närvarorätt, vilket innebär ytterligare tio personer. Genom olika beslut om adjungeringar och närvarorätt har kretsen ökat ytterligare: kallelse till partistyrelsens sammanträden utsänds i dag till cirka 110 personer.

Partistyrelsen fungerar till stor del som ett rapport- eller diskussionsorgan. Det är huvudsakligen inför kongresserna som partistyrelsen tar konkret ställning i politiska sakfrågor genom behandling av motionsutlåtanden och förslag till politiska riktlinjer. Därutöver fattar partistyrelsen beslut i en del andra ärenden av löpande karaktär.

Partiets verkställande utskott (VU) handhar enligt stadgarna, med ansvar inför partistyrelsen, den omedelbara ledningen av partiets verksamhet. Utskottet ansvarar vidare för att av kongressen och styrelsen fattade beslut blir utförda och har arbetsgivaransvar gentemot den personal som är anställd vid partiexpeditionen. Utskottet består av sju ledamöter och sju suppleanter. Partiordföranden och partisekreteraren väljs särskilt.

Till VU är ordförandena i sidoorganisationerna adjungerade. För tre av dessa, kvinnoförbundet, Broderskap och SSU är detta stadgereglerat, medan studentförbundet har adjungerats utan detta stadgestöd. Stadgarna föreskriver även att partikassören skall adjungeras till utskottet. Därutöver är sex personer adjungerade till utskottet, vilket medför att församlingen omfattar 25 personer, om alla kallade är närvarande. Till detta kommer, liksom i fråga om partistyrelsen, en sekreterare för det stenografiska protokollet. Projektgruppen har visat att de adjungerade ledamöterna stundom är i majoritet vid sammanträdena, vilket kan leda till oklara ansvarsförhållanden: är en adjungerad bunden av beslut som tagits i hans eller hennes närvaro, men som han eller hon inte formellt har deltagit i?

Krav på framtidens beslutsorganisation

Projektgruppen kan i sammanfattning se följande krav på en framtida beslutsorganisation för partiet.

- Den måste innehålla ett representativt, högsta beslutande organ
- Det bör finnas ett (eller flera) organ för den "dagliga" ledningen av partiet
- Den bör möjliggöra snabb förankring "i hela rörelsen" av olika typer av beslut
- Det bör finnas arenor för att gjuta samman olika nivåer partiet och i politiken
- Partiets politiska och organisatoriska arbete behöver manifesteras utåt med jämna mellanrum

Partiet behöver självfallet ett högsta beslutande organ som är representativt sammansatt och valt av medlemmarna – direkt eller indirekt – i hela landet. Uppgifterna för ett sådant är rimligen att ange politiska riktlinjer och anta program. Vidare är uppgiften att välja styrelse och att utöva demokratisk kontroll över styrelsens fögderi – att granska verksamhetsberättelserna och fatta beslut i frågan om ansvarsfrihet. En ytterligare uppgift är att hantera förslag

från medlemmarna; att lämna förslag till utlåtanden över inkomna motioner till exempel.

Vad som skulle kunna kallas den "dagliga ledningen" av partiet innefattar att ha framtidsberedskap i politiska och organisatoriska frågor och att utforma strategier i sådana frågor. Det handlar vidare om att fatta beslut i sådana löpande ärenden, vilka rimligen skall tas av partiets förtroendevalda.

Återkommande uppstår behov av att snabbt förankra beslut i olika ärenden; att inhämta "hela rörelsens" uppfattning med syfte att skapa såväl delaktighet som enighet i de berörda frågorna. Det kan röra konkreta politiska sakfrågor, men även partiets ställningstaganden till mer taktiskt orienterade bedömningar. Sådana behov har motiverat flera av de extra kongresserna under de senaste dryga decennierna. Behov finns också av att påskynda beslutsprocessen i fråga om initiativ från medlemmarna; att finna metoder för att mer kontinuerligt kunna behandla motioner och förslag med anledning av dessa.

Enligt projektgruppens bedömning behövs även organ inom partiet som kan bidra till att samordna politiken och partiets agerande på samhällets olika nivåer; de kommunala, regionala och nationella nivåerna. Syftet med en sådan samordning är att motverka de splittringstendenser som ibland har kommit i dagen mellan partiets företrädare på dessa olika nivåer; att söka skapa ett enigt uppträdande från partiets sida även i tider av kärv ekonomi, nedläggning av olika former av samhällsservice etcetera.

Slutligen har partiet behov av beslutsorgan, som förutom att vara effektiva i beslutsfattande, även innehåller inslag av manifestation; att utåt demonstrera partiets enighet och styrka. I praktiken handlar det om organ – eller arenor – som är tillräckligt intressanta för att väcka medias uppmärksamhet.

Beslutsorganisationen i framtiden

Kongressen

Projektgruppen föreslår att kongressen behålls enligt nuvarande modell. Den tillfredsställer både kravet på att ha ett högsta beslutande organ som är representativt och medlemsvalt, samt på att utgöra en massmedial manifestation av socialdemokratins styrka. De fyraåriga kongressperioderna föreslås således bibehållas, liksom kongressens storlek. Projektgruppen skall enligt direktiven lämna förslag om kongressens arbetsformer. Gruppen har kunna konstatera att de diskussioner i temagrupper som fördes under den första dagen vid kongressen år 2001 var mycket uppskattade, såväl av ombud som av föredragande. Gruppen har också inhämtat att den kommande kongressen kommer att inledas på liknande sätt. Mot den bakgrunden anser gruppen att det är för tidigt att komma med detaljerade förslag till förändringar i kongressens arbetsformer; också den kommande kongressens temagrupper behöver bilda underlag för en utvärdering av om denna form kan utvecklas ytterligare. Projektgruppen föreslår därför att kongressens arbetsformer blir föremål för en särskild utredning under den kommande kongressperioden. I denna bör möjligheter att komplettera eller ersätta temagrupperna med utskott vägas in. Vidare bör beaktas problemen med kongressdebatterna i vissa lägen har reducerats till uppläsning av yrkanden; talartiden har begränsats så långt att motivering av förslagen helt enkelt inte har hunnits med. En sådan utredning bör därefter leda till beslut om eventuella ändringar i kongressens arbetsformer vid nästa ordinarie kongress, således år 2009.

På en punkt bör reglerna ändras redan nu. I dag kan arbetarekommuner besluta att sända in motioner som enskilda till kongressen. I dessa fall hand-

lar det således om motioner från medlemmar, vilka inte ens får stöd i den egna arbetarekommunen. Projektgruppen menar att om förslag från medlemmarna inte ens har stöd i den egna arbetarekommunen, så är det mindre sannolikt att de kommer att finna kongressens gillande, varför de heller inte bör föras fram till kongressen. Sannolikt kommer detta att kunna begränsa det stora antalet motioner i viss mån; vid den kommande kongressen är andelen motioner som ha sänts in som enskilda cirka 13 procent. Mot detta kan hävdas att nya idéer och förändringsförslag riskerar att kvävas i sin linda av en arbetarekommun trots att de kanske skulle ha kommit att accepteras av kongressen. Projektgruppen kan till viss del känna förståelse för ett sådant resonemang, men har kunnat konstatera att de motioner som sänds in som enskilda i sällan, om någonsin, har lett till förändringar av partiets politiska eller organisatoriska inriktning.

I fråga om extra kongress menar projektgruppen att man bör eftersträva den ordning, som avsågs uppnås redan vid inrättande av förtroenderådet: att extra kongresser skall vara till för undantagssituationer och för att användas i krislägen. Projektgruppen menar att partiet bör återgå till en ordning, där extra kongress kallas in i extraordinära situationer. Den nya ställning som projektgruppen föreslår för förtroenderådet i det följande understryker detta.

Förtroenderådet

Förtroenderådet kan, enligt projektgruppens bedömning, utvecklas till det organ som medger snabb förankring av olika slags beslut under kongressperioderna. Genom att göra förtroenderådet till ett självständigt led i partiets beslutshierarki kan detta komma att utvecklas till en "minikongress" – ett auktoritativt högsta beslutande organ mellan de ordinarie kongresserna. Förtroenderådet skulle vidare kunna ha den samordnande eller sammangjutande funktion mellan politikens olika nivåer som projektgruppen anser behövs. För att utveckla förtroenderådet i denna riktning behöver ett antal förändringar göras i dess regelverk.

Projektgruppen föreslår att rollen som partistyrelsens samrådsorgan avvecklas. Förtroenderådet bör tydligare få uppgiften att vara högsta beslutande organ mellan kongresserna. Det bör samlas minst två gånger per år och ett av dessa sammanträden föreslås ersätta partistyrelsens nuvarande årsmöte. På så sätt kan man få en mer tydlig granskning av partistyrelsens fögderi av ett representativt sammansatt organ. Uppgiften att ange verksamhetsinriktning och budgetramar bör också tilldelas förtroenderådet, medan den detaljerade verksamhetsplanen och budgeten fastställs av partistyrelsen.

Vidare bör det bli möjligt att motionera till förtroenderådet. Projektgruppen föreslår dock att motionsrätten inskränks till partidistriktet. På så sätt kommer antalet motioner sannolikt att bli hanterligt, samtidigt som det bör finnas en viss garanti för att de förslag som lämnas är bättre sammanjämkade och bättre beredda än vad som är fallet i fråga om kongressmotionerna. Detta hindrar förstås inte att enskilda partimedlemmars motioner kan nå förtroenderådet; förutsatt att partidistriktet ställer sig bakom dem. Motionsrätten bör vidare kunna inskränkas av partistyrelsen till att omfatta de frågor, som skall behandlas, i de lägen då förtroenderådet skall ha mer tematiska sammanträden.

Valet av ombud i förtroenderådet görs i dag av partidistriktens distriktskongresser. För att understryka rådets karaktär av högsta beslutande organ bör valet av ledamöter göras av partikongressen. Valperioden bör vara fyra år, såle-

des en kongressperiod. Med hänsyn till valperiodens längd bör ersättare väljas till ett antal motsvarande hälften av antalet ledamöter.

Förtroenderådet bör ha kvar uppgiften att välja valberedning för att bereda valen som skall göras av partikongressen. Vidare bör förtroenderådet utse granskningsutskott till kongressen vid samma sammanträde som man väljer valberedning, allt i syfte att göra det möjligt för granskningsutskottet att i lugn och ro företa en seriös granskning av partistyrelsens vidtagna åtgärder under kongressperioden.

Verkställande utskottet

Projektgruppen har kunnat konstatera att verkställande utskottet är ett mycket stort organ, för att vara den mest förtroliga krets som partiet har för att diskutera politiskt eller organisatoriskt känsliga frågor. Risken finns att informella maktstrukturer växer fram vid sidan av, eller inom, utskottet. En sådan utveckling kan till och med ses som helt nödvändig för att göra det möjligt att diskutera för partiet avgörande frågor i en mindre krets. För att undvika en sådan utveckling bör det verkställande utskottet minskas i framtiden. En rimlig storlek är enligt projektgruppen fem-sju personer.

Projektgruppen har diskuterat om utskotten skall utgöras av i förväg givna funktioner. Det är givetvis en möjlighet att låta utskottet utgöras av olika funktionärer i partiet. Förutom partiordföranden och partisekreteraren skulle till exempel partikassör, biträdande partisekreterare, kanslichef vid partiexpeditionen eller i riksdagsgruppen et cetera, skulle kunna utgöra verkställande utskott. Projektgruppen har emellertid stannat för att föreslå att utskottet sammansätts i huvudsak som nu. Det innebär att partiordförande och partisekreterare väljs särskilt. Projektgruppen föreslår vidare att en ytterligare plats i utskottet specialdestineras. Gruppen föreslår att LO:s ordförande skall ingå i utskottet som ordinarie ledamot. Syftet är givetvis att betona samhörigheten organisationerna emellan och markera betydelsen av facklig-politiska samverkan.

Projektgruppen förslår vidare att dagens stadgebundna adjungering avvecklas. I stället för att stadgarna anger ett antal funktioner som skall adjungeras, föreslår gruppen att alla adjungeringar – tillfälliga såväl som mer permanenta – avgörs av det organ till vilket adjunktionen sker, i detta fall således det verkställande utskottet.

Partistyrelsen

På motsvarande sätt som VU leder partistyrelsen av sin storlek. Sammanträdena har till stor del rapport- och informationskaraktär. De praktiska möjligheterna för ledamöterna att delta i diskussionen begränsas av den utmätta tiden och församlingens storlek. Mera sällan finns därför möjlighet till djuplodande samtal om problem och möjligheter inom partiet eller det politiska verksamhetsfältet.

Med den nya ställning som projektgruppen föreslår för förtroenderådet anser gruppen att ett finns möjligheter att stöpa om partistyrelsen till ett mer effektivt organ för att styra partiet. Gruppen har ingående diskuterat hur stor styrelsen bör vara och fastnat för att den bör bestå av 11-15 ledamöter. Gruppen har även diskuterat huruvida suppleanter bör väljas och har stannat för att sådana inte bör utses av följande skäl. I dagens stadgar skall alla suppleanter kallas till såväl VU:s som partistyrelsens sammanträden. De har yttrande och förslagsrätt, varför den enda skillnaden mellan dem och de ordinarie ledamö-

terna är att de inte har rösträtt. Syftet med suppleanter är förstås att se till att styrelsen är beslutsmässig; vid förfall för ordinarie ledamöter träder suppleanter in så att inte antalet ledamöter understiger den quorumregel som finns i stadgarna. Projektgruppen bedömer emellertid att den risken är överdriven. Dels är det så att sammanträdesplanen regelmässigt är mycket långsiktig, varför stor frånvaro är möjlig att upptäcka i god tid, dels skapar förekomsten av suppleanter till viss del en legitimitet för frånvaro från sammanträden, vilken inte finns om suppleanter inte utses. Projektgruppen har vidare i sin rapport pekat på de oklara ansvarsförhållanden som närvarande, men inte beslutande, personer utsätts för, något som ytterligare talar för att begränsa kretsen av sådana.

Den föreslagna minskningen kan självfallet ifrågasättas. Partistyrelsens roll som kontaktorgan med disktrikens ledningar är givetvis värdefull – alla partidistrikt utom ett är representerade i den nuvarande styrelsen. Emellertid menar projektgruppen att styrelsearbetets effektivitet och arbetsduglighet kommer att förbättras dramatiskt med gruppens förslag, liksom styrelsens möjligheter att styra även partiexpeditionens verksamhet. De informationsproblem som uppstår, får lösas på annat sätt, vilket kommenteras i det följande.

Den nya partistyrelsen bör ta över en del av de uppgifter som i dag vilar på styrelsen, liksom en del av dem som idag handhas av VU. I sammanfattning kan partistyrelsens uppgifter i framtiden anges till att vara följande:

- Leda det löpande, strategiska arbetet, politiskt och organisatoriskt
- Ansvara för partiets ekonomihantering.
- Vara arbetsgivare för partiexpeditionens personal
- Anta verksamhetsplan och budget
- Bereda ärenden till förtroenderåd och kongress

Utöver dessa arbetsuppgifter tillkommer en del mer administrativt orienterade uppgifter, vilka av olika skäl inte kan delegeras, till exempel att löpande utse ledamöter av olika arbetsgrupper.

Liksom i fråga om det verkställande utskottet – och med samma motiv – bör partistyrelsen själv få avgöra vilka som skall vara adjungerade till styrelsen.

Arenor för informationsutbyte

I dag har såväl VU som partistyrelsen till en relativt stor del fungerat som fora för informationsutbyte, såväl formellt som informellt. Vid sammanträdena har information kunnat utbytas mellan de förtroendevalda och företrädarna för sidoorganisationerna, liksom mellan partiledningen i trängre mening och företrädare för partidistriktet. I pauser och efter sammanträdena har ledamöterna kunna diskutera problem på den egna hemmaplanen med kollegorna i styrelsen, samordna ageranden i olika politiska frågor, boka andra sammanträden eller bara lära känna varandra bättre. Projektgruppen är medveten om att detta slags arenor för informationsutbyte är mycket viktiga för ett väl fungerande parti. Emellertid anser projektgruppen att sådana behov av informationsutbyte inte får tillfredsställas på bekostnad av en fungerande ledning av partiet. Av detta skäl vill projektgruppen något antyda andra möjliga fora för informationsutbyte mellan partiets olika delar.

Konferenser med distriktsombudsmännen har kommit att bli ett regelbundet och uppskattat kitt mellan partiexpeditionens ledning och de ansvariga distriktsombudsmännen. På motsvarande sätt bör konferenser med partidistriktens ordförande och med företrädare för sidoorganisationerna genom-

föras regelbundet, vilket kommer att bli än viktigare då inte alla partidistrikt kommer att kunna beredas plats i partistyrelsen. De hittillsvarande kommunkonferenserna har också varit viktiga för interninformation och de förtroendevaldas möjligheter att träffa kollegor i andra delar av landet och bör därför bibehållas.

Förtroenderådets möten kommer att förändras och bli fler. Till dessa kallas redan i dag representanter för sidoorganisationerna, riksdagsgruppen et cetera. Möjligheterna till informellt informationsutbyte kommer således att förbättras, samtidigt som förtroenderådets nya ställning även kommer att förbättra partidistriktens påverkan på partiets långsiktiga, strategiska beslut.

Projektgruppen föreslår

- att kongressen bibehålls i nuvarande storlek och periodicitet
- att kongressens framtida arbetsformer blir föremål för en särskild utredning under den kommande kongressperioden
- att motioner inte längre skall kunna sändas in som enskilda till kongressen
- att förtroenderådet utvecklas till högsta beslutande organ mellan kongresserna
- att partidistriktet ges möjlighet att motionera till förtroenderådet
- att ledamöterna av förtroenderådet väljs av ordinarie partikongress för en tid av fyra år
- att förtroenderådet väljer valberedning och granskningsutskott för kommande partikongress
- att partistyrelsen minskas till 11-15 ledamöter
- att det verkställande utskottet minskas till 5-7 ledamöter
- att inga suppleanter utses till partistyrelsen respektive verkställande utskott
- att partiordförande och partisekreterare väljs särskilt
- att LO:s ordförande skall ingå som ordinarie ledamot av det verkställande utskottet
- att partistyrelsen och det verkställande utskottet själv får avgöra vilka som skall adjungeras till respektive organ

Ekonomi och administration

Ekonomi

I den analys av utvecklingen av partidistriktens ekonomi, som har gjorts av projektgruppen, visas att partidistriktet och även arbetarekommunerna har utsatts för hårda påfrestningar under de senaste femton åren. Partistödet har på många håll, om än inte överallt, urholkats genom att antalet mandat har minskat parallellt med att stödet inte har utvecklats i takt med inflationen eller till och med sänkts.

Kollektivanslutningens avveckling ledde till att intäkterna av medlemsavgifter minskade kraftigt. Detta har regelmässigt inte kunnat kompenseras av fackliga anslag eller av organisationsanslutning.

Det senaste dryga decenniet har således inneburit en resursminskning i praktiskt taget alla partidistrikt. Denna har påverkat verksamheten i sig, liksom antalet anställda. Framför allt har antalet anställda i arbetarekommunerna gått ned. Totalt sett har antalet tjänster minskat med mer än en tredjedel.

Under de senaste åren har en mottrend erfarits i fråga om utvecklingen av antalet politiska sekreterare och i fråga om riksdagsgruppens antal anställda. Genom utökningen av riksdagsgruppens personal har tjänster som valkretssekreterare kunnat tillföras partidistriktet, minst en i varje partidistrikt.

Genomgången av partidistriktets ekonomi har försvärats av att bokföringsprinciperna och kontoplanerna varierar kraftigt, varför jämförelser mellan de olika partidistriktet försvåras.

Ekonomi i framtiden

Projektgruppen anser att resursanvändningen i partidistriktet och partiet som helhet behöver bli mer effektiv och möjlig att överblicka. I detta syfte föreslår gruppen att en gemensam kontoplan införs för partiet och alla partidistrikt. Det blir då lättare att göra jämförelser mellan partidistriktet och möjligheterna till en konstruktiv benchmarking mellan partidistriktet ökar. En gemensam kontoplan kommer även att få en annan effekt: partiets ekonomiska redovisning kommer att moderniseras och anpassas till de krav som bokföringslagstiftningen ställer.

Gruppen har vidare övervägt att föreslå att alla partidistrikt genom bestämmelser i stadgarna skall bli skyldiga att ha auktoriserade revisorer, men beslutat att avstå från att lägga fram ett sådant förslag. Det bör i stället bli en fråga för varje enskilt partidistrikt att avgöra.

Projektgruppen har konstaterat att partidistriktets ekonomiska styrka varierar kraftigt. Vidare är självförsörjningsgraden mycket olika; i vissa partidistrikt är distriktet för sin överlevnad helt beroende av partistödet. Mot bakgrund av detta föreslås att partiet och partidistriktet formulerar mål för utvecklingen av det egna kapitalet och för självförsörjningsgraden. Hur målen skall uttryckas bör överlämnas på partistyrelsen att avgöra.

Administration

Partiets administrativa verksamhet bör enligt projektgruppen i framtiden ha ett bestämt syfte: att underlätta för arbetarekommuner och socialdemokratiska föreningar att ägna sig åt sina huvuduppgifter, framför allt det utåtriktade arbetet. Det innebär att arbetarekommunerna och framför allt de socialdemokratiska föreningarna skall så långt möjligt befrias från tyngande administrativa uppgifter.

En del av de uppgifter som i dag ligger på arbetarekommuner och även på de socialdemokratiska föreningarna är medlemsregister och uppbörd. Dessa uppgifter föreslås i ett följande avsnitt flyttas till partistyrelsen. Bakgrunden till detta är förutom den angivna, även att uppgifterna behöver professionaliseras i ordets alla betydelser. Dels bör dessa för partiet så viktiga uppgifter hanteras av anställda och inte vara beroende av den olika grad av engagemang och tillgång till tid som de förtroendevalda har, dels bör arbetet utföras proffsigt; det vill säga med maximalt effektiva rutiner.

Projektgruppen föreslår vidare att den administrativa verksamheten inom och mellan partidistriktet samordnas i högre grad än i dag. I sin analys har projektgruppen visat att personalen i dag inte används optimalt. Gruppen föreslår att en försöksverksamhet inleds som syftar till att inom något eller några partidistrikt pröva möjligheten att låta all personal vara anställd av partidistriktet. Avsikten med detta är att skapa möjlighet att utnyttja varje anställds specialkompetens maximalt.

Registerhantering och avgiftsuppbörd

Redan i sin analysrapport föreslog projektgruppen att det gemensamma medlemsystemet skall göras obligatoriskt för alla partiets delar. De arbetarekommuner som i dag står utanför registret kommer då att tillhöra det, vilket till exempel medför att medlemmarna i dessa kommer att få del av den kommunikation som partistyrelsen står för, vilket inte har varit möjligt i dag. En ytterligare effekt av detta är den interndemokratiska: först med ett gemensamt register omfattande alla partimedlemmar blir det möjligt att säkerställa att alla medlemmar bara får tillfälle att rösta en gång i till exempel kongressval.

Alla partiets medlemmar kommer således att ingå i ett och samma register. Frågan uppkommer då vem som rent administrativt skall svara för detta register. Hittills har arbetarekommunerna haft det formella ansvaret, även om några partidistrikt har tagit över detta och administrerar systemet på arbetarekommunernas uppdrag.

Projektgruppen föreslår, som tidigare har nämnts, att partistyrelsen tar över ansvaret som huvudsaklig registerhållare. I praktiken innebär detta att systemet administreras på ett ställe i landet. Detta utesluter förstås inte att en del av det praktiska arbetet delegeras till andra delar av organisationen. Hur detta kan ske får särskilt studeras innan förändringen genomförs. Med en huvudansvarig för registret når man effektivitet och professionalitet i hanteringen av registret; den flora av tillämpningar och olika rutiner, som lätt breder ut sig när flera är ansvariga, kan på detta sätt nedbringas till ett minimum.

I praktiken blir det således partiets ansvar att lägga in nya medlemmar och göra alla ändringar i registret. Partidistrikt och arbetarekommuner kommer givetvis att ha tillgång till sin respektive delar av registret för att kunna sända ut kallelser et cetera.

Andra positiva effekter av att centralisera registerhanteringen är att alla kan se utvecklingen av sitt eget medlemsantal dagligen, vilket kommer att underlätta ett aktivt arbete med partiets medlemsutveckling. Den omfattande administrationen runt den årliga medlemsrapporteringen kan vidare därmed undvikas.

Med ett gemensamt register ökar förutsättningarna för att rationalisera avgiftsuppbörden. Projektgruppen föreslår att obligatoriet även utsträcks till att omfatta uppbörden av avgifter. Detta kommer att underlätta för partidistrikt, arbetarekommuner och socialdemokratiska föreningar och även ge möjlighet för att underlätta för medlemmarna att betala sin avgift. Exempelvis skulle det kunna bli möjligt att betala avgiften via autogiro och kanske då även att dela upp avgiften på flera delbetalningar. En annan möjlighet är att införa rullande medlemskap, innebärande att man betalar avgift i samma månad som man gick med: om man inträder i september, så får man alltid sin årliga avgiftsavi i denna månad. Därmed skulle man komma bort ifrån problemet med att medlemmar som inträden i november får krav om en ny årsavgift i början av året.

En grundläggande förändring av registerhanteringen som den förslagna förutsätter förstås ett otal smärre rutinförändringar – att alla uppgifter om inträdande medlemmar faxas eller mejlas in till registret, att alla avgiftsnivåer rapporteras in till registret et cetera – varför partikongressen endast bör ta beslut om inriktningen av den framtida registerhanteringen, medan arbetet på att i detalj utmejsla systemet bör inkluderas i den särskilda studie av förändringar i medlemsystemet, som måste genomföras.

På en punkt önskar emellertid projektgruppen peka på en praktisk kon-

sekvens av en centralisering av uppbörden. En flyttning av denna till ett eller ett fåtal ställen i landet, innebär att det finns en risk att uppföljning av medlemmarnas betalning av avgifter blir alltför formell, med risk att medlemmar stryks ur registret, utan att de får en personlig påminnelse om att de är på väg att förlora sitt medlemskap. Projektgruppen föreslår därför att en framtida rutin i systemet skall vara att avgiften aviseras direkt till medlemmen via medlemssystemet, vilket även svarar för en påminnelse efter, låt säga, två månader. Om medlemmen därefter inte betalar inom en månad, sänds en uppgift om förhållandet till respektive arbetarekommun, vilken får ytterligare en tid på sig att ta personlig kontakt med medlemmen för att påminna om betalningen. Projektgruppen bedömer att de allra flesta medlemmars avgiftsuppbörd kommer att fungera rationellt inom ramen för ett automatiskt system. Arbetarekommunernas arbete med de resterande medlemmarna kommer därför att vara relativt begränsat och totalt sett innebära en mindre administrativ börda än dagens system.

Projektgruppen föreslår

- att en gemensam kontoplan för partiet och partidistriktet införs
- att mål för utvecklingen av det egna kapitalet och för självförsörjningsgraden formuleras av partiet och partidistriktet,
- att partistyrelsen stimulerar till att den administrativa verksamheten i partidistriktet samordnas så långt möjligt
- att i några partidistrikt initiera försöksverksamhet med att anställa all av partiet anställd personal vid partidistriktet
- att partistyrelsen blir ansvarig registerhållare för det gemensamma medlemssystemet
- att partidistrikt och arbetarekommuner har tillgång till sina respektive delar av systemet
- att partistyrelsen får ansvar för uppbörd av alla medlemsavgifter
- att respektive arbetarekommun skall informeras innan medlemmar stryks ur registret på grund av bristande betalning
- att stadgekommittén får i uppdrag att utforma förslag till stadgar med utgångspunkt i förslagen från projektgruppen

